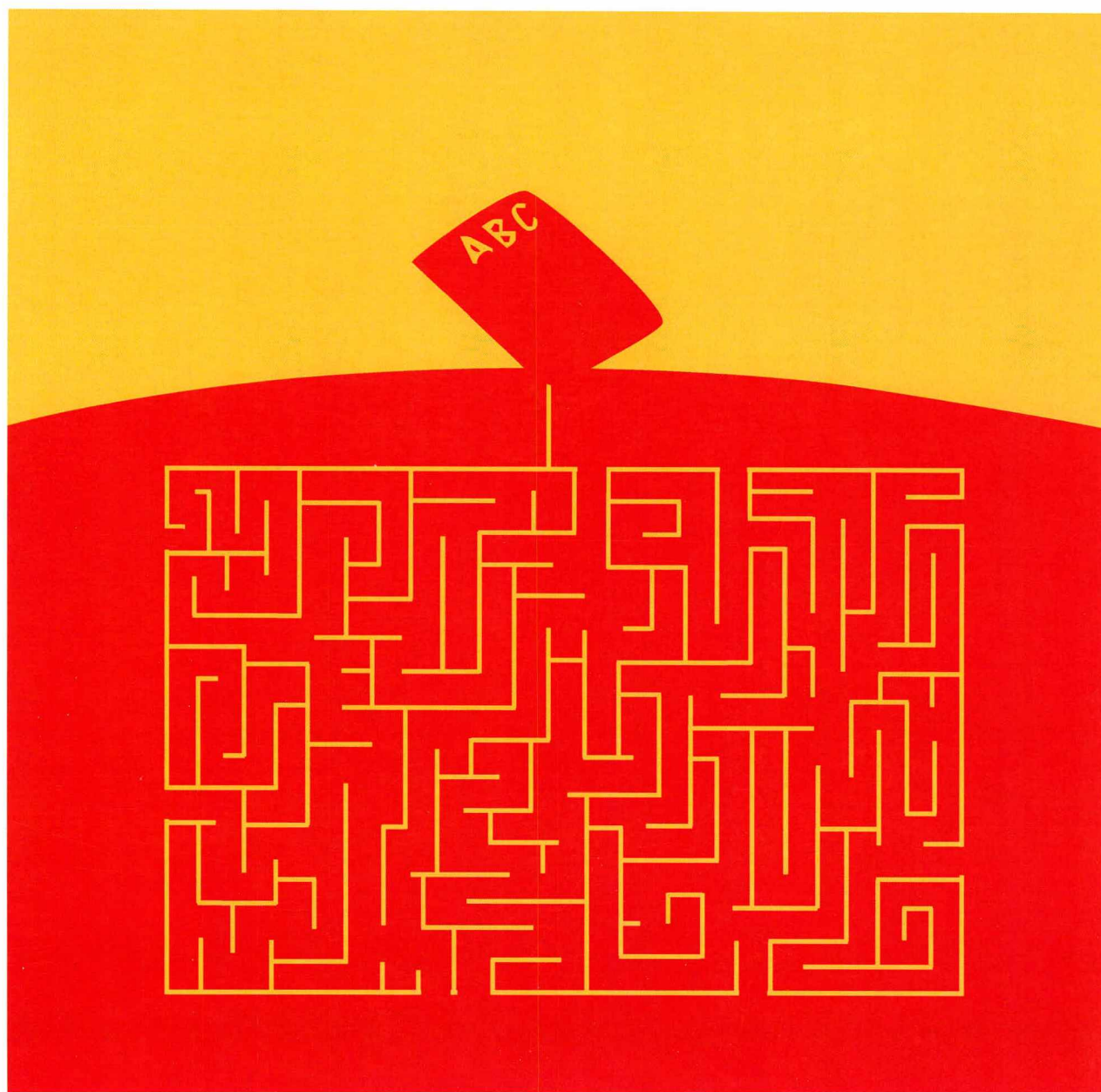


# *Oppilaitostilastot 2010*



# *Oppilaitostilastot 2010*

---

---

*Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:*

*Oppilaitostilastot  
(09) 17 341*

*Koulutustilastot@tilastokeskus.fi*

Suomen virallinen tilasto  
Finlands officiella statistik  
Official Statistics of Finland

*Kansikuva – Pärmbild – Cover graphics: Jannis Mavrostomos*

*Taitto – Ombrytning – Layout: Eeva-Liisa Repo*

*© 2011 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland*

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.  
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.  
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 1795–5165  
= Suomen virallinen tilasto  
ISSN 1455–4402  
ISBN 978–952–244–296–3*

# Esipuhe

Oppilaitostilastot 2010 -julkaisu sisältää tuoreimmat tilastotiedot koulutuksen järjestäjistä ja oppilaitoksista, henkilökunnasta, opiskelijoista ja tutkinnoista, väestöstä ja väestön koulutusra-kenteesta, koulutuksen taloudesta, koulutukseen hakeutumisesta ja pääsystä, opiskelusta, opintojen kulusta ja sijoittumisesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Käytetyt aineistot, käsitteet ja luokitukset on kuvattu lyhyesti jokaisen luvun alussa ja laajemmin erillisessä Käsitteet ja luokitukset -luvussa. Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Tilastokeskuksen koulutusluokitusta on käytetty etenkin väestön koulutusrakennetilastoissa ja tutkinnoit-taisissa liitetaulukoissa. Unescon kansainvälistä koulutusluokitusta (ISCED 1997) on käytetty mm. englanninkielisessä yhteenvedossa.

Luvut kuvaavat useimmiten koko maata tai maakuntaa. Osa julkaisun liitetaulukoista on siirretty luettavaksi koulutustilastot-aihealueen internet-sivuille osoitteeseen [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi).

Lisätietoja koulutustilastoista saa henkilötilastot-yksikön oppilaitostilastoista ja erityispalveluista. Aineistoista on tietosuoja huomioon ottaen mahdollista tuottaa taulukoita tai muita tietopalveluja.

Julkaisun ovat toimittaneet Riitta Auvinen, Elina Huusko, Vesa Hämäläinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Airi Pajunen, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento ja Leena-Marja Åkerblom. Julkaisun tekoon on osallistunut koko oppilaitostilastojen henkilökunta.

Helsingissä, maaliskuussa 2011

*Jari Tarkoma*  
*Tilastojohtaja*

## Förord

Publikationen Oppilaitostilastot 2010 (Läroanstaltsstatistik 2010) innehåller de färskaste statistikuppgifterna om utbildningsanordnare och läroanstalter, anställda, studerande och examina, befolkningen och befolkningens utbildningsstruktur, utbildningsekonomi, sökande och antagna till utbildning, studier, studiernas gång och placering i fortsatta studier och arbetslivet.

Materialet, begreppen och klassificeringarna beskrivs kort i början av varje kapitel och mera detaljerat i ett separat kapitel Käsitteet ja luokitukset. För klassificeringen av utbildningar har man i huvuddrag använt undervisningsförvaltningens klassificering av utbildningsområden och utbildningsnivåer, som reviderades år 2002. Statistikcentralens utbildningsklassificering har använts i synnerhet i statistiken över befolkningens utbildningsstruktur och i de tabellbilagor där uppgifterna presenteras efter examen. Unescos internationella utbildningsklassificering (ISCED 1997) har använts bl.a. i det engelskspråkiga sammandraget.

Uppgifterna gäller oftast hela landet eller ett landskap. En del av publikationstabellbilagorna har lagts ut på utbildningsstatistikens webbsidor under adress [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi).

Enheten för läroanstaltsstatistik och enheten för uppdragsverksamhet och marknadsföring vid avdelningen för individstatistik ger mer detaljerad information om utbildningsstatistiken. Med beaktande av datasekretess är det möjligt att ur materialet producera tabeller eller andra informationstjänster.

Publikationen har redigerats av Riitta Auvinen, Elina Huusko, Vesa Hämäläinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Airi Pajunen, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento och Leena-Marja Åkerblom. Alla anställda vid enheten för läroanstaltsstatistiken har deltagit i arbetet med publikationen.

Helsingfors i mars 2011

*Jari Tarkoma*  
Statistikdirektör

## Foreword

This publication *Oppilaitostilastot 2010* (Educational Institutions 2010) contains the most recent statistical data on the organisers of education, educational institutions, personnel, students and qualifications, the population and its educational structure, finances relating to education, applications and admissions to education and training, progress of studies and transitions to further education and work.

Each section starts with a brief description of the used data, concepts and classifications and these are then elaborated upon in a separate section on concepts and classifications. Education is mainly classified according to the 2002 revision of the classification of The Finnish Educational Administration's Classification of Fields and Levels of Education. Statistics Finland's Finnish Standard Classification of Education was primarily used in the statistics on the educational structure of the population and in the Appendix Tables on educational qualifications. The tables in the English summary were drawn up in compliance with UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

The figures mostly describe the whole country or region. Some of the appendix tables in this publication has been added to the web pages of educational statistics at: [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi)

Further information on educational statistics is available from the Education Statistics unit or from the Special Services unit of the Population Statistics department. Subject to data protection regulations further tables and information services can also be produced from these data.

This publication was edited by Riitta Auvinen, Elina Huusko, Vesa Hämäläinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Airi Pajunen, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento and Leena-Marja Åkerblom. The entire staff of the Education Statistics unit participated in its compilation.

Helsinki, March 2011

*Jari Tarkoma*  
*Director, Population Statistics*

# Sisällys

Esipuhe . . . . .	3
Förord . . . . .	4
Foreword . . . . .	5
Tiivistelmä . . . . .	7
Sammandrag . . . . .	11
Summary . . . . .	15
1. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset . . . . .	19
2. Väestö ja väestön koulutusrakenne . . . . .	22
3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli . . . . .	29
4. Esi- ja peruskouluopetus . . . . .	34
5. Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot . . . . .	37
6. Ammatillinen koulutus . . . . .	40
6.1 Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus . . . . .	41
6.2 Oppisopimuskoulutus . . . . .	44
7. Ammattikorkeakoulukoulutus . . . . .	47
8. Yliopistokoulutus . . . . .	50
9. Oppilaitosten aikuiskoulutus . . . . .	54
10. Opettajat ja muu henkilökunta . . . . .	58
11. Koulutuksen talous . . . . .	60
12. Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat . . . . .	64
13. Erityisopetus . . . . .	66
14. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy . . . . .	70
15. Opintojen kulku . . . . .	76
16. Koulutuksen keskeyttäminen . . . . .	81
17. Opiskelijoiden työssäkäynti . . . . .	84
18. Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin . . . . .	86
Käsitteet ja luokitukset . . . . .	89
Liitetaulukot . . . . .	99
Tabellbilagor . . . . .	101
Appendix Tables . . . . .	103

## Tiedustelut

Riitta Auvinen: luku 9  
Elina Huusko: luku 1  
Vesa Hämäläinen: luvut 7 ja 8  
Ritva Kaukonen: luvut 14, 17 ja 18  
Hilkka Kousa: Tiivistelmä  
Pirkko Kumpulainen: luku 5

Anna Loukkola: luku 15  
Airi Pajunen: luku 10  
Riikka Rautanen: luvut 3, 13 ja 16  
Aila Repo: luku 2  
Irma Suovirta: luvut 4 ja 12  
Mika Tuononen: luku 11  
Reija Vento: luku 6

# Tiivistelmä

Tässä katsauksessa kuvataan Suomen koulutusjärjestelmä ja sen jälkeen esitetään lyhyesti keskeisiä tietoja julkaisun muista luvuista. Tiedot ovat pääosin vuodelta 2009.

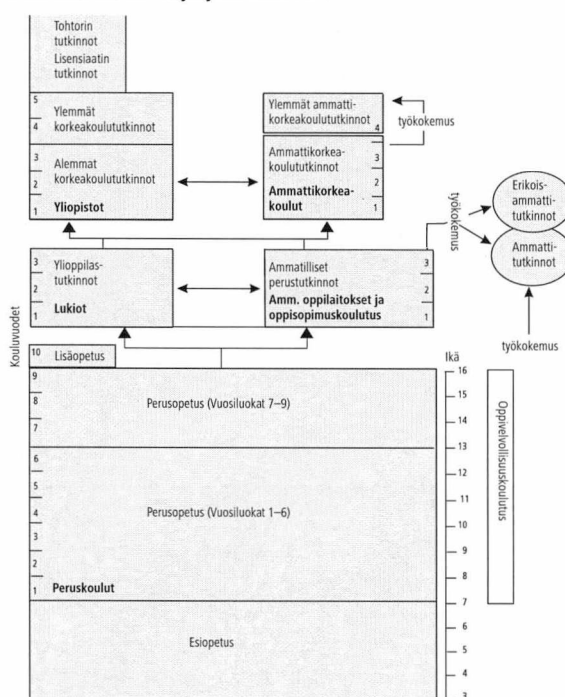
## Suomen koulutusjärjestelmä

Esiopetusta annetaan Suomessa 3–6-vuotiaille lapsille yleensä päiväkodissa. Osa 6-vuotiaista saa esiopetusta peruskoulussa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Perusopetus on koko ikäluokalle järjestettyä yleissivistävää koulutusta. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä (9-vuotinen peruskoulu) on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta. Poikkeustapauksessa oppivelvollisuus voi vammaisuuden tai sairauden vuoksi alkaa jo kuusivuotiaana ja kestää 11 vuotta. Perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisena vuonna saanut voi halutessaan hakeutua lisäopetukseen (10. luokalle).

Perusasteen jälkeinen koulutus eli lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus on toista astetta. Lukiokoulutus on ylioppilastutkintoon tähtäävää koulutusta. Se on laajuudeltaan 3-vuotista ja antaa

**Kuvio 0.1**  
Suomen koulutusjärjestelmä 2009



**Taulukko 0.1**

Koululaitoksen opiskelijamäärä koulutusryhmittäin koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 2009

Koulutusaste	ISCED <sup>1)</sup>	Yhteensä	Koulutussektori					
			%	Peruskoulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammatti- korkeakoulu- koulutus	Yliopisto- koulutus
0 Esiaste	0 Pre-primary education	13 322	1,1	13 322	–	–	–	–
Perusaste		540 007	43,2	540 007	–	–	–	–
1 Alempi (vuosiluokat 1–6)	1 Primary education	347 060	27,8	347 060	–	–	–	–
2 Ylempi (vuosiluokat 7–9, 10)	2 Lower secondary	192 947	15,4	192 947	–	–	–	–
3 Keskiaste	3/4 Upper secondary	393 614	31,5	–	112 088	281 526	–	–
Korkea-aste	Tertiary education	303 554	24,3	–	–	46	135 033	168 475
5 Alin korkea-aste	5 5B-programmes	46	0,0	–	–	46	–	–
6 Alempi korkeakouluaste	5 5A-medium programmes	226 922	18,1	–	–	–	129 489	97 433
7 Ylempi korkeakouluaste	5 5A-long/very long programmes	56 084	4,5	–	–	–	5 544	50 540
8 Tutkijakoulutusaste	6 Second stage of tertiary educ.	20 502	1,6	–	–	–	–	20 502
<b>Yhteensä</b>		<b>1 250 497</b>	<b>100,0</b>	<b>553 329 <sup>2)</sup></b>	<b>112 088</b>	<b>281 572</b>	<b>135 033</b>	<b>168 475</b>

<sup>1)</sup> Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

<sup>2)</sup> Lisäksi aikuisten perusopetuksessa oli 2 326 opiskelijaa vuonna 2009.

yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Ammatillinen koulutus voi olla joko oppilaitosmuotoista tai oppisopimuskoulutusta. Oppisopimuskoulutuksessa pääosa on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa opiskelua, jota täydennetään tietopuolisilla opinnoilla oppilaitoksissa. Tutkinnot ovat 3-vuotisia ammatillisia perustutkintoja, jotka myös antavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluun ja yliopistoon.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ovat ammatillista lisäkoulutusta. Niitä ja myös ammatillisia perustutkintoja on mahdollista suorittaa ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomassa näyttötutkinnossa, jossa osaamisensa voi osoittaa esim. näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen tai työkokemuksen pohjalta.

Ammattikorkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3,5–4,5-vuotisia ja työkokemusta edellyttävät ylempät ammattikorkeakoulututkinnot 1–1,5-vuotisia. Yliopistojen alemmat korkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3-vuotisia ja ylempät 2 vuotta pidempiä. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet voivat jatkaa opintojaan tutkijakoulutuksessa lisensiaatin- ja tohtorintutkintoon.

## Väestön suorittamat tutkinnot

15 vuotta täyttäneen väestön määrä oli vuoden 2009 lopussa 4,5 miljoonaa. Heistä 66 prosenttia oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Osuus on vajaan prosenttiyksikön korkeampi kuin edellisenä vuonna ja 35 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 1975.

Koulutustasot vaihtelevat suuresti eri kunnissa. Korkein koulutustaso oli Kauniaisissa, jossa 79 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita kärkipään kuntia olivat Espoo, Pirkkala, Helsinki ja Oulu. Alhaisin koulutustaso oli Rautavaaran kunnassa, jossa 47 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita alhaisen koulutustason kuntia olivat Geta, Kivijärvi, Luhanka ja Isojoki.

### Taulukko 0.2

Oppilaitokset, koulutukseen hakeneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutussektoreittain 2009

Koulutussektori	Ao. koulutusta antaneita oppilaitoksia	Koulutukseen hakeneet	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
Peruskoulukoulutus <sup>1)</sup>	3 065	–	56 770	553 329	65 083
Lukiokoulutus	441	40 296	38 054	112 088	33 034
Ammatillinen koulutus	254	133 739	114 672	281 572	66 427
Ammattikorkeakoulukoulutus	28	97 862	38 197	135 033	21 039
Yliopistokoulutus	20	76 058	20 954	168 475	23 831

<sup>1)</sup> Sisältää vain peruskoulujen peruskoulukoulutuksen.

## Opiskelijat ja tutkinnot

Perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli vuonna 2009 yhteensä 670 400 eri henkilöä. Määrä on 26 800 pienempi kuin koulutussektoreista yhteenlaskettu opiskelijamäärä, 697 200, jota tässä julkaisussa pääsääntöisesti käytetään opiskelijamääränä. Viimeksi mainitussa luvussa opiskelija voi samanaikaisesti opiskella yhtä tai useampaa tutkintoa samassa tai eri koulutussektorissa (lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa tai yliopistokoulutuksessa).

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat opiskelivat peruskoulussa. 16–18-vuotiaista yli 90 prosenttia, 19–24-vuotiaista runsas puolet ja 25–29-vuotiaista lähes kolmannes opiskeli jossakin perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli 25 700 ulkomaalaista (ulkomaan kansalaista), joista lähes joka kolmas tuli EU-maasta. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopistojen jatkokoulutuksessa, 9,7 prosenttia opiskelijoista. Vähiten ulkomaalaisia oli lukiokoulutuksen opiskelijoissa, 1,5 prosenttia.

Perusasteen jälkeisessä koulutuksessa suoritettiin vuonna 2009 yhteensä 144 300 tutkintoa. Ylioppilaaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana, ammatillinen tutkinto suoritettiin keskimäärin 25-vuotiaana, ammattikorkeakoulututkinto 26-vuotiaana ja yliopistotutkinto 27-vuotiaana.

## Oppilaitokset, henkilökunta ja käyttömenot

Koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten määrä väheni vuonna 2009. Koulutuksen järjestäjiä (kuntia, kuntayhtymiä, yksityisiä yhteisöjä, säätiöitä) oli 804, 73 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Oppilaitoksia oli 4 161. Niiden määrä väheni 163:lla edellisestä vuodesta.

Peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopis-

toissa työskenteli vuonna 2008 yhteensä 141 900 henkeä. Heistä 61 prosenttia oli opettajia ja 39 prosenttia muuta henkilökuntaa. Peruskouluissa oli opettajia 47 100, lukioissa 7 800, ammatillisissa oppilaitoksissa 16 700, ammattikorkeakouluissa 6 400 ja yliopistoissa 8 200.

Koululaitoksen käyttömenot olivat vuonna 2008 yhteensä 10,7 miljardia euroa, joka on 5,8 prosenttia bruttokansantuotteesta. Käyttömenot kasvoivat 6,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttömenoista esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osuus oli 46 prosenttia, ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien oppisopimuskoulutus) 15 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksen 8 prosenttia ja yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot 18 prosenttia. Loput 13 prosenttia ovat koululaitoksen hallinnon, opintotuen ja muun koulutuksen menoja.

## *Koulutussektoreittainen tarkastelu*

Syyslukukauden 2009 alussa oli toiminnassa 3 065 peruskoulua. Niissä opiskeli yhteensä 553 300 oppilasta, joista ensimmäisellä vuosiluokalla 56 800 oppilasta. Peruskoulun päättötodistuksen sai 65 100 oppilasta. Erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä oppilaita oli 47 200. Vuonna 2009 määrä väheni edellisvuoteen verrattuna hieman. Useampi kuin joka viides peruskoululainen sai lukuvuonna 2008–2009 osa-aikaista erityisopetusta lievien oppimis- ja sopeutumisvaikeuksien vuoksi.

Peruskoululaiset aloittavat yhteisen kielen (A1-kielen) opinnot yleensä kolmannelta vuosiluokalta, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-englantia. Vuonna 2009 vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 168 kunnassa eli 48 prosentissa kaikista kunnista. Suosituimmat vapaaehtoiset kielet olivat englanti, ruotsi ja saksa.

Lukiokoulutusta annettiin 441 oppilaitoksessa. Lukiokoulutuksessa opiskeli 112 100 opiskelijaa, joista 57 prosenttia oli naisia. Vuonna 2009 yhteensä 32 600 suoritti ylioppilastutkinnon, 342 IB-tutkinnon (International Baccalaureate), 39 Reifeprüfung-tutkinnon ja 10 Gymnasieexamen-tutkinnon.

Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelevat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä. Keväällä 2009 lukion koko oppimäärän suorittaneista 28 prosenttia oli opiskellut saksaa, 18 prosenttia ranskaa, 12 prosenttia espanjaa ja 7 prosenttia venäjää. Muita kieliä opiskelleiden osuudet olivat neljä prosenttia tai sen alle.

Syksyllä 2009 ammatillista koulutusta annettiin yhteensä 254 oppilaitoksessa. Ammatillisessa koulutuksessa opiskeli 281 600 opiskelijaa (oppilaitosmuotoinen ja oppisopimuskoulutus), joista 70 prosenttia oli ammatillisessa peruskoulutuksessa ja yhteensä 30 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 49 prosenttia oli naisia.

Vuonna 2009 suoritettiin kaikkiaan 66 400 ammatillista tutkintoa, joista 71 prosenttia oli ammatillisia perustutkintoja ja yhteensä 29 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Ammattikorkeakouluja oli syksyllä 2009 yhteensä 28. Ammattikorkeakoulukoulutuksessa opiskeli yhteensä 135 000 opiskelijaa, joista 5 500 opiskeli ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. Opiskelijoista oli naisia 54 prosenttia. Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 20 100 ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja 940.

Syksyllä 2009 yliopistokoulutusta annettiin 20 yliopistossa. Tutkintotavoitteisessa yliopistokoulutuksessa oli yhteensä 168 500 opiskelijaa, joista oli naisia 54 prosenttia. Yliopistoissa suoritettiin yhteensä 23 800 tutkintoa, joista 10 800 oli alempia korkeakoulututkintoja, 10 500 ylempiä korkeakoulututkintoja, 600 lääkärin erikoistumiskoulutuksia, 300 lisensiaatintutkintoja ja 1 600 tohtorintutkintoja.

Aikuiskoulutusta järjestettiin 634 oppilaitoksessa vuonna 2009. Aikuiskoulutuksessa kirjattiin 2,3 miljoonaa osallistumistapausta ja 5,4 miljoonaa opetustuntia. Osallistumistapausten määrä oli prosentin vähemmän ja opetustuntien määrä 5 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

## *Opintojen kulku*

Tässä julkaisussa on seurattu opintojen kulkua eli koulutukseen hakeutumista ja pääsyä, sijoittumista koulutukseen ja työelämään sekä koulutuksen keskeyttämistä lyhyellä enintään vuoden ajanjaksolla tai pitkällä ajanjaksolla. Tarkastelun kohteina ovat olleet peruskoulun päättäneet, ylioppilastutkinnon suorittaneet, koulutukseen hakenneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

Lukioon hakeneista 94 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista 84 prosenttia aloitti opiskelun. Ammattikorkeakouluhin hakeneista 39 prosenttia ja yliopistoihin hakeneista 27 prosenttia aloitti opinnot. Osuudet olivat muutaman prosenttiyksikön pienempiä kuin edellisellä vuonna.

Peruskoulun vuonna 2009 päättäneistä 93 prosenttia pääsi jatkamaan opintojaan, 50 prosenttia lukiokoulutukseen, 41 prosenttia toisen

asteen ammatilliseen koulutukseen ja 2 prosenttia lisäopetukseen.

Lukiokoulutuksen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulkua on seurattu vuodesta 2005, nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuodesta 2004 ja yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulkua mm. vuodesta 2003 vuoden 2008 loppuun. Tarkastelujakson aikana 79 prosenttia lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista suoritti ylioppilastutkinnon, 61 prosenttia toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusista opiskelijoista suoritti aloittamansa oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen perustutkinnon, 39 prosenttia nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista suoritti aloittamansa ammattikorkeakoulututkinnon ja 18 prosenttia yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusista opiskelijoista suoritti alemman korkeakoulututkinnon ja 26 prosenttia ylemmän korkeakoulututkinnon.

Korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuivat parhaiten työelämään lyhyellä aikavälillä, sillä vuonna 2007 korkeakoulututkinnon suorittaneista lähes 90 prosenttia oli sijoittunut työelämään vuoden 2008 loppuun mennessä. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneista vastaava osuus oli 74 prosenttia. Peruskouluista ja lukioista valmistuneet jatkoivat useimmiten päätoimista opiskelua. Myös ammattiin johtavan koulutuksen jälkeen opiskeltiin usein sekä päätoimisesti että työn ohessa. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneista viidennes jatkoi opintojaan.

Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2007 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2008. Lukio- ja yliopistokoulutuksessa oli keskeyttäneitä opiskelijamäärään verrattuna vähiten, lukiokoulutuksessa viisi ja yliopistokoulutuksessa kuusi prosenttia. Vastaava osuus oli korkein ammatillisessa koulutuksessa, jossa keskeyttäneitä opiskelijamäärään verrattuna oli 10 prosenttia. Ammattikorkeakoulukoulutuksessa osuus oli yhdeksän prosenttia.

# Sammandrag

I den här översikten beskrivs utbildningssystemet i Finland och dessutom ges en kort presentation av övriga viktiga uppgifter i publikationen. Största delen av uppgifterna gäller år 2009.

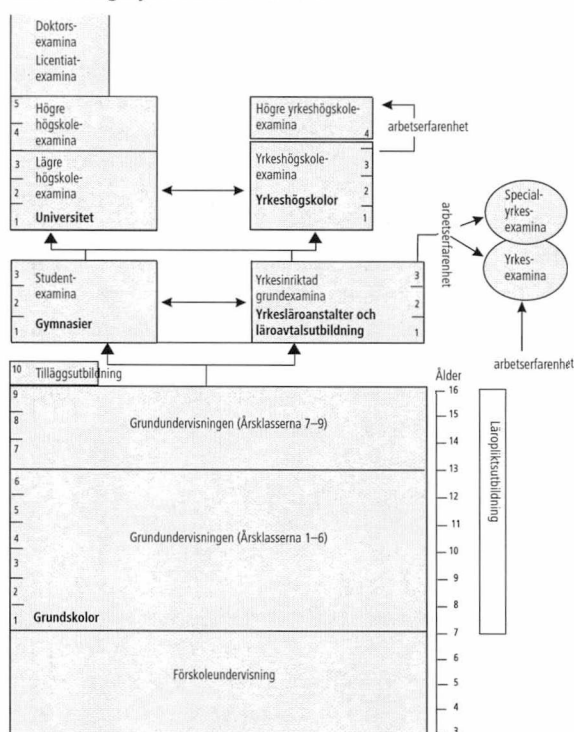
## Utbildningssystemet i Finland

I Finland får barn i åldern 3–6 år i allmänhet förskoleundervisning i daghem. En del av 6-åringarna får förskoleundervisning i grundskolan. Det är frivilligt att delta i förskoleundervisningen.

Grundundervisningen är allmänbildande utbildning, som arrangeras för hela åldersklassen. Alla barn som är stadigvarande bosatta i Finland har läroplikt. Läroplikten börjar det år barnet fyller sju år och upphör då barnet fullgjort lärokursen i grundundervisning (nioårig grundskola) eller då det gått tio år sedan läroplikten började. I undantagsfall kan läroplikten på grund av handikapp eller sjukdom inledas redan då barnet är sex år och vara i elva år. Den som vill kan söka sig till tilläggsundervisning samma år eller året efter att han eller hon fått sitt avgångsbetyg för fullgjord grundundervisning (10:e klass).

Utbildning efter grundnivån, dvs. gymnasieutbildning och yrkesutbildning, är utbildning på andra stadiet. Gymnasieutbildningen är inriktad på studentexamen. Den är treårig och ger allmän behörighet för fortsatta studier. Yrkesutbildningen

**Figur 0.1**  
Utbildningssystemet i Finland 2009



**Tabell 0.1**

Antalet elever inom skolväsendet efter utbildningsgrupp och utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) 2009

Utbildningsnivå	ISCED <sup>1)</sup>	Totalt	Utbildningssektor					
			%	Grundskole- utbildning	Gymnasie- utbildning	Yrkes- utbildning	Yrkes- högskole- utbildning	Universi- tets- utbildning
0 Förskolenivå	0 Pre-primary education	13 322	1,1	13 322	–	–	–	–
Grundnivå		540 007	43,2	540 007	–	–	–	–
1 Lägre (årsklasserna 1–6)	1 Primary education	347 060	27,8	347 060	–	–	–	–
2 Högre (årsklasserna 7–9,10)	2 Lower secondary	192 947	15,4	192 947	–	–	–	–
3 Mellannivå	3/4 Upper secondary	393 614	31,5	–	112 088	281 526	–	–
Högre nivå	Tertiary education	303 554	24,3	–	–	46	135 033	168 475
5 Lägst högre nivå	5 5B-programmes	46	0,0	–	–	46	–	–
6 Lägre högskolenivå	5 5A-medium programmes	226 922	18,1	–	–	–	129 489	97 433
7 Högre högskolenivå	5 5A-long/very long programmes	56 084	4,5	–	–	–	5 544	50 540
8 Forskarutbildningsnivå	6 Second stage of tertiary educ.	20 502	1,6	–	–	–	–	20 502
<b>Totalt</b>		<b>1 250 497</b>	<b>100,0</b>	<b>553 329 <sup>2)</sup></b>	<b>112 088</b>	<b>281 572</b>	<b>135 033</b>	<b>168 475</b>

<sup>1)</sup> Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

<sup>2)</sup> Dessutom fanns det 2 326 studerande i den grundläggande undervisningen för vuxna år 2009.

kan antingen ges vid läroanstalter eller ha formen av läroavtal. Läroavtalsutbildningen består till största delen av studier på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter. De praktiska studierna kompletteras med teoretiska studier vid en läroanstalt. Examina är treåriga yrkesinriktade grundexamina, som också ger allmän behörighet för fortsatta studier vid yrkeshögskolor och universitet.

Yrkes- och specialyrkesexamina är yrkesinriktad tilläggsutbildning. Dessa kan, liksom yrkesinriktade grundexamina, oavsett hur yrkesfärdigheten förvärvats, avläggas vid fristående yrkesprov. Vid yrkesproven kan man bevisa sitt kunnande t.ex. på basis av utbildning som förbereder för fristående yrkesprov eller på basis av arbetsfärdighet.

Yrkeshögskoleexamina är till sin omfattning 3,5–4,5-åriga och högre yrkeshögskoleexamina, som förutsätter arbetsfärdighet, är 1–1,5-åriga. De lägre högskoleexamina vid universiteten är treåriga och de högre examina tar två år mer i anspråk. En person som avlagt högre högskoleexamen kan fortsätta sina studier i forskarutbildning med licentiat- och doktorsexamen som mål.

## Examina som befolkningen avlagt

Vid utgången av år 2009 uppgick den 15 år fyllda befolkningen till 4,5 miljoner. Av dem hade 66 procent avlagt någon examen efter grundnivån. Andelen är nästan en procentenhet större än året förut och 35 procentenheter större än år 1975.

Utbildningsnivån varierar en hel del i olika kommuner. Utbildningsnivån var högst i Grankulla, där 79 procent av de invånare som fyllt 15 år avlagt någon examen efter grundnivån. Andra kommuner i tätén var Esbo, Birkala, Helsingfors och Uleåborg. Utbildningsnivån var lägst i Rautavaara, där 47 procent av den befolkning som fyllt 15 år hade avlagt någon examen efter grundnivån.

Andra kommuner med låg utbildningsnivå var Geta, Kivijärvi, Luhanka och Storå.

## Studerande och examina

År 2009 studerade totalt 670 400 personer i examensinriktad utbildning efter grundnivån. Detta är 26 800 färre än det sammanlagda antalet studeranden inom utbildningssektorn, 697 200, dvs. än det antal studerande som i regel tillämpas i denna publikation. I det sistnämnda antalet kan en studerande samtidigt studera för en eller flera examina inom en eller flera utbildningssektorer (gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning eller universitetsutbildning).

Nästan alla personer i åldern 7–15 år studerade i grundskolan. Av 16–18-åringarna studerade mer än 90 procent i någon examensinriktad utbildning efter grundnivån. Detsamma gällde för drygt hälften av 19–24-åringarna och för nästan en tredjedel av 25–29-åringarna.

I examensinriktad utbildning studerade 25 700 utlänningar (utländsk medborgare), av vilka nästan var tredje kom från EU-landet. Antalet utlänningar var särskilt stort i fortbildningen vid universitet, där 9,7 procent av de studerande var utlänningar. Minst utlänningar fanns det bland studerande i gymnasier, 1,5 procent.

År 2009 avlades totalt 144 300 examina i utbildning efter grundnivån. Studenten togs i medeltal vid 19 års ålder, yrkesinriktad examen avlades i medeltal vid 25 års ålder, yrkeshögskoleexamen vid 26 års ålder och examen vid universitet vid 27 års ålder.

## Läroanstalter, anställda och driftsutgifter

Antalet utbildningsanordnare och läroanstalter minskade år 2009. Det fanns 804 utbildningsanordnare (kommuner, samkommuner, privata sammanslutningar, stiftelser), dvs. 73 färre än året

**Tabell 0.2**

Läroanstalter, personer som sökt sig till utbildning, nya studerande, studerande och examina efter utbildningssektor 2009

Utbildningssektor	Läroanstalter med respektive utbildning	Personer som sökt till utbildning	Nya studerande	Studerande	Examina
Grundskoleutbildning <sup>1)</sup>	3 065	–	56 770	553 329	65 083
Gymnasieutbildning	441	40 296	38 054	112 088	33 034
Yrkesutbildning	254	133 739	114 672	281 572	66 427
Yrkeshögskoleutbildning	28	97 862	38 197	135 033	21 039
Universitetsutbildning	20	76 058	20 954	168 475	23 831

<sup>1)</sup> Innehåller endast grundskoleutbildning inom grundskolor.

förut. Läroanstalterna var 4 161 till antalet, vilket innebar en minskning på 163 från året innan.

År 2008 arbetade totalt 141 900 personer vid grundskolorna, gymnasierna, yrkesläroanstalterna, yrkeshögskolorna och universiteten. Av dem var 61 procent lärare och 39 procent andra anställda. Det fanns 47 100 lärare i grundskolorna, 7 800 i gymnasierna, 16 700 i yrkesläroanstalterna, 6 400 i yrkeshögskolorna och 8 200 i universiteten.

Skolväsendets driftsutgifter uppgick år 2008 till totalt 10,7 miljarder euro, vilket är 5,8 procent av bruttonationalprodukten. Driftsutgifterna ökade 6,7 procent jämfört med föregående år. Förskoleundervisningen, grundundervisningen och gymnasieutbildningen stod för 46 procent av driftsutgifterna, yrkesutbildningen (inklusive läroavtalsutbildning) för 15 procent, yrkeshögskoleutbildningen för 8 procent och universitetsutbildningen och -forskningen för 18 procent. Resterande 13 procent var utgifter för förvaltningen av skolväsendet, studiestöd och annan utbildning.

## Uppgifter efter utbildningssektor

I början av höstterminen 2009 fanns det 3 065 verksamma grundskolor, med totalt 553 300 elever, av vilka 56 800 gick i första årskursen. Grundskolans avgångsbetyg delades ut till 65 100 elever. Antalet elever som antagits eller flyttats över till specialundervisning var 47 200. Detta är litet mindre än året innan. Mera än var femte grundskolelev fick under läsåret 2008–2009 specialundervisning på deltid på grund av lindriga inlärnings- och anpassningssvårigheter.

Grundskoleleverna inledde i allmänhet studier i ett gemensamt språk (A1-språk) i tredje årskursen, där 90 procent av eleverna läser A1-engelska. År 2009 studerade man ett frivilligt språk (A2-språk) i 168 kommuner, dvs. i 48 procent av alla kommuner. De populäraste frivilliga språken var engelska, svenska och tyska.

Gymnasieutbildning gavs vid 441 läroanstalter och antalet studerande uppgick till 112 100, av vilka 57 procent var kvinnor. År 2009 avlade totalt 32 600 personer studentexamen, 342 IB-examen (International Baccalaureate-examen), 39 Reifeprüfung-examen och 10 Gymnasieexamen.

Nästan alla studerande i gymnasieutbildning läser engelska, svenska och finska antingen som modersmål, som gemensamt språk eller som tillvalsspråk. Våren 2009 hade 28 procent av dem som avlagt gymnasiets hela lärokurs studerat tyska, 18 procent franska, 12 procent spanska och

sju procent ryska. Andelen personer som studerat andra språk var fyra procent eller mindre.

Hösten 2009 gavs yrkesutbildning vid totalt 254 läroanstalter. Antalet studerande uppgick till 281 600 (skolform och läroavtalsutbildning), av vilka 70 procent deltog i yrkesinriktad grundutbildning och totalt 30 procent i utbildning som förbereder för yrkes- och specialyrkesexamen. Av de studerande i yrkesutbildning var 49 procent kvinnor.

År 2009 avlades allt som allt 66 400 yrkesexamina, av vilka 71 procent var yrkesinriktade grundexamina och totalt 29 procent var yrkes- och specialyrkesexamina.

Hösten 2009 fanns det totalt 28 yrkeshögskolor. Totalt 135 000 personer studerade i yrkeshögskoleutbildning och av dem studerade något 5 500 för högre yrkeshögskole examen vid yrkeshögskola. Av de studerande var 54 procent kvinnor. I yrkeshögskolorna avlades 20 100 yrkeshögskoleexamina och 940 högre yrkeshögskoleexamina.

Hösten 2009 gavs universitetsutbildning vid 20 universitet. Det fanns totalt 168 500 studerande i universitetsutbildning som leder till examen, och 54 procent av dessa var kvinnor. Totalt 23 800 examina avlades vid universiteten och 10 800 av dem var lägre högskoleexamina, 10 500 högre högskoleexamina, 600 specialiseringsutbildningar för läkare, 300 licentiatexamina och 1 600 doktorsexamina.

Vuxenutbildning gavs vid 634 läroanstalter år 2009. Totalt 2,3 miljoner deltagartillfällen och 5,4 miljoner undervisningstimmar bokfördes inom vuxenutbildningen. Antalet deltagare var en procent mindre än förra året och antalet undervisningstimmar var fem procent mindre än förra året.

## Studiernas gång

I den här publikationen har vi följt studiernas gång, dvs. ansökan och antagning till utbildning, inplacering i utbildning och arbetsliv samt avbrott i utbildningen. Granskningen gäller dels en kort period på högst ett år, dels en längre period. Föremålet för granskningen är personer som slutfört grundskolan, personer som avlagt studentexamen, personer som sökt till utbildning, nya studerande, studerande och personer som avlagt examen.

Av dem som sökte till gymnasiet inledde 94 procent sina studier och av dem som sökte till yrkesutbildning på andra stadiet 84 procent. Av dem som sökte till yrkeshögskolor inledde 39 procent sina studier och av dem som sökte till universitet 27 procent. Andelarna var ett par procentenheter lägre än året innan.

Av dem som slutade grundskolan år 2009 fick 93 procent studieplats, 50 procent i gymnasieutbildning, 41 procent i yrkesutbildning på andra stadiet och två procent i påbyggnadsundervisning.

Studiegången för nya studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning på andra stadiet har följts fr.o.m. år 2005, studiegången för nya studerande i yrkeshögskoleutbildning för unga fr.o.m. år 2004 och studiegången för nya studerande i universitetsutbildning som studerar för högre högskoleexamen bl.a. fr.o.m. år 2003 t.o.m. slutet av år 2008. Under granskningsperioden avlade 79 procent av de nya studerande i gymnasieutbildning studentexamen, 61 procent av de nya studerande i yrkesutbildning på andra stadiet avlade den läroplansbaserade yrkesinriktade grundexamen i läroanstaltsform som de börjat studera för och 39 procent av de nya studerande i yrkeshögskoleutbildning för unga avlade den yrkeshögskoleexamen som de börjat studera för. Av de nya studerande i universitetsutbildning som studerade för högre högskoleexamen avlade 18 procent en lägre högskoleexamen och 26 procent en högre högskoleexamen.

De som avlagt högskoleexamen placerade sig i ett kort tidsperspektiv bäst i arbetslivet. Av dem som avlagt högskoleexamen år 2007 hade nästan 90 procent placerat sig i arbetslivet före utgången av år 2008. För de som avlagt yrkesexamen på andra stadiet var motsvarande andel 74 procent. De som gick ut grundskola eller gymnasium fortsatte i de flesta fall att studera på heltid. Också efter utbildning som leder till yrke var det vanligt med studier både på heltid och vid sidan av arbetet. En femtedel av dem som avlagt yrkesexamen på andra stadiet fortsatte sina studier.

Uppgifterna om avbrutna studier har erhållits genom att situationen bland personer som i september 2007 deltagit i utbildning efter grundskolan som leder till examen följts upp i september 2008. I förhållande till antalet studerande var andelen personer som avbrutit studierna minst inom gymnasieutbildning, fem procent, och inom universitetsutbildning, sex procent. Motsvarande andel var högst inom yrkesutbildning, där 10 procent av alla studerande avbröt studierna. Inom yrkeshögskoleutbildning var andelen nio procent.

# Summary

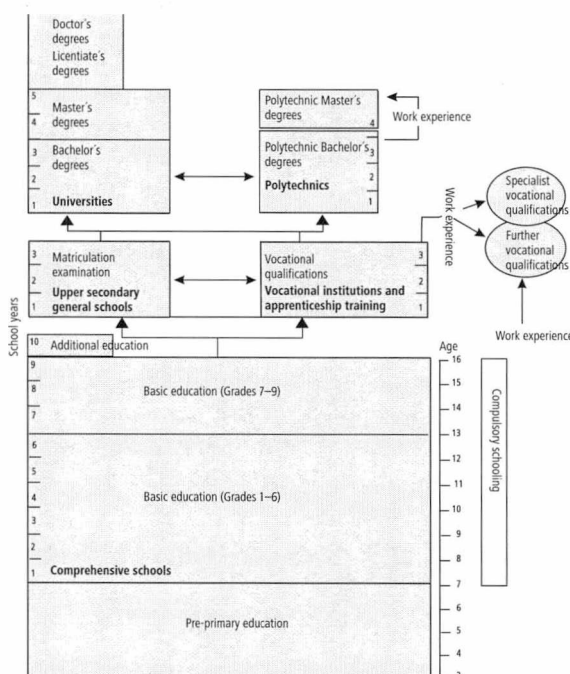
This review describes the education system of Finland and then presents briefly key information from other sections of the publication. The information mainly relates to the year 2009. Appendix Tables 30–34 contain information on students and qualifications according to the UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED).

## Education system of Finland

In Finland pre-primary education is given to children aged 3 to 6 generally in day care centres. Some 6-year-olds receive pre-primary education in comprehensive schools. Participation in pre-primary education is voluntary.

Basic education, i.e. primary and lower secondary education, is general education provided for each age group in its entirety. All children permanently resident in Finland are covered by compulsory education. Compulsory education starts in the year the child becomes seven years old and ends when the comprehensive school syllabus (nine years of comprehensive school) has been completed or when ten years have passed since the starting of compulsory education. In exceptional cases, due to disability or illness, compulsory education can begin already at the age of six and last 11 years. Those who have acquired a leaving certificate from basic education in the same or previous year can, if they so wish, apply for additional education (10th grade).

**Figure 0.1**  
Education system of Finland 2009



**Table 0.1**  
Number of students in the regular education system by group and level of education (ISCED's classification <sup>1)</sup>) in 2009

ISCED level	Total		Sector of education				
		%	Comprehensive school education	Upper secondary general education	Vocational education	Polytechnic education	University education
0 Pre-primary education	13,322	1.1	13,322	–	–	–	–
Basic education	540,007	43.2	540,007	–	–	–	–
1 Primary education (Grades 1–6)	347,060	27.8	347,060	–	–	–	–
2 Lower secondary education (Grades 7–9, 10)	192,947	15.4	192,947	–	–	–	–
3/4 Upper secondary education	393,614	31.5	–	112,088	281,526	–	–
Tertiary education	303,554	24.3	–	–	46	135,033	168,475
5 5B programmes	46	0.0	–	–	46	–	–
5 5A medium programmes	226,922	18.1	–	–	–	129,489	97,433
5 5A long/very long programmes	56,084	4.5	–	–	–	5,544	50,540
6 Second stage of tertiary education	20,502	1.6	–	–	–	–	20,502
<b>Total</b>	<b>1,250,497</b>	<b>100.0</b>	<b>553,329 <sup>2)</sup></b>	<b>112,088</b>	<b>281,572</b>	<b>135,033</b>	<b>168,475</b>

<sup>1)</sup> Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

<sup>2)</sup> In addition, 2,326 students attended basic education for adults in 2009.

Upper secondary education includes upper secondary general education and vocational education. Upper secondary general education is general education preparing for the matriculation examination. It lasts for three years and gives general eligibility for further studies. Vocational education can take place in vocational institutions or as apprenticeship training. Apprenticeship training mainly involves studying in actual work situations at place of work supplemented by theoretical studies at educational institutions. The qualifications are three-year initial vocational qualifications that also provide general eligibility for further studies in polytechnics and universities.

Further and specialist vocational qualifications are vocational further education. They and initial vocational qualifications can also be taken by a skills examination where competence acquired by training preparing for the skills examination or by work experience can be demonstrated.

Studies leading to a polytechnic Bachelor's degree take 3.5 to 4.5 years and polytechnic Master's degrees requiring work experience 1 to 1.5 years. A lower university degree can be completed in three years and a higher university degree in five years. Those having attained a higher university degree can continue their studies in post-graduate education towards a licentiate or doctorate.

## Qualifications attained by the population

In 2009, the number of population aged 15 or over was 4.5 million. Of them, 66 per cent had completed some post-basic level qualification. This figure is nearly one percentage point up on the previous year and 35 percentage points higher than in 1975.

The levels of education vary greatly in different municipalities. The level of education was still highest in Kauniainen, where 79 per cent of people aged 15 or over had taken some post-basic level qualification. Other top municipalities were Espoo, Pirkkala, Helsinki and Oulu. The level of education was lowest in Rautavaara, where 47 per cent of those aged 15 had completed some post-basic level qualification. Other municipalities with a low level of education were Geta, Kivijärvi, Luhanka and Isojoki.

## Students and qualifications

In 2009, a total of 670,400 persons were studying in post-basic level education leading to a qualification. The number is 26,800 lower than the total number of students calculated in all sectors of education, 697,200, which is primarily used as the number of students in this publication. In the latter figure students may study for one or more qualifications within the same or different sector of education (upper secondary general, vocational, polytechnic or university education).

Nearly all aged 7 to 15 were studying in comprehensive schools. Over 90 per cent of those aged 16 to 18, good one half of 19 to 24-year-olds and about one third of those aged 25 to 29 were studying in some post-basic level education leading to a qualification.

A total of 25,700 foreigners (foreign citizens) were attending education leading to a qualification, of whom nearly every third came from EU country. There were particularly many foreigners in post-graduate education, 9,7 per cent of all students. The number of foreigners was lowest among students in upper secondary general education, 1.5 per cent.

In 2009, 144,300 qualifications were attained in post-basic level education. The average age at

**Table 0.2**

Educational institutions, applicants, new students, students and qualifications by sector of education in 2009

Type of education	Educational institutions providing education	Applicants	New students	Students	Qualifications, degrees
Comprehensive school education <sup>1)</sup>	3 065	–	56 770	553 329	65 083
Upper secondary general education	441	40 296	38 054	112 088	33 034
Vocational education	254	133 739	114 672	281 572	66 427
Polytechnic education	28	97 862	38 197	135 033	21 039
University education	20	76 058	20 954	168 475	23 831

<sup>1)</sup> Includes only comprehensive school education in comprehensive schools.

the completion of the matriculation examination was 19, and initial vocational qualifications were taken at the age of 25, polytechnic degrees at 26 and university degrees at 27.

### *Educational institutions, personnel and current expenditure*

The number of providers of education and educational institutions fell in 2009. Providers of education (municipalities, joint municipal boards, private corporations, foundations) numbered 804, down by 73 from the previous year. The number of educational institutions was 4,161, down by 163 from the previous year.

In 2008, a total of 141,900 persons were employed by comprehensive schools, upper secondary general schools, vocational institutions, polytechnics and universities. Sixty one per cent of them were teachers and 39 per cent other personnel. The number of teachers was 47,100 in comprehensive schools, 7,800 in upper secondary general schools, 16,700 in vocational institutions, 6,400 in polytechnics and 8,200 in universities.

The current expenditure of the regular education system amounted to EUR 10.7 billion in 2008, which is 5.8 per cent of gross domestic product. The current expenditure increased 6.7 per cent from the previous year. Pre-primary, primary and lower secondary and upper secondary general education accounted for 46 per cent of the current expenditure, vocational education (including apprenticeship training) for 15 per cent, polytechnic education for eight per cent and university education and research for 18 per cent. The remaining 13 per cent concerned expenditure on administration, student financial aid and other education.

### *Examination by sector of education*

In all, 3,065 comprehensive schools operated at the start of the autumn term of 2009. A total of 553,300 pupils were studying in them, 56,800 in the first grade. The leaving certificate of the comprehensive school was awarded to 65,100 pupils. The number of students taken or transferred to special education was 47,200. In 2009 this figure was less than the year before. More than every fifth pupil in comprehensive school received part-time special education during the term 2008 to 2009 due to slight learning and adjustment difficulties.

Comprehensive school pupils usually start studying a common foreign language (A1 language) in the third grade, when 90 per cent of the pupils learn A1 English. In 2009 an optional language (A2 language) was studied in 168 municipalities, i.e. 48 per cent of all municipalities. The most popular optional languages were English, Swedish and German.

Upper secondary general education was provided in 441 educational institutions. A total of 112,100 students were in upper secondary general education, 57 per cent of whom were female. In 2009, 32,600 completed the matriculation examination, 342 the IB (International Baccalaureate), 39 the Reifeprüfung and 10 the Gymnasieexamen examinations.

Almost all students in upper secondary general education studied English, Swedish and Finnish either as a mother tongue, common or optional language. In spring 2009, among those who had completed the entire upper secondary general education syllabus 28 per cent had studied German, 18 per cent French, 12 per cent Spanish and seven per cent Russian. The proportions of other language students were four per cent or less.

In autumn 2009, vocational education was given in 254 educational institutions. A total of 281,600 students were studying in vocational education (provided in educational institutions and as apprenticeship training), of whom 70 per cent were in initial vocational education and 30 per cent in education preparing for further and specialist vocational qualifications. 49 per cent of the students were women.

In 2009, a total of 66,400 vocational qualifications were taken, of which 71 per cent were initial vocational qualifications and 29 per cent further and specialist qualifications.

In autumn 2009, the number of polytechnics was 28. Altogether 135,000 students were studying in polytechnic education, of which 5,500 for a polytechnic Master's degree. Women made up 54 per cent of all students in polytechnics. In all, 20,100 polytechnic Bachelor's degrees and 940 polytechnic Master's degrees were taken.

In autumn 2009, university education was given in 20 universities. A total of 168,500 students were in university education leading to a qualification and 54 per cent of them were women. In all, 23,800 degrees were completed in universities, of which 10,800 were lower university degrees, 10,500 higher university degrees, 600 specialist degrees in medicine, 300 licentiates and 1,600 doctorates.

Adult education was arranged in 634 educational institutions in 2009. The number of participating cases recorded in adult education was 2.3

million and the hours of instruction 5.4 million. The number of participating cases was one per cent less than in a previous year and the number of hours of instruction was 5 per cent less than in a previous year.

## *Progress of studies*

This publication follows the progress of studies, that is, application and admission to education, placement into education and working life and discontinuation of studies over a short period of at most one year or over a longer period. The examination focuses on those having completed the comprehensive school, having taken the matriculation examination, applicants to education, new students, students and those having attained a qualification.

Studies were started by 94 per cent of the applicants to upper secondary general schools and 84 per cent of those to upper secondary vocational education. Thirty-nine per cent of the applicants to polytechnics and 27 per cent of those to universities commenced studies. These shares are a few percentage points lower than in the previous year.

Ninety-three per cent of the completers of comprehensive school in 2009 were able to continue their studies: 50 per cent in upper secondary general school education, 41 per cent in upper secondary vocational education and two per cent in additional education.

The progress of the studies of new students in upper secondary general school and vocational education has been monitored since 2005, the progress of the studies of new young students in polytechnic education since 2004, and the progress of the studies of new young students in university education leading to a higher university degree from, for instance, the year 2003 up to

the end of 2008. During the examined period, 79 per cent of the new students in upper secondary general school education passed the matriculation examination, 61 per cent of the new students in curriculum-based upper secondary vocational education provided by educational institutions attained the initial vocational qualification which they had started to study for, 39 per cent of the new young students in polytechnic education attained the polytechnic degree they had started to study for, and 18 per cent of the new students in higher university degree education attained a lower university degree and 26 per cent a higher university degree.

University graduates were best placed in working life in the short term, because nearly 90 per cent of those who graduated in 2007 were in working life by the end of 2008. Among the attainers of an upper secondary vocational qualification the respective share was 74 per cent. Those who had completed comprehensive and upper secondary general school education mostly carried on in full-time education. Studying also often continued either full-time or alongside work after vocational education. One-fifth of those with vocational upper secondary qualifications went on studying.

Information on discontinuation of education was derived by tracking in September 2008 the situation of students attending post-comprehensive school education leading to a qualification in September 2007. The numbers of drop-outs were the lowest relative to the numbers of students in upper secondary general school education and university education, at five and six per cent, respectively. The corresponding proportion was highest in vocational education, where the ratio of drop-outs to the number of students was 10 per cent. In polytechnic education, the proportion was 9 per cent.

# 1 Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjiä koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämään koulutuksen järjestäjärekisteriin. Koulutuksen järjestäjiä ovat useimmiten kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhteisöt tai säätiöt. Opetus- ja kulttuuriministeriö tai muu asianomainen ministeriö antaa koulutuksen järjestäjille luvan (esim. ammatillisen koulutuksen) järjestämiseen.

Oppilaitostiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämän oppilaitosrekisterin tietoihin. Koulutuksen järjestäjä tai oppilaitos voi järjestää koulutusta useammassa kuin yhdessä koulutussektorissa. Tiedot ovat vuoden 2009 lopun tilanteen mukaisia. Julkaisun muissa luvuissa on käsitelty oppilaitoksia niiden antaman koulutuksen mukaan.

Koulutuksen järjestäjä- ja oppilaitostietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

## Koulutuksen järjestäjiä 804 – oppilaitoksia 4 161

Vuoden 2009 lopussa oli toiminnassa 804 koulutuksen järjestäjää, mikä on 73 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Koulutuksen järjestäjistä 49 prosenttia oli kuntia tai kuntayhtymiä, 7 prosenttia valtion yksiköitä ja 42 prosenttia yksityisiä koulutuksen järjestäjiä. Loput kaksi prosenttia koulutuksen järjestäjistä toimivat Ahvenanmaan maakunnassa. Kunnat järjestivät eniten peruskoulukoulutusta ja lukiokoulutusta. Yksityisissä

koulutuksen järjestäjissä oli eniten ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Yliopistokoulutuksen sektorissa valtio toimi ainoana koulutuksen järjestäjänä.

Vuoden 2009 lopussa oli toiminnassa 4 161 oppilaitosta, mikä on 163 vähemmän kuin vuonna 2008. Peruskoulukoulutusta, joka käsittää oppilaitostyypeissä 11 (peruskoulut), 12 (peruskouluasteen erityiskoulut) ja 19 (perus- ja lukioasteen koulut) annettavan perusasteen opetuksen, annettiin 74 prosentissa kaikista oppilaitoksista eli 3 065 oppilaitoksessa. Perusasteen opetusta järjestettiin myös 55:ssä peruskoulun ulkopuolisessa

### Taulukko 1.1

Koulutuksen järjestäjien kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) omistajatyypeittäin vuoden 2009 lopussa

Koulutuksen järjestäjän omistajatyypit	Kokonaismäärä	Koulutuksen järjestäjien lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulukoulutus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Yliopistokoulutus
Yksityinen	338	59	36	118	11	–
Valtio	57	29	10	5	1	20
Kunta	332	332	235	18	6	–
Kuntayhtymä	58	6	4	46	9	–
Ahvenanmaa	19	18	1	1	1	–
<b>Yhteensä 2009</b>	<b>804</b>	<b>444</b>	<b>286</b>	<b>188</b>	<b>28</b>	<b>20</b>
2008	877	509	311	214	28	20
2007	880	507	311	219	30	20
2006	899	523	314	224	31	20
2005	903	525	315	229	31	20
2004	918	537	323	242	31	20
2003	918	538	323	244	31	20
2002	926	540	325	247	31	20
2001	933	541	324	249	31	20
2000	942	544	325	256	31	20
1999	941	542	324	263	33	20

### Taulukko 1.2

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) oppilaitostyypeittäin vuoden 2009 lopussa

Oppilaitostyyppi	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulu- koulutus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea- koulukoulutus	Yliopistokoulutus
Peruskoulut	2 889	2 889	–	–	–	–
Peruskouluasteen erityiskoulut	138	138	–	–	–	–
Lukiot	398	–	398	–	–	–
Perus- ja lukioasteen koulut	38	38	37	–	–	–
Ammatilliset oppilaitokset	137	–	–	137	–	–
Ammatilliset erityisoppilaitokset	6	–	–	6	–	–
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	35	–	–	14	–	–
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	27	–	–	28	–	–
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	1	–	–	1	–	–
Sotilasalan ammatilliset oppilaitokset	14	–	–	–	–	–
Ammattikorkeakoulut	28	–	–	1	28	–
Yliopistot	20	–	–	–	–	20
Sotilaskorkeakoulut	1	–	–	–	–	–
Musiikkioppilaitokset	89	–	–	10	–	–
Liikunnan koulutuskeskukset	14	–	–	13	–	–
Kansanopistot	83	–	6	41	–	–
Kansalaisopistot	205	–	–	–	–	–
Opintokeskukset	11	–	–	–	–	–
Kesäyliopistot	20	–	–	–	–	–
Muut oppilaitokset	7	–	–	3	–	–
<b>Yhteensä 2009</b>	<b>4 161</b>	<b>3 065</b>	<b>441</b>	<b>254</b>	<b>28</b>	<b>20</b>
2008	4 324	3 174	449	285	28	20
2007	4 443	3 263	449	303	30	20
2006	4 610	3 393	461	316	31	20
2005	4 838	3 579	471	341	31	20
2004	5 004	3 720	479	340	31	20
2003	5 103	3 808	483	353	31	20
2002	5 185	3 873	484	356	31	20
2001	5 272	3 953	483	359	30	20
2000	5 364	4 022	483	371	30	20
1999	5 483	4 099	479	404	25	20

### Taulukko 1.3

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) omistajatyypeittäin vuoden 2009 lopussa

Oppilaitoksen omistajayyppi	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Perus- koulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatil- linen koulutus	Ammatti- korkea- koulu- koulutus	Yliopisto- koulutus
Yksityinen	344	63	38	119	11	–
Valtio	72	30	10	5	1	20
Kunta	3 575	2 941	382	22	6	–
Kuntayhtymä	134	6	10	102	9	–
Ahvenanmaa	36	25	1	6	1	–
<b>Yhteensä</b>	<b>4 161</b>	<b>3 065</b>	<b>441</b>	<b>254</b>	<b>28</b>	<b>20</b>

### Taulukko 1.4

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) opetuskielen mukaan vuoden 2009 lopussa

Oppilaitoksen opetuskieli	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Perus- koulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatil- linen koulutus	Ammatti- korkea- koulu- koulutus	Yliopisto- koulutus
Suomi	3 738	2 770	400	230	21	12
Ruotsi	370	287	36	17	3	2
Suomi/ruotsi	46	1	1	7	4	6
Englanti	4	4	2	–	–	–
Muu kieli	3	3	2	–	–	–
<b>Yhteensä</b>	<b>4 161</b>	<b>3 065</b>	<b>441</b>	<b>254</b>	<b>28</b>	<b>20</b>

oppilaitoksessa, kuten lukioissa, kansanopistoissa, kansalaisopistoissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.

Lukiokoulutusta (koko lukion oppimäärä) annettiin 441 oppilaitoksessa, mikä on 11 prosenttia kaikista oppilaitoksista. Näistä oppilaitoksista kuusi oli kansanopistoja. Lukion koko oppimäärän tarjoavien oppilaitosten lisäksi lukion aineopinnot ja annettiin kolmessa muussa oppilaitoksessa.

Ammatillista koulutusta (tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta sekä tutkintoon johtavaa ammatillista lisäkoulutusta) antavia oppilaitoksia oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 254, mikä on kuusi prosenttia kaikista oppilaitoksista. Suomessa toimi myös 28 ammattikorkeakoulua ja 20 yliopistoa.

Peruskoulukoulutusta antavista oppilaitoksista 90 prosentilla oli opetuskielenä suomi ja 9 prosentilla ruotsi. Lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista 91 prosentilla oli opetuskielenä suomi. Ammatillista koulutusta antavilla oppilaitoksilla vastaava luku oli 91 prosenttia. Myös ammattikorkeakouluista sekä yliopistoista suurin osa oli opetuskieltään suomenkielisiä, ammattikorkeakouluista 75 prosenttia ja yliopistoista 60 prosenttia. Oppilaitokselle on määritelty koulutuksen järjestämislupapäätöksen mukainen pääasiallinen opetuskieli, vaikka oppilaitoksessa annettaisiin opetusta useammalla kielellä.

## 2 Väestö ja väestön koulutusrakenne

Väestön koulutustiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin ja väestöä koskevat tiedot Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän tietoihin. Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa tutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettuna tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on keskiasteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto on näistä valittu viimeksi mainittu.

Liitetaulukossa 6 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja maakunnan mukaan. Kuntakohtaiset vastaavat tiedot on julkaistu Internet-sivulla. Liitetaulukossa 7 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan. Maakuntakohtaiset vastaavat tiedot on julkaistu Internet-sivulla. Tilastokeskuksen luokitus on 31.12.2009 tilanteen mukainen koulutusluokitus. Liitetaulukossa 8 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitus 2002) ja iän mukaan. Liitetaulukossa 34 on 15 vuotta täyttänyt väestö luokiteltu Unescon kansainvälisen luokituksen koulutusalan ja -asteen (Unescon kansainvälinen ISCED 1997 -luokitus) mukaan.

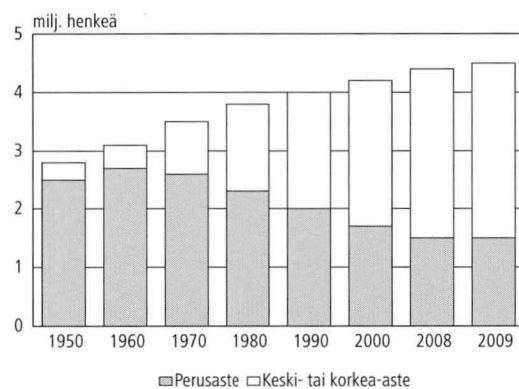
Väestön koulutusrakennetietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus. Koulutusluokitukset ja tutkintonimikkeet julkaistaan osoitteessa [www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html](http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html).

Vuoden 2009 lopussa tutkinnon suorittaneen väestön määrä oli 2 955 000 henkeä. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 prosenttia. Tutkinnon oli suorittanut 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 66 prosenttia. Tutkinnon suorittaneiden miesten ja naisten osuus oli lähes yhtä suuri.

Niiden henkilöiden määrä, jotka eivät olleet suorittaneet perusasteen eli peruskoulun, kansakoulun, kansalaiskoulun tai keskikoulun jälkeen mitään muuta tutkintoa, oli 1 508 000. Lukuun sisältyvät henkilöt, joiden koulutus perusasteen koulutuksen jälkeen oli vielä kesken tai joiden koulutuksesta ei ollut tietoa, esim. monet ulkomaalaiset. Näiden ainoastaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna yhden prosentin.

Väestön koulutustaso on noussut nopeasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Vuonna 1950 oli tutkinnon suorittaneita vain 12 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Vuonna 1970 oli tutkinnon suorittaneiden osuus noussut 26 prosenttiin ja vuoden 2009 lopussa se oli 66 prosenttia. Keskiasteen tutkinto oli vuonna 1975 viidesosalla 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja 39 prosentilla vuonna 2009. Korkea-asteen tutkinto

**Kuvio 2.1**  
15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1950–2009



oli vuonna 1975 kymmenesosalla ja 27 prosentilla vuonna 2009.

Vuoden 2009 lopussa keskiasteen tutkinnon oli suorittanut 39 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon 27 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Keskiasteen tutkinto oli miehistä 41 prosentilla ja naisista 36 prosentilla. Korkea-asteen tutkinnon oli miehistä suorittanut 24 prosenttia ja naisista 30 prosenttia.

### Taulukko 2.1

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2009

Koulutusaste	15 vuotta täyttänyt väestö	Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet miehet	Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet naiset	Muutos edellisestä vuodesta	
		%	%		%	%		%	%
<b>Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa</b>	<b>1 508 061</b>	<b>33,8</b>	<b>-1,6</b>	<b>743 013</b>	<b>34,2</b>	<b>-1,3</b>	<b>765 048</b>	<b>33,4</b>	<b>-1,8</b>
<b>Tutkinnon suorittaneita</b>	<b>2 955 043</b>	<b>66,2</b>	<b>1,8</b>	<b>1 428 234</b>	<b>65,8</b>	<b>1,8</b>	<b>1 526 809</b>	<b>66,6</b>	<b>1,8</b>
<b>Keskiaste</b>	<b>1 736 173</b>	<b>38,9</b>	<b>1,5</b>	<b>899 842</b>	<b>41,4</b>	<b>1,7</b>	<b>836 331</b>	<b>36,5</b>	<b>1,3</b>
<b>Korkea-aste</b>	<b>1 218 870</b>	<b>27,3</b>	<b>2,2</b>	<b>528 392</b>	<b>24,3</b>	<b>1,8</b>	<b>690 478</b>	<b>30,1</b>	<b>2,4</b>
Alin korkea-aste	477 211	10,7	-1,0	185 730	8,6	-1,1	291 481	12,7	-1,0
Alempi korkeakouluaste	376 678	8,4	5,7	169 606	7,8	4,6	207 072	9,0	6,6
Ylempi korkeakouluaste	330 097	7,4	2,8	152 116	7,0	2,3	177 981	7,8	3,2
Tutkijakoulutusaste	34 884	0,8	4,1	20 940	1,0	2,8	13 944	0,6	6,1
Lisensiaatintutkinto	9 579	0,2	-0,1	5 689	0,3	-0,6	3 890	0,2	0,6
Tohtorintutkinto	25 305	0,6	5,7	15 251	0,7	4,1	10 054	0,4	8,3
<b>Yhteensä</b>	<b>4 463 104</b>	<b>100,0</b>		<b>2 171 247</b>	<b>100,0</b>		<b>2 291 857</b>	<b>100,0</b>	

### Taulukko 2.2

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1975–2009

Koulutusaste	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Perusaste	69	62	55	50	45	41	37	36	35	34	34
Keskiaste	20	25	30	32	34	36	38	38	39	39	39
Korkea-aste	11	13	15	18	21	23	25	26	26	27	27
<b>Yhteensä</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

#### 15 vuotta

täyttänyt väestö 3 688 006 3 822 569 3 959 132 4 034 275 4 145 056 4 244 782 4 348 676 4 375 774 4 405 894 4 435 152 4 463 104

### Taulukko 2.3

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2009

Koulutusala	Tutkinnon suorittaneita yhteensä		Tutkinnon suorittaneita miehiä		Tutkinnon suorittaneita naisia	
	Osuus 15 v. täyttäneistä %		Osuus 15 v. täyttäneistä %		Osuus 15 v. täyttäneistä %	
Yleissivistävä koulutus	329 601	7,4	164 684	7,6	164 917	7,2
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	88 823	2,0	20 478	0,9	68 345	3,0
Humanistinen ja taidealan koulutus	138 922	3,1	40 078	1,9	98 844	4,3
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	555 542	12,5	178 640	8,2	376 902	16,4
Luonnontieteellinen koulutus	67 973	1,5	38 666	1,8	29 307	1,3
Tekniikan koulutus	888 354	19,9	743 755	34,3	144 599	6,3
Maa- ja metsätalouden koulutus	134 918	3,0	90 965	4,2	43 953	1,9
Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	390 166	8,8	42 783	2,0	347 383	15,2
Palvelualojen koulutus	358 618	8,0	107 252	4,9	251 366	11,0
Tuntematon koulutusala	2 126	0,0	933	0,0	1 193	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>2 955 043</b>	<b>66,2</b>	<b>1 428 234</b>	<b>65,8</b>	<b>1 526 809</b>	<b>66,6</b>

Tutkinnon suorittaneita oli eniten tekniikan koulutusosalalla, 30 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista. Kaupallisella ja yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla oli toiseksi eniten tutkinnon suorittaneita, 19 prosenttia. Terveys- ja sosiaalialan koulutuksen oli suorittanut 13 prosenttia sekä palvelualojen koulutusalan oli suorittanut 12 prosenttia.

Miehet ja naiset suorittivat eri alojen tutkintoja. Tekniikka sekä maa- ja metsätalousala olivat selvästi miesvaltaisia koulutusaloja. Selvästi naisvaltaisia koulutusaloja olivat terveys- ja sosiaaliala, kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus, palveluala, humanistinen ja taideala sekä kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus. Luonnontieteellisen alan tutkintoja miehet olivat suorittaneet vähän useammin kuin naiset. Yleissivistävän koulutusalan suorittaneita ovat lähinnä ylioppilastutkinnon suorittaneet, jotka eivät ole vielä suorittaneet muuta tutkintoa.

Nuoret olivat saaneet huomattavasti enemmän koulutusta kuin vanhempiin ikäluokkiin kuuluvat. Eniten koulutettuja olivat 30–34-vuotiaat. Tähän ikäryhmään kuuluvista 87 prosenttia oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon, naisista 90 prosenttia ja miehistä 83 prosenttia. Vähiten koulutettuja olivat eläkeikäiset.

Nuoremmissa ikäryhmissä sukupuolten koulutustasoerot olivat suuret naisten hyväksi. Yli 65-vuotiaista naiset olivat vähemmän koulutettuja kuin vastaavanikäiset miehet.

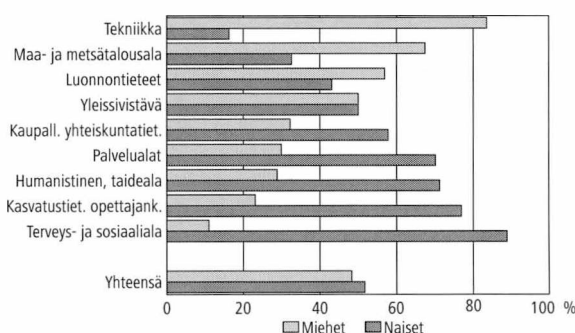
Aikuisten koulutustason kohottamiseen tähtäävä Noste-ohjelma on suunnattu 30–59-vuotiaisiin, joilla ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa. Tällaisia henkilöitä oli vuoden 2009 lopussa 388 000 eli 18 prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä, naisista 15 prosenttia ja miehistä 21 prosenttia. Edellisestä vuodesta ainoastaan perusasteen koulutuksen suorittaneiden 30–59-vuotiaiden määrä oli vähentynyt 6 prosenttia.

## Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittanut väestö

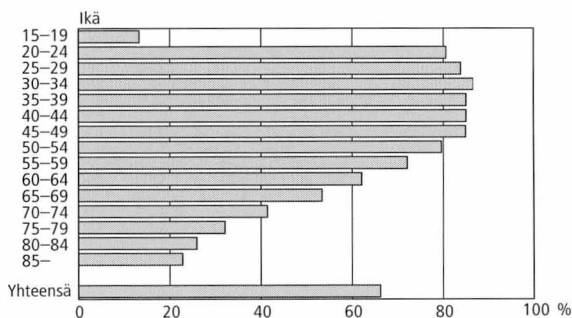
Vuoden 2009 lopussa oli 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ammatillisen tutkinnon suorittaneita 42 prosenttia, korkeakoulututkinnon suorittaneita 17 prosenttia ja pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita 7 prosenttia. Ylioppilastutkinnon suorittaneisiin sisältyi myös henkilöitä, joiden jatko-opiskelu oli vielä kesken.

Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneisiin kuuluu ulkomaalaisia henkilöitä, jotka ovat ilmoittaneet käyneensä lukion, mutta joilla ei ole ylioppilastutkintoa. Tähän sisältyvät myös Ahve-

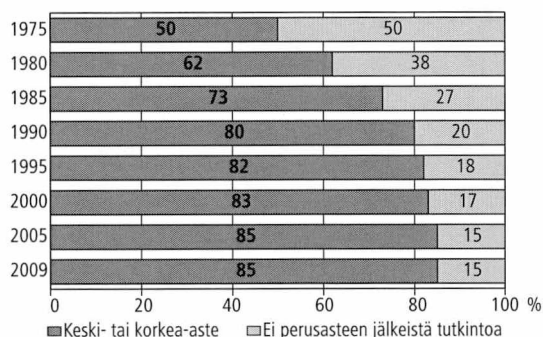
**Kuvio 2.2**  
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2009



**Kuvio 2.3**  
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2009



**Kuvio 2.4**  
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 25–34-vuotiaista 1975–2009



nanmaalla gymnasieexamen-tutkinnon suorittaneet, jotka ovat suorittaneet vain lukion mutta eivät ylioppilastutkintoa. Tällaisia henkilöitä oli 3 600.

Kaikkiaan ylioppilastutkinnon suorittaneita oli vuoden 2009 lopussa 1 305 000 henkeä. 15 vuotta täyttäneistä oli ylioppilastutkinnon suorittanut 29 prosenttia. Miehistä ylioppilastutkinto oli 25 prosentilla ja naisista 34 prosentilla. Eniten yliop-

## Taulukko 2.4

15 vuotta täyttänyt väestö korkeimman ammatillisen/korkeakoulututkinnon (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2009

	15 vuotta täyttänyt väestö		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet miehet		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet naiset		Muutos edellisestä vuodesta	
		%	%	%		%	%	%		%	%	
<b>Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa</b>	1 508 061	33,8	-1,6	743 013	34,2	-1,3	765 048	33,4	-1,8			
<b>Tutkinnon suorittaneita</b>	2 955 043	66,2	1,8	1 428 234	65,8	1,8	1 526 809	66,6	1,8			
Vain yleissivistävän tutkinnon suorittaneita	329 601	7,4	0,3	164 684	7,6	0,8	164 917	7,2	-0,2			
Ylioppilastutkinnon suorittaneita	326 021	7,3	0,2	162 843	7,5	0,7	163 178	7,1	-0,3			
Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneita	3 580	0,1	9,1	1 841	0,1	9,3	1 739	0,1	8,9			
<b>Ammatillisen tutkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 3–5)</b>	1 883 783	42,2	1,1	920 888	42,4	1,3	962 895	42,0	0,9			
Keskiasteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita (3)	1 406 572	31,5	1,8	735 158	33,9	2,0	671 414	29,3	1,7			
Korkea-asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita (5)	477 211	10,7	-1,0	185 730	8,6	-1,1	291 481	12,7	-1,0			
<b>Korkeakoulututkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 6–8)</b>	741 659	16,6	4,3	342 662	15,8	3,4	398 997	17,4	5,0			
Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita	209 241	4,7	9,3	78 478	3,6	9,3	130 763	5,7	9,3			
Yliopistotutkinnon suorittaneita	468 336	10,5	2,9	205 728	9,5	2,6	262 608	11,5	3,2			
Muun korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneita	64 082	1,4	-0,6	58 456	2,7	-0,7	5 626	0,2	-0,1			
<b>Yhteensä</b>	<b>4 463 104</b>	<b>100,0</b>		<b>2 171 247</b>	<b>100,0</b>		<b>2 291 857</b>	<b>100,0</b>				

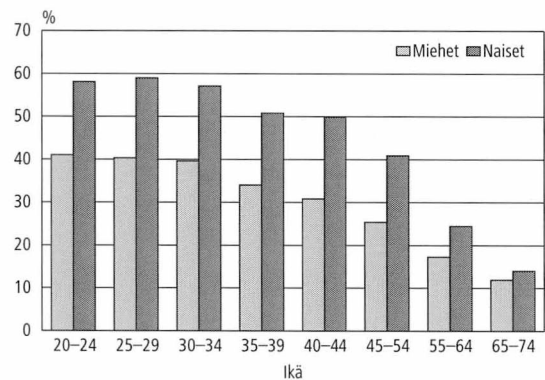
## Taulukko 2.5

Ylioppilastutkinnon suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2009

Ikä	Yo-tutkinnon väestöstä suorittaneita yhteensä		Yo-tutkinnon suorittaneita miehiä		Yo-tutkinnon suorittaneita naisia	
		%		%		%
15–19	28 293	8,5	11 791	6,9	16 502	10,1
20–24	160 076	49,3	68 009	41,0	92 067	58,1
25–29	170 220	49,4	71 337	40,3	98 883	59,0
30–34	162 611	48,1	68 748	39,6	93 863	57,1
35–39	131 175	42,2	54 032	34,0	77 143	50,8
40–44	144 174	40,2	56 075	30,8	88 099	49,9
45–49	135 934	35,9	51 867	27,1	84 067	44,9
50–54	114 672	30,3	44 927	23,7	69 745	37,0
55–59	92 303	23,8	36 867	19,2	55 436	28,3
60–64	72 346	18,2	30 236	15,5	42 110	20,8
65–69	39 825	15,4	16 800	13,7	23 025	17,0
70–74	23 062	10,2	9 739	9,6	13 323	10,8
75–79	14 417	8,0	6 104	8,2	8 313	7,9
80–84	9 473	6,8	3 639	7,4	5 834	6,5
85–	6 801	6,3	2 275	8,1	4 526	5,6
<b>Yhteensä</b>	<b>1 305 382</b>	<b>29,2</b>	<b>532 446</b>	<b>24,5</b>	<b>772 936</b>	<b>33,7</b>

## Kuvio 2.5

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä (20–74-v.) väestöstä sukupuolen mukaan 2009



pilastutkinnon suorittaneita oli 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä, josta puolet oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Ikäryhmän naisista 59 prosenttia ja miehistä 40 prosenttia oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Aina 75-vuotiaiden ikäryhmään asti olivat naiset suorittaneet ylioppilastutkinnon useammin kuin miehet. Tätä vanhemmissa ikäryhmissä oli miesylioppilaiden osuus suurempi kuin naisylioppilaiden.

Ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät sekä ammatillisissa oppilaitoksissa (ammatillisissa kouluissa ja opistoissa) suoritettut tutkinnot että näyttötutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät keskiasteen ja alimman korkea-asteen koulutukset.

Ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2009 lopussa 1 884 000 henkeä. Edellisestä vuodesta ammatillisen tutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 20 000 henkilöllä.

Miehet ja naiset olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon yhtä usein. Molempien osuus oli 42 prosenttia. Alle 35-vuotiaat ja yli 80-vuotiaat miehet olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon vastaavanikäisiä naisia useammin.

Korkeakoulututkintoihin on luettu yliopistoissa suoritettut tutkinnot sekä ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan korkeakoulututkintoihin luetaan alemmat ja ylempät korkeakouluasteen tutkinnot sekä tutkijakoulutusasteen eli lisensiaatin- ja tohtorintutkinnot. Korkeakoulututkintoihin on luettu myös insinöörin, metsätalousinsinöörin ja merikapteenin tutkinnot, jot-

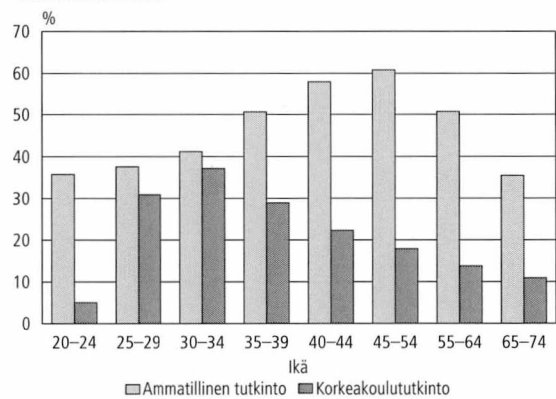
ka ovat alemman korkeakouluasteen tutkintoja, mutta eivät ole yliopisto- eivätkä ammattikorkeakoulututkintoja.

Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 742 000 henkeä, joista 209 000 oli suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon ja 468 000 yliopistotutkinnon. Tohtorintutkinnon oli suorittanut 25 300 henkeä. 15 vuotta täyttäneestä väestöstä korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli 17 prosenttia. Edellisestä vuodesta korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 31 000 henkilöllä.

Alle 50-vuotiaat naiset olivat suorittaneet korkeakoulututkinnon useammin kuin miehet. Tätä vanhemmissa ikäryhmissä oli korkeakoulututkinnon suorittaneiden miesten osuus suurempi kuin naisten.

**Kuvio 2.6**

Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä (20–74-v.) väestöstä 2009



**Taulukko 2.6**

Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon (Tilastokeskuksen luokitus) suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2009

Ikä	Ammatillisen tutkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 3–5)				Korkeakoulututkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 6–8)			
	Yhteensä	%-osuus Väestöstä	Miehistä	Naisista	Yhteensä	%-osuus Väestöstä	Miehistä	Naisista
15–19	17 148	5,1	6,2	4,0	3	0,0	0,0	0,0
20–24	116 159	35,8	40,0	31,4	16 310	5,0	1,9	8,3
25–29	129 605	37,6	40,7	34,3	106 475	30,9	22,5	39,8
30–34	139 278	41,2	43,5	38,8	125 787	37,2	30,0	44,8
35–39	157 197	50,6	49,7	51,5	89 740	28,9	25,0	32,9
40–44	208 092	58,0	56,1	60,0	79 864	22,3	20,2	24,4
45–49	234 961	62,1	59,6	64,7	71 376	18,9	17,9	19,9
50–54	224 907	59,5	56,3	62,7	63 821	16,9	17,0	16,8
55–59	212 898	54,8	52,1	57,6	56 093	14,5	15,6	13,3
60–64	185 492	46,7	44,1	49,2	52 171	13,1	15,3	11,1
65–69	101 409	39,3	37,5	40,9	32 261	12,5	15,2	10,1
70–74	70 198	31,2	30,2	32,0	20 493	9,1	11,7	7,0
75–79	42 606	23,7	23,4	23,9	13 402	7,5	10,2	5,5
80–84	26 084	18,8	19,3	18,5	8 390	6,0	9,0	4,4
85–	17 749	16,3	18,1	15,7	5 473	5,0	8,9	3,7
<b>Yhteensä</b>	<b>1 883 783</b>	<b>42,2</b>	<b>42,4</b>	<b>42,0</b>	<b>741 659</b>	<b>16,6</b>	<b>15,8</b>	<b>17,4</b>

## Väestön koulutustaso alueittain

Väestön koulutustasossa on huomattavia alueellisia eroja. Eniten tutkinnon suorittaneita 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli Uudellamaalla, jossa 69 prosentilla oli perusasteen jälkeinen tutkinto. Vähiten tutkinnon suorittaneita, 59 prosenttia, oli Ahvenanmaalla.

Nuoret aikuiset eli 20–29-vuotiaat olivat suorittaneet eniten tutkintoja Pohjois-Karjalassa, Keski-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla ja vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat nuoret olivat suorittaneet tutkintoja Ahvenanmaalla ja Päijät-Hämeessä. Myös uusmaalaiset nuoret aikuiset olivat selvästi koko maan keskitason alapuolella. Sen sijaan 60-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäluokassa oli tutkinnon suorittaneiden osuus Uudellamaalla huomattavasti muuta maata korkeampi. Vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat olivat suorittaneet tutkintoja Keski-Pohjanmaalla. 30–59-vuotiaiden ikäluokkaan kuuluvat olivat suorittaneet eniten

tutkintoja Pohjois-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa ja vähiten Ahvenanmaalla, Itä-Uudellamaalla ja Päijät-Hämeessä.

Kunnittaiset koulutustasoerot olivat suuret. Selvästi korkein koulutustaso oli Kauniaisissa. Seuraavilla sijoilla olivat Espoo ja Pirkkala.

Koulutustasoa ilmaiseva mittainluku on laskettu 20 vuotta täyttäneen väestön suorittamien tutkintojen koulutusasteista. Koulutustason laskemiskaava on esitetty luvussa Käsitteet ja luokitukset.

Tutkinnon suorittaneiden osuus oli korkein Kauniaisissa, jossa 79 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon. Korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 55 prosenttia. Koko maassa perusasteen jälkeisen tutkinnon oli suorittanut 66 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon 27 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Koko maassa 34 prosentilla 15 vuotta täyttäneistä puuttui perusasteen jälkeinen koulutus. Kauniaisissa perusasteen varassa olevien osuus oli 21 prosenttia.

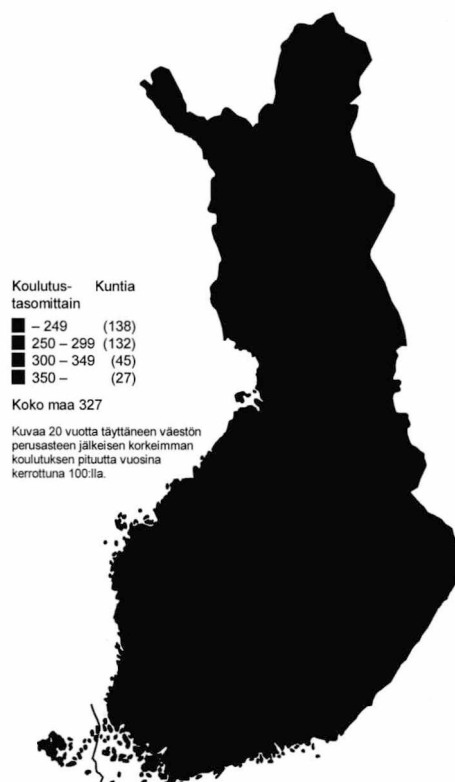
**Taulukko 2.7**

Tutkinnon suorittaneiden osuudet ikäryhmittäin ja maakunnittain 2009

Maakunta	15 vuotta täyttänyt väestö	Ikäryhmät			Koulutustasomittain 20 vuotta täyttäneistä
	%	20–29 %	30–59 %	60– %	
Uusimaa	68,8	78,3	80,6	54,0	380
Pirkanmaa	68,3	85,2	83,8	46,6	335
Pohjois-Pohjanmaa	68,3	85,7	85,2	43,8	332
Keski-Suomi	66,6	85,8	84,0	43,0	320
<b>Koko maa</b>	66,2	82,3	82,0	45,6	327
<b>Manner-Suomi</b>	66,2	82,3	82,0	45,6	327
Varsinais-Suomi	66,0	83,6	81,6	45,1	323
Pohjois-Savo	65,9	84,5	83,9	43,5	305
Pohjois-Karjala	65,2	87,3	83,0	42,0	296
Lappi	65,2	83,0	83,1	43,6	294
Kanta-Häme	64,8	79,9	82,0	44,6	303
Pohjanmaa	64,4	84,5	82,3	41,0	311
Kymenlaakso	64,3	80,1	81,4	45,9	288
Kainuu	63,4	85,9	83,1	39,8	282
Etelä-Karjala	63,2	84,7	81,9	40,0	290
Päijät-Häme	63,0	78,1	79,3	45,2	291
Etelä-Pohjanmaa	62,8	86,5	82,6	37,1	281
Satakunta	62,8	81,8	80,6	42,3	284
Itä-Uusimaa	62,7	79,7	78,7	42,5	310
Keski-Pohjanmaa	62,6	87,0	81,6	36,0	285
Etelä-Savo	62,4	83,5	81,6	41,5	280
<b>Ahvenanmaa</b>	59,4	73,3	72,8	43,6	274
Ahvenanmaa	59,4	73,3	72,8	43,6	274

**Kuvio 2.7**

Koulutustaso kunnittain 2009



**Taulukko 2.8**

Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2009

	Koulutus- taso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %		Koulutus- taso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %
<b>Korkeimman koulutustason kunnat</b>			<b>Matalimman koulutustason kunnat</b>		
<b>Koko maa</b>	<b>327</b>	<b>66,2</b>			
1 Kauniainen	563	79,2	1 Rautavaara	180	46,9
2 Espoo	449	73,4	2 Geta	182	47,7
3 Pirkkala	405	73,7	3 Kivijärvi	186	46,5
4 Helsinki	398	70,2	4 Luhanka	192	44,6
5 Oulu	398	74,7	5 Isojoki	194	48,6
6 Kirkkonummi	396	69,6	6 Miehikkälä	194	48,3
7 Oulunsalo	385	72,2	7 Karijoki	195	50,4
8 Kempele	381	73,5	8 Kyyjärvi	196	50,8
9 Jyväskylä	379	73,4	9 Karvia	202	52,5
10 Muurame	378	71,8	10 Siikainen	203	52,5

**Taulukko 2.9**

Kunnat, joissa perusasteen varaan jääneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä korkein ja matalin 2009

	15 vuotta täyttäneistä %	30–59-vuotiaista %		15 vuotta täyttäneistä %	30–59-vuotiaista %
<b>Vähiten perusasteen varaan jääneitä</b>			<b>Eniten perusasteen varaan jääneitä</b>		
<b>Koko maa</b>	<b>33,8</b>	<b>18,0</b>			
1 Kauniainen	20,8	9,0	1 Luhanka	55,4	30,7
2 Oulu	25,3	11,9	2 Kivijärvi	53,5	27,1
3 Pirkkala	26,3	11,9	3 Rautavaara	53,1	29,1
4 Kempele	26,5	11,0	4 Geta	52,3	41,4
5 Espoo	26,6	15,6	5 Miehikkälä	51,7	28,4
6 Jyväskylä	26,6	12,7	6 Föglö	51,4	36,8
7 Kontiolahti	26,9	11,1	7 Isojoki	51,4	28,5
8 Kiiminki	27,1	11,2	8 Kinnula	50,8	30,7
9 Kuopio	27,3	12,7	9 Kökar	50,7	32,4
10 Liminka	27,6	11,6	10 Kannonkoski	50,5	24,5

### 3 Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Seuraavassa tarkastellaan tutkintotavoitteisen koulutuksen kokonaisuutta yhtenäisin käsittein ja luokituksin. Tilastossa on tietoja kaikista koulutussektoreista, mutta pääpaino on perusasteen jälkeisessä koulutuksessa. Tarkemmin käsitellään perusasteen jälkeisen koulutuksen opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikärakennetta, alueellista liikkuvuutta opintojen alussa ja lopussa sekä opiskelijoiden kansalaisuutta ja äidinkieltä vuonna 2009. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Tiedot on esitetty koulutussektoreittain. Liitetaulukoissa 9–10 on tietoja opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden iästä, liitetaulukossa 11 liikkuvuudesta, liitetaulukoissa 12–13 ulkomaalaisista opiskelijoista ja liitetaulukossa 14 ruotsinkielisistä opiskelijoista. Koulutusten luokittelussa on käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Oppilaitosten opiskelija- ja tutkintotietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

#### Tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijamäärä lähes ennallaan

Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa oli vuonna 2009 yhteensä 1,25 miljoonaa opiskelijaa, 3 000 opiskelijaa eli 0,2 prosenttia enemmän kuin vuot-

ta aiemmin. Opiskelijoista runsas 44 prosenttia oli peruskouluissa, runsas 31 prosenttia ammattillisessa tai lukiokoulutuksessa ja 24 prosenttia ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa. Naisopiskelijat olivat enemmistönä muilla koulutussektoreilla paitsi peruskoulun perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

#### Taulukko 3.1

Tutkintotavoitteisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritettut tutkinnot sukupuolen mukaan 2009

Opiskelijat/tutkinnot Koulutussektori	Yhteensä	Miehiä	%	Naisia	%
<b>Uudet opiskelijat <sup>1)</sup></b>					
Peruskoulun perusopetus, oppivelvollisuuskoulu	56 770	29 252	51,5	27 518	48,5
Lukiokoulutus	38 054	16 290	42,8	21 764	57,2
Ammatillinen koulutus	114 672	56 780	49,5	57 892	50,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	38 197	17 260	45,2	20 937	54,8
Yliopistokoulutus	20 169	8 963	44,4	11 206	55,6
<b>Yhteensä</b>	<b>267 862</b>	<b>128 545</b>	<b>48,0</b>	<b>139 317</b>	<b>52,0</b>
<b>Opiskelijat <sup>2)</sup></b>					
Peruskoulun perusopetus, oppivelvollisuuskoulu	553 329	283 647	51,3	269 682	48,7
Aikuisten perusopetus	2 326	1 089	46,8	1 237	53,2
Lukiokoulutus	112 088	48 149	43,0	63 939	57,0
Ammatillinen koulutus	281 572	142 200	50,5	139 372	49,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	135 033	61 816	45,8	73 217	54,2
Yliopistokoulutus	168 475	78 292	46,5	90 183	53,5
<b>Yhteensä</b>	<b>1 252 823</b>	<b>615 193</b>	<b>49,1</b>	<b>637 630</b>	<b>50,9</b>
<b>Tutkinnon suorittaneet <sup>3)</sup></b>					
Peruskoulun perusopetus, oppivelvollisuuskoulu	65 083	33 141	50,9	31 942	49,1
Aikuisten perusopetus	336	144	42,9	192	57,1
Lukiokoulutus	33 034	13 956	42,2	19 078	57,8
Ammatillinen koulutus	66 427	32 286	48,6	34 141	51,4
Ammattikorkeakoulukoulutus	21 039	7 589	36,1	13 450	63,9
Yliopistokoulutus	23 831	9 148	38,4	14 683	61,6
<b>Yhteensä</b>	<b>209 750</b>	<b>96 264</b>	<b>45,9</b>	<b>113 486</b>	<b>54,1</b>

<sup>1)</sup> Ei sisällä aikuisten perusopetusta. Osa uusista opiskelijoista (1,5 % kaikista uusista opiskelijoista) opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa. Yliopistokoulutuksessa uusissa opiskelijoissa ovat mukana alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat.

<sup>2)</sup> Osa opiskelijoista (2,1 % kaikista opiskelijoista) opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa.

<sup>3)</sup> Osa tutkinnon suorittaneista (2,1 % kaikista tutkinnon suorittaneista) suoritti useamman kuin yhden tutkinnon.

Perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskelijoita oli 697 200 (tässä julkaisussa yleisesti käytetty opiskelijamäärä). Mukana oli 26 800 opiskelijaa, jotka opiskelivat useammassa kuin yhdessä koulutuksessa. Näin ollen opiskelevien henkilöiden määrä (netto-opiskelijamäärä) oli 670 400, joista 352 400 oli naisia ja 318 000 oli miehiä.

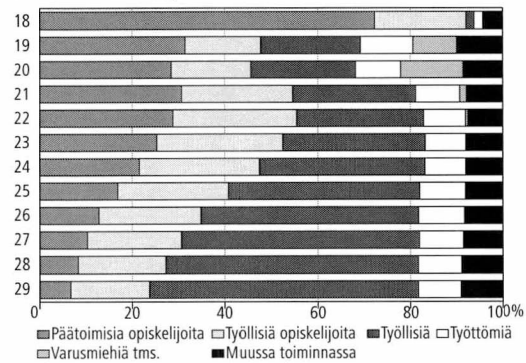
## Naiset osallistuvat koulutukseen miehiä useammin

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat ovat oppivelvollisuus-koulussa, peruskoulussa. 16–18-vuotiaista vielä yli 90 prosenttia opiskeli tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2009. Tätä vanhempien koulutukseen osallistuminen oli selvästi vähäisempää.

19–24-vuotiaissa opiskelijoita oli runsas puolet, kuitenkin niin että 19-vuotiaat opiskelivat hieman harvemmin kuin 20–24-vuotiaat. 25–29-vuotiaissa opiskelijoita oli vajaa kolmannes. Työssäkäynti yleistyy selvästi 19-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäryhmissä.

**Kuvio 3.1**

18–29-vuotiaat pääasiallisen toiminnan mukaan vuoden 2009 lopussa



Lähde: Työssäkäyntitilasto 2009, ennakko.

Alle 19-vuotiaat tytöt ja pojat osallistuivat koulutukseen lähes yhtä paljon. Tätä vanhemmat naiset osallistuivat koulutukseen useammin kuin miehet. Naiset osallistuivat miehiä useammin lukiokoulutukseen, ammattikorkeakoulu-koulutukseen ja yliopistokoulutukseen. Sen sijaan 17–18-vuotiaat pojat osallistuivat selvästi tyttöjä useammin ammatilliseen koulutukseen.

**Taulukko 3.2**

Tutkintotavoitteiseen koulutukseen osallistuminen koulutussektoreittain sukupuolen ja iän (17–59-v.) mukaan 2009

Sukupuoli Ikä vuoden 2009 lopussa	Väestö 31.12.2009	Opiskele- massa	Lukiokoulu- tuksessa	Ammatillisessa koulutuksessa		Ammattikorkeakoulu- koulutuksessa		Yliopistokoulutuksessa		Ei ole opiskeleassa	
				Perus- koulu- tuksessa	Lisä- koulu- tuksessa <sup>1)</sup>	Perus- koulu- tuksessa	Jatko- koulu- tuksessa <sup>2)</sup>	Perus- koulu- tuksessa	Jatko- koulu- tuksessa <sup>3)</sup>		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
<b>Yhteensä</b>											
17	68 049	100,0	<b>94,1</b>	48,5	45,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	5,9
18	66 980	100,0	<b>93,2</b>	47,4	45,0	0,2	0,3	0,0	0,3	0,0	6,8
19	67 523	100,0	<b>51,5</b>	11,4	21,0	0,9	9,8	0,0	8,4	0,0	48,5
20–24	324 472	100,0	<b>52,6</b>	1,2	10,4	2,9	20,9	0,0	17,1	0,0	47,4
25–29	344 634	100,0	<b>31,2</b>	0,3	5,0	3,5	8,4	0,2	12,6	1,2	68,8
30–39	648 738	100,0	<b>15,3</b>	0,1	3,2	3,6	2,4	0,4	4,1	1,6	84,7
40–49	737 095	100,0	<b>9,0</b>	0,1	2,4	3,2	1,1	0,2	1,3	0,7	91,0
50–59	766 202	100,0	<b>4,0</b>	0,1	1,1	1,7	0,3	0,1	0,5	0,4	96,0
<b>Miehet</b>											
17	34 764	100,0	<b>93,8</b>	40,9	52,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2
18	34 077	100,0	<b>92,8</b>	39,5	52,5	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	7,2
19	34 594	100,0	<b>48,4</b>	10,3	20,7	1,0	8,3	0,0	8,1	0,0	51,6
20–24	165 988	100,0	<b>47,1</b>	1,2	8,9	3,3	18,9	0,0	14,8	0,0	52,9
25–29	177 022	100,0	<b>30,7</b>	0,3	4,7	3,9	8,5	0,1	12,2	1,1	69,3
30–39	332 493	100,0	<b>14,2</b>	0,1	2,8	3,6	2,1	0,3	3,9	1,4	85,8
40–49	373 253	100,0	<b>7,2</b>	0,0	1,9	2,8	0,7	0,1	1,0	0,6	92,8
50–59	381 713	100,0	<b>3,3</b>	0,0	0,9	1,4	0,2	0,1	0,4	0,3	96,7
<b>Naiset</b>											
17	33 285	100,0	<b>94,6</b>	56,3	38,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	5,4
18	32 903	100,0	<b>93,6</b>	55,6	37,1	0,2	0,4	0,0	0,3	0,0	6,4
19	32 929	100,0	<b>54,7</b>	12,5	21,3	0,8	11,4	0,0	8,7	0,0	45,3
20–24	158 484	100,0	<b>58,3</b>	1,3	12,0	2,5	23,0	0,0	19,4	0,0	41,7
25–29	167 612	100,0	<b>31,7</b>	0,4	5,3	3,2	8,3	0,2	13,1	1,2	68,3
30–39	316 245	100,0	<b>16,5</b>	0,1	3,6	3,6	2,6	0,5	4,3	1,6	83,5
40–49	363 842	100,0	<b>10,9</b>	0,1	2,9	3,7	1,6	0,3	1,5	0,7	89,1
50–59	384 489	100,0	<b>4,8</b>	0,1	1,2	2,0	0,3	0,1	0,6	0,4	95,2

<sup>1)</sup> Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

<sup>2)</sup> Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

<sup>3)</sup> Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus, lääkärin erikoistumiskoulutus.

Miesten osallistuminen koulutukseen väheni melko tasaisesti 18 ikävuoden jälkeen. Erityisen suuri ero naisten ja miesten välillä oli 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa naisista koulutukseen osallistui 58 prosenttia ja miehistä 47 prosenttia. Ero selittyy pitkälti miesten varusmiespalvelulla. Naisten koulutukseen osallistumisessa näkyy jatko-opiskelupaikan hakuun liittyvä välivaihe, joka osuu noin 19-vuoden ikään. 19-vuotiaissa naisissa opiskelijoita oli suhteellisesti vähemmän kuin 20–24-vuotiaissa naisissa.

## Ylioppilastutkinto ja nuorille suunnattu ammatillinen perustutkinto 19-vuotiaana

Lukiokoulutuksessa uusien opiskelijoiden keski-ikä (mediaani) vuonna 2009 oli 16 vuotta. Ylioppilaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana.

Nuorille suunnatussa opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa uusien opiskelijoiden keskimääräinen ikä oli 17 ja tutkinnon suorittaneiden 19 vuotta. Näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa uusien opiskelijoiden keski-ikä oli 33 ja tutkinnon suorittaneiden 37 vuotta. Ammatillisessa lisäkoulutuksessa vastaavat luvut olivat 37 ja 39. Ammatillisessa koulutuksessa nuorimpina valmistettiin luonnontieteiden koulutusala ja vanhimpina liiketalouden ja hallinnon alalta.

### Taulukko 3.3

Uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden keski-ikä <sup>1)</sup> koulutussektoreittain perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009

Koulutussektori	Uudet opiskelijat	Opiskelijat	Tutkinnon suorittaneet
<b>Lukiokoulutus</b>	16	17	19
<b>Ammatillinen koulutus</b>	24	24	25
– Peruskoulutus, opetussuunnitelmaperusteinen	17	18	19
– Peruskoulutus, näyttötutkintoon valmistava	33	34	37
– Lisäkoulutus <sup>2)</sup>	37	38	39
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	22	24	26
– Peruskoulutus, nuorten	21	23	25
– Peruskoulutus, aikuisten	36	37	40
– Jatkokoulutus <sup>3)</sup>	35	36	38
<b>Yliopistokoulutus</b>	21	26	27
– Peruskoulutus, alemmat korkeakoulututkinnot	20	24	26
– Peruskoulutus, ylemmät korkeakoulututkinnot	26	28	27
– Jatkokoulutus <sup>4)</sup>	..	36	36

<sup>1)</sup> Mediaani-ikä vuoden tarkkuudella.

<sup>2)</sup> Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

<sup>3)</sup> Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

<sup>4)</sup> Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärin erikoistumiskoulutus.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa uudet opiskelijat olivat keskimäärin 22-vuotiaita, nuorten koulutuksessa 21- ja aikuiskoulutuksessa 36-vuotiaita. Tutkinto suoritettiin ammattikorkeakoulukoulutuksessa keskimäärin 26-vuotiaana, nuorten koulutuksessa 25- ja aikuiskoulutuksessa 40-vuotiaana. Koulutusaloittaista vaihtelua keskimääräisessä valmistumisiässä oli melko vähän.

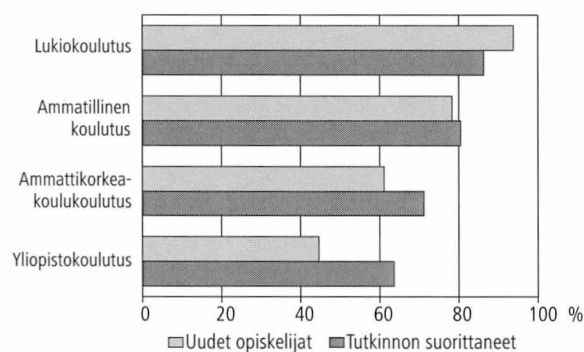
Yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden keski-ikä oli 21 vuotta. Tutkinnon suorittaneiden keski-ikä oli alemmissa korkeakoulututkinnoissa 26 ja ylemmissä 27 vuotta. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikä oli korkein pienellä matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla ja sen jälkeen kulttuurialalla. Lisensiaatintutkinto suoritettiin keskimäärin 37- ja tohtorintutkinto 35-vuotiaana. Lääkärien erikoistumiskoulutuksesta valmistuneet olivat keskimäärin 38-vuotiaita. (Ks. liitetaulukko 10.)

## Yliopisto-opiskelijoiden liikkuvuus suurinta

Vuoden 2009 uusista lukiolaisista 94 prosenttia aloitti opiskelunsa kotimaakunnassaan. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 87 prosenttia jäi välittömästi valmistumisensa jälkeen opiskelumaakuntaansa. Ammatillisessa koulutuksessa vastaavat luvut olivat 80 ja 80 prosenttia.

### Kuvio 3.2

Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uudet opiskelijat <sup>1)</sup> ja tutkinnon suorittaneet <sup>2)</sup>, joiden koti- ja opiskelumaakunta oli sama, koulutussektoreittain 2009



<sup>1)</sup> Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista oli sama kuin opiskelumaakunta. Ei sisällä yliopiston jatkotutkinto-opiskelijoita.

<sup>2)</sup> Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen oli sama kuin opiskelumaakunta.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa maakunnan vaihto oli yleisempää. Tyypillistä oli myös, että opiskelijat jäivät opiskelumaakuntaansa tutkinnon suorittamisen jälkeen useammin kuin he aloittivat opiskelun kotimaakunnassaan. Ammattikorkeakoulujen uusista opiskelijoista 61 prosenttia tuli kotimaakunnastaan ja 70 prosenttia tutkinnon suorittaneista jäi opiskelumaakuntaansa. Yliopistokoulutuksessa vastaavat luvut olivat 44 ja 65 prosenttia. (Ks. kuvio 3.2 ja liitetaulukko 11.)

## Lähes 10 prosenttia yliopistojen jatkokoulutusopiskelijoista ulkomaalaisia

Suomessa opiskeli 25 700 ulkomaan kansalaista perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2009. Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä kasvoi 1 900 opiskelijalla ja osuus kaikista opiskelijoista kasvoi edellisvuoden 3,5 prosentista 3,7 prosenttiin.

Eniten ulkomaalaisia, 5,3 prosenttia opiskelijoista, oli ammattikorkeakoulukoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa ulkomaalaisten osuus opiskelijoista oli 3,5 prosenttia ja yliopis-

tokoulutuksessa (sis. perus- ja jatkokoulutuksen) 4,1 prosenttia. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopistojen jatkokoulutuksessa, 9,7 prosenttia opiskelijoista (ks. liitetaulukko 13). Ulkomaalaisten osuus oli pienin lukiokoulutuksessa, 1,5 prosenttia.

Suurimmat ulkomaalaiset opiskelijaryhmät olivat venäläiset, virolaiset ja kiinalaiset. Venäläisten osuus ulkomaalaisista oli 18 prosenttia, virolaisten 11 prosenttia ja kiinalaisten 9 prosenttia. EU-maista tuli 27 prosenttia ulkomaalaisista opiskelijoista.

## Ruotsinkielisiä suhteellisesti eniten lukio- ja yliopistokoulutuksessa

Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijoista 90,1 prosentilla äidinkielenä oli suomi ja 4,9 prosentilla ruotsi. Keskimääräistä selvästi enemmän ruotsinkielisiä oli sekä yliopistojen peruskoulutuksessa että lukiokoulutuksessa ja keskimääräistä selvästi vähemmän ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijoista 245 oli saamenkielisiä.

### Taulukko 3.4

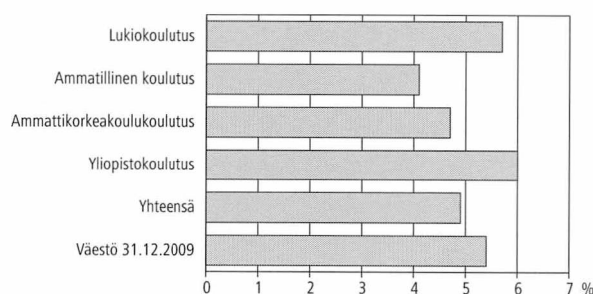
Ulkomaalaiset <sup>1)</sup> opiskelijat koulutussektoreittain kansalaisuuden maanosan mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009

Maanosa – maa/maat	Koulutussektori Yhteensä		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu- koulutus		Yliopistokoulutus	
		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %
Eurooppa	12 598	49,0	1 016	61,9	6 067	61,0	2 285	32,1	3 230	46,2
– EU-maat	7 046	27,4	535	32,6	2 961	29,8	1 233	17,3	2 317	33,2
– Ruotsi	989	3,9	61	3,7	398	4,0	258	3,6	272	3,9
– Venäjä	4 727	18,4	395	24,1	2 737	27,5	894	12,6	701	10,0
– Viro	2 866	11,2	278	16,9	1 888	19,0	317	4,5	383	5,5
Afrikka	3 905	15,2	146	8,9	1 138	11,4	1 933	27,2	688	9,9
Pohjois-Amerikka	411	1,6	20	1,2	40	0,4	111	1,6	240	3,4
Latinalainen Amerikka ja Karibia	569	2,2	18	1,1	203	2,0	103	1,4	245	3,5
Aasia	7 509	29,2	399	24,3	1 935	19,4	2 653	37,3	2 522	36,1
– Kiina	2 330	9,1	52	3,2	173	1,7	1 145	16,1	960	13,7
Oseania	68	0,3	4	0,2	9	0,1	27	0,4	28	0,4
Tuntematon	627	2,4	38	2,3	557	5,6	1	0,0	31	0,4
<b>Ulkomaalaiset opiskelijat yhteensä</b>	<b>25 687</b>	<b>100,0</b>	<b>1 641</b>	<b>100,0</b>	<b>9 949</b>	<b>100,0</b>	<b>7 113</b>	<b>100,0</b>	<b>6 984</b>	<b>100,0</b>
<b>Ulkomaalaisten osuus opiskelijoista, %</b>	<b>3,7</b>	<b>.</b>	<b>1,5</b>	<b>.</b>	<b>3,5</b>	<b>.</b>	<b>5,3</b>	<b>.</b>	<b>4,1</b>	<b>.</b>
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 168	.	112 088	.	281 572	.	135 033	.	168 475	.

<sup>1)</sup> Muut kuin Suomen kansalaiset.

**Kuvio 3.3**

Ruotsinkielisten <sup>1)</sup> opiskelijoiden osuus perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen kaikista opiskelijoista koulutussektoreittain 2009, %



<sup>1)</sup> Ruotsi äidinkielenä.

## Vieraskielisistä opiskelijoista neljännes venäjänkielisiä

Muita kuin suomen-, ruotsin tai saamenkielisiä opiskelijoita oli kaikkiaan 34 700 eli 5,0 prosenttia kaikista perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijoista. Suomen ja ruotsin kielten jälkeen suurimpia kieliryhmiä olivat venäjä, viro, kiina ja englantti. Näistä ylivoimaisesti suurin ryhmä oli venäjänkieliset opiskelijat, joita oli 26 prosenttia kaikista vieraskielisistä opiskelijoista. Eniten venäjän- ja vironkielisiä opiskelijoita oli ammatillisessa koulutuksessa. Kiinan- ja englanninkielisiä oli eniten ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa.

**Taulukko 3.5**

Vieraskieliset <sup>1)</sup> opiskelijat koulutussektoreittain äidinkielen mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009

Äidinkieli	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-		Yliopistokoulutus	
	Yhteensä	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista %		
Venäjä	8 917	25,7	976	28,3	4 785	34,4	1 801	20,8	1 355	15,6
Viro	3 023	8,7	333	9,7	1 921	13,8	385	4,4	384	4,4
Kiina	2 386	6,9	107	3,1	244	1,8	1 125	13,0	910	10,5
Englantti	2 401	6,9	213	6,2	397	2,9	1 164	13,4	627	7,2
Kurdi	941	2,7	194	5,6	598	4,3	94	1,1	55	0,6
Persia	923	2,7	214	6,2	483	3,5	86	1,0	140	1,6
Arabia	901	2,6	129	3,7	515	3,7	116	1,3	141	1,6
Vietnam	897	2,6	148	4,3	276	2,0	361	4,2	112	1,3
Somali	872	2,5	201	5,8	538	3,9	102	1,2	31	0,4
Saksa	807	2,3	85	2,5	144	1,0	210	2,4	368	4,2
Espanja	709	2,0	63	1,8	250	1,8	139	1,6	257	3,0
Albania	634	1,8	88	2,6	468	3,4	59	0,7	19	0,2
Nepali	593	1,7	13	0,4	45	0,3	468	5,4	67	0,8
Muu	7 763	22,4	646	18,7	2 648	19,0	2 337	26,9	2 132	24,6
Ei tiedossa	2 925	8,4	36	1,0	594	4,3	227	2,6	2 068	23,9
<b>Vieraskieliset opiskelijat yhteensä</b>	<b>34 692</b>	<b>100,0</b>	<b>3 446</b>	<b>100,0</b>	<b>13 906</b>	<b>100,0</b>	<b>8 674</b>	<b>100,0</b>	<b>8 666</b>	<b>100,0</b>
<b>Vieraskielisten osuus opiskelijoista, %</b>	<b>5,0</b>	.	<b>3,1</b>	.	<b>4,9</b>	.	<b>6,4</b>	.	<b>5,1</b>	.
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 168	.	112 088	.	281 572	.	135 033	.	168 475	.

<sup>1)</sup> Muut kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkieliset.

## 4 Esi- ja peruskouluopetus

Esi- ja peruskouluopetustilasto sisältää tietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Tilastoon sisältyy myös tieto päivähoiton esiopetusoppilaista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen kunnilta ja kouluilta keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat tilannetta 20.9.

Peruskoululaisten ainevalinnoista kerrotaan luvussa 12 Peruskoulun ja lukio- koulutuksen ainevalinnat, erityisopetuksesta luvussa 13 Erityisopetus ja koulu- pudokkaista luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen. Perus- ja lukioasteen kouluissa järjestetään myös lukiokoulutusta, josta on tietoja luvussa 5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot.

Taulukoissa 4.1 ja 4.3 on vuoden 2009 lisäksi muutamia tietoja vuoden 2010 tilastosta. Esi- ja peruskouluopetuksen tietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Esiopetuksessa 57 700 lasta

Syyslukukaudella 2009 lähes 58 000 lasta sai vähintään 700 tuntia vuodessa kestävää esiopetusta. Heistä 23 prosenttia sai opetusta peruskoulun esi- luokilla ja 77 prosenttia päivähoiton esiopetuk- sessa. Peruskoulun esiluokkien oppilaat lasketaan mukaan peruskoulun oppilasmääriin.

### Peruskouluja 109 vähemmän

Syyslukukauden 2009 alussa oli toiminnassa 3 065 peruskoulua. Koulujen määrä väheni 109:llä edel- lisestä syksystä. Peruskouluista 78 lakkautettiin ja 37 yhdistettiin toiseen peruskouluun. Uusia pe- ruskouluja perustettiin 12. Peruskouluista 97 pro- senttia oli kunnan ylläpitämiä.

Ruotsinkielisiä peruskouluja oli 287, mikä on 10 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ruotsin- kielisissä peruskouluissa opiskeli 35 000 oppilasta eli 6 prosenttia peruskoulun oppilaista.

**Taulukko 4.1**  
Esiopetusoppilaat 2000–2010 <sup>1)</sup>

Vuosi	Peruskoulun esiopetus- oppilaita	Päivähoidon esiopetus- oppilaita	<b>Yhteensä</b>	6-vuotiaitten ikäluokka	Verrattuna 6-vuotiaitten ikäluokkaan
2000	10 881	48 598	<b>59 479</b>	65 224	91,19
2001	12 613	49 069	<b>61 682</b>	63 328	97,40
2002	12 393	47 713	<b>60 106</b>	60 951	98,61
2003	12 434	47 113	<b>59 547</b>	59 587	99,93
2004	12 335	44 865	<b>57 200</b>	57 250	99,91
2005	12 276	45 637	<b>57 913</b>	57 997	99,86
2006	12 970	44 909	<b>57 879</b>	57 259	101,08
2007	12 925	44 061	<b>56 986</b>	56 664	100,57
2008	13 128	43 499	<b>56 627</b>	56 349	100,49
<b>2009</b>	<b>13 322</b>	<b>44 405</b>	<b>57 727</b>	<b>57 600</b>	<b>100,48</b>
2010	13 416	45 649	<b>59 065</b>	58 863 <sup>2)</sup>	100,34

<sup>1)</sup> Vähintään 700 tuntia vuodessa kestävä esiopetus.

<sup>2)</sup> Väestöennuste 2009–2060.

**Taulukko 4.2**  
Peruskoulu oppilaitostyypeittäin 2009

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Muutos edellisestä vuodesta Uusia	Lakkautettuja	Toiseen oppilaitokseen yhdistyneitä	Oppilaita	Muutos edellisestä vuodesta
Peruskoulu	2 889	11	78	26	531 043	-7 055
Peruskouluasteen erityiskoulu	138	1	-	11	7 150	-754
Perus- ja lukioasteen koulut <sup>1)</sup>	38	-	-	-	15 136	77
<b>Yhteensä 2009</b>	<b>3 065</b>	<b>12</b>	<b>78</b>	<b>37</b>	<b>553 329</b>	<b>-7 732</b>
Yhteensä 2008	3 174	10	54	41	561 061	-9 628

<sup>1)</sup> Perusasteen oppilaat (oppilaitokset antavat myös lukioasteen koulutusta).

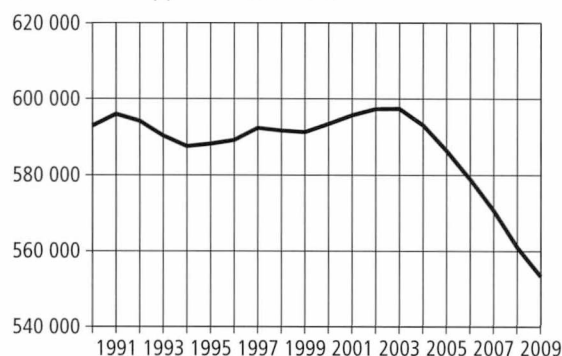
## Peruskouluissa 553 300 oppilasta

Peruskouluissa oli syyslukukauden 2009 alkaessa 553 300 oppilasta. Oppilasmäärä väheni edellisestä vuodesta 1,4 prosenttia. Peruskoulun oppilasta 49 prosenttia oli tyttöjä.

Erityisopetukseen oli otettu tai siirretty 47 200 peruskoululaista. Erityisopetukseen siirrettyjä oli 0,2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Peruskoulun erityisopetuksesta kerrotaan lisää luvussa 13 Erityisopetus.

Peruskoulun oppilasta 13 300 oli esiopetusoppilaita, 347 000 opiskeli vuosiluokilla 1–6, 191 700 vuosiluokilla 7–9 ja 1 300 sai lisäopetusta (10. lk). Esiopetusoppilaiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 1,5 prosenttia. Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä väheni 1,1 prosenttia, vuosiluokki-

**Kuvio 4.1**  
Peruskoulun oppilaat 1990–2009

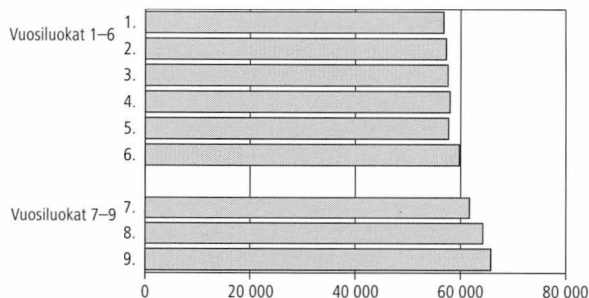


**Taulukko 4.3**  
Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet 1990–2010

Vuosi	Kouluja	Oppilaita Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus (10. lk)	Yhteensä	joista tyttöjä	1. vuosiluokan oppilasmäärä	Päättö- todistuksen saaneita <sup>1)</sup>
1990	4 869	2 189	389 410	197 719	3 602	592 920	289 261	67 427	61 054
1995	4 474	3 973	384 369	196 642	3 178	588 162	287 319	64 364	63 756
1996	4 391	5 293	380 932	200 349	2 554	589 128	287 553	64 337	63 514
1997	4 319	6 520	381 078	202 234	2 543	592 375	288 800	66 543	64 247
1998	4 228	7 440	382 746	199 204	2 289	591 679	288 816	65 993	66 726
1999	4 099	7 327	388 063	193 646	2 236	591 272	288 418	67 212	67 043
2000	4 022	10 881	392 150	188 417	2 003	593 451	289 754	65 306	65 937
2001	3 953	12 613	393 267	187 998	1 849	595 727	290 816	65 313	63 747
2002	3 873	12 393	392 741	190 617	1 605	597 356	291 554	63 574	61 450
2003	3 808	12 434	387 934	195 585	1 461	597 414	291 624	61 300	60 831
2004	3 720	12 335	381 785	197 414	1 614	593 148	289 747	59 823	63 828
2005	3 579	12 276	372 128	200 384	1 593	586 381	286 748	57 546	63 755
2006	3 393	12 970	364 902	199 693	1 353	578 918	282 990	58 011	65 783
2007	3 263	12 925	357 403	199 067	1 294	570 689	278 451	57 645	65 568
2008	3 174	13 128	351 095	195 543	1 295	561 061	273 750	57 028	66 810
2009	3 065	13 322	347 060	191 684	1 263	553 329	269 682	56 770	65 083
<b>2010</b>	<b>2 952</b>	<b>13 146</b>	<b>345 615</b>	<b>186 368</b>	<b>1 294</b>	<b>546 423</b>	<b>266 257</b>	<b>57 876</b>	<b>64 957</b>

<sup>1)</sup> Sisältää peruskoulun varsinaisten oppilaiden ja yksityisoppilaiden päättötodistukset. Peruskoulun voi suorittaa myös lukiossa tai kansanopistossa.

**Kuvio 4.2**  
Peruskoulun oppilaat vuosiluokittain 2009



**Taulukko 4.4**  
Oppivelvollisuusikäisistä muualla kuin peruskoulussa 1990–2009

Vuosi	Lykkäystä saaneita	Yksityis- opetuksessa	Tilapäisesti ulkomailla	Yhteensä
1990	1 350	1 520	1 069	3 939
1995	1 295	427	1 512	3 234
1996	1 391	465	1 299	3 155
1997	1 449	448	1 280	3 177
1998	1 459	275	1 050	2 784
1999	1 445	262	1 058	2 765
2000	1 447	302	990	2 739
2001	1 639	291	688	2 618
2002	1 527	347	492	2 366
2003	1 429	248	587	2 264
2004	1 522	282	612	2 416
2005	1 485	332	603	2 420
2006	1 502	350	598	2 450
2007	1 277	376	636	2 289
2008	1 251	375	700	2 326
<b>2009</b>	<b>1 161</b>	<b>297</b>	<b>580</b>	<b>2 038</b>

en 7–9 oppilasmäärä 2,0 prosenttia ja lisäopetuksen oppilasmäärä 2,5 prosenttia.

Peruskoulun ensimmäisellä luokalla oli 56 800 oppilasta, 0,5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä syksynä. Yhdeksännellä luokalla opiskeli 65 800 oppilasta, 0,1 prosenttia edellisvuotista vähemmän.

Syyslukukauden 2009 oppivelvollisuusikäisistä 2 000 oli muualla kuin peruskoulussa. Heistä 1 100 oli saanut lykkäystä koulun aloittamiseen ja 600 oli tilapäisesti ulkomailla. Yksityisopetuksessa tai kotona opiskeli 300 lasta.

## Peruskoulun päättäneitä 65 100

Keväällä 2009 sai peruskoulun päättötodistuksen 65 100 oppilasta, joista erityisessä tutkinnossa (yksityisoppilaina) todistuksen saaneita oli 45. Päättötodistuksen saaneita oli 2,6 prosenttia vähemmän kuin edellisenä keväänä. Tyttöjä päättötodistuksen saaneista oli 49 prosenttia.

Lisäopetuksen suorittamisesta sai keväällä 2009 todistuksen 1 100 oppilasta, joista 44 prosenttia oli tyttöjä. Lisäluokan suorittaneita oli 19 vähemmän kuin edellisenä keväänä.

Lukuvuonna 2008/2009 oppivelvollisuutensa löi kokonaan laimin 39 oppilasta. Oppivelvollisuusikä ohittaneista 69 sai erotodistuksen. Ilman erotodistusta jäi 81 oppivelvollisuusikä ohittanutta. Peruskoulun koulupudokkaista kerrotaan lisää luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen.

Peruskoulussa jäi keväällä 2009 luokalle 2 400 oppilasta eli 0,4 prosenttia kevään oppilasmäärästä. Luokalle jääneistä 1 400 oli vuosiluokkien 1–6 ja 1 000 vuosiluokkien 7–9 oppilaita. Suhteellisesti eniten oppilaita jäi luokalle ensimmäisellä,

toisella ja yhdeksännellä vuosiluokalla, noin prosentti kyseisten vuosiluokkien oppilaita. Suhteellisesti useampi poika kuin tyttö jäi luokalle kaikilla muilla luokka-asteilla paitsi kahdeksannella luokalla.

## Perusasteen opetus peruskoulun ulkopuolella

Perusasteen opetusta annetaan peruskoulujen lisäksi lukioissa, kansanopistoissa, kansalaisopistoissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Opetus on tarkoitettu oppivelvollisuusikä ohittaneille opiskelijoille.

Vuonna 2009 perusasteen opetusta annettiin 55:ssä peruskoulun ulkopuolisessa oppilaitoksessa. Perusasteen opetuksessa oli 2 300 opiskelijaa, joista 1 300 opiskeli peruskoulun koko oppimäärää ja 1 000 oli lisäopetuksessa (10. lk).

Lukuvuonna 2008/2009 peruskoulun koko oppimäärän suoritti muualla kuin peruskoulussa 336 opiskelijaa, joista 57 prosenttia oli naisia.

**Taulukko 4.6**

Peruskoulun ulkopuolella annettu perusasteen opetus 2000–2009

Vuosi	Peruskoulun koko oppimäärän opiskelijoita	Lisäopetuksen opiskelijoita (10.lk)	Perusasteen opiskelijoita yhteensä	Peruskoulun koko oppimäärän suorittaneita
2000	1 553	716	2 269	256
2001	1 332	739	2 071	213
2002	1 226	698	1 924	209
2003	1 014	905	1 919	212
2004	928	915	1 843	268
2005	983	1 002	1 985	234
2006	982	1 116	2 098	274
2007	988	1 191	2 179	255
2008	1 082	1 381	2 463	221
2009	1 298	1 016	2 326	336

**Taulukko 4.5**

Peruskoulun luokalle jääneet 1990–2009

Vuosi	Luokalle jääneitä Vuosiluokat 1–6	Osuus kevään oppilasmäärästä %	Vuosiluokat 7–9	Osuus kevään oppilasmäärästä %	Yhteensä	Osuus kevään oppilasmäärästä %
1990	1 429	0,4	1 233	0,6	2 662	0,5
1995	1 471	0,4	971	0,5	2 442	0,4
1996	1 525	0,4	1 084	0,5	2 609	0,4
1997	1 414	0,4	1 037	0,5	2 451	0,4
1998	1 659	0,4	1 159	0,5	2 818	0,5
1999	1 797	0,5	1 385	0,7	3 182	0,5
2000	1 981	0,5	1 352	0,7	3 333	0,6
2001	1 837	0,5	1 281	0,7	3 118	0,5
2002	1 773	0,5	1 036	0,6	2 809	0,5
2003	1 694	0,4	1 069	0,6	2 763	0,5
2004	1 731	0,4	985	0,5	2 716	0,5
2005	1 602	0,4	990	0,5	2 592	0,4
2006	1 593	0,4	1 072	0,5	2 665	0,5
2007	1 458	0,4	1 010	0,5	2 468	0,4
2008	1 429	0,4	916	0,5	2 345	0,4
2009	1 432	0,4	967	0,5	2 399	0,4

## 5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot

Lukiokoulutuksen opiskelijatilasto sisältää 20.9. tilanteen mukaisia tietoja niistä lukiokoulutuksen opiskelijoista, jotka suorittavat lukion koko oppimäärää, kansainvälistä ylioppilastutkintoa (IB-tutkintoa ja saksalaista Reifeprüfung-tutkintoa) tai Gymnasieexamen-tutkintoa (Ålands lyceum). Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilö pohjaisiin opiskelijatietoihin. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Lukiokoulutuksen kestoja kuvaavat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin koulukohtaisiin tietoihin lukion koko oppimäärän suorittamiseen kuluneesta ajasta. Tässä luvussa esitetyt tiedot kuvaavat, kuinka monta opiskeluvuotta nuorten opetussuunnitelman mukaan opiskelleilta kului lukiokoulutuksen päättämiseen.

Ylioppilastutkintotilasto perustuu henkilö pohjaiseen ylioppilastutkinto-rekisteriin, jota ylläpitää ylioppilastutkintolautakunta. Kansainvälisiä ylioppilastutkintoja ja Gymnasieexamen-tutkintoja suorittaneiden tiedot on saatu suoraan oppilaitoksilta.

Julkaisun liitetaulukoissa on lisää tietoja lukiokoulutuksen opiskelijoista ja tutkinnoista. Perus- ja lukioasteen koulujen peruskouluasteen opetusta käsitellään luvussa 4 Esi- ja peruskouluopetus. Lukiokoulutuksen ainevalinnoista kerrotaan luvussa 12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat ja lukio-koulutuksen keskeyttämisestä luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen.

Lukiokoulutuksen tietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi/aihealueella Koulutus](http://www.tilastokeskus.fi/aihealueella/Koulutus).

### Lukiokoulutuksen opiskelijat

Syyslukukaudella 2009 lukiokoulutusta annettiin 441 oppilaitoksessa: 435 lukiossa ja 6 kansanopistossa. Suurin osa lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista on kunnan ylläpitämiä.

Syyslukukaudella 2009 lukiokoulutuksessa oli 112 100 opiskelijaa. Heistä 110 700 opiskeli lukion koko oppimäärää, 1 400 kansainvälisiin ylioppilastutkintoihin ja 3 Gymnasieexamen-

tutkintoon tähtäviä opintoja. Lukiokoulutuksen opiskelijoista 57 prosenttia oli naisia.

Vuoden 2009 lukiokoulutuksen opiskelijoista 38 100 oli uusia opiskelijoita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2009 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2009. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

#### Taulukko 5.1

Lukiokoulutusta antavat oppilaitokset ja niiden opiskelijat oppilaitostyypeittäin 2009

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita
Lukiot	398	34 578	102 185
Perus- ja lukioasteen koulut <sup>1)</sup>	37	3 052	9 108
Kansanopistot <sup>2)</sup>	6	424	795
<b>Yhteensä 2009</b>	<b>441</b>	<b>38 054</b>	<b>112 088</b>
Yhteensä 2008	449	38 744	114 240

<sup>1)</sup> Lukioasteen opiskelijat (oppilaitokset antavat myös perusasteen koulutusta).

<sup>2)</sup> Vuonna 2009 lukiokoulutusta annettiin kuudessa kansanopistossa. Kansanopistoja oli yhteensä 83.

**Taulukko 5.2**

Lukiokoulutuksen opiskelijat 1999–2009

Vuosi	Lukiokoulutusta antavia oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita		
			joista naisia	joista naisia	joista naisia
1999	479	46 033	27 046	130 624	75 302
2000	483	43 775	25 677	130 032	74 651
2001	483	42 793	25 180	128 642	74 309
2002	484	41 020	23 739	124 644	71 778
2003	483	42 605	24 485	121 816	69 742
2004	479	40 593	23 353	120 531	68 714
2005	471	39 544	22 435	118 111	66 921
2006	461	39 395	22 725	117 260	66 726
2007	449	38 517	22 429	115 253	65 806
2008	449	38 744	22 213	114 240	65 305
<b>2009</b>	<b>441</b>	<b>38 054</b>	<b>21 764</b>	<b>112 088</b>	<b>63 939</b>

Vuonna 2009 lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista 17 antoi kansainvälisiin ylioppilastutkintoihin tähtäävää koulutusta: 16 lukiota antoi IB-koulutusta ja Helsingin saksalainen koulu Reifeprüfung-koulutusta. Ålands lyceum antoi Gymnasieexamen-koulutusta. IB-tutkintoa opiskeli 1 294 opiskelijaa, Reifeprüfung-tutkintoa 107 opiskelijaa ja Gymnasieexamen-tutkintoa 3 opiskelijaa.

Ruotsinkielistä opetusta annettiin 37 lukiossa ja niissä opiskeli 6 800 opiskelijaa eli 6 prosenttia lukiokoulutuksen opiskelijoista.

**Taulukko 5.3**Kansainväliset ylioppilastutkinnot ja Gymnasieexamen-tutkinto: oppilaitokset ja niiden opiskelijat 2009<sup>1)</sup>

Tutkinto	Oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita		
			joista naisia	joista naisia	joista naisia
IB-tutkinto	16	515	302	1 294	784
Reifeprüfung-tutkinto	1	29	16	107	53
Gymnasieexamen-tutkinto	1	–	–	3	1
<b>Yhteensä</b>	<b>18</b>	<b>544</b>	<b>318</b>	<b>1 404</b>	<b>838</b>

<sup>1)</sup> Tämän taulukon oppilaitokset ja opiskelijat sisältyvät taulukon 5.2 lukuihin.

## Lukiokoulutuksen kesto

Valtaosa, 85 prosenttia, nuorten opetussuunnitelman mukaan lukion koko oppimäärän suorittaneista sai lukio-opintonsa päätökseen kolmessa vuodessa. Enemmän kuin kolme vuotta oppimäärän suorittamiseen kului 14 prosentilta nuorten lukiokoulutuksen päättäneistä. Alle kolmessa vuodessa lukion koko oppimäärän suoritti vain prosentti lukiokoulutuksen päättäneistä.

**Taulukko 5.4**

Lukion koko oppimäärän suorittaneiden opiskeluvuosien määrä 2004–2009 (nuorten opetussuunnitelma)

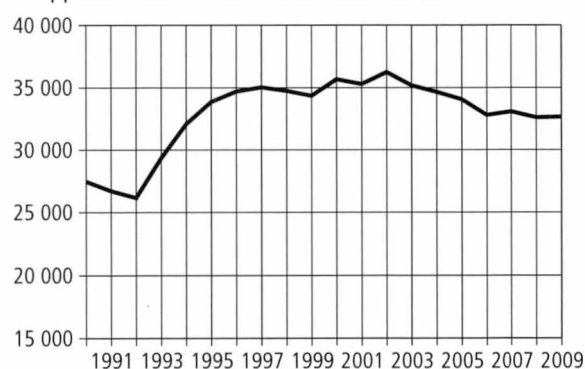
Vuosi	Opiskeluvuotia lukiokoulutuksessa							Yhteensä
	-2	2,5	3	3,5	4	4,5	5–	
2004	49	49	26 708	1 692	3 391	88	93	32 070
2005	96	192	26 150	1 667	3 104	87	83	31 379
2006	38	226	25 603	1 720	2 323	59	62	30 031
2007	33	49	26 297	1 765	2 332	82	59	30 617
2008	79	93	25 711	1 664	2 384	44	62	30 037
<b>2009</b>	<b>67</b>	<b>108</b>	<b>25 598</b>	<b>1 697</b>	<b>2 384</b>	<b>70</b>	<b>53</b>	<b>29 977</b>

## Ylioppilastutkinnot

Vuonna 2009 ylioppilastutkintoja suoritettiin 32 640. Määrä on 0,2 prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuonna 2009 suoritetuista ylioppilastutkinnoista 32 580 suoritettiin lukioissa ja 60 kansanopistoissa. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 58 prosenttia oli naisia.

**Kuvio 5.1**

Ylioppilastutkinnon 1990–2009 suorittaneet

**Taulukko 5.5**

Ylioppilastutkinnot oppilaitostyypeittäin 2009

Oppilaitostyyppi	Kevät		Syksy		Koko vuosi
	Hyväksytyjä	Hyväksymisprosentti	Hyväksytyjä	Hyväksymisprosentti	
Lukiot	26 873	92,8	3 308	73,4	30 181
Perus- ja lukioasteen koulut	2 195	94,0	207	74,2	2 402
Kansanopistot	50	69,4	10	34,5	60
<b>Yhteensä</b>	<b>29 118</b>	<b>92,8</b>	<b>3 525</b>	<b>73,2</b>	<b>32 643</b>
Miehet	12 158	91,4	1 650	72,8	13 808
Naiset	16 960	93,9	1 875	73,6	18 835

**Taulukko 5.6**

Ylioppilastutkinnot 1990–2009

Vuosi	Yhteensä	Muutos edellisestä vuodesta %	Naisia %	Ruotsin- kielisissä lukioissa %
1990	27 469	-2,0	59,6	6,1
1995	33 853	5,6	58,7	5,7
1996	34 695	2,5	58,2	5,8
1997	35 026	1,0	58,6	5,9
1998	34 743	-0,8	58,5	5,9
1999	34 347	-1,1	59,4	6,0
2000	35 661	3,8	59,1	5,6
2001	35 283	-1,1	58,2	5,9
2002	36 224	2,7	58,9	5,7
2003	35 182	-2,9	58,7	6,0
2004	34 652	-1,5	58,8	6,2
2005	34 058	-1,7	57,6	6,1
2006	32 786	-3,7	57,6	6,4
2007	33 066	1,0	58,0	6,4
2008	32 592	-1,4	57,2	6,5
<b>2009</b>	<b>32 643</b>	<b>0,2</b>	<b>57,7</b>	<b>6,6</b>

Ylioppilastutkinnon suorittaneet jakautuivat iän mukaan seuraavasti: 2 prosenttia oli 18-vuotiaita tai sitä nuorempia, 82 prosenttia 19-vuotiaita, 12 prosenttia 20-vuotiaita ja 4 prosenttia 21-vuotiaita tai sitä vanhempia.

**Taulukko 5.7**

Kansainväliset ylioppilastutkinnot ja Gymnasie-examen-tutkinnot 1995–2009

Vuosi	IB- tutkintoja	Reifeprüfung- tutkintoja	Gymnasieexamen- tutkintoja	Yhteensä	Naisia
1995	131	14	37	182	101
1996	134	17	21	172	92
1997	149	20	32	201	110
1998	168	19	40	227	138
1999	190	38	53	281	171
2000	190	35	49	274	174
2001	190	38	57	285	157
2002	174	48	78	300	184
2003	229	43	58	330	217
2004	267	44	59	370	216
2005	261	42	47	350	214
2006	286	39	40	365	222
2007	335	34	73	442	259
2008	321	35	15	371	214
<b>2009</b>	<b>342</b>	<b>39</b>	<b>10</b>	<b>391</b>	<b>243</b>

Vuonna 2009 kansainvälisiä ylioppilastutkintoja ja Gymnasieexamen-tutkintoja suoritettiin 391: IB-tutkintoja 342, Reifeprüfung-tutkintoja 39 ja Gymnasieexamen-tutkintoja 10. Tutkinnon suorittaneista 62 prosenttia oli naisia.

## 6 Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammatillisista oppilaitoksista, kansanopistoista, musiikkioppilaitoksista, liikunnan koulutuskeskuksista, kansalaisopistoista, ammattikorkeakouluista ja oppisopimus-koulutuksen järjestäjiltä keräämiin tietoihin. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot sekä oppisopimuskoulutuksen opiskelijatiedot ovat kalenterivuoden tietoja. Tutkintotiedot ovat kalenterivuoden tietoja.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijatilasto sisältää sekä oppilaitosmuotoisen että oppisopimuskoulutuksena järjestetyn tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen. Ammatillinen peruskoulutus voi olla joko opetussuunnitelmaperusteista ammatillista peruskoulutusta tai näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista koulutusta. Ammatillinen lisäkoulutus on joko ammattitutkintoon tai erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Vuotta 2002 edeltävät vuosiaineistot on luokiteltu opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen 1995 mukaan.

Ammatillisen koulutuksen liitetaulukot ovat 15–16. Niissä on tietoja uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista mm. opintoaloittain ja alueittain.

Ammatillisen koulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi/aihealueella Koulutus](http://www.tilastokeskus.fi/aihealueella/Koulutus).

### Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoita 281 600 ja tutkinnon suorittaneita 66 400

Tutkintoon johtavassa ammatillisessa koulutuksessa opiskeli 281 600 opiskelijaa vuonna 2009. Opiskelijoita oli 2 prosenttia enemmän kuin

edellisenä vuonna. Heistä 215 600 opiskeli oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ja 66 000 oppisopimuskoulutuksessa. Miehiä oli 51 prosenttia opiskelijoista.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita oli 198 000, ammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa 59 600 ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa 24 000.

**Taulukko 6.1**

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat 2009

Koulutus	Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus	Naisia	Oppisopimus-koulutus	Naisia	Yhteensä	Naisia
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	131 175	61 166	259	151	131 434	61 317
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	38 148	22 655	28 450	12 883	66 598	35 538
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	38 791	20 655	20 811	10 358	59 602	31 013
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	7 461	3 694	16 477	7 810	23 938	11 504
<b>Yhteensä</b>	<b>215 575</b>	<b>108 170</b>	<b>65 997</b>	<b>31 202</b>	<b>281 572</b>	<b>139 372</b>

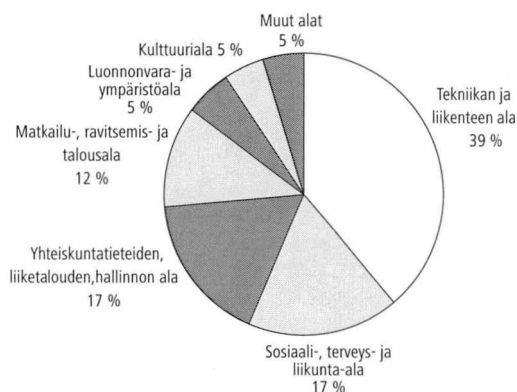
**Taulukko 6.2**

Ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet 2009

Koulutus	Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus	Naisia	Oppisopimus-koulutus	Naisia	Yhteensä	Naisia
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	33 566	15 763	87	43	33 653	15 806
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	7 715	4 803	5 511	2 490	13 226	7 293
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	9 382	5 700	5 339	2 777	14 721	8 477
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	1 444	752	3 383	1 813	4 827	2 565
<b>Yhteensä</b>	<b>52 107</b>	<b>27 018</b>	<b>14 320</b>	<b>7 123</b>	<b>66 427</b>	<b>34 141</b>

**Kuvio 6.1**

Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat koulutusaloittain 2009



*Kappaleissa 6.1 ja 6.2 käsitellään erikseen oppilaitosmuotoista ammatillista koulutusta ja oppisopimuskoulutusta. Kappaleiden 6.1 ja 6.2 luvuissa ei ole päällekkäisyyttä, joten lukuja opiskelijoista, uusista opiskelijoista ja tutkinnon suorittaneista voi laskea yhteen.*

## 6.1 Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus

### Ammatillisia oppilaitoksia 189 – opiskelijoita 215 600

Vuonna 2009 ammatillista koulutusta annettiin 189 ammatillisessa oppilaitoksessa, 41 kansanopistossa, 10 musiikkioppilaitoksessa, 13 liikunnan koulutuskeskuksessa ja 1 ammattikorkeakoulussa. Tämän lisäksi näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta annettiin 5 koulutusalan yrityksessä.

Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 77 prosenttia opiskeli kuntien tai kuntayhtymien oppilaitoksissa, 22 prosenttia yksityisissä oppilaitoksissa ja prosentti valtion oppilaitoksissa.

Oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa koulutuksessa oli vuonna 2009 yhteensä 215 600 opiskelijaa. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita oli 169 300 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 46 300. Naisia ja miehiä oli lähes yhtä paljon. Uusia opiskelijoita oli 94 600, joista ammatillisessa peruskoulutuksessa 69 500 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavassa koulutuksessa 25 100 opiskelijaa. Ruotsinkielisessä ammatillisessa koulutuksessa oli 4 prosenttia ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.

Uusia opiskelijoita vuonna 2009 oli 114 700. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa uusia opiskelijoita oli 94 600. Oppisopimuskoulutuksessa solmittiin uusia oppisopimuksia 20 100. Suurin osa, 39 prosenttia, uusista opiskelijoista opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla.

Ammatillisen tutkinnon suoritti 66 400 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneita oli 6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Heistä 51 prosenttia oli naisia. Ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja suoritettiin 46 900, ammattitutkintoja 14 700 ja erikoisammattitutkintoja 4 800. Yli puolet, 56 prosenttia, suoritti tutkinnon tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunnan koulutusaloilla.

Tutkintoja suoritettiin kaiken kaikkiaan 52 100, joista ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja oli 41 300 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 10 800. Naisia tutkinnon suorittaneista oli 52 prosenttia.

#### Ammatillinen peruskoulutus

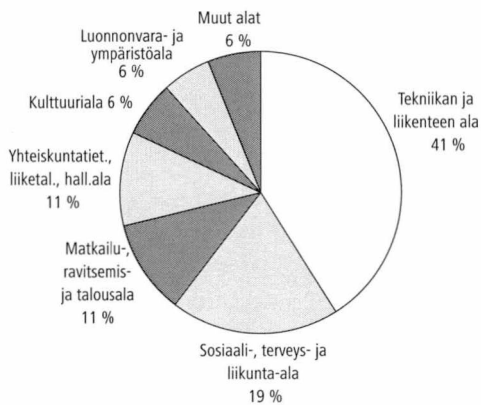
*Ammatillinen peruskoulutus sisältää toisen asteen perustutkintoihin ja opistoasteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.*

#### Opiskelijoita 169 300

Vuonna 2009 oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa oli 169 300 opiskelijaa. Opiskelijoita oli 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoista 77 prosenttia opiskeli opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 23 prosenttia näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa. Eniten opiskelijoita, 41 prosenttia, opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla opiskeli 19 prosenttia ja matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla 11 prosenttia opiskelijoista.

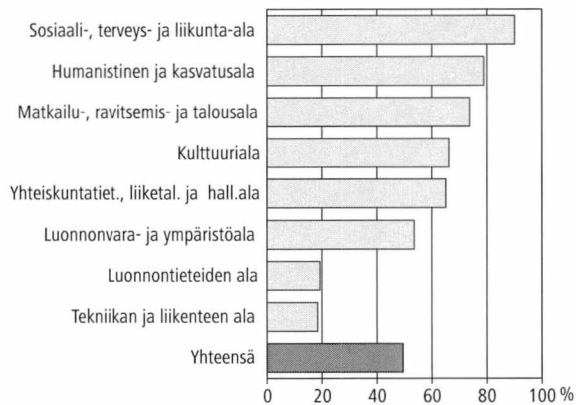
**Kuvio 6.1.1**

Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



**Kuvio 6.1.2**

Naisten osuus ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



Vuonna 2009 ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoissa miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon. Naisia oli eniten, 90 prosenttia, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Eniten miehiä, 81 prosenttia, oli tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

### Uusia opiskelijoita 69 500

Ammatillisessa peruskoulutuksessa aloitti opintonsa 69 500 opiskelijaa vuonna 2009. Opiskelijoista 73 prosenttia aloitti opintonsa opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 27 prosenttia näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa. Miehiä ja naisia oli uusissa opiskelijoissa lähes yhtä paljon.

Suurin osa, 41 prosenttia, opiskelijoista aloitti opintonsa tekniikan ja liikenteen alalla, 19 prosenttia aloitti opintonsa sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla ja 12 prosenttia matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla.

**Taulukko 6.1.1**

Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat 2000–2009<sup>1)</sup>

Vuosi	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000	121 812	9 279	131 091
2001	118 679	11 325	130 004
2002	120 204	13 655	133 859
2003	120 111	16 098	136 209
2004	122 607	24 914	147 521
2005	124 188	28 140	152 328
2006	125 674	30 862	156 536
2007	126 085	31 890	157 975
2008	127 284	34 150	161 434
<b>2009</b>	<b>131 175</b>	<b>38 148</b>	<b>169 323</b>

<sup>1)</sup> Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9. Tiedot oppilaitosmuotoisesta opetussuunnitelmaperusteisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta ovat kaikilta vuosilta tilanteesta 20.9.

**Taulukko 6.1.2**

Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat 2000–2009<sup>1)</sup>

Vuosi	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000	51 234	5 989	57 223
2001	48 756	6 751	55 507
2002	47 131	8 048	55 179
2003	46 203	8 869	55 072
2004	48 815	11 005	59 820
2005	48 510	12 554	61 064
2006	49 006	14 106	63 112
2007	48 486	14 516	63 002
2008	48 569	15 839	64 408
<b>2009</b>	<b>50 930</b>	<b>18 511</b>	<b>69 441</b>

<sup>1)</sup> Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9. Tiedot oppilaitosmuotoisesta opetussuunnitelmaperusteisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta ovat kaikilta vuosilta tilanteesta 20.9.

**Taulukko 6.1.3**

Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	947	277	1 224
Kulttuuriala	3 668	460	4 128
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	5 668	1 525	7 193
Luonnontieteiden ala	1 734	567	2 301
Tekniikan ja liikenteen ala	20 962	7 481	28 443
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 801	1 388	4 189
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	8 073	5 339	13 412
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	6 672	1 474	8 146
Muu koulutus	405	–	405
<b>Yhteensä</b>	<b>50 930</b>	<b>18 511</b>	<b>69 441</b>

### Taulukko 6.1.4

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot (opetushallinnon luokitus) 2000–2009

Vuosi	Opetussuunnitelma- perusteinen ammattillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000	37 490	2 958	40 448
2001	31 706	3 399	35 105
2002	29 139	4 740	33 879
2003	30 413	5 624	36 037
2004	31 626	6 325	37 951
2005	31 276	6 230	37 506
2006	31 119	6 560	37 679
2007	32 106	7 111	39 217
2008	32 458	6 715	39 173
<b>2009</b>	<b>33 566</b>	<b>7 715</b>	<b>41 281</b>

### Tutkintoja 41 300

Vuonna 2009 ammatillisessa koulutuksessa suoritettiin ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja 41 300. Tutkintoja oli 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon. Tutkinnon suorittaneista 81 prosenttia suoritti opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnon ja 19 prosenttia näyttötutkinnon.

Tutkinnoista 60 prosenttia suoritettiin tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla.

### Taulukko 6.1.6

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavien koulutusten uudet opiskelijat ja opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009<sup>1)</sup>

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita			
	Yhteensä	Ammatti- tutkintoja	Erikoisammatti- tutkintoja	Yhteensä	Ammatti- tutkintoja	Erikoisammatti- tutkintoja	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	460	460	–	827	827	–	
Kulttuuriala	839	739	100	1 662	1 437	225	
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	5 169	4 322	847	10 112	7 929	2 183	
Luonnontieteiden ala	322	265	57	741	665	76	
Tekniikan ja liikenteen ala	10 025	9 105	920	16 604	14 042	2 562	
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 589	1 432	157	3 318	2 915	403	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 354	2 858	496	6 700	5 723	977	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	3 352	2 931	421	6 288	5 253	1 035	
<b>Yhteensä</b>	<b>2009</b>	<b>25 110</b>	<b>22 112</b>	<b>2 998</b>	<b>46 252</b>	<b>38 791</b>	<b>7 461</b>
	2008	22 922	20 224	2 698	44 027	36 922	7 105
	2007	23 085	20 115	2 970	45 209	37 864	7 345
	2006	25 134	21 909	3 225	45 704	38 445	7 259
	2005	21 896	19 373	2 523	39 763	33 752	6 011
	2004	18 596	16 454	2 142	35 617	30 716	4 901
	2003	11 865	9 944	1 921	16 324	13 010	3 314
	2002	10 289	8 540	1 749	14 540	11 700	2 840
	2001	10 440	8 986	1 454	15 015	12 177	2 838
	2000	13 706	11 561	2 145	17 853	14 888	2 965

<sup>1)</sup> Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9.

### Taulukko 6.1.5

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot koulutus-  
aloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Opetus- suunnitelma- perusteinen ammattillinen peruskoulutus	Näyttö- tutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	640	105	745
Kulttuuriala	2 546	226	2 772
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	3 493	611	4 104
Luonnontieteiden ala	1 240	159	1 399
Tekniikan ja liikenteen ala	14 091	2 915	17 006
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 676	492	2 168
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4 993	2 690	7 683
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	4 244	517	4 761
Muu koulutus	643	–	643
<b>Yhteensä</b>	<b>33 566</b>	<b>7 715</b>	<b>41 281</b>

### Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

### Opiskelijoita 46 300

Oppilaitosmuotoisissa ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli 46 300 opiskelijaa vuonna 2009. Opiskelijoita oli lähes 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Naisia opiskelijoista oli 53 prosenttia. Ammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 38 800 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 7 500 opiskelijaa. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli uusia opiskelijoita 25 100.

### Taulukko 6.1.7

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Ammattitutkinnot	Erikoisammattitutkinnot	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	160	–	160
Kulttuuriala	251	75	326
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	2 351	471	2 822
Luonnontieteiden ala	108	3	111
Tekniikan ja liikenteen ala	2 521	384	2 905
Luonnonvara- ja ympäristöala	606	103	709
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2 019	189	2 208
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 366	219	1 585
<b>Yhteensä</b>	<b>9 382</b>	<b>1 444</b>	<b>10 826</b>

Uusista opiskelijoista 61 prosenttia ja opiskelijoista 58 prosenttia opiskeli tekniikan ja liikenteen sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla.

#### *Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 10 800*

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin 10 800 vuonna 2009. Tutkinnon suorittaneita oli 3 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Tutkinnon suorittaneista 60 prosenttia oli naisia. Ammattitutkintoja suoritettiin 87 prosenttia ja erikoisammattitutkintoja 13 prosenttia kaikista tutkinnoista. Eniten ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

## 6.2 Oppisopimuskoulutus

### *Oppisopimuskoulutukseen osallistuneita 66 000*

Vuonna 2009 oppisopimuskoulutuksena järjestettyyn ammatilliseen peruskoulutukseen ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistaviin koulutuksiin osallistui 66 000 opiskelijaa. Vuonna 2009 oppisopimuskoulutukseen osallistuneita oli 6 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Opiskelijoista 53 prosenttia oli miehiä. Uusia oppisopimuksia solmittiin 20 100 ja tutkinnon suorittaneita oli 14 300.

#### **Ammatillinen peruskoulutus**

*Ammatillinen peruskoulutus sisältää oppisopimuskoulutuksena järjestetyt toisen asteen perustutkintoihin ja opistoasteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.*

#### Taulukko 6.2.1

Oppisopimuskoulutukseen osallistuneet, uudet opiskelijat ja todistuksen saaneet 1997–2009

	Osallistuneita	Naisia %	Uusia opiskelijoita	Todistuksen saaneita
1997	27 613	53,2	15 128	4 171
1998	38 908	49,9	19 764	8 142
1999	35 316	48,8	11 058	7 986
2000	36 029	50,1	15 385	7 501
2001	38 963	52,1	16 847	7 780
2002	41 459	52,0	18 102	7 909
2003	45 321	51,5	19 316	8 489
2004	47 685	51,4	19 142	11 415
2005	51 307	51,0	20 066	12 471
2006	54 632	49,0	21 793	12 561
2007	63 295	47,5	28 375	15 230
2008	70 037	45,7	28 013	13 713
<b>2009</b>	<b>65 997</b>	<b>47,3</b>	<b>20 121</b>	<b>16 646</b>

## Osallistuneita 28 700

Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistui vuonna 2009 yhteensä 28 700 opiskelijaa. Osallistuneita oli 9 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoista 55 prosenttia oli miehiä.

Eniten opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla. Näillä koulutusaloilla opiskeli 86 prosenttia opiskelijoista. Naisia oli enemmistö (88 prosenttia) sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla ja miehiä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla (90 prosenttia).

## Uusia opiskelijoita 7 100

Ammatillisen peruskoulutuksen oppisopimus-koulutuksena aloitti 7 100 opiskelijaa. Uusista opiskelijoista 55 prosenttia oli naisia.

Suurin osa uusista opiskelijoista aloitti opintonsa tekniikan ja liikenteen, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla. Uusia opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla 33 prosenttia, liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla 18 prosenttia ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla 32 prosenttia.

## Tutkinnon suorittaneita 5 600

Vuonna 2009 tutkinnon suoritti 5 600 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneista 55 prosenttia oli miehiä. Opiskelijoista 72 prosenttia suoritti tutkinnon tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-aloilla.

## Todistuksen saaneita 6 400

Todistuksen ammatillisen peruskoulutuksen suorittamisesta sai 6 400 oppisopimusopiskelijaa. Heistä 53 prosenttia oli miehiä. Eniten koulutuksia suoritettiin tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

## Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

### Osallistujia 37 300

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa opiskeli 37 300 oppisopimusopiskelijaa vuonna 2009. Opiskelijoita oli 3 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Heistä 51 prosenttia oli miehiä. Ammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 20 800 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 16 500 oppisopimusopiskelijaa. Eniten opiskelijoita, 45 prosenttia, oli liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla.

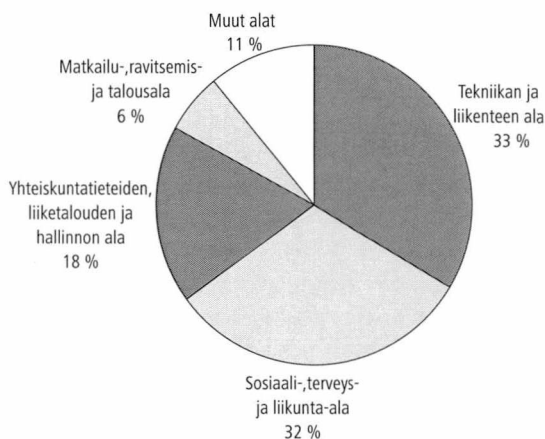
### Taulukko 6.2.2

Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Opetus-suunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttö-tutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	5	762	767
Kulttuuriala	14	266	280
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	8	5 684	5 692
Luonnontieteiden ala	2	841	843
Tekniikan ja liikenteen ala	103	12 618	12 721
Luonnonvara- ja ympäristöala	10	684	694
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	73	6 273	6 346
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	44	1 322	1 366
<b>Yhteensä</b>	<b>259</b>	<b>28 450</b>	<b>28 709</b>

### Kuvio 6.2.1

Ammatillisen peruskoulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



### Taulukko 6.2.3

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnon suorittaneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Opetus-suunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttö-tutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	2	169	171
Kulttuuriala	1	31	32
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	2	862	864
Luonnontieteiden ala	–	157	157
Tekniikan ja liikenteen ala	44	2 729	2 773
Luonnonvara- ja ympäristöala	3	89	92
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	23	1 256	1 279
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	12	218	230
<b>Yhteensä</b>	<b>87</b>	<b>5 511</b>	<b>5 598</b>

#### Taulukko 6.2.4

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ja koulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita		
	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	134	134	–	387	387	–
Kulttuuriala	397	370	27	892	816	76
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	6 214	2 975	3 239	16 706	8 107	8 599
Luonnontieteiden ala	34	28	6	133	116	17
Tekniikan ja liikenteen ala	3 764	2 188	1 576	12 566	7 263	5 303
Luonnonvara- ja ympäristöala	213	185	28	617	498	119
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	969	712	257	2 638	1 964	674
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 321	669	652	3 349	1 660	1 689
<b>Yhteensä</b>	<b>13 046</b>	<b>7 261</b>	<b>5 785</b>	<b>37 288</b>	<b>20 811</b>	<b>16 477</b>

#### Uusia opiskelijoita 13 000

Vuonna 2009 uusia opiskelijoita oli 13 000. Heistä 53 prosenttia oli naisia. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen aloitti 56 prosenttia uusista opiskelijoista. Suurin osa, 48 prosenttia, uusista opiskelijoista aloitti opintonsa liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla.

#### Tutkinnon suorittaneita 8 700

Vuonna 2009 tutkinnon suoritti 8 700 oppisopimusopiskelijaa. Tutkinnon suorittaneita oli 7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Ammattitutkinnon suoritti 5 300 ja erikoisammattitutkinnon 3 400 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneista 53 prosenttia oli naisia. Lähes puolet tutkinnoista suoritettiin liiketalouden ja hallinnon alalta.

#### Todistuksen saaneita 10 200

Todistuksen ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisesta sai 10 200 opiskelijaa vuonna 2009. Todistuksen saaneista 52 prosenttia oli naisia. Todistuksen ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisesta sai 6 200 opiskelijaa ja erikoisammattitutkinnon suorittamisesta 4 000 opiskelijaa.

#### Taulukko 6.2.5

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Ammattitutkinnot	Erikoisammattitutkinnot	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	106	–	106
Kulttuuriala	109	18	127
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	2 130	1 924	4 054
Luonnontieteiden ala	32	1	33
Tekniikan ja liikenteen ala	1 768	889	2 657
Luonnonvara- ja ympäristöala	92	27	119
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	610	165	775
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	492	359	851
<b>Yhteensä</b>	<b>5 339</b>	<b>3 383</b>	<b>8 722</b>

## 7 Ammattikorkeakoulukoulutus

Ammattikorkeakoulutilasto sisältää vuotta 2009 koskevia tietoja ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammattikorkeakouluilta keräämiin tietoihin.

Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9.2009 tilannetta. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan ensimmäistä kertaa kyseiseen tutkintoon (myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon) kyseisessä ammattikorkeakoulussa läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneita. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Koulutuksen luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat tässä luvussa (samoin kuin liitetaulukossa 17) koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää.

Ammattikorkeakouluihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja luvussa 14. Ammattikorkeakoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi), aihealueella Koulutus.

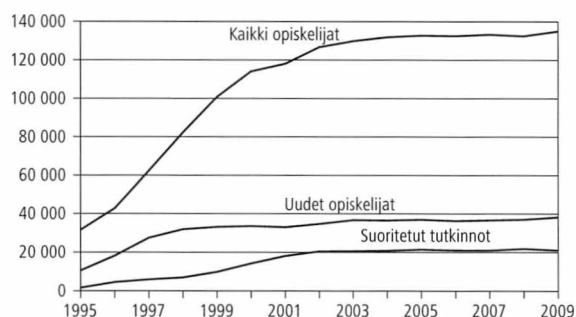
### Ammattikorkeakoulu- opiskelijoita 135 000

Ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa opiskeli yhteensä 135 000 opiskelijaa vuonna 2009. Opiskelijoita oli 2 500 enemmän kuin edellisenä vuonna. Aikuiskoulutuksessa opiskelijoita oli 20 600.

Eniten opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla, noin 40 100 opiskelijaa. Tekniikan ja liikenteen alan osuus kaikista opiskelijoista oli

**Kuvio 7.1**

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot 1995–2009



**Taulukko 7.1**

Ammattikorkeakouluopiskelijat ja ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot 1995–2009

Vuosi	Ammattikorkeakouluja		Uusia opiskelijoita <sup>1)</sup>		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Väliaikaisia	Vakinaisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
1995	22	–	10 540	5 380	31 557	15 890	1 638	1 120
1996	19	9	18 153	9 795	42 722	21 912	4 580	2 539
1997	15	16	27 493	14 969	62 258	33 094	5 956	3 385
1998	13	21	31 887	18 210	82 211	44 841	6 971	4 178
1999	8	25	33 149	18 786	100 783	55 488	9 890	6 361
2000	1	30	33 562	19 159	114 020	62 700	14 178	9 159
2001	1	30	33 001	18 801	118 013	65 123	18 045	11 631
2002	1	30	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074
2003	–	31	36 701	20 221	129 875	69 245	20 588	13 008
2004	–	31	36 483	20 542	131 919	70 890	20 821	13 000
2005	–	31	36 911	20 859	132 783	71 910	21 397	13 429
2006	–	31	36 276	20 221	132 560	71 951	21 006	13 361
2007	–	30	36 632	20 348	133 284	72 607	20 969	13 323
2008	–	28	36 999	20 954	132 501	72 560	21 812	13 854
<b>2009</b>	–	<b>28</b>	<b>38 197</b>	<b>20 937</b>	<b>135 033</b>	<b>73 217</b>	<b>21 039</b>	<b>13 450</b>

<sup>1)</sup> Vuodesta 2002 lähtien luvuissa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

## Taulukko 7.2

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
<b>Ammattikorkeakoulututkinto</b>	<b>36 011</b>	<b>19 596</b>	<b>129 489</b>	<b>69 767</b>	<b>20 098</b>	<b>12 830</b>
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	492	387	1 431	1 134	249	211
Kulttuuriala	2 890	2 043	11 905	8 044	1 791	1 281
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	7 265	4 301	25 993	15 784	4 070	2 972
Luonnontieteiden ala	1 497	358	5 864	1 429	762	236
Tekniikan ja liikenteen ala	10 629	1 668	38 688	5 919	4 940	963
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 112	527	4 210	2 067	591	336
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	9 915	8 617	32 993	28 752	6 294	5 610
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 211	1 695	8 326	6 630	1 391	1 218
Muu koulutus	–	–	79	8	10	3
<b>Ylempi ammattikorkeakoulututkinto</b>	<b>2 186</b>	<b>1 341</b>	<b>5 544</b>	<b>3 450</b>	<b>941</b>	<b>620</b>
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	41	35	65	55	7	5
Kulttuuriala	54	39	110	70	47	34
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	527	362	1 434	1 024	234	187
Luonnontieteiden ala	54	23	175	85	43	20
Tekniikan ja liikenteen ala	610	113	1 428	224	237	46
Luonnonvara- ja ympäristöala	46	23	157	73	21	10
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	756	670	1 817	1 629	287	266
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	98	76	358	290	65	52
<b>Yhteensä</b>	<b>38 197</b>	<b>20 937</b>	<b>135 033</b>	<b>73 217</b>	<b>21 039</b>	<b>13 450</b>

noin kolmannes. Opiskelijamääriltään seuraavaksi suurimpia koulutusaloja olivat sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.

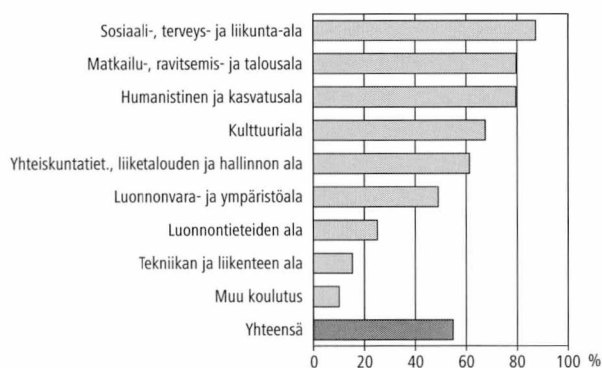
Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista oli 54 prosenttia. Koulutusaloittainen vaihtelu oli edelleen suurta. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla naisten osuus oli 87 prosenttia. Tekniikan ja liikenteen alalla naisten osuus oli 15 prosenttia.

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden määrä oli 38 200. Määrä oli kolme prosenttia enemmän kuin vuonna 2008. Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 55 prosenttia, mikä oli kaksi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Eniten uusia opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen alalla, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon jättävissä koulutuksessa oli 5 500 opiskelijaa vuonna 2009, mikä on 1 000 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2008. Naisten osuus näistä oli 62 prosenttia. Ylempää ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevia oli eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla.

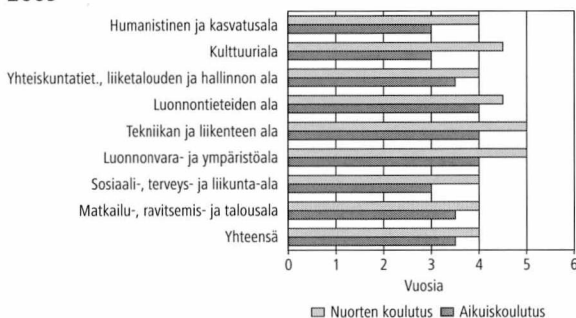
## Kuvio 7.2

Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



## Kuvio 7.3

Ammattikorkeakoulututkinnon keskiuritus aika (mediaani) koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



**Taulukko 7.3**

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ammattikorkeakouluittain 2009

Ammattikorkeakoulu	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa
Arcada-Nylands svenska yrkeshögskola	575	533	2 269	2 193	299	291
Diakonia-ammattikorkeakoulu	950	628	3 148	2 296	605	442
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	2 476	1 789	9 608	6 988	1 560	1 200
Humanistinen ammattikorkeakoulu	475	323	1 424	1 162	234	200
Hämeen ammattikorkeakoulu	1 921	1 289	6 641	4 804	936	688
Högskolan på Åland	161	161	496	496	44	44
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	1 742	1 340	6 528	5 302	1 115	896
Kajaanin ammattikorkeakoulu	612	513	2 062	1 708	361	283
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu	824	582	2 834	2 056	444	341
Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu	965	745	3 248	2 667	495	401
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	1 132	841	4 212	3 324	668	547
Lahden ammattikorkeakoulu	1 426	1 048	4 914	3 815	849	592
Laurea-ammattikorkeakoulu	2 063	1 712	7 621	6 394	1 264	1 000
Metropolia ammattikorkeakoulu	4 181	3 051	14 359	11 645	1 987	1 507
Mikkelin ammattikorkeakoulu	1 533	1 018	4 780	3 439	722	486
Oulun seudun ammattikorkeakoulu	2 161	1 738	7 599	6 366	1 097	907
Pirkanmaan ammattikorkeakoulu	1 175	948	4 110	3 479	731	592
Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu	1 139	824	3 955	3 007	577	458
Poliisiammattikorkeakoulu	–	–	79	–	10	–
Rovaniemen ammattikorkeakoulu	946	676	3 272	2 445	521	398
Saimaan ammattikorkeakoulu	781	644	2 864	2 350	501	406
Satakunnan ammattikorkeakoulu	1 668	1 306	5 784	4 831	921	774
Savonia-ammattikorkeakoulu	1 957	1 467	6 659	5 508	1 019	848
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 287	1 066	4 730	3 860	746	607
Tampereen ammattikorkeakoulu	1 469	1 125	5 517	4 708	899	719
Turun ammattikorkeakoulu	2 633	2 133	9 229	8 001	1 334	1 117
Vaasan ammattikorkeakoulu	973	790	3 506	2 862	519	423
Yrkeshögskolan Novia	972	865	3 585	3 208	581	493
<b>Yhteensä</b>	<b>38 197</b>	<b>29 155</b>	<b>135 033</b>	<b>108 914</b>	<b>21 039</b>	<b>16 660</b>

## Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 21 000

Ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 21 000 vuonna 2009. Määrä on 3,5 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Noin joka viides tutkinto suoritettiin aikuiskoulutuksena. Naisten osuus ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista oli 64 prosenttia.

Eniten tutkintoja suoritettiin sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla. Kolmanneksi eniten tutkintoja suoritettiin yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla.

Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 900 vuonna 2009. Naisten osuus ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista oli 66 prosenttia. Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, tekniikan ja liikenteen alalla sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla.

Ammattikorkeakoulututkinnon keski-suoritus-aika (mediaani) oli 4 vuotta. Miehillä tutkinnon keski-suoritus-aika oli 5 vuotta, kun se naisilla oli 4 vuotta. Nuorten koulutuksessa tutkinnon keski-suoritus-aika oli 4 vuotta ja aikuiskoulutuksessa 3,5 vuotta.

Keski-suoritusajat on laskettu brutto-opiskeluaajoista eli siitä hetkestä, kun opiskelija on aloittanut kyseisen tutkinnon opiskelun kyseisessä ammattikorkeakoulussa, siihen hetkeen, kun hän on sieltä valmistunut. Näin opiskeluaajoissa ovat mukana mm. asepalveluksesta tai äitiyslomasta aiheutuneet poissaololukukaudet. Vastaavasti opiskelijalla on voinut ammattikorkeakoulututkintoa aloittaessaan olla tutkintoon hyväksi luettavia muualla aiemmin suoritettuja opintoja, jotka lyhentävät tutkinnon suoritus-aikaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella. Keski-suoritus-aikoihin ei ole laskettu mukaan ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

## 8 Yliopistokoulutus

Yliopistokoulutuksen tilasto sisältää vuotta 2009 koskevia tietoja yliopistojen tutkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yliopistoilta keräämiin henkilö pohjaisiin tietoihin. Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Vuodesta 2002 lähtien opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta ja aikaisempien vuosien tiedot ajankohdan 31.12. tilannetta. Tämän johdosta näiden vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Yliopistoissa otettiin käyttöön 1.8.2005 uusi kaksiportainen tutkintorakenne, jossa ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen pohjana on pääsääntöisesti alempi korkeakoulututkinto tai sitä vastaava koulutus, joka on suoritettava ennen ylempää korkeakoulututkintoa. Kaksiportainen tutkintorakenne on kaikilla opintoaloilla lääketieteellisistä ja hammaslääketieteellisistä alaa lukuun ottamatta. Tutkintojen laajuus ilmaistaan opintopistein. Kaikki syksystä 2005 lähtien opintonsa aloittaneet opiskelevat uuden tutkintojärjestelmän mukaan. Aikaisemmin aloittaneet ovat voineet jatkaa vanhassa järjestelmässä 31.7.2008 saakka ja eläinlääketieteellisellä, hammaslääketieteellisellä, lääketieteellisellä ja teknillistieteellisellä alalla 31.7.2010 saakka. Uuden tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevat tilastoidaan alemman korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi ja vasta tämän tutkinnon suoritettuaan ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi. Tämän johdosta alemmalla korkeakoulututkintoa opiskelevien määrät ovat kasvaneet.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Liitetaulukossa 19 on käytetty opetushallinnon vuoden 1995 koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Yliopistojen opiskelijoista ja yliopistoissa suoritetuista tutkinnoista on tietoja myös liitetaulukoissa 18–19. Yliopistoihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja luvussa 14.

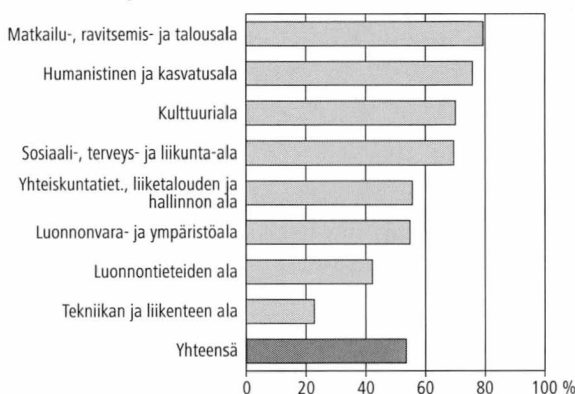
Yliopistokoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Yliopisto-opiskelijoita 168 500

Yliopistoissa oli vuonna 2009 tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijoita yhteensä 168 500, mikä on 2,7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Alemmalla korkeakoulututkintoa opiskelevia oli 97 400, ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevia 47 600, lääkärin erikoistumiskoulutuksessa olevia 3 000, lisensiaatintutkintoa opiskelevia 2 800 ja tohtorintutkintoa opiskelevia 17 700.

Eniten opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 35 300 opiskelijaa eli lähes neljännes kaikista opiskelijoista. Turun yliopistossa oli hieman yli 16 000 opiskelijaa ja Oulun sekä Tampereen yliopistoissa runsaat 15 000 opiskelijaa. Yli 10 000 opiskelijan

**Kuvio 8.1**  
Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009



**Taulukko 8.1**

Yliopisto-opiskelijat ja yliopistoissa suoritettut tutkinnot 1990–2009

Vuosi	Yliopistoja	Uusia alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
1990 <sup>1)</sup>	20	15 329	55,7	112 921	51,7	10 982	54,2
1995	20	17 132	53,9	133 359	52,3	13 521	55,9
1996	20	17 757	53,7	140 129	52,4	14 865	57,7
1997	20	17 985	54,4	142 962	52,3	16 050	58,1
1998	20	18 742	54,1	147 278	52,5	16 557	58,6
1999	20	19 209	55,2	152 466	52,7	17 214	57,6
2000	20	19 969	56,4	157 796	53,2	16 845	59,3
2001	20	21 240	56,1	162 939	53,4	16 822	59,2
2002 <sup>2)</sup>	20	21 876	55,7	164 312	53,5	17 708	60,4
2003	20	20 936	56,0	169 846	53,5	18 197	61,6
2004	20	21 072	56,7	173 974	53,4	18 293	61,7
2005	20	20 858	56,6	176 061	53,7	19 176	61,8
2006	20	20 150	56,5	176 555	53,8	19 410	61,6
2007	20	19 648	57,4	176 304	54,0	22 310	63,0
2008	20	19 643	56,0	164 068	53,4	38 211	64,3
<b>2009</b>	<b>20</b>	<b>20 169</b>	<b>55,6</b>	<b>168 475</b>	<b>53,5</b>	<b>23 831</b>	<b>61,6</b>

<sup>1)</sup> Aineenopettajien erillisiä kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990. Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syysluku-kauden uudet opiskelijat.

<sup>2)</sup> Vuodesta 2002 lähtien uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointiajan-kohtaa on muutettu ja opetushallinnon koulutusasteluokitus on muuttunut uusissa alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoissa.

**Taulukko 8.2**

Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot yliopistoittain 2009

Yliopisto	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Helsingin yliopisto	3 614	2 312	35 258	22 625	4 902	3 438
Turun yliopisto	1 747	1 116	16 074	10 089	2 275	1 628
Åbo Akademi	791	473	6 245	3 740	799	515
Oulun yliopisto	1 778	889	15 661	7 583	2 240	1 319
Tampereen yliopisto	1 503	1 031	15 163	9 946	1 816	1 313
Jyväskylän yliopisto	1 994	1 252	13 496	8 404	2 372	1 702
Teknillinen korkeakoulu	1 375	327	14 384	3 151	1 759	460
Helsingin kauppakorkeakoulu	526	218	3 515	1 553	562	303
Svenska handelshögskolan	387	181	2 316	1 026	304	158
Turun kauppakorkeakoulu	405	213	2 503	1 189	447	240
Vaasan yliopisto	735	414	4 552	2 395	595	382
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	880	280	5 706	1 664	1 028	412
Tampereen teknillinen yliopisto	1 100	274	11 241	2 422	1 109	278
Kuopion yliopisto	886	601	5 891	3 880	1 013	775
Joensuun yliopisto	1 249	771	7 885	4 843	1 200	823
Sibelius-Akatemia	171	99	1 353	786	290	158
Taideteollinen korkeakoulu	278	196	1 944	1 247	319	205
Lapin yliopisto	642	497	4 634	3 267	672	490
Teatterikorkeakoulu	62	33	389	218	78	51
Kuvataideakatemia	46	29	265	155	51	33
<b>Yhteensä</b>	<b>20 169</b>	<b>11 206</b>	<b>168 475</b>	<b>90 183</b>	<b>23 831</b>	<b>14 683</b>

### Taulukko 8.3

Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusaste	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Alempi korkeakoulututkinto	15 819	8 939	97 433	52 919	10 775	7 217
Ylempi korkeakoulututkinto	4 350	2 267	47 600	24 501	10 535	6 070
Lääkärien erikoistumiskoulutus	.	.	2 940	1 992	572	368
Lisensiaatintutkinto	.	.	2 785	1 306	307	167
Tohtorintutkinto	.	.	17 717	9 465	1 642	861
<b>Yhteensä</b>	<b>20 169</b>	<b>11 206</b>	<b>168 475</b>	<b>90 183</b>	<b>23 831</b>	<b>14 683</b>

### Taulukko 8.4

Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2009

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Humanistinen ja kasvatusala	4 502	3 553	37 718	28 597	6 136	4 958
Kulttuuriala	1 584	1 133	13 744	9 630	2 027	1 470
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	4 939	2 762	37 247	20 704	5 664	3 456
Luonnontieteiden ala	3 390	1 475	24 399	10 288	2 550	1 288
Tekniikan ja liikenteen ala	3 792	951	36 536	8 325	4 175	1 121
Luonnonvara- ja ympäristöala	424	234	3 253	1 784	340	201
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 471	1 043	15 225	10 575	2 880	2 136
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	67	55	353	280	59	53
<b>Yhteensä</b>	<b>20 169</b>	<b>11 206</b>	<b>168 475</b>	<b>90 183</b>	<b>23 831</b>	<b>14 683</b>

Yliopistoja olivat myös Teknillinen korkeakoulu, Jyväskylän yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto. Pienin yliopisto oli Kuvataideakatemia, jossa oli 265 opiskelijaa.

Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten opiskelijoita oli humanistisella ja kasvatusalalla, 37 700 opiskelijaa. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla opiskelijoita oli 37 200 sekä tekniikan ja liikenteen alalla 36 500 opiskelijaa.

Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista oli 54 prosenttia, mutta koulutusaloittain tarkasteltuna vaihtelu on suurta. Opiskelijamääriltään suurista aloista humanistisella ja kasvatusalalla naisten osuus oli 76 prosenttia ja tekniikan ja liikenteen alalla vain 23 prosenttia. Ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevista naisten osuus oli 51 prosenttia. Tohtorintutkintoa opiskelevista naisten osuus oli 53 prosenttia ja lääkärien erikoistumiskoulutuksessa olevista 68 prosenttia.

## Uusia opiskelijoita 20 200

Yliopistoissa alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon vuonna 2009 aloittaneita uusia opiske-

lijointa oli 20 200, mikä on 2,7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Eniten uusia opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 3 600 uutta opiskelijaa. Eniten uusia opiskelijoita aloitti yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 4 900 uutta opiskelijaa, humanistisella ja kasvatusalalla aloitti 4 500 uutta opiskelijaa.

Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 56 prosenttia.

## Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja 23 800

Yliopistoissa suoritettiin vuonna 2009 yhteensä 23 800 tutkintoa. Suoritettujen tutkintojen määrä palasi vuonna 2009 lähelle vuoden 2007 tasoa. Vuonna 2008 suoritettujen tutkintojen määrä oli poikkeuksellisen suuri (38 200). Tutkintojen määrän ennätyksellistä kasvua vuonna 2008 selitti yliopistojen tutkinnonuudistukseen liittyvän siirtymäajan päättymisen useimmilla opintoaloilla kesällä 2008. Alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 10 800 ja ylempiä korkea-

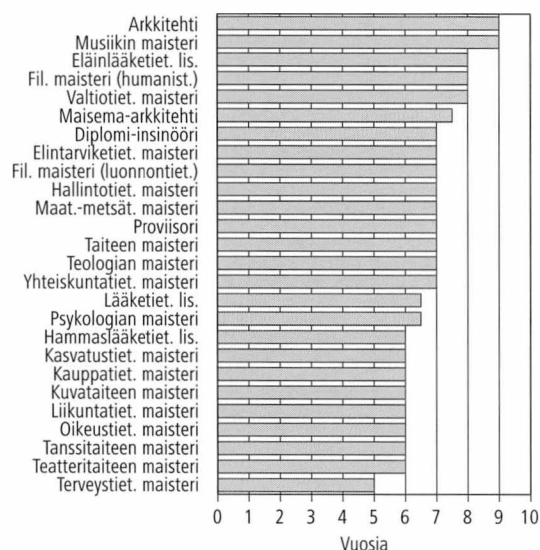
## Taulukko 8.5

Yliopistoissa suoritettut tutkinnot koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 1990–2009

Koulutusaste	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Alemmpi korkeakoulututkinto	1 069	1 610	2 793	2 701	2 983	3 274	3 092	3 371	3 814	5 879	13 878	10 775
naisia (%)	81,1	72,8	73,8	74,0	74,5	75,4	74,7	74,5	72,9	73,5	69,1	67,0
Ylempi korkeakoulututkinto	8 419	9 807	11 515	11 581	12 073	12 412	12 588	12 920	13 128	13 884	21 825	10 535
naisia (%)	54,1	56,1	58,3	58,0	58,8	60,0	60,8	60,5	60,4	60,1	62,1	57,6
Lääkärien erikoistumiskoulutus	463	553	633	641	776	648	656	930	570	561	557	572
naisia (%)	44,3	49,4	54,8	58,2	58,9	59,4	64,2	60,3	63,0	64,7	66,1	64,3
Lisensiaatintutkinto	541	793	748	693	653	606	558	533	489	460	425	307
naisia (%)	31,8	41,6	47,2	47,6	52,4	54,1	49,5	49,2	47,6	54,8	51,8	54,4
Tohtorintutkinto	490	758	1 156	1 206	1 223	1 257	1 399	1 422	1 409	1 526	1 526	1 642
naisia (%)	31,8	36,9	45,2	44,6	46,2	46,8	45,5	49,1	46,8	50,6	54,5	52,4
<b>Yhteensä</b>	<b>10 982</b>	<b>13 521</b>	<b>16 845</b>	<b>16 822</b>	<b>17 708</b>	<b>18 197</b>	<b>18 293</b>	<b>19 176</b>	<b>19 410</b>	<b>22 310</b>	<b>38 211</b>	<b>23 831</b>
naisia (%)	54,2	55,9	59,3	59,2	60,4	61,6	61,7	61,8	61,6	63,0	64,3	61,6

## Kuvio 8.2

Ylemmän korkeakoulututkinnon keskisuuritusaika (mediaani) tutkinnoittain 2009



koulututkintoja 10 500. Tohtorintutkintoja suoritettiin yhteensä 1 600. Kaikista tutkinnoista naisten suorittamia oli 62 prosenttia.

Eniten tutkintoja suoritettiin Helsingin yliopistossa, 4 900 tutkintoa. Toiseksi eniten tutkintoja suoritettiin Jyväskylän yliopistossa, 2 400 tutkintoa. Myös Turun ja Oulun yliopistoissa suoritettiin yli 2 000 tutkintoa. Tutkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatustieteiden alalla, 6 100

tutkintoa, ja toiseksi eniten yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 5 700 tutkintoa.

Koulutusaloittain tarkasteltuna alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatustieteiden alalla, 3 600 tutkintoa. Alemmista korkeakoulututkinnoista oli 67 prosenttia naisten suorittamia. Ylempiä korkeakoulututkintoja suoritettiin eniten tekniikan ja liikenteen alalla, 2 800 tutkintoa. Ylemmistä korkeakoulututkinnoista oli naisten suorittamia 58 prosenttia. Lisensiaatintutkinnoista oli 54 prosenttia naisten suorittamia. Tohtorintutkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla (390 tutkintoa) ja toiseksi eniten tekniikan ja liikenteen alalla (340 tutkintoa). Tohtorintutkinnoista oli naisten suorittamia 52 prosenttia. Lääkärien erikoistumiskoulutuksista oli naisten suorittamia 64 prosenttia.

Vuonna 2009 ylemmän korkeakoulututkinnon keskisuuritusaika (mediaani) oli 6 vuotta. Tutkinnoittain katsottuna pisimmät valmistusajat olivat maisema-arkkitehdeillä 9 vuotta ja arkkitehdeillä 8,5 vuotta. Neljässä vuodessa valmistuneita olivat kuvataiteen-, liikuntatieteiden-, tanssitaiteen- ja terveystieteiden maisterit.

Mediaanit on laskettu brutto-opiskeluajoista eli yliopistoon kirjoihintulosta tutkinnon suorittamiseen. Näin opiskeluajoissa ovat mukana myös poissaololukukaudet. Lisäksi opiskelu on voinut olla osa-aikaista ja esimerkiksi työn ohella tapahtuvaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella.

## 9 Oppilaitosten aikuiskoulutus

Aikuiskoulutustilasto sisältää tietoja oppilaitosten tutkintotavoitteisesta ja tutkintoon johtamattomasta aikuiskoulutuksesta. Oppilaitosten tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus (paitsi ylioppilastutkinnot) ja Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus -osoiden tilastot pohjautuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Ylioppilastutkinnot pohjautuvat ylioppilastutkintolautakunnan ylläpitämään ylioppilastutkintorekisteriin. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet -osion tilastot pohjautuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tämä julkaisu ei sisällä tietoja yliopistojen täydennyskoulutuksesta ja avoimesta yliopistopetuksesta yliopistojen itsensä toteuttamana. Näistä koulutuksista on julkaistu tunnuslukuja opetus- ja kulttuuriministeriön KOTA -tietokannassa.

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan tässä tilastossa vähintään kuusi tuntia kestävää koulutusta, kurssia tai koulutusohjelmaa, joka on suunniteltu aikuisille. Tässä luvussa esitetään tutkintotavoitteisen aikuiskoulutuksen opiskelija- ja tutkintomäärät 2000-luvulla. Muissa tämän julkaisun opiskelijoita ja tutkinnon suorittaneita käsittelevissä luvuissa on tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus kuvattu joko osana koko koulutustoimintaa tai omana kokonaisuutenaan. Tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta on tilastoitu opetustunteja ja osallistumisia. Tämä tilasto uudistettiin vuonna 2005, jolloin tuotettiin tietoja vuodelta 2004. Tilaston lukuja ei voi verrata aiempiin vuosiin.

Liitetäulukossa 20 on tarkempia tietoja tutkintoon johtamattomasta aikuiskoulutuksesta oppilaitostyyppin ja koulutustyyppin mukaan.

Oppilaitosten aikuiskoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Oppilaitosten tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus

Aikuisten opetussuunnitelman mukaan lukion koko oppimäärää opiskeli syksyllä 2009 yhteensä 9 700 opiskelijaa. Määrä on 5 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2003 aikuiskoulutus tarkennettiin koskemaan aikuisten opetussuunnitelman mukaisia lukion koko oppimäärän opintoja.

Aikuiskoulutuksena ylioppilastutkinnon vuonna 2009 suoritti yhteensä 1 500 henkilöä. Aikuiskoulutuksena suoritettujen ylioppilastutkinnon määrittelyä muutettiin vuonna 2006, jolloin aikuiskoulutuksessa tutkinnon suorittaneeksi määriteltiin henkilö, joka oli lukiokoulutuksen opiskelija-aineiston mukaan opiskellut lukio-opintoja aikuisten opetussuunnitelman mukaan. Tätä ennen aikuiskoulutuksessa tutkinnon suorittaneeksi määriteltiin henkilö, joka oli ylioppilastutkintoaineiston mukaan suorittanut tutkintonsa aikuislu-

#### Taulukko 9.1

Oppilaitosten tutkintotavoitteisen aikuiskoulutuksen opiskelijat 2000–2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lukion koko oppimäärä (20.9.)	15 445	14 755	13 951	12 892	12 068	12 091	11 688	10 885	10 230	9 713
Näyttötutkinto <sup>1)</sup>	35 190	39 329	44 307	53 105	60 152 <sup>2)</sup>	67 903 <sup>2)</sup>	76 000 <sup>2)</sup>	76 170 <sup>2)</sup>	77 396 <sup>2)</sup>	83 760 <sup>2)</sup>
Ammattikorkeakoulututkinto	20 527	20 805	20 992	22 018	22 083	22 555	22 806	23 670	24 261	26 119

<sup>1)</sup> Vuosina 2000–2003 näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen sisältyivät oppilaitoksessa teoriajaksolla olleet oppisopimusopiskelijat ja opiskelijat olivat 20.9. tilanteesta. Vuodesta 2004 alkaen opiskelijat ovat koko kalenterivuodelta eivätkä sisällä teoriajaksolla olleita oppisopimusopiskelijoita.

<sup>2)</sup> Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistui lisäksi 640 henkilöä muualla kuin oppilaitoksessa vuonna 2009, 781 henkilöä vuonna 2008, 929 henkilöä vuonna 2007, 566 henkilöä vuonna 2006, 380 henkilöä vuonna 2005 ja 379 henkilöä vuonna 2004.

## Taulukko 9.2

Oppilaitosten aikuiskoulutuksissa suoritettut tutkinnot 2000–2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ylioppilastutkinto	2 670	2 666	2 842	2 756	2 617	2 475	2 075 <sup>1)</sup>	2 117	1 783	1 490
Näyttötutkinto <sup>2)</sup>	16 903	20 180	22 449	23 318	24 896 <sup>3)</sup>	26 730 <sup>3)</sup>	28 924 <sup>3)</sup>	29 366 <sup>3)</sup>	29 395 <sup>3)</sup>	32 028 <sup>2)</sup>
Ammattikorkeakoulututkinto	3 373	3 898	4 282	4 489	4 349	4 671	4 263	4 228	4 427	4 379

<sup>1)</sup> Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

<sup>2)</sup> Sisältää oppisopimuskoulutuksen.

<sup>3)</sup> Lisäksi muualla kuin oppilaitoksessa näyttötutkinnon suoritti 746 henkilöä vuonna 2009, 579 henkilöä vuonna 2008, 607 henkilöä vuonna 2007, 167 henkilöä vuonna 2006, 92 henkilöä vuonna 2005, 156 henkilöä vuonna 2004, 27 henkilöä vuonna 2003 ja 54 henkilöä vuonna 2002.

kiossa tai -linjalla. Tästä syystä johtuen aiempien vuosien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa opiskeli vuonna 2009 yhteensä 84 400 opiskelijaa. Määrä on 8 prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuosina 2000–2003 näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat tilastoitiin 20.9. tilanteen mukaisena. Tuolloin opiskelijamäärään sisältyivät myös oppilaitoksessa teoriajaksolla olleet oppisopimusopiskelijat. Vuodesta 2004 lähtien opiskelijat ovat koko kalenterivuodelta eikä opiskelijoihin sisälly teoriajaksolla olevia oppisopimusopiskelijoita. Näyttötutkinnon suorittaneita oli vuonna 2009 yhteensä 33 000, mikä on 9 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Ammattikorkeakoulujen tutkintotavoitteisessa aikuiskoulutuksessa opiskeli vuonna 2009 yhteensä 26 100 opiskelijaa. Määrä on 8 prosenttia edellisvuotista enemmän. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkinnon suoritti vuonna 2009 yhteensä 4 400 opiskelijaa. Määrä on prosentin vähemmän kuin edellisenä vuonna.

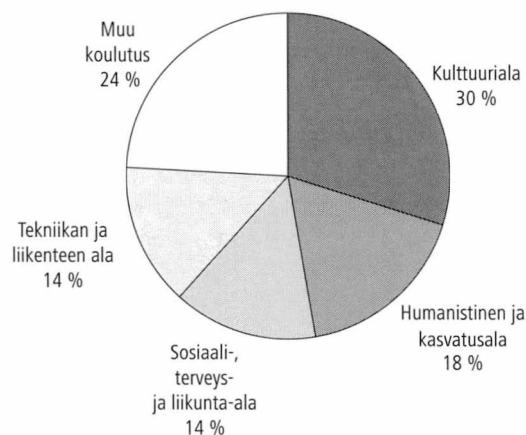
## Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus

Tutkintoon johtamatonta aikuiskoulutusta järjestäneitä ammatillisia oppilaitoksia, vapaan sivistystyön oppilaitoksia (liikunnan koulutuskeskukset,

kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot), musiikkioppilaitoksia ja ammattikorkeakouluja oli vuonna 2009 yhteensä 634. Tuolloin tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen kirjattiin yhteensä 2,3 miljoonaa osallistumista (brutto-opiskelijaa) ja opetusta annettiin 5,4 miljoonaa tuntia. Eniten osallistumisia ja opetustunteja oli vapaan sivistystyön oppilaitoksissa, 79 prosenttia osallistumisista ja 58 prosenttia opetustunneista. Toiseksi eniten osallistumisia ja opetustunteja oli ammatillisissa oppilaitoksissa, 17 prosenttia osallistumisista ja kolmannes ope-

### Kuvio 9.1

Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön mukaan 2009, %



## Taulukko 9.3

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus oppilaitosryhmittäin 2009

Koulutustyyppi	Osallistumistapauksia (brutto)	Naisia %	Opetustunteja
Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	130 300	38	416 215
Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	4 237	58	25 972
Työvoimapolittinen aikuiskoulutus	57 731	44	1 098 089
Työnantajan tilaamat kurssit	246 814	46	385 688
Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	1 665 398	72	2 901 097
Avoin ammattikorkeakouluopetus	16 421	70	211 790
Avoin yliopisto-opetus	49 963	77	78 517
Muut koulutukset	83 292	51	295 662
<b>Yhteensä</b>	<b>2 254 156</b>	<b>66</b>	<b>5 413 030</b>

#### Taulukko 9.4

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus koulutustyypeittäin 2009

Oppilaitosryhmä	Tutkintoon johtamatonta aikuiskoulutusta järjestäneitä oppilaitoksia	Osallistumistapauksia	Naisia %	Opetustunteja
Ammatilliset oppilaitokset	184	389 287	39	1 857 259
Vapaa sivistystyön oppilaitokset	333	1 783 951	72	3 121 351
Musiikkioppilaitokset	89	2 167	68	26 830
Ammattikorkeakoulut	28	78 751	66	407 590
<b>Yhteensä 2009</b>	<b>634</b>	<b>2 254 156</b>	<b>66</b>	<b>5 413 030</b>
2008	673	2 267 722	66	5 673 223
2007	704	2 269 226	66	5 886 335
2006	716	2 311 412	65	5 690 149
2005	792	2 340 949	65	5 592 943
2004	809	2 245 956	66	5 700 672

tustunneista. Muissa oppilaitoksissa oli yhteensä 4 prosenttia osallistumisista ja 8 prosenttia opetustunneista.

Koulutustyyppäisessä tarkastelussa eniten osallistumistapauksia ja opetustunteja oli vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa, 74 prosenttia osallistumisista ja 54 prosenttia opetustunneista. Toiseksi eniten osallistumisia oli työnantajan tilaamalla kurseilla (11 prosenttia osallistumisista) ja opetustunteja työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa (20 prosenttia tunneista). Muissa koulutustyypeissä oli 15 prosenttia osallistumisista ja 26 prosenttia opetustunneista. Osallistujista kaksi kolmasosaa oli naisia.

Oppilaitosten tutkintoon johtamattomassa koulutuksessa annettiin vuonna 2009 eniten opetusta kulttuurialalla, 30 prosenttia annetuista tunneista.

Toiseksi eniten opetusta annettiin humanistisella ja kasvatusalalla, 18 prosenttia tunneista. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla annettiin 14 prosenttia opetustunneista, tekniikan ja liikenteen alalla 14 prosenttia ja muilla koulutusaloilla yhteensä neljäsosa opetustunneista.

#### Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus

*Vapaana sivistystyönä järjestettävällä koulutuksella tarkoitetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan järjestämää koulutusta.*

Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen brutto-opiskelijamäärä oli vuonna 2009 yhteensä

#### Taulukko 9.5

Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen brutto- ja netto-opiskelijat oppilaitostyypeittäin 2004–2009

Oppilaitostyyppi	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Brutto-opiskelijat</b>						
Kansanopistot	136 796	136 733	143 258	138 998	136 076	132 944
Kansalaisopistot	1 074 224	1 061 201	1 053 261	1 068 610	1 088 411	1 106 876
Liikunnan koulutuskeskukset	87 840	90 410	99 362	110 694	106 070	102 926
Opintokeskukset	288 452	323 399	336 130	281 966	272 824	265 170
Kesäyliopistot	48 461	48 632	53 157	47 103	52 665	51 288
<b>Yhteensä</b>	<b>1 635 773</b>	<b>1 660 375</b>	<b>1 685 168</b>	<b>1 647 371</b>	<b>1 656 046</b>	<b>1 659 204</b>
<b>Netto-opiskelijat</b>						
Kansanopistot	111 783	113 416	114 438	110 819	105 854	102 111
Kansalaisopistot	621 923	604 127	592 410	600 294	606 672	621 952
Liikunnan koulutuskeskukset	79 258	76 183	82 892	95 035	91 487	87 399
Opintokeskukset	192 187	238 354	224 520	180 514	181 556	177 803
Kesäyliopistot	35 419	34 852	36 801	36 189	34 986	35 632
<b>Yhteensä</b>	<b>1 040 570</b>	<b>1 066 932</b>	<b>1 051 061</b>	<b>1 022 851</b>	<b>1 020 555</b>	<b>1 024 897</b>

### Taulukko 9.6

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet 2000–2009

	Osallistuneet			Suorittaneet		
	Yhteensä	Oppi-laitoksissa %	Muualla %	Yhteensä	Oppi-laitoksissa %	Muualla %
2000	115 386	68,9	31,1	64 733	69,4	30,6
2001	97 432	68,0	32,0	54 120	68,0	32,0
2002	98 076	68,4	31,6	50 575	66,9	33,1
2003	105 427	68,4	31,6	55 849	65,8	34,2
2004	106 936	69,6	30,4	55 489	66,3	33,7
2005	101 417	69,9	30,1	54 928	67,0	33,0
2006	101 902	65,0	35,0	52 837	62,4	37,6
2007	104 977	64,9	35,1	54 621	61,2	38,8
2008	95 955	64,4	35,6	48 850	63,1	36,9
<b>2009</b>	<b>101 096</b>	<b>65,9</b>	<b>34,1</b>	<b>51 084</b>	<b>63,4</b>	<b>36,6</b>

1,7 miljoonaa ja netto-opiskelijamäärä miljoona. Tietoja on kerätty vuodesta 2004 alkaen. Netto-opiskelijamäärä vuonna 2009 oli kansanopistoissa 102 000, kesäyliopistoissa 36 000, kansalaisopistoissa 622 000, liikunnan koulutuskeskuksissa 87 000 ja opintokeskuksissa 178 000.

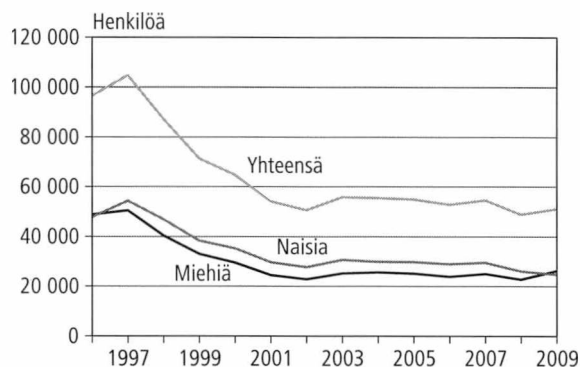
### Työvoimapolitiittiseen aikuis-koulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet

Tämän osion tiedot pohjautuvat työ- ja elinkeinoministeriön henkilö pohjaiseen työnhakijarekisteriin, joka sisältää tutkintotavoitteisen ja tutkintoon johtamattoman työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen, annettiinpa koulutus missä tahansa koululaitoksen oppilaitoksessa (mukaan lukien yliopistot) tai oppilaitoksen ulkopuolella. Sen vuoksi tämän osion oppilaitoskohtaisia tietoja ei voi verrata oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen osallistumistapauksiin.

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistui vuonna 2009 yhteensä 101 000 opiskelijaa, 5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suoritti yhteensä 51 000 opiskelijaa, mikä on 5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Osallistuneista ja suorittaneista suunnilleen kaksi kolmannesta on 2000-luvulla opiskellut koululaitoksen oppilaitoksissa ja noin kolmannes muualla kuin oppilaitoksissa.

**Kuvio 9.2**

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneet 1996–2009



## 10 Opettajat ja muu henkilökunta

Oppilaitosten opettajien ja muun henkilökunnan tiedot perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon. Tiedot saadaan suurelta osin kuntien ja Valtiokonttorin henkilöstöhallintojärjestelmistä. Työssäkäyntitilaston opettajia kuvaavat tiedot muodostuvat henkilöistä, joiden ensisijainen ammatti on opettaminen. Mukana ovat opettajat, jotka työskentelivät vuoden viimeisellä viikolla oppilaitoksissa, joiden toimiala on alemman ja ylemmän perusasteen koulutus, lukiokoulutus, keskiasteen ammatillinen koulutus tai korkea-asteen koulutus. Työssäkäyntitilaston luvuissa on mukana myös mm. virkavapaalla olevia opettajia ja tilapäisiä tuntiopettajia. Opettajia ja muuta henkilökuntaa koskevat tiedot on vuodesta 2005 lähtien kerätty työssäkäyntitilastoista. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiemmissa Oppilaitostilastot -julkaisuissa (vuodet 1994–2004) esitettyjen erillisen opettajatilaston kautta kerättyjen tietojen kanssa.

### Opettajia yhteensä yli 86 000 ja muuta henkilökuntaa noin 56 000

Peruskoulun, lukion, ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen toimialoilla työskenteli yhteensä 141 900 henkilöä vuoden 2008 lopussa. Määrä on noin 6 prosenttia kaikista työllisistä. Opettajia oli yhteensä 86 100 ja muuta henkilökuntaa noin 55 800. Opettajien määrä kasvoi muutaman vuoden laskun jälkeen yli 1 600 henkilöllä, kun muun henkilökunnan määrä sitä vastoin väheni 1 500 hengellä.

Naisten osuus kaikista opettajista oli 65 prosenttia vuonna 2008. Suhteellisesti eniten naisia oli peruskoulun opettajissa, 74 prosenttia, kun taas yliopistoissa naisopettajien osuus oli 46 pro-

senttia. Muusta henkilökunnasta noin 70 prosenttia oli naisia.

Peruskoulujen opettajien määrä, 47 100, kasvoi edellisvuodesta noin 1 600 opettajalla. Vuosina 2006 ja 2007 opettajamäärä pieneni yhteensä lähes saman verran. Vuoden 2008 peruskoulun opettajista 38 prosenttia eli 17 800 oli luokanopettajia, 12 prosenttia erityisopettajia, 46 prosenttia lehtoreita ja tuntiopettajia sekä 4 prosenttia rehtoreita. Prosenttiosuudet ovat samat kuin vuotta aikaisemmin. Lukioiden opettajien määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Sen sijaan ammatillisten oppilaitosten opettajien määrä väheni noin 400 opettajalla ja ammattikorkeakoulujen kasvoi saman verran vuodesta 2007.

Opettajat jaotellaan seuraavassa rehtoreiden ja johtajien ryhmään sekä lehtoreihin ja tuntiopettajiin. Vuonna 2008 lukioiden 7 800 opettajasta

#### Taulukko 10.1

Oppilaitosten henkilökunta oppilaitosryhmittäin 31.12.2008

Oppilaitosryhmä	Opettajia	Naisia	Muuta henkilö-kuntaa <sup>3)</sup>	Naisia	Henkilökuntaa yhteensä
		%		%	
Peruskoulu	47 086	74,2	16 987	89,3	64 073
Lukio <sup>1)</sup>	7 758	67,4	786	81,4	8 544
Ammatillinen oppilaitos <sup>2)</sup>	16 681	52,8	13 262	68,0	29 943
Ammattikorkeakoulu <sup>1)</sup>	6 404	57,2	4 091	63,8	10 495
Yliopisto	8 205	45,7	20 626	55,5	28 831
<b>Yhteensä</b>	<b>86 134</b>	<b>65,4</b>	<b>55 752</b>	<b>69,8</b>	<b>141 886</b>

<sup>1)</sup> Osa muusta henkilökunnasta kirjautuu eri oppilaitosryhmään.

<sup>2)</sup> Sisältää ammatilliset oppilaitokset, ammatilliset erityis- ja erikoisoppilaitokset, ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset sekä muut ammatilliset oppilaitokset.

<sup>3)</sup> Peruskoulun toimialalla oli 8 990 koulu- tai koulunkäyntiavustajaa vuoden 2008 lopussa

### Taulukko 10.2

Peruskoulujen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opettajat 31.12.2008

Oppilaitosryhmä	Rehtori ja johtaja		Lehtori ja tuntiopettaja		Erityisopettaja		Luokanopettaja		Opettajat yhteensä	
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Peruskoulu	1 623	40,4	21 798	73,7	5 843	81,7	17 822	75,3	47 086	74,2
Lukio	398	31,2	7 360	69,4	–	–	–	–	7 758	67,4
Ammatillinen oppilaitos	623	47,5	16 058	53,0	–	–	–	–	16 681	52,8
Ammattikorkeakoulu	205	53,2	6 199	57,3	–	–	–	–	6 404	57,2
<b>Yhteensä</b>	<b>2 849</b>	<b>41,6</b>	<b>51 415</b>	<b>64,7</b>	<b>5 843</b>	<b>76,7</b>	<b>17 822</b>	<b>73,8</b>	<b>77 929</b>	<b>67,5</b>

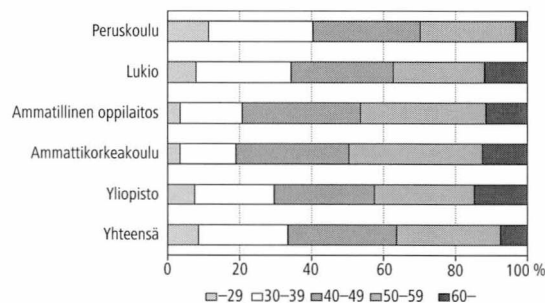
### Taulukko 10.3

Yliopistojen opettajat 31.12.2008

Ammattiryhmä	Yhteensä	Naisia %
Professori	2 382	24,7
Lehtori ja yliassistentti	3 585	51,7
Assistentti ja tuntiopettaja	2 238	58,2
<b>Yhteensä</b>	<b>8 205</b>	<b>45,7</b>

### Kuvio 10.1

Opettajien ikärakenne 31.12. 2008



rehtoreiden ja johtajien osuus oli 5 prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa oli opettajia yhteensä 16 700, joista rehtoreiden ja johtajien osuus oli noin 4 prosenttia. Ammatillisen koulutuksen opettajien luvuissa on mukana myös ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opettajat. Ammattikorkeakoulujen 6 400 opettajasta johtajia ja rehtoreita oli noin 3 prosenttia.

Kaikista koulujen rehtoreista ja johtajista 42 prosenttia oli naisia. Peruskoulujen rehtoreista naisten osuus oli 40 prosenttia ja lukioiden rehtoreista 31 prosenttia. Peruskoulun muista opettajista (luokanopettajat, lehtorit ja tuntiopettajat sekä erityisopettajat) naisia oli 75 prosenttia. Lukioiden lehtoreissa ja tuntiopettajissa naisia oli 69 prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa sukupuolijakauma oli tasaisempi. Naisten osuus ammatillisten oppilaitosten opettajista oli noin 53 prosenttia ja ammattikorkeakoulujen opettajista 57 prosenttia.

Yliopistoissa opettajia oli kaikkiaan 8 200 eli 100 vähemmän kuin edellisvuonna. Opettajista 29 prosenttia oli professoreja, 43 prosenttia lehtoreita ja yliassistentteja sekä 27 prosenttia assis-

tentteja ja tuntiopettajia. Professoreista naisia oli joka neljäs (25 prosenttia). Sen sijaan yliopistojen muista opettajista naisia oli yli puolet.

Opettajista 36 prosenttia oli 50-vuotiaita tai sitä vanhempia vuoden 2008 lopussa. Peruskoulun opettajista 50 vuotta täyttäneitä oli 30 prosenttia. Sitä vastoin ammatillisten oppilaitoksien ja ammattikorkeakoulujen opettajista 50 vuotta täyttäneitä oli lähes puolet. Opettajien keski-ikä (mediaani) oli peruskouluissa 42, lukioissa 45, ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa 49 sekä yliopistoissa 47 vuotta.

## Tietoja opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määristä 2010

Tilastokeskus on kerännyt opetusministeriön toimeksiannosta tuoreimmat tiedot opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määristä keväällä 2010. Kerättyjä tietoja on julkaistu Opetushallituksen julkaisussa Opettajat Suomessa 2010 (toim. Timo Kumpulainen).

# 11 Koulutuksen talous

Koulutuksen taloustiedot perustuvat opetustoimen valtionosuusjärjestelmässä olevien oppilaitosten osalta Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja kunnallisen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta Tilastokeskuksen kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastojen yhteydessä tehtyyn erillistiedonkeruuseen. Yliopistojen tiedot perustuvat valtion keskuskirjanpidon aineistoon ja Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämistoimintatilastojen keräämiin tietoihin yliopistojen tutkimusmenoista. Valtion opintotukimientiedot ovat Kelan opintotuustilastoista. Joitakin tietoja on jouduttu keräämään erikseen tai arvioimaan käytettävissä olevan aineiston puutteiden ja epäyhtenäisyyden vuoksi (ks. luku Käsitteet ja luokitukset).

Käyttömenoiksi on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta valtionosuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttötalouden bruttomenot.

Vuonna 2000 alkaneen 6-vuotiaiden lasten maksuttoman esiopetuksen käyttömenot päiväkodeissa ja peruskouluissa on tässä luettu mukaan koululaitoksen ja oppilaitosten käyttömenoihin.

Kaikki käyttömenoajasarjat on muunnettu vuoden 2008 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa on käytetty syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvoja.

Koulutuksen talouden tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

## Koululaitoksen käyttömenot kasvoivat vuonna 2008

Vuonna 2008 koululaitoksen käyttömenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,7 prosenttia. Reaalisesti koululaitoksen käyttömenot kasvoivat vain hieman vuonna 2008.

Käyttömenot olivat yhteensä 10,7 miljardia euroa vuonna 2008. Suhteessa bruttokansantuotteeseen tämä on 5,8 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus kasvoi.

Koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus laski 1990-luvun jälkipuoliskolla johtuen erittäin ripeästä bruttokansantuotteen

**Taulukko 11.1**

Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2008

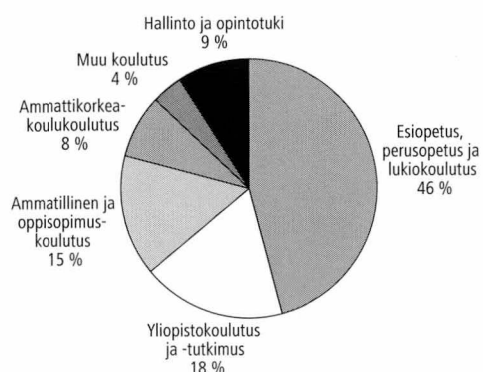
Käyttökohde	milj. euroa	%
Esiopetus <sup>1)</sup>	294	2,8
Perusopetus	3 889	36,5
Lukiokoulutus	665	6,2
Ammatillinen koulutus	1 436	13,5
Oppisopimuskoulutus	212	2,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	834	7,8
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>2)</sup>	1 925	18,1
Muu koulutus	414	3,9
Hallinto	218	2,0
Opintotuki	768	7,2
<b>Yhteensä</b>	<b>10 655</b>	<b>100,0</b>

<sup>1)</sup> 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

<sup>2)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

**Kuvio 11.1**

Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2008, %



## Taulukko 11.2

Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 1995–2008

Käyttökohde	Vuosi						Muutos
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2007–2008
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%
Esiopetus <sup>1)</sup>	..	94	269	272	285	294	3,2
Perusopetus <sup>2)</sup>	2 379	2 734	3 413	3 538	3 667	3 889	6,0
Lukiokoulutus <sup>2)</sup>	429	503	600	618	635	665	4,7
Ammatillinen koulutus <sup>3)</sup>	1 161	925	1 183	1 264	1 318	1 436	9,0
Oppisopimuskoulutus	32	96	132	139	169	212	25,6
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>3)</sup>	145	525	704	762	784	834	6,3
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>4)</sup>	945	1 364	1 671	1 736	1 806	1 925	6,6
Muu koulutus <sup>5)</sup>	265	298	361	374	389	414	6,3
Hallinto	143	161	190	191	199	218	9,6
Opintotuki	614	648	732	740	731	768	5,0
<b>Yhteensä</b>	<b>6 113</b>	<b>7 348</b>	<b>9 253</b>	<b>9 634</b>	<b>9 985</b>	<b>10 655</b>	<b>6,7</b>
Käyttömenot suhteessa BKT:hen, %	6,4	5,6	5,9	5,8	5,6	5,8	

<sup>1)</sup> Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

<sup>2)</sup> Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2008 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

<sup>3)</sup> Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita.

<sup>4)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

<sup>5)</sup> Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta vuosina 2000–2008.

## Taulukko 11.3

Koululaitoksen käyttömenojen reaalikehitys <sup>1)</sup> käyttökohteen mukaan 1995–2008

Käyttökohde	Vuosi						Muutos
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2007–2008
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%
Esiopetus <sup>2)</sup>	..	130	308	304	303	294	-2,9
Perusopetus <sup>3)</sup>	3 611	3 762	3 912	3 957	3 897	3 889	-0,2
Lukiokoulutus <sup>3)</sup>	652	692	688	691	675	665	-1,5
Ammatillinen koulutus <sup>4)</sup>	1 761	1 272	1 356	1 413	1 400	1 436	2,6
Oppisopimuskoulutus	48	132	151	155	180	212	18,2
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>4)</sup>	221	723	807	852	834	834	0,0
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>5)</sup>	1 434	1 877	1 915	1 941	1 919	1 925	0,3
Muu koulutus <sup>6)</sup>	402	409	414	418	414	414	0,0
Hallinto	216	222	218	214	212	218	3,1
Opintotuki	932	891	839	828	777	768	-1,2
<b>Yhteensä</b>	<b>9 277</b>	<b>10 110</b>	<b>10 608</b>	<b>10 773</b>	<b>10 612</b>	<b>10 655</b>	<b>0,4</b>

<sup>1)</sup> Käyttömenot on muutettu vuoden 2008 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoitettaisen hintaindeksin avulla.

<sup>2)</sup> Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

<sup>3)</sup> Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2008 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

<sup>4)</sup> Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita.

<sup>5)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

<sup>6)</sup> Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta vuosina 2000–2008.

kasvusta. 2000-luvun ensimmäisinä vuosina käyttömenojen bruttokansantuoteosuus kasvoi. Vuodesta 2003 alkaen koululaitoksen käyttömenot suhteessa bruttokansantuotteeseen laskivat eli koululaitoksen käyttömenot kasvoivat hitaammin kuin bruttokansantuote. Vuonna 2008 koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus kääntyi jälleen kasvuun, kun bruttokansantuotteen kasvu hidastui.

Oppilaitosten käyttömenot olivat 9,5 miljardia euroa, loput koululaitoksen käyttömenot muodostuvat oppisopimuskoulutuksen, koulutuksen hallinnon ja opintotuen menoista. Koulutuksen hallintoon sisältyvät opetusministeriön, Opetushallituksen sekä kuntien ja kuntayhtymien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon menot.

Koululaitoksen käyttömenot jakautuivat siten, että esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen menot olivat yhteensä 4,8 miljardia euroa eli 46 prosenttia kaikista käyttömenoista. Yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot olivat 1,9 miljardia euroa eli 18 prosenttia ja ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen 1,6 miljardia euroa eli 15 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista. Ammattikorkeakoulukoulutuksen menot olivat 0,8 miljardia euroa eli 8 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista.

Kaikkien koulutussektorien menot kasvoivat vuonna 2008. Koulutussektoreista eniten kasvoivat oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen menot ja vähiten esiopetuksen menot.

## Henkilöstömenojen osuus 66 prosenttia käyttömenoista

Oppilaitosten käyttömenot olivat yhteensä 9,5 miljardia euroa vuonna 2008. Valtaosa oppilaitosten

ten käyttömenoista koostui henkilöstömenoista, joiden osuus oli 6,2 miljardia euroa eli keskimäärin 66 prosenttia käyttömenoista. Pienin osuus henkilöstömenoilla oli ammatillisessa koulutuksessa, 62 prosenttia. Suurin osuus henkilöstömenoilla oli lukiokoulutuksessa, 73 prosenttia.

Oppilaitosten muiden käyttömenojen määrä oli 3,2 miljardia euroa. Muut käyttömenot käsittävät henkilöstömenoihin kuulumattomat käyttömenot sekä oppilaitosten tarjoamiin tukitoimintoihin (esim. majoitus, kuljetus ja ruokailu) liittyvät kulutusmenot ilman henkilöstömenoja. Tiedot eivät sisällä korkeakoulutuksen (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) tukitoimintomenoja.

## Myös opiskelijakohtaiset menot kasvoivat

Opiskelijakohtaiset menot kasvoivat vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna 7,8 prosenttia. Opiskelijakohtaiset menot kasvoivat myös reaalisesti.

Opiskelijakohtaiset menot kasvoivat eniten yliopistokoulutuksessa ja -tutkimuksessa ja vähiten esiopetuksessa.

Menot opiskelijaa kohden on saatu jakamalla koulutussektorittaiset kustannusvuoden menot syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvolla. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen kustannuksiin on sisällytetty ulkopuolinen tutkimusrahoitus.

### Taulukko 11.4

Oppilaitosten henkilöstömenot ja muut käyttömenot koulutussektorin mukaan 2008

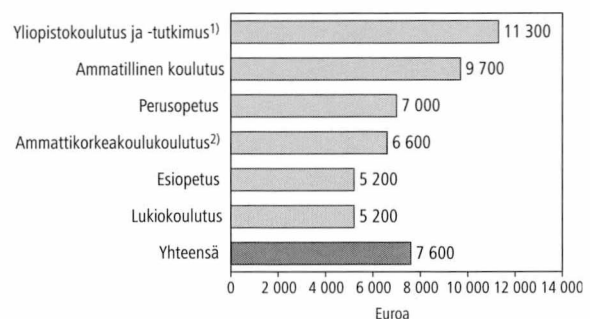
Koulutussektori	Henkilöstömenot milj. euroa	Osuus käyttömenoista %	Muita käyttömenoita milj. euroa	Yhteensä milj. euroa
Esiopetus <sup>1)</sup>	190	64	105	294
Perusopetus	2 569	66	1 320	3 889
Lukiokoulutus	483	73	183	665
Ammatillinen koulutus	894	62	543	1 436
Ammattikorkeakoulukoulutus	539	65	295	834
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>2)</sup>	1 252	65	672	1 925
Muu koulutus	286	69	128	414
<b>Yhteensä</b>	<b>6 212</b>	<b>66</b>	<b>3 245</b>	<b>9 457</b>

<sup>1)</sup> 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

<sup>2)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen

### Kuvio 11.2

Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2008



<sup>1)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

<sup>2)</sup> Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittaneet uudet opiskelijat eivät sisällä ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin.

**Taulukko 11.5**

Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 1995–2008

Koulutussektori	Vuosi						Muutos 2007–2008
	1995 euroa	2000 euroa	2005 euroa	2006 euroa	2007 euroa	2008 euroa	%
Esiopetus	..	3 200	4 700	4 700	5 000	5 200	4,3
Perusopetus <sup>1)</sup>	4 000	4 600	5 900	6 200	6 500	7 000	7,7
Lukiokoulutus <sup>1)</sup>	3 200	3 600	4 500	4 700	4 900	5 200	5,8
Ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	6 600	7 000	8 400	8 800	9 000	9 700	7,5
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>3)</sup>	..	4 900	5 600	6 100	6 200	6 600	6,3
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>4)</sup>	7 200	8 800	9 500	9 800	10 200	11 300	10,5
<b>Yhteensä</b>	<b>4 800</b>	<b>5 300</b>	<b>6 500</b>	<b>6 800</b>	<b>7 100</b>	<b>7 600</b>	<b>7,8</b>

<sup>1)</sup> Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2008 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

<sup>2)</sup> Ei sisällä pieniä hankkeita.

<sup>3)</sup> Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin. Ei sisällä pieniä hankkeita.

<sup>4)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

**Taulukko 11.6**Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys <sup>1)</sup> opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 1995–2008

Koulutussektori	Vuosi						Muutos 2007–2008
	1995 euroa	2000 euroa	2005 euroa	2006 euroa	2007 euroa	2008 euroa	%
Esiopetus	..	4 400	5 400	5 300	5 300	5 200	-1,8
Perusopetus <sup>2)</sup>	6 100	6 300	6 700	6 900	6 900	7 000	1,4
Lukiokoulutus <sup>2)</sup>	4 900	4 900	5 200	5 300	5 200	5 200	-0,5
Ammatillinen koulutus <sup>3)</sup>	10 100	9 700	9 600	9 800	9 600	9 700	1,2
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>4)</sup>	..	6 700	6 400	6 800	6 600	6 600	0,0
Yliopistokoulutus ja -tutkimus <sup>5)</sup>	11 000	12 100	10 900	11 000	10 900	11 300	3,9
<b>Yhteensä</b>	<b>7 300</b>	<b>7 300</b>	<b>7 400</b>	<b>7 600</b>	<b>7 500</b>	<b>7 600</b>	<b>1,4</b>

<sup>1)</sup> Käyttömenot on muutettu vuoden 2008 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoitaisen hintaindeksin avulla.

<sup>2)</sup> Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2008 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

<sup>3)</sup> Ei sisällä pieniä hankkeita.

<sup>4)</sup> Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin. Ei sisällä pieniä hankkeita.

<sup>5)</sup> Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

## 12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat

Peruskoulun ainevalintatilasto sisältää tietoja peruskoululaisten kielivalinnoista. Lukiokoulutuksen ainevalintatilasto sisältää tietoja lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnoista sekä matematiikan valinnoista. Tilastot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin.

Peruskouluopetuksen ja lukiokoulutuksen ainevalintatietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi/aihealueella Koulutus](http://www.tilastokeskus.fi/aihealueella/Koulutus).

### Peruskoulun kielivalinnat

Syyslukukaudella 2009 englanti oli suosituin yhteinen kieli (A1-kieli) peruskoulun vuosiluokilla 1–6. Vuosiluokkien 1–6 oppilaista 64 prosenttia opiskeli englantia A1-kielenä muiden kielten osuuksien jäädessä 4 prosenttiin tai sen alle. Suhdelukuja tarkasteltaessa on huomattava, että suurin osa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaista ei ole vielä lainkaan aloittanut A1-kielen opintojaan. Yhteinen kieli alkaa useimmiten kolmannella luokalla, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-kielenä englantia. Oppilas voi samanaikaisesti opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

Vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 168 kunnassa eli 48 prosentissa kaikista kunnista. Syyslukukaudella 2009 vapaaehtoista kieltä opiskeli 12 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilaista. Vapaaehtoisista kielistä suosituimmat olivat englanti ja ruotsi, joita kumpaakin opiskeli 4 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilaista. Vapaaehtoisen kielen opiskelu aloitetaan tavallisimmin neljännellä tai viidennellä luokalla, joten vain pieni osa alempien luokkien oppilaista opiskelee A2-kieltä.

Syyslukukaudella 2009 lähes kaikki vuosiluokkien 7–9 oppilaat opiskelivat sekä englantia että ruotsia tai suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai vapaaehtoisena kielenä. Saksaa opiskeli 11 prosenttia ja ranskaa 6 prosenttia vuosiluokkien

**Taulukko 12.1**  
Vuosiluokkien 1–6 kielivalinnat vuosiluokan mukaan 2009 <sup>1)</sup>

Kieli	Vuosiluokka						Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 1–6 oppilaista %
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
<b>Yhteinen kieli (A1) <sup>2)</sup></b>								
Englanti	2 928	6 182	51 963	52 920	52 777	54 703	<b>221 473</b>	63,8
Ruotsi	298	284	534	568	592	631	<b>2 907</b>	0,8
Suomi	800	1 035	3 118	3 088	2 991	3 132	<b>14 164</b>	4,1
Ranska	133	137	488	443	454	420	<b>2 075</b>	0,6
Saksa	225	206	741	694	633	614	<b>3 113</b>	0,9
Venäjä	86	72	137	98	175	187	<b>755</b>	0,2
Saame	–	–	–	–	1	–	<b>1</b>	0,0
Muu kieli	103	45	56	18	13	17	<b>252</b>	0,1
<b>Vapaaehtoinen kieli (A2)</b>								
Englanti	46	73	394	3 942	4 319	4 440	<b>13 214</b>	3,8
Ruotsi	37	30	55	4 024	4 295	4 480	<b>12 921</b>	3,7
Suomi	28	37	22	181	429	430	<b>1 127</b>	0,3
Ranska	–	–	35	1 326	1 431	1 506	<b>4 298</b>	1,2
Saksa	100	127	148	2 576	3 102	3 580	<b>9 633</b>	2,8
Venäjä	20	19	17	393	216	163	<b>828</b>	0,2
Saame	30	30	32	58	50	35	<b>235</b>	0,1
Muu kieli	43	22	23	76	160	112	<b>436</b>	0,1

Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä syyslukukaudella 2009 oli 347 060.

<sup>1)</sup> Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

<sup>2)</sup> A1-kieli alkaa useimmiten 3. luokalta. Pieni osa 1. ja 2. luokan oppilaista opiskelee A1-kieltä.

## Taulukko 12.2

Vuosiluokkien 7–9 kielivalinnat 2009 <sup>1)</sup>

Kieli	Yhteinen kieli	Vapaaehtoinen kieli	Yhteinen kieli	Valinnainen kieli	Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 7–9 oppilaista
	A1	A2	B1	B2		
Englanti	174 252	15 569	333	75	190 229	99,2
Ruotsi	2 239	12 393	161 550	8	176 190	91,9
Suomi	10 447	1 032	200	2	11 681	6,1
Ranska	1 401	3 981	277	5 756	11 415	6,0
Saksa	2 103	10 304	350	8 760	21 517	11,2
Venäjä	490	258	–	1 515	2 263	1,2
Saame	4	35	–	12	51	0,0
Latina	–	–	–	631	631	0,3
Muu kieli	30	360	–	1 857	2 247	1,2

Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä syyslukukaudella 2009 oli 191 684

<sup>1)</sup> Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

## Taulukko 12.3

Lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnat 2009 <sup>1)</sup>

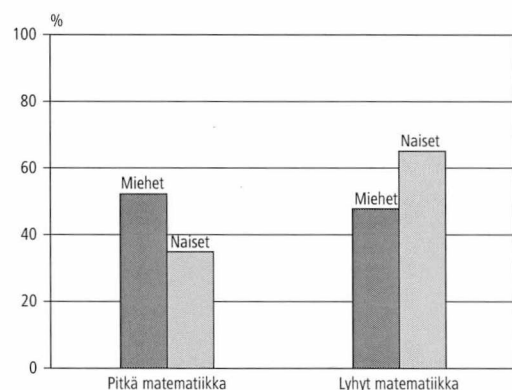
Kieli	Pakolliset kielet		Valinnaiset kielet			Yhteensä	Osuus lukion koko oppimäärän suorittaneista
	A	B1	Vähintään 6 kurssia		Alle 6 kurssia		
			B2	B3			
Englanti	31 247	25	5	4	–	31 281	99,7
Ruotsi	2 687	26 121	–	3	49	28 860	92,0
Suomi	1 983	10	–	48	6	2 047	6,5
Ranska	770	29	1 006	1 342	2 474	5 621	17,9
Saksa	1 992	40	1 682	1 738	3 263	8 715	27,8
Venäjä	237	1	59	628	1 211	2 136	6,8
Saame	–	–	2	4	11	17	0,1
Latina	–	–	33	131	536	700	2,2
Espanja	7	–	47	1 378	2 427	3 859	12,3
Italia	–	–	8	260	1 027	1 295	4,1
Muu kieli	–	–	–	53	328	381	1,2

Lukion koko oppimäärän keväällä 2009 suorittaneiden määrä oli 31 361

<sup>1)</sup> Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

## Kuvio 12.1

Lukion koko oppimäärän suorittaneet matematiikan laajuuden ja sukupuolen mukaan 2009, %



7–9 oppilaista, pääasiassa vapaaehtoisena tai valinnaisena kielenä.

## Lukiokoulutuksen ainevalinnat

Keväällä 2009 lukion koko oppimäärän suorittaneista 28 prosenttia oli opiskellut saksaa, 18 prosenttia ranskaa, 12 prosenttia espanjaa ja 7 prosenttia venäjää. Muita harvinaisempia vieraita kieliä opiskelleiden osuudet jäivät 4 prosenttiin tai sen alle. Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelivat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä.

Keväällä 2009 lukion koko oppimäärän suorittaneista 42 prosenttia oli opiskellut pitkää matematiikkaa. Naisista pitkän matematiikan oli valinnut 35 prosenttia, miehistä 52 prosenttia.

## 13 Erityisopetus

*Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä sekä osa-aikaista erityisopetusta saaneista peruskoulun oppilaista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen kouluilta keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia peruskouluja käsittelevän luvun 4 tietojen kanssa. Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen tiedot kuvaavat tilannetta 20.9.2009 ja osa-aikaista erityisopetusta saaneiden tiedot edellistä lukuvuotta 2008/2009. Vertailukelpoista tilastotietoa aiemmilta vuosilta on saatavissa erityisopetukseen siirretyistä vuodesta 1995 lähtien ja osa-aikaisesta erityisopetuksesta lukuvuodesta 2001/2002 lähtien.*

*Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista tutkintotavoitteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on laadittu lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Tilasto perustuu Tilastokeskuksen ammatillista koulutusta antavilta oppilaitoksilta keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia ammatillista koulutusta käsittelevän luvun 6 tietojen kanssa. Tiedot kuvaavat oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen osalta tilannetta 20.9.2009 ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen osalta kalenterivuotta 2009.*

*Liitetaulukoissa 21 ja 22 on tietoja erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen peruskoululaisten opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksen järjestämispaikasta vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteen mukaan. Erityisopetustietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.*

### *Erityisopetukseen siirrettyjen määrä edellisvuoden tasolla*

Syyslukukaudella 2009 erityisopetukseen oli otettu tai siirretty 47 200 peruskoululaista. Edellisvuoteen verrattuna erityisoppilaiden määrä väheni 0,2 prosentilla eli 89 oppilaalla. Erityisopetukseen siirrettyjen osuus oli 8,5 prosenttia kaikista peruskoululaisista, 0,1 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Erityisopetukseen siirrettyjen määrä on kasvanut pitkään, kun taas peruskoululaisten kokonaismäärä on vähentynyt ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Esimerkiksi vuonna 1995 erityisopetukseen siirrettyjä oli 17 000, joka on 2,9 prosenttia tuon vuoden peruskoululaisista.

Peruskoulun erityisoppilasta 15 prosenttia opiskeli erityiskouluissa ja loput muissa peruskouluissa. Vuonna 2009 oli toiminnassa 138 erityiskoulua, 10 vähemmän kuin vuotta aiemmin ja 157 vähemmän kuin vuonna 1995.

Kielen kehityksen häiriöstä johtuvat oppimisen vaikeudet olivat yleisin yksilöity syy erityisopetukseen ottamiselle tai siirtämiselle vuoden 2009

erityisoppilailla. Kaikista useimmin erityisopetukseen siirron syyksi ilmoitettiin kuitenkin ”muu syy”. Tämä kertoo erityisoppilaiden luokittelun vaikeudesta ja käytössä olevan luokituksen toimimattomuudesta.

Erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä oli tyttöjä 32 prosenttia ja poikia 68 prosenttia. Eriytyisen suuri poikien osuus oli tunne-elämän häiriön tai sopeutumattomuuden vuoksi ja autismin tai Aspergerin oireyhtymän vuoksi erityisopetukseen siirretyissä.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen osuus peruskoululaisista on suurin peruskoulujen lisäopetuksessa (10. luokalla). Vuosiluokilla 1–9 erityisoppilaiden osuus peruskoulun kokonaisoppilasmäärästä oli sitä suurempi, mitä ylemmässä luokasta oli kysymys. Ensimmäisellä luokalla erityisopetukseen siirrettyjä oli 5,8 prosenttia ja yhdeksännellä luokalla 10,7 prosenttia oppilaista.

Erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä 43 prosenttia opiskeli kaikissa oppiaineissa yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisia oppimääriä, 33 prosenttia opiskeli osassa oppiaineista yleisopetusta suppeampia oppimääriä ja 24 prosentilla kaikkien oppiaineiden oppimäärät oli

### Taulukko 13.1

Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat 1995–2009

Vuosi	Erityiskoulussa	Muussa peruskoulussa		Yhteensä	Peruskoulun oppilasmäärä		
		Osuus peruskoulun koko oppilasmäärästä %	Osuus peruskoulun koko oppilasmäärästä %			Osuus peruskoulun koko oppilasmäärästä %	
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	2,9	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	3,0	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	3,4	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	3,7	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	4,1	591 272
2000	11 770	2,0	15 204	2,6	26 974	4,6	593 451
2001	10 986	1,9	19 846	3,3	30 832	5,2	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	5,7	597 356
2003	10 461	1,8	26 378	4,4	36 839	6,2	597 414
2004	10 043	1,7	29 755	5,0	39 798	6,7	593 148
2005	9 663	1,6	33 115	5,6	42 778	7,3	586 381
2006	8 657	1,5	36 042	6,2	44 699	7,7	578 918
2007	8 169	1,4	37 916	6,6	46 085	8,1	570 689
2008	7 807	1,4	39 450	7,0	47 257	8,4	561 061
2009	7 089	1,3	40 079	7,2	47 168	8,5	553 329

### Taulukko 13.2

Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat otto- tai siirtopäätöksen perusteella 2009

Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosiluokka				Yhteensä	Muutos edellisestä vuodesta		Poikia		Tyttöjä	
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Yhteensä	%	%	%	%	
Vaikea kehitysviivästyminen – joista vaikeimmin kehitysvammaisia <sup>1)</sup>	328	1 709	953	75	3 065	-372	-10,8	1 888	62	1 177	38
Lievä kehitysviivästyminen	221	3 906	3 909	81	8 117	-408	-4,8	4 951	61	3 166	39
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	94	4 729	2 550	40	7 413	238	3,3	5 317	72	2 096	28
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	17	3 383	2 562	47	6 009	158	2,7	5 031	84	978	16
Autismiin tai Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	45	837	495	17	1 394	-14	-1,0	1 164	84	230	16
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisen vaikeudet	437	5 864	429	19	9 749	240	2,5	6 528	67	3 221	33
Näkövamma	14	154	104	8	280	-33	-10,5	177	63	103	37
Kuulovamma	22	243	156	3	424	-18	-4,1	254	60	170	40
Muu syy	150	5 257	5 262	48	10 717	120	1,1	6 953	65	3 764	35
<b>Yhteensä</b>	<b>1 328</b>	<b>26 082</b>	<b>19 420</b>	<b>338</b>	<b>47 168</b>	<b>-89</b>	<b>-0,2</b>	<b>32 263</b>	<b>68</b>	<b>14 905</b>	<b>32</b>
Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	10,0	7,5	10,1	26,8	8,5			11,4		5,5	
Peruskoulun oppilasmäärä	13 322	347 060	191 684	1 263	553 329	-7 732	-1,4	283 647	51	269 682	49

<sup>1)</sup> Oppilaat, jotka on ilmoitettu vaikeimmin kehitysvammaisiksi peruskoulujen valtionosuustiedonkeruussa.

### Taulukko 13.3

Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen järjestämispaikan mukaan 2009

Erityisopetuksen järjestämispaikka	Vuosiluokka				Yhteensä	Muutos edellisestä vuodesta	
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Yhteensä	%
Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä	323	8 311	4 909	57	13 600	453	3,4
Opetus osin yleisopetuksen ryhmässä	51	4 652	6 443	19	11 165	-277	-2,4
Erityisryhmä, muu kuin erityiskoulu	666	9 522	5 378	79	15 645	357	2,3
Erityisryhmä, erityiskoulu	288	3 597	2 690	183	6 758	-622	-8,4
<b>Yhteensä</b>	<b>1 328</b>	<b>26 082</b>	<b>19 420</b>	<b>338</b>	<b>47 168</b>	<b>-89</b>	<b>-0,2</b>
Peruskoulun oppilasmäärä	13 322	347 060	191 684	1 263	553 329	-7 732	-1,4

yksilöllistetty yleisopetuksen oppimääriä suuremmiksi vuonna 2009 (ks. liitetaulukko 21). Yleisopetuksen oppimääriä opiskelevien osuus oli suurentunut ja osittain tai kokonaan yksilöllistettyjä oppimääriä opiskelevien osuus oli pienentynyt edellisvuodesta.

Erityisopetukseen siirretyistä 47 prosenttia opiskeli erityiskoulun tai muun peruskoulun erityisryhmässä. Osan aikaa erityisryhmässä ja osan aikaa yleisopetuksen ryhmässä opiskeli 24 prosenttia ja kokonaan yleisopetuksen yhteydessä 29 prosenttia erityisopetukseen siirretyistä. Erityisopetusta järjestettiin entistä vähemmän erityiskouluissa.

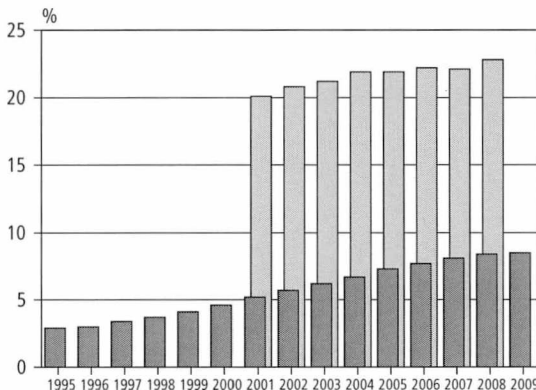
### Osa-aikaisessa erityisopetuksessa 23 prosenttia peruskoululaisista

Yhteensä 127 900 oppilasta eli 22,8 prosenttia syksyn 2008 peruskoululaisista sai osa-aikaista erityisopetusta lievien oppimis- ja sopeutumisvaikeuksien vuoksi lukuvuonna 2008/2009. Osa-aikaista erityisopetusta saavien määrä kasvoi 1,3 prosenttia edellisluvuodesta.

Luku- tai kirjoitushäiriön vuoksi sai yli 40 prosenttia osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2008/2009. Heidän määränsä kuitenkin väheni edellisestä lukuvuodesta. Määrällisesti eniten kasvoi matematiikan oppimisvaikeuksien vuoksi osa-aikaista erityisopetusta saaneiden ryhmä, jossa lisäystä edelliseen lukuvuoteen oli 1 300 oppilasta. Suhteellisesti eniten, yli 9 prosenttia, kasvoi sopeutumisvaikeuksien tai tunne-elämän

**Kuvio 13.1**

Erityisopetukseen siirrettyjen ja osa-aikaista erityisopetusta saavien peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista 1995–2009, % <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Osa-aikaisesta erityisopetuksesta on saatavissa vertailukelpoista tietoa vuosilta 2001–2008 (esimerkiksi vuosi 2008 viittaa lukuvuoteen 2008/2009). Erityisopetukseen siirrettyjen ja osa-aikaista erityisopetusta saavien määrää ei voi laskea yhteen, koska osa erityisopetukseen siirretyistä saa myös osa-aikaista erityisopetusta.

häiriön vuoksi osa-aikaista erityisopetusta saaneiden määrä.

Osa-aikaisessa erityisopetuksessa oli eniten peruskoulun ensimmäisten luokkien oppilaita. Ensimmäisellä luokalla lähes 38 prosenttia oppilaista osallistui osa-aikaiseen erityisopetukseen. Jos lisäopetusta ei oteta huomioon, suhteellisesti vähiten osa-aikaista erityisopetusta annettiin 7. luokalla, jossa 15 prosenttia oppilaista oli osa-aikaisessa erityisopetuksessa. Peruskoulun alaluokilla yleisimmät syyt osa-aikaisen erityisopetuksen saamiseen olivat luku-, kirjoitus- ja puhelihäiriöt. Yläluokilla syynä olivat useimmiten matematiikan tai vieraan kielen oppimisvaikeudet.

**Taulukko 13.4**

Osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2008/2009 saaneet peruskoulun oppilaat erityisopetuksen ensisijaisen syyn mukaan <sup>1)</sup>

Osa-aikaisen erityisopetuksen ensisijainen syy	Vuosisluokka				Yhteensä	Muutos edellisestä lukuvuodesta		Poikia		Tyttöjä	
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Yhteensä	%	%	%	%	
Puhehäiriö	1 509	14 800	134	0	16 443	-778	-4,5	10 288	63	6 155	37
Luku- ja kirjoitushäiriö	589	48 453	3 552	14	52 608	-586	-1,1	34 364	65	18 244	35
Matematiikan oppimisen vaikeudet	74	19 074	10 631	26	29 805	1 329	4,7	13 608	46	16 197	54
Vieraan kielen oppimisen vaikeudet	6	2 545	9 373	12	11 936	303	2,6	7 001	59	4 935	41
Sopeutumisvaikeudet tai tunne-elämän häiriö	100	3 020	3 717	2	6 839	574	9,2	5 264	77	1 575	23
Muut vaikeudet oppimisessa tai muu syy	384	5 136	4 730	8	10 258	759	8,0	6 635	65	3 623	35
<b>Yhteensä</b>	<b>2 662</b>	<b>93 028</b>	<b>32 137</b>	<b>62</b>	<b>127 889</b>	<b>1 601</b>	<b>1,3</b>	<b>77 160</b>	<b>60</b>	<b>50 729</b>	<b>40</b>
Peruskoulun oppilasmäärään verrattuna, %	20,3	26,5	16,4	4,8	22,8	.	.	26,9	.	18,5	.
Peruskoulun oppilasmäärä 20.9.2008	13 128	351 095	195 543	1 295	561 061	-9 628	-1,7	287 311	51	273 750	49

<sup>1)</sup> Osa-aikaisen erityisopetuksen tiedot on kerätty lukuvuonna 2008/2009 osa-aikaista erityisopetusta saaneista. Kukin oppilas esiintyy taulukossa vain yhteen kertaan osa-aikaisen erityisopetuksen ensisijaisen syyn mukaan. Osa-aikaista erityisopetusta saaneiksi lasketaan myös ne erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat, jotka saivat osa-aikaista erityisopetusta muiden erityisopetusjärjestelyjensä lisäksi.

Osa-aikaisen erityisopetuksen oppilaista 60 prosenttia oli poikia ja 40 prosenttia tyttöjä. Suhteellisesti eniten poikia, 77 prosenttia, oli sopeutumattomuuden tai tunne-elämän häiriön takia osa-aikaista erityisopetusta saaneissa. Sen sijaan matematiikan oppimisvaikeuksien vuoksi osa-aikaista erityisopetusta saaneissa tytöillä oli enemmistö.

Viittomakielistä opetusta sai 1 815 peruskoululaista vuonna 2009. Heistä 101 sai kaiken opetuksensa viittomakielellä ja 1 714 oppilaan opetuksessa käytettiin tukiviittomia.

## Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 13 prosenttia erityisopetuksessa

Tutkintotavoitteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 18 300 eli 6,5 prosenttia oli erityisopiskelijoita syksyllä 2009. Vastaava prosenttiosuus oli vuotta aiemmin 6,0. Oppilaitosmuo-

toisessa opetussuunnitelmaperusteisessa toisen asteen ammatilliseen perustutkintoon tähtäävässä koulutuksessa (nuorille suunnatussa ammatillisessa koulutuksessa) erityisopiskelijoita oli 17 550 eli 13,4 prosenttia opiskelijoista (vuotta aiemmin vastaava luku oli 12,5). Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa erityisopiskelijoita oli vuonna 2009 yhteensä 521 ja oppisopimuskoulutuksessa 190, molemmissa alle prosentti opiskelijoista.

Miehiä erityisopiskelijoista oli 60 prosenttia. Yleisimpiä syitä erityisopetukseen olivat kielelliset vaikeudet, lievä kehityksen viivästyminen sekä hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeudet. Lähes puolet erityisopiskelijoista opiskeli tekniikan ja liikenteen alalla ja lähes joka viides matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla.

Erytisopiskelijoista 14 prosenttia opiskeli ammatillisissa erityisoppilaitoksissa ja loput muissa ammatillista koulutusta antavissa oppilaitoksissa tai oppisopimuskoulutuksessa. Kaikkiaan erityisopetusryhmissä opiskeli alle 23 prosenttia ja muiden opiskelijoiden kanssa samassa ryhmässä (integroituina) 77 prosenttia.

**Taulukko 13.5**

Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat järjestämispaikan mukaan 2004–2009

Vuosi	Järjestämispaikka Ammatillisessa erityisoppilaitoksessa	Muussa ammatillisesta koulutuksesta antavassa oppilaitoksessa				Yhteensä <sup>1)</sup>	Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä		
		Erytisopetusryhmässä		Yleisopetuksen ryhmässä <sup>2)</sup>					
		Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä %	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä %	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä %	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä %				
2004	2 493	1,1	1 557	0,7	8 401	3,6	<b>12 451</b>	<b>5,4</b>	230 823
2005	2 464	1,0	1 863	0,8	9 618	4,0	<b>13 945</b>	<b>5,7</b>	243 398
2006	2 461	1,0	1 693	0,7	10 762	4,2	<b>14 916</b>	<b>5,8</b>	256 872
2007	2 461	0,9	1 718	0,6	11 279	4,2	<b>15 458</b>	<b>5,8</b>	266 479
2008	2 397	0,9	1 605	0,6	12 460	4,5	<b>16 462</b>	<b>6,0</b>	275 498
2009	2 536	0,9	1 659	0,6	14 066	5,0	<b>18 261</b>	<b>6,5</b>	281 572

<sup>1)</sup> Vuonna 2009 erityisopiskelijoista 17 550 opiskeli oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa, 521 näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja 190 oppisopimuskoulutuksessa.

<sup>2)</sup> Sisältää oppisopimuskoulutuksen ja muualla kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa järjestetyn näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen.

## 14 Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

Tässä luvussa tarkastellaan vuonna 2009 tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista ja pääsyä, peruskoulun päättäneiden ja ylioppilaiden välitöntä sijoittumista jatko-opintoihin sekä ylioppilaiden jatko-opiskelua ylioppilastutkinnon jälkeen. Lisäksi tarkastellaan peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja työelämään vuodesta 2000 vuoteen 2008.

Tiedot hakeneista perustuvat Opetushallituksen Tilastokeskukselle toimittamiin hakurekisterien aineistoihin. Ammatillisen koulutuksen ja lukio-koulutuksen hakurekisterin aineisto ei sisällä Ahvenanmaan eikä yhteishaun ulkopuolisen koulutuksen tietoja. Tiedot uusista opiskelijoista ja opiskelijoista perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Tiedot peruskoulun päättäneistä perustuvat Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hakurekisterin tietoihin ja tiedot ylioppilastutkinnon suorittaneista Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tietoihin. Tiedot aikaisemmasta koulutuksesta ja suoritetuista tutkinnoista perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tietoihin ja tiedot työssäkäynnistä ja muusta toiminnasta perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston tietoihin.

Koulutukseen hakeneita ja uusia opiskelijoita tarkastellaan koulutussektorin ja opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen mukaan. Sama henkilö voi sisältyä kerran kunkin koulutussektorin tai koulutusasteen lukumäärään, esimerkiksi kerran toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja kerran ammattikorkeakoulukoulutuksen lukumäärään. Koulutussektori yliopistokoulutus sisältää alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen koulutukset ja koulutussektori ammattikorkeakoulukoulutus sisältää myös ylemmän ammattikorkeakoulukoulutuksen.

Liitetaulukot 23–25 sisältävät tietoja hakeneista ja uusista opiskelijoista koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen mukaan. Liitetaulukoissa 26–28 on tietoja peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden toiminnasta vuodesta 2000 vuoteen 2008.

Tietoja koulutukseen hakeutumisesta julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi/aihealueella Koulutus](http://www.tilastokeskus.fi/aihealueella/Koulutus).

### Koulutukseen hakeneiden osuus kasvoi ja koulutukseen pääsy vaikeutui

Vuonna 2009 alkaneeseen koulutukseen haki 348 000 nuorta tai aikuista ja heistä 60 prosenttia aloitti opiskelun. Koulutukseen hakeneiden määrä lisääntyi seitsemällä prosentilla ja uusien opiskelijoiden määrä pysyi samana. Eniten kasvoivat ammattikorkeakoulukoulutukseen ja yliopistokoulutukseen hakeneet ja niissä aloittaneiden uusien opiskelijoiden määrät. Osan korkeakouluihin hakeneiden määrän kasvusta selittää se, että yliopistokoulutuksen haussa oli vuonna 2009 ensimmäisen kerran käytössä sähköinen yhteis-

haku. Ammatilliseen koulutukseen hakeneiden määrä kasvoi edelleen, mutta ammatillisessa koulutuksessa aloittaneiden määrä hieman väheni. Lukiokoulutuksen suosio väheni, hakeneiden ja uusien opiskelijoiden määrät olivat edellisvuotta pienemmät.

Lukioon hakeneista 94 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista 84 prosenttia aloitti opiskelun. Ammattikorkeakouluihin hakeneista 39 prosenttia ja yliopistoihin hakeneista 27 prosenttia aloitti opinnot. Osuudet olivat muutaman prosenttiyksikön pienempiä kuin edellisenä vuonna.

Miesten pääsy koulutukseen oli helpompaa kuin naisten. Vain lukiokoulutuksessa miesten hyväksymisprosentti oli hieman pienempi kuin naisten.

### Taulukko 14.1

Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin mukaan 2005–2009<sup>1)</sup>

Koulutussektori	Hakijoita				Muutos edellisestä vuodesta %	Uusia opiskelijoita				Muutos edellisestä vuodesta %
	2005	2007	2008	2009		2005	2007	2008	2009	
Lukiokoulutus	41 756	40 513	40 835	40 296	-1,3	39 543	38 517	38 742	38 051	-1,8
Toisen asteen ammatillinen koulutus	118 136	129 481	131 175	133 739	2,0	101 698	112 736	113 539	112 583	-0,8
Ammattikorkeakoulukoulutus	92 281	86 387	87 162	97 862	12,3	36 827	36 540	36 908	38 084	3,2
Yliopistokoulutus	70 478	66 380	66 188	76 058	14,9	20 838	19 637	19 628	20 155	2,7
<b>Yhteensä</b>	<b>322 651</b>	<b>322 761</b>	<b>325 360</b>	<b>347 955</b>	<b>6,9</b>	<b>198 906</b>	<b>207 430</b>	<b>208 817</b>	<b>208 873</b>	<b>0,0</b>

<sup>1)</sup> Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

### Taulukko 14.2

Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2009<sup>1)</sup>

Koulutussektori	Hakijoita			Uusia opiskelijoita			Uusien opiskelijoiden osuus hakijoista, %		
	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä
Lukiokoulutus	40 296	22 843	17 453	38 051	21 764	16 287	94,4	95,3	93,3
Toisen asteen ammatillinen koulutus	133 739	69 401	64 338	112 583	56 883	55 700	84,2	82,0	86,6
Ammattikorkeakoulukoulutus	97 862	55 201	42 661	38 084	20 889	17 195	38,9	37,8	40,3
Yliopistokoulutus	76 058	44 389	31 669	20 155	11 204	8 951	26,5	25,2	28,3
<b>Yhteensä</b>	<b>347 955</b>	<b>191 834</b>	<b>156 121</b>	<b>208 873</b>	<b>110 740</b>	<b>98 133</b>	<b>60,0</b>	<b>57,7</b>	<b>62,9</b>

<sup>1)</sup> Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

## Puolet ammatillisen koulutuksen uusista opiskelijoista suoraan peruskoulusta

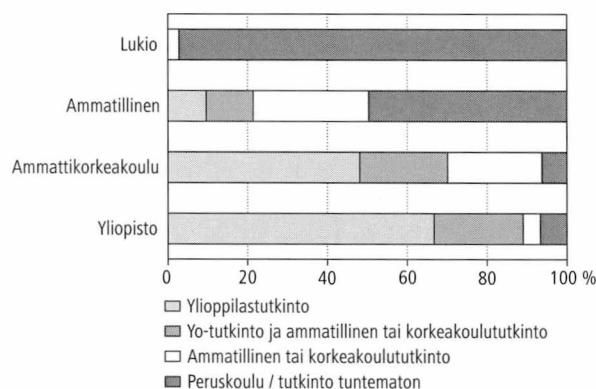
Vuonna 2009 toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista oli 52 prosenttia ja uusista opiskelijoista 50 prosenttia peruskoululaisia, noin 10 prosenttia oli pelkkiä ylioppilaita ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen aiemmin suorittaneita oli 27 prosenttia. Lukiokoulutukseen hakeneista ja uusista opiskelijoista 97 prosenttia oli pelkän peruskoulun suorittaneita (liitetaulukot 23 ja 24).

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista 48 prosenttia oli pelkästään ylioppilaita. Osuus pieneni 4 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. 10 prosenttia oli sellaisia, joilla oli sekä ylioppilastutkinto että jokin ammatillinen koulutus, 22 prosenttia oli jonkin ammatillisen koulutuksen suorittaneita, molemmat osuudet olivat samansuuruisia kuin edellisenä vuonna. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli ei-ylioppilaita 30 prosenttia, kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista 67 prosenttia oli pelkästään ylioppilaita, neljä prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. 22 prosentilla uusista opiskelijoista oli ylioppilastutkin-

### Kuvio 14.1

Uudet opiskelijat koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen mukaan 2009



### Taulukko 14.3

Hakeminen samanaikaisesti eri asteisiin koulutuksiin ja uusi opiskelija samana vuonna eri asteisissa koulutuksissa 2009 <sup>1)</sup>

Koulutus	Koulutukseen hakeneita		Uusia opiskelijoita	
		%		%
Toisen asteen koulutus	157 228	52,9	148 393	72,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	59 952	20,2	36 775	17,9
Yliopistokoulutus	46 935	15,8	19 810	9,6
Toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulukoulutus	8 396	2,8	584	0,3
Toisen asteen koulutus ja yliopistokoulutus	1 559	0,5	104	0,1
Ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus	20 430	6,9	26	0,0
Toisen asteen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus sekä yliopistokoulutus	2 569	0,9	–	–
<b>Yhteensä</b>	<b>297 069</b>	<b>100,0</b>	<b>205 692</b>	<b>100,0</b>

<sup>1)</sup> Toisen asteen koulutus sisältää lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen..

non lisäksi jokin toisen asteen ammatillinen, opistoasteen, ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto. Osuus on kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi. Ei-ylioppilaita oli yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista 11 prosenttia, kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tietoja koulutukseen hakeneiden ja uusien opiskelijoiden pohjakoulutuksesta on tarkemmin liitetäulukkoissa 23–25.

### Sekä yliopistoihin että ammattikorkeakouluihin hakeneita 7 prosenttia

Seuraavassa tarkastellaan ns. päällekkäishakua ja päällekkäisaloittamista, jossa kuvataan sitä, kuinka moni haki samanaikaisesti useammalle koulutussektorille tai aloitti useammassa koulutuksessa.

Vuonna 2009 alkaneeseen koulutukseen haki kaikkiaan 297 000 henkeä. Vain toisen asteen koulutukseen haki 53 prosenttia, vain ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 20 prosenttia ja vain yliopistokoulutukseen 16 prosenttia hakijoista. Sekä yliopisto- että ammattikorkeakoulukoulutukseen

haki 20 400 henkeä eli 7 prosenttia hakijoista. Samanaikaisesti toisen asteen ja ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 8 400 henkeä, mikä on 3 prosenttia hakijoista. Sekä yliopistoihin että toisen asteen koulutukseen haki 1 600 nuorta. Kaikille sektoreille haki noin 2 600 henkeä, noin prosentti kaikista hakijoista. Useammalle kuin yhdelle koulutussektorille samana vuonna hakeneita oli enemmän kuin edellisvuonna.

### Peruskoulusta jatko-opintoihin hakeneita ja päässeitä edellisvuotta vähemmän

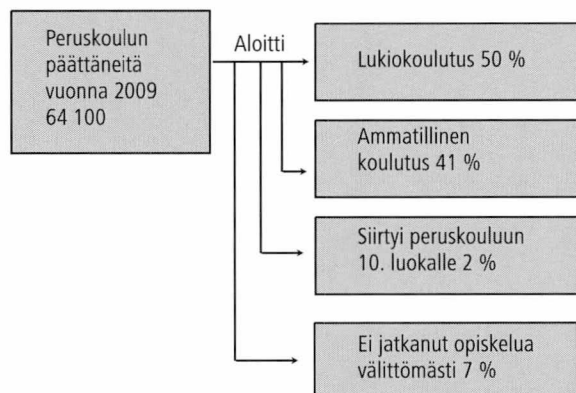
Vuonna 2009 peruskoulun 9. luokan päättäneitä oli 64 000. Heistä 53 prosenttia haki lukioihin ja 46 prosenttia toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Edellisvuoteen verrattuna lukioihin hakeneiden ja lukioissa aloittaneiden osuudet olivat vajaat puoli prosenttiyksikköä pienemmät. Ammatilliseen koulutukseen hakeneiden ja siellä aloittaneiden osuudet olivat prosenttiyksikön edellisvuotta pienemmät.

Peruskoulun päättäneistä 93 prosenttia sijoitui koulutukseen siten, että 50 prosenttia aloitti lukioissa ja 41 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa aloittaneiden osuudet olivat edellisvuotta pienemmät. Peruskoulun päättäneistä 2 prosenttia siirtyi peruskoulun 10. luokalle, mikä on saman verran kuin edellisvuotena. Peruskoulun päättäneistä 7 prosenttia ei jatkanut opintojaan välittömästi. Osuus oli prosenttiyksikön edellisvuotta suurempi.

Peruskoulun päättäneistä naisista 58 prosenttia aloitti lukioissa ja 33 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Vastaavasti miehistä 42 prosenttia aloitti lukioissa ja 49 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Lukio-koulutuksessa aloittaneiden naisten osuus ja amma-

#### Kuvio 14.2

Peruskoulun päättäneiden välitön sijoittuminen koulutukseen 2009



### Taulukko 14.4

Peruskoulun päättäneiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi opiskelemaan koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2009 <sup>1)</sup>

Koulutussektori	Yhteensä	Ero edelliseen vuoteen		Naisia		Ero edelliseen vuoteen		Miehiä		Ero edelliseen vuoteen	
		%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.
<b>Peruskoulun 9. luokan päättäneitä</b>	<b>64 137</b>	100,0		31 612	100,0		32 525	100,0			
<b>Hakeneita</b>											
Lukiokoulutus	33 942	52,9	-0,3	19 298	61,0	-0,9	14 644	45,0	0,2		
Toisen asteen ammatillinen koulutus	29 167	45,5	-1,2	11 777	37,3	-0,6	17 390	53,5	-1,7		
Hakematta jättäneitä	1 028	1,6	1,5	537	1,7	1,5	491	1,5	1,5		
<b>Aloittaneita</b>											
Lukiokoulutus	32 200	50,2	-0,4	18 457	58,4	-0,9	13 743	42,3	0,0		
Toisen asteen ammatillinen koulutus	26 427	41,2	-0,7	10 441	33,0	-0,3	15 986	49,1	-0,9		
Siirtyi 10. luokalle	1 294	2,0	0,0	601	1,9	0,1	693	2,1	0,0		
Ei jatkanut välittömästi	4 216	6,6	1,0	2 113	6,7	1,1	2 103	6,5	1,0		

<sup>1)</sup> Peruskoulun päättäneet, jotka aloittivat sekä lukio- että ammatillisessa koulutuksessa on laskettu lukiokoulutuksen aloittaneisiin.

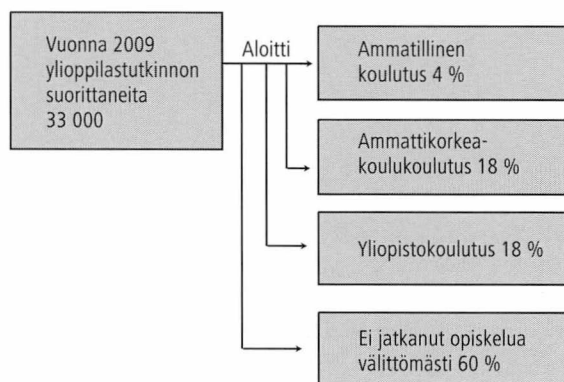
tillisessa koulutuksessa aloittaneiden miesten osuus pienenivät prosenttiyksikön edellisvuodesta.

### Vuoden 2009 ylioppilaista 40 prosenttia jatkoi heti opiskelua

Vuonna 2009 valmistui 33 000 ylioppilasta. Ylioppilaista 75 prosenttia haki ja 25 prosenttia ei hakenut jatko-opintoihin ylioppilaaksitulovuoteen. Jatko-opintoihin hakematta jättäneitä oli kolme prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusista ylioppilaista 28 prosenttia haki vain yliopistokoulutukseen. Sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokoulutukseen haki 21 pro-

### Kuvio 14.3

Vuoden 2009 ylioppilaiden välitön sijoittuminen jatko-opintoihin



### Taulukko 14.5

Ylioppilaiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi jatko-opintoihin koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2009 <sup>1)</sup>

Koulutussektori	Yhteensä	Ero edelliseen vuoteen		Naisia		Ero edelliseen vuoteen		Miehiä		Ero edelliseen vuoteen	
		%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.
<b>Ylioppilaita</b>	<b>33 011</b>	100,00		19 063	100,00		13 948	100,00			
<b>Hakeneita <sup>1)</sup></b>											
Toisen asteen ammatillinen koulutus	706	2,1	0,0	499	2,6	0,0	207	1,5	-0,1		
Vain ammattikorkeakoulukoulutus	7 810	23,7	-0,7	4 760	25,0	-0,8	3 050	21,9	-0,5		
Sekä ammattikorkeakoulutus että yliopistokoulutus	7 079	21,4	3,1	4 783	25,1	3,1	2 296	16,5	3,0		
Vain yliopistokoulutus	9 164	27,8	0,6	4 824	25,3	0,7	4 340	31,1	0,5		
Hakematta jättäneitä	8 252	25,0	-2,7	4 197	22,0	-1,7	4 055	29,1	-4,1		
<b>Aloittaneita <sup>1)</sup></b>											
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 476	4,5	0,2	1 214	6,4	0,6	262	1,9	-0,3		
Ammattikorkeakoulukoulutus	5 842	17,7	-0,7	3 473	18,2	-1,0	2 369	17,0	-0,4		
Yliopistokoulutus	6 025	18,3	-0,8	3 056	16,0	-0,8	2 969	21,3	-0,8		
Ei jatkanut välittömästi	19 668	59,6	1,5	11 320	59,4	2,4	8 348	59,9	0,3		
Ei jatkanut välittömästi	19 166	58,2	1,6	10 864	57,7	0,9	8 302	58,8	2,5		

<sup>1)</sup> Hakenut tai aloittanut sisältyy yhden kerran taulukon lukumäärään koulutusasteeltaan korkeimman koulutuksen mukaan.

senttia. Vain ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 24 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen haki 2 prosenttia. Molemmille korkeakoulusektoreille yhtä aikaa hakeneiden määrä kasvoi kolme prosenttiyksikköä.

Vuoden 2009 ylioppilaista 40 prosenttia sai heti jatko-opiskelupaikan. Yliopistokoulutuksessa aloitti 18 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksessa 18 prosenttia ja toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa 4 prosenttia. Välittömästi jatko-opintoihin päässeiden osuus oli kaksi prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin.

Naisylioppilaat hakivat ja pääsivät jatko-opintoihin miehiä useammin. Miesten ja naisten sijoittumisessa eri koulutussektoreille oli myös eroja: naisylioppilaat aloittivat miehiä useammin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa, miesylioppilaat sen sijaan sijoittuivat suhteellisesti naisia useammin yliopistokoulutukseen.

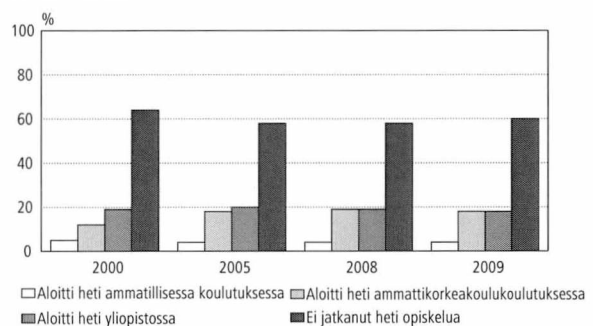
Jatko-opintoihin päässeiden uusien ylioppilaiden osuus on ollut noin 40 prosenttia vuodesta 2005 lähtien. (Kuvio 14.4.)

## Koulutukseen haki 127 000 ylioppilasta, koulutukseen pääsi 67 800 ylioppilasta

Jatko-opintopaikkaa haki vuonna 2009 kaikkiaan 127 000 ylioppilasta, mikä on kolme ja puoli kertaa niin paljon kuin vuonna 2009 ylioppilaaksi kirjoittaneiden määrä. Jatko-opiskelun aloitti 67 800 ylioppilasta. Heistä 20 prosenttia oli vuoden 2009 ylioppilaita. Saman vuoden ylioppilaiden osuus oli vajaan prosenttiyksikön pienempi kuin edellisenä vuonna. Ylioppilashakijoita oli runsaasti enemmän ja jatko-opinnot aloittaneitakin jonkin verran enemmän kuin edellisvuonna.

**Kuvio 14.4**

Ylioppilaiden välitön sijoittuminen koulutukseen 2000–2009



Yliopisto-opintoihin uudet, vuoden 2009 ylioppilaat, sijoittuivat edellisvuotta heikommin.

## Yliopistoon hieman nopeammin kuin ammattikorkeakouluun

Tilastokeskus on seurannut vuosittaisten ylioppilaskäluokkien jatko-opiskelua ylioppilastutkinnon jälkeen. Noin 20 prosenttia on jatkanut ylioppilaaksitulovuotenaan opintojaan yliopistossa. Yhden vuoden ylioppilaista yliopistoissa on jatkanut opintojaan korkeimmillaan 32–36 prosenttia, kun ylioppilaaksitulosta on kulunut kahdesta neljään vuotta. Ylioppilaaksitulovuonna ammattikorkeakoulukoulutuksessa jatkavien osuus on vajaa 20 prosenttia. Opintojaan on jatkanut ammattikorkeakouluissa korkeimmillaan 39 prosenttia, kun ylioppilaaksitulosta on kulunut kolme vuotta.

On kuitenkin huomattava, että sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa voi opiskella vielä myöhemminkin aikuisiällä. Se kuinka suuri osa yhden vuoden ylioppilaista lopulta opiskelee, selviää vasta useiden vuosien kuluttua.

**Taulukko 14.6**

Koulutukseen hakeneet ja sijoittuneet ylioppilaat ylioppilastutkinnon suoritusvuoden mukaan 2009

Ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	Koulutukseen hakeneet ylioppilaat		Koulutukseen sijoittuneet ylioppilaat							
	Yhteensä	%	Yhteensä	Joista Yliopistokoulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Toisen asteen ammatillinen koulutus	%			
–2004	55 887	44,0	30 240	44,6	4 947	27,8	9 038	34,4	16 255	68,5
2005	6 847	5,4	3 076	4,5	759	4,3	1 301	4,9	1 016	4,3
2006	8 463	6,7	4 061	6,0	1 048	5,9	1 847	7,0	1 166	4,9
2007	13 110	10,3	7 079	10,4	1 941	10,9	3 471	13,2	1 667	7,0
2008	18 010	14,2	10 005	14,8	3 091	17,4	4 849	18,4	2 065	8,7
2009	24 728	19,5	13 327	19,7	5 998	33,7	5 784	22,0	1 545	6,5
<b>Yhteensä</b>	<b>127 045</b>	<b>100,0</b>	<b>67 788</b>	<b>100,0</b>	<b>17 784</b>	<b>100,0</b>	<b>26 290</b>	<b>100,0</b>	<b>23 714</b>	<b>100,0</b>
Muutos edellisestä vuodesta, %		8,3		1,0		1,3		0,9		0,8

### Taulukko 14.7

Ylioppilaiden opiskelu yliopistokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa ylioppilastutkinnon jälkeen tutkinnosta kuluneen ajan mukaan

Ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	Ylioppilaita	Ylioppilastutkinnosta kulunut aika vuosina								
		0 v. % ko. vuoden ylioppilaista	1 v.	2 v.	3 v.	4 v.	5 v.	6 v.	7 v.	8 v.
Yliopistokoulutuksessa										
2000	35 864	19,0	27,9	33,0	34,9	35,6	34,8	31,1	26,2	20,9
2001	35 500	19,6	28,4	33,7	35,6	36,0	35,1	31,5	25,1	
2002	36 440	19,5	28,4	32,9	34,3	34,7	34,0	29,3		
2003	35 450	19,0	27,3	31,8	33,3	33,7	32,5			
2004	34 958	19,3	27,0	31,2	32,5	32,8				
2005	34 349	19,6	27,1	31,1	32,3					
2006	33 100	20,5	27,9	31,9						
2007	33 427	20,1	27,4							
2008	32 920	19,1								
Ammattikorkeakoulukoulutuksessa										
2000	35 864	12,3	26,1	35,3	37,4	33,0	25,3	17,6	12,0	8,7
2001	35 500	11,8	28,4	35,2	36,9	33,1	25,3	17,5	11,9	
2002	36 440	16,2	28,4	35,1	37,8	34,1	25,7	17,5		
2003	35 450	15,4	29,1	36,2	38,2	34,5	25,6			
2004	34 958	17,2	30,7	36,8	38,6	33,8				
2005	34 349	18,4	30,5	36,5	38,1					
2006	33 100	17,6	30,4	35,9						
2007	33 427	19,2	30,7							
2008	32 920	18,6								

## Peruskoulun päättäneet ja ylioppilaat opiskelemassa useita vuosia

Seuraavassa tarkastellaan peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja työelämään vuodesta 2000 vuoteen 2008 asti (liitetaulukot 26–28).

Peruskoulun päättäneistä oli opiskelemassa yli 90 prosenttia samana ja kahtena seuraavana vuonna peruskoulun päättymisestä (liitetaulukko 26). Kolmen vuoden kuluttua opiskelemissa olevien osuus putosi puoleen, mutta pysyi yli puolessa seitsemänten vuoteen asti. Työelämään siirryttiin enenevässä määrin vasta kolmantena vuonna peruskoulun päättymisen jälkeen. Noin joka neljäs kävi työssä, kun peruskoulun päättymisestä oli kulunut yli kolme vuotta. Seuraavina vuosina työssäkäynti tasaisesti yleistyi. Ylioppilastutkinnon suoritti seuranta-aikana runsas puolet ja toisen asteen ammatillisen tutkinnon runsas 40 prosenttia.

Ylioppilastutkintovuonna opiskelua jatkoi alle puolet. Seuraavana vuonna opiskelua jatkoi

reilusti yli puolet aina kuudenteen vuoteen asti, jonka jälkeen opiskelu väheni alle puoleen (liitetaulukko 27). Korkeakouluissa opiskeli vuoden kuluttua yli puolet ja kolmen vuoden kuluttua 72 prosenttia. Ylioppilaista lähes joka kolmas oli töissä ylioppilasvuonna, sen jälkeen työssäkäynti väheni kunnes alkoi lisääntyä neljäntenä vuonna ylioppilastutkinnosta. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suoritti seuranta-aikana 21 prosenttia, ammattikorkeakoulututkinnon 32 prosenttia ja yliopistotutkinnon 29 prosenttia.

Joka viides harjoitti jatko-opintoja toisen asteen ammatillisen tutkinnon jälkeen, osuus pysyi samansuuruisena usean vuoden ajan. Työssä oli aluksi yli puolet ja tarkasteluajan lopussa 71 prosenttia (liitetaulukko 28). Heti koulutuksen jälkeen työttömänä oli 21 prosenttia, osuus laskei vähitellen ja oli seitsemän vuoden kuluttua 7 prosenttia. Ylioppilastutkinnon suoritti seuranta-aikana 3 prosenttia. Uuden toisen asteen ammatillisen tutkinnon suoritti 23 prosenttia, ammattikorkeakoulututkinnon 11 prosenttia ja yliopistotutkinnon puolitoista prosenttia

## 15 Opintojen kulku

Seuraavassa tarkastellaan lukiokoulutuksen, toisen asteen ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2008 loppuun mennessä. Tilasto sisältää tietoja opintoihin kuluneesta ajasta, opiskelijoiden suorittamista tutkinnoista ja opintojen jatkamisesta sekä toiminnasta vuoden 2008 lopussa. Toisen asteen lukio- ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoita on seurattu vuodesta 2005 ja ammattikorkeakouluopiskelijoita vuodesta 2004 vuoden 2008 loppuun. Yliopisto-opiskelijoita on seurattu vuosina 2003–2008 ja vuosina 1995–2008.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen henkilöperustaisiin rekisteriaineistoihin. Tiedot uusista opiskelijoista perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilöperustaisiin opiskelijatietoihin, tutkintotiedot vuoden 2008 tutkintorekisterin tietoihin, tiedot opiskelusta vuoden 2008 opiskelijatietoihin ja tiedot työssäkäynnistä ja muusta toiminnasta vuoden 2008 työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin. Yliopistokoulutusta koskevassa kohdassa tiedot perustuvat vastaavien vuosien vastaaviin aineistoihin. Tämä tilasto on laadittu yhdistelemällä edellä mainittuja aineistoja, eikä tätä varten ole tehty erillisiä tiedonkeruita. Koulutuksen luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Tietoja opintojen kulusta julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Lähes 80 prosenttia suoritti ylioppilastutkinnon runsaassa kolmessa vuodessa

Lukion oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen ja sen voi suorittaa 2–4 vuodessa. Ylioppilastutkinnon voi suorittaa hajautettuna 3 osassa. Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2005 nuorten opetussuunnitelman mukaan lukiokoulutuksen

aloittaneiden opintojen kulkua vuoden 2008 loppuun mennessä.

Vuoden 2005 nuorten lukiokoulutuksen 35 000 uudesta opiskelijasta noin 79 prosenttia suoritti ylioppilastutkinnon vuoden 2008 loppuun mennessä ja 2 prosenttia heistä oli suorittanut tutkinnon kahdessa vuodessa. 0,5 prosenttia suoritti muun kuin ylioppilastutkinnon, lähinnä toisen asteen ammatillisen tutkinnon ja 20,5 prosenttia oli vailla tutkintoa eli joko opiskeli edel-

#### Taulukko 15.1

Vuoden 2005 lukiokoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä

	Yhteensä	%	Miehiä	%	Naisia	%
Uusia opiskelijoita 2005 <sup>1)</sup>	35 065	100,0	15 243	100,0	19 822	100,0
Ylioppilastutkinto vuoden 2008 loppuun mennessä	27 722	79,1	11 876	77,9	15 846	79,9
<i>kahdessa vuodessa</i>	754	2,2	246	1,6	508	2,6
<i>kolmessa vuodessa</i>	26 968	76,9	11 630	76,3	15 338	77,4
Muu tutkinto vuoden 2008 loppuun mennessä	172	0,5	75	0,5	97	0,5
Ei tutkintoa vuoden 2008 loppuun mennessä	7 171	20,5	3 292	21,6	3 879	19,6
<i>opiskeli edelleen lukiossa</i>	3 967	11,3	1 797	11,8	2 170	10,9
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	1 959	5,6	882	5,8	1 077	5,4
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	583	1,7	260	1,7	323	1,6
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	98	0,3	47	0,3	51	0,3
<i>oli muussa toiminnassa</i>	564	1,6	306	2,0	258	1,3

<sup>1)</sup> Ei sisällä aikuisten opetussuunnitelman mukaan opiskelleita.

leen, oli työssä, työtön tai muussa toiminnassa. Lukio-opiskelua jatkoi kolmen ja puolen vuoden jälkeen runsas 11 prosenttia ja yli 5,5 prosenttia oli vaihtanut muuhun koulutukseen. Opiskeluaika lukiossa pysyi samana, myös tarkasteluaikana ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus pysyi samana.

Vuoden 2005 uusista lukiolaisista oli 43 prosenttia miehiä ja 57 prosenttia naisia. Naiset olivat suorittaneet ylioppilastutkinnon nopeammin kuin miehet. Miehistä 78 prosenttia ja naisista 80 prosenttia oli suorittanut ylioppilastutkinnon runsaassa kolmessa vuodessa. Vailla tutkintoa olevien miesten osuus oli suurempi kuin naisten vastaava osuus.

## 61 prosenttia valmistui aloittamastaan ammatillisesta peruskoulutuksesta runsaassa kolmessa vuodessa

Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2005 aloittaneiden toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2008 loppuun mennessä. Koulutus oli laajuudeltaan kolmen vuoden pituista. Tarkasteltavaan aineistoon eivät sisälly näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen eivätkä oppisopimuskoulutuksen opiskelijoiden tiedot.

Vuoden 2005 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen 48 000 uudesta opiskelijasta 61 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon vuoden 2008 loppuun mennessä. Jonkun muun kuin

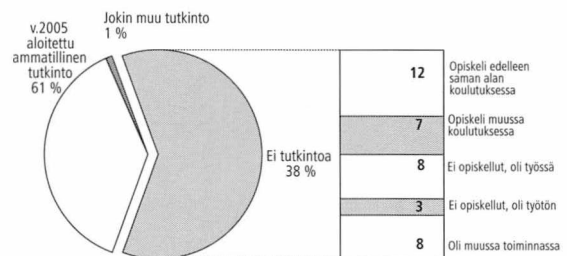
aloittamansa tutkinnon suoritti prosentti opiskelijoista. Opiskeluaika pysyi samana edellisvuoteen verrattuna.

Kolme vuotta sitten aloittaneista oli lähes 38 prosenttia edelleen vailla tutkintoa vuoden 2008 lopussa. Aloittamansa alan ammatillisessa peruskoulutuksessa jatkoi opiskelua 12 prosenttia ja 7 prosenttia opiskeli jossain muussa koulutuksessa. Työssä oli 8 prosenttia ja 11 prosenttia oli joko työttömänä tai muussa toiminnassa, esimerkiksi varusmiespalveluksessa.

Vuoden 2005 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusista opiskelijoista 52 prosenttia oli miehiä ja 48 prosenttia naisia. Naiset valmistuivat tarkasteluaikana miehiä hieman useammin aloittamastaan koulutuksesta ja suorittivat sen nopeammin. Naiset suorittivat myös miehiä enemmän muita kuin aloittamiaan tutkintoja. Miehillä oli naisia useammin kolme vuotta aiemmin aloitetut opinnot vielä kesken. Sekä miehistä että naisista 8 prosenttia oli työssä ilman loppuun suoritettua koulutusta.

**Kuvio 15.1**

Vuoden 2005 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä, %



**Taulukko 15.2**

Vuoden 2005 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä

	Yhteensä	%	Miehiä	%	Naisia	%
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusia opiskelijoita 2005 <sup>1)</sup>	48 041	100,0	24 792	100,0	23 249	100,0
Suoritti aloittamansa alan ammatillisen tutkinnon vuoden 2008 loppuun mennessä	29 459	61,3	15 129	61,0	4 330	61,6
Suoritti muun tutkinnon vuoden 2008 loppuun mennessä	571	1,2	186	0,8	385	1,7
Ei tutkintoa vuoden 2008 loppuun mennessä	18 011	37,5	9 477	38,2	8 534	36,7
<i>opiskeli edelleen vuonna 2005 aloittamassaan saman alan koulutuksessa</i>	5 875	12,2	3 296	13,3	2 579	11,1
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	3 184	6,6	1 161	4,7	2 023	8,7
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	3 832	8,0	2 062	8,3	1 770	7,6
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	1 331	2,8	833	3,4	498	2,1
<i>muussa toiminnassa</i>	3 789	7,9	2 125	8,6	1 664	7,2

<sup>1)</sup> Ei sisällä näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista peruskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta eikä oppisopimuskoulutusta.

### Taulukko 15.3

Vuoden 2005 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan 2008

Koulutusala	Uudet opiskelijat 2005 yhteensä <sup>1)</sup>	%	Suoritettu tutkinto vuoden 2008 loppuun mennessä Samana alan amatillinen tutkinto	%
<b>Yhteensä</b>	48 041	100	29 459	61,3
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	916	100	585	63,9
Kulttuuriala	3 935	100	2 246	57,1
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	5 111	100	3 021	59,1
Luonnontieteiden ala	2 296	100	1 121	48,8
Tekniikan ja liikenteen ala	18 642	100	11 812	63,4
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 860	100	1 539	53,8
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 041	100	4 678	66,4
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	6 678	100	3 910	58,6
Muu koulutusala (mm. palo-, poliisi- ja suojelu)	562	100	547	97,3

<sup>1)</sup> Ei sisällä näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista peruskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta eikä oppisopimuskoulutusta.

Koulutusalojen välillä oli jonkin verran vaihtelua siinä, kuinka moni suoritti aloittamansa koulutuksen kolmessa ja puolessa vuodessa. Opiskelijamäärältään pienehköltä palo-, poliisi- ja suojelualalta valmistui tavoiteajassa suurin osa 97 prosenttia. Muuten koulutusaloittaiset läpäisyprosentit vaihtelivat välillä luonnontieteiden alan 49 prosentista sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan 66 prosenttiin.

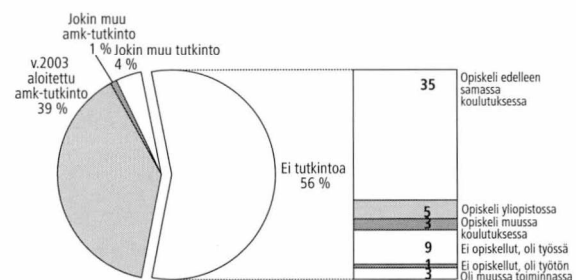
### Lähes 40 prosenttia valmistui ammattikorkeakoulukoulutuksesta neljässä ja puolessa vuodessa

Ammattikorkeakoulukoulutuksen perusopinnot kestävät 3–4 vuotta. Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2004 ammattikorkeakouluopinnot aloittaneiden uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2008 loppuun mennessä. Tarkastelussa ovat mukana sekä läsnä- että poissaoleviksi ensimmäisenä vuonna ilmoittautuneet.

Vuonna 2004 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksessa oli uusia opiskelijoita noin 29 300. Heistä 39 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon, prosentti muun alan ammattikorkeakoulututkinnon ja 4 prosenttia suoritti jonkun muun tutkinnon vuoden 2008 loppuun mennessä. Ammattikorkeakoulun vuonna 2004 aloittaneista 56 prosenttia ei ollut suorittanut tutkintoa neljän ja puolen vuoden aikana koulutuksen aloittamisesta. Opiskelua jatkoi edelleen aloittamassaan ammattikorkeakoulukoulutuksessa 35 prosenttia, yliopistokoulutuksessa 5 prosenttia ja muussa kou-

### Kuvio 15.2

Vuoden 2004 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä, %



lutuksessa 3 prosenttia. Työssä ilman tutkintoa oli hieman alle 9 prosenttia ja lähes 4 prosenttia oli joko työttöminä tai muussa toiminnassa.

Vuonna 2004 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli 45 prosenttia miehiä ja 55 prosenttia naisia. Naiset valmistuivat aloittamastaan koulutuksesta huomattavasti miehiä nopeammin ja miehet opiskelivat edelleen. Miehet siirtyivät töihin ilman tutkintoa naisia useammin.

Ammattikorkeakoulusta valmistuttiin eri aloilta eri tahtiin. Varmimmin valmistuttiin sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta, jolta noin 64 prosenttia suoritti koulutuksensa tarkasteluajana loppuun. Vähiten valmistuneita oli tekniikan ja liikenteen alalta, jolta neljä ja puoli vuotta aiemmin aloittaneista oli valmistunut noin 20 prosenttia.

### Taulukko 15.4

Vuoden 2004 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä

	Yhteensä	%	Miehiä	%	Naisia	%
<b>Vuoden 2004 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat</b>	<b>29 332</b>	<b>100,0</b>	<b>13 190</b>	<b>100,0</b>	<b>16 142</b>	<b>100,0</b>
<b>Suoritti aloittamansa tutkinnon vuoteen 2008 mennessä</b>	<b>11 554</b>	<b>39,4</b>	<b>3 011</b>	<b>22,8</b>	<b>8 543</b>	<b>52,9</b>
<b>Suoritti muun tutkinnon vuoteen 2008 mennessä</b>	<b>1 483</b>	<b>5,1</b>	<b>634</b>	<b>4,8</b>	<b>849</b>	<b>5,3</b>
<i>muun alan ammattikorkeakoulututkinto</i>	193	0,7	49	0,4	144	0,9
<i>yliopistotutkinto</i>	242	0,8	65	0,5	177	1,1
<i>muu tutkinto</i>	1 048	3,6	520	3,9	528	3,3
<b>Ei tutkintoa vuoteen 2008 mennessä</b>	<b>16 295</b>	<b>55,6</b>	<b>9 545</b>	<b>72,4</b>	<b>6 750</b>	<b>41,8</b>
<i>opiskeli edelleen vuonna 2003 aloittamassaan koulutuksessa</i>	10 214	34,8	6 146	46,6	4 068	25,2
<i>opiskeli yliopistokoulutuksessa</i>	1 551	5,3	648	4,9	903	5,6
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	799	2,7	455	3,4	344	2,1
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	2 666	9,1	1 714	13,0	952	5,9
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	312	1,1	223	1,7	89	0,6
<i>muussa toiminnassa</i>	753	2,6	359	2,7	394	2,4

### Taulukko 15.5

Vuoden 2004 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan vuoden 2008 loppuun mennessä

Koulutusala	Uudet opiskelijat 2004 yhteensä <sup>1)</sup>	%	Suoritettu tutkinto vuoden 2008 loppuun mennessä Saman alan ammattikorkeakoulututkinto	%
<b>Yhteensä</b>	<b>29 332</b>	<b>100</b>	<b>11 554</b>	<b>39,4</b>
Humanistinen ja kasvatusala	285	100	162	56,8
Kulttuuriala	2 485	100	920	37,0
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	5 872	100	2 555	43,5
Luonnontieteiden ala	1 567	100	423	27,0
Tekniikan ja liikenteen ala	9 433	100	1 926	20,4
Luonnonvara- ja ympäristöala	952	100	263	27,6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	6 854	100	4 391	64,1
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 884	100	914	48,5

<sup>1)</sup> Sisältää vain nuorten koulutuksen.

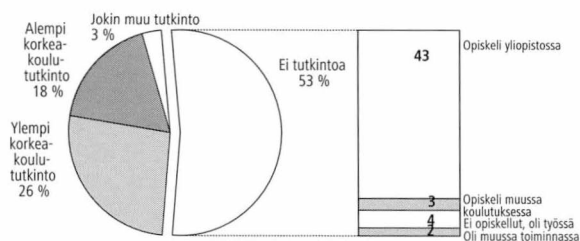
## Yliopistotutkintojen läpäisy parani yli 10 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen nähden

Seuraavassa tarkastellaan yliopistossa ylempään korkeakoulututkinnon opinnot aloittaneiden uusien opiskelijoiden opintojen kulkua; opinnot, jotka suoritetaan päätoimisesti opiskellen viidessä vuodessa. Alempi korkeakoulututkinto on mahdollista suorittaa sitä ennen noin kolmessa vuodessa.

Vuonna 2003 ylempään korkeakoulututkinnon opinnot aloittaneista 20 760 uudesta opiskelijasta oli 18 prosenttia suorittanut viiden ja puolen vuoden aikana alemman korkeakoulututkinnon ja 26 prosenttia ylempään korkeakoulututkinnon. Opintojen läpäisyaste oli 12 prosenttia suurempi kuin edellisellä vuonna. Yliopistotutkintojen määrän kasvua selittää yliopistojen tutkinnon uudistus. Uuden tutkintojärjestelmän mukaan pääsääntöisesti kaikki suorittavat alemman kor-

### Kuvio 15.3

Vuoden 2003 yliopistokoulutuksen ylempään korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 loppuun mennessä, %



keakoulututkinnon ennen ylempää korkeakoulututkintoa. Opiskelijalla on myös mahdollisuus suorittaa ainoastaan alempi korkeakoulututkinto. Luvuissa näkyvät lisäksi myös vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelleet, jotka pyrkivät saamaan tutkintonsa valmiiksi vuoden 2008 heinäkuun loppuun, jolloin siirtymäaika uuteen tutkintojärjestelmään päättyi.

## Taulukko 15.6

Yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2008 lopussa

	Tarkasteluaika 2003–2008				Tarkasteluaika 1995–2008			
	Yhteensä	%	Miehiä	%	Naisia	%	Yhteensä	%
<b>Yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat</b>	<b>20 763</b>	<b>100,0</b>	<b>9 092</b>	<b>100,0</b>	<b>11 671</b>	<b>100,0</b>	<b>15 251</b>	<b>100,0</b>
<b>Suorittanut yliopistotutkinnon tarkasteluajan loppuun mennessä</b>	9 214	44,4	2 706	29,8	6 508	55,8	12 029	78,9
<i>alemman korkeakoulututkinnon</i>	3 729	18,0	940	10,3	2 789	23,9	1 108	7,3
<i>ylemman korkeakoulututkinnon</i>	5 485	26,4	1 766	19,4	3 719	31,9	10 921	71,6
<b>Suoritti muun tutkinnon vuoteen 2008 mennessä</b>	655	3,2	286	3,1	369	3,2	731	4,8
<b>Ei tutkintoa tarkasteluajan lopussa</b>	10 894	52,5	6 100	67,1	4 794	41,1	2 491	16,3
<i>opiskeli edelleen aloittamassaan koulutuksessa</i>	8 953	43,1	4 973	54,7	3 980	34,1	851	5,6
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	547	2,6	322	3,5	225	1,9	94	0,6
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	909	4,4	541	6,0	368	3,2	1 140	7,5
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	46	0,2	32	0,4	14	0,1	54	0,4
<i>oli muussa toiminnassa</i>	439	2,1	232	2,6	207	1,8	352	2,3

## Taulukko 15.7

Vuoden 2003 yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan vuoden 2008 loppuun mennessä

Koulutusala	Uudet opiskelijat		Suoritettu tutkinto vuoden 2008 loppuun mennessä			
	2003	%	Alempi korkeakoulu- tutkinto	%	Ylempi korkeakoulu- tutkinto	%
<b>Yhteensä</b>	<b>20 763</b>	<b>100</b>	<b>3 729</b>	<b>18,0</b>	<b>5 485</b>	<b>26,4</b>
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	5 047	100	1 435	28,4	1 559	30,9
Kulttuuriala	1 599	100	485	30,3	351	22,0
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	4 443	100	868	19,5	1 703	38,3
Luonnontieteiden ala	3 512	100	406	11,6	687	19,6
Tekniikan ja liikenteen ala	4 271	100	148	3,5	622	14,6
Luonnonvara- ja ympäristöala	459	100	77	16,8	140	30,5
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 420	100	306	21,5	418	29,4
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	12	100	4	33,3	5	41,7

<sup>1)</sup> Koulutusaste ylempi korkeakoulututkinto tarkoittaa tässä sitä, että opinto-oikeus on ylempään korkeakoulututkintoon.

Vuonna 2003 ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneista muun kuin yliopistotutkinnon suoritti 3 prosenttia ja vailla tutkintoa oli 53 prosenttia. Aloittamiaan opintoja jatkoi 43 prosenttia, noin 3 prosenttia oli siirtynyt muuhun koulutukseen, ammattikorkeakouluopintoihin tai toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, hieman yli 4 prosenttia oli työssä ja loput olivat työttömänä tai jossain muussa toiminnassa.

Kun aikaa on kulunut kolmesta ja puoli vuotta vuonna 1995 ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneista oli vuoden 2008 loppuun mennessä valmistunut jo lähes 80 prosenttia. Ylemmän korkeakoulututkinnon oli suorittanut 72 prosenttia ja tutkintoa vailla oli enää 16 prosenttia. Samoja opintoja jatkoi edelleen 6 prosenttia.

Vuoden 2003 ylemmän korkeakoulututkinnon uusista opiskelijoista oli miehiä 44 prosenttia ja naisia 56 prosenttia. Myös yliopistokoulutuksessa miesten ja naisten opintojen kulku poikkesi

selvästi toisistaan. Naisista 56 prosenttia ja miehistä 30 prosenttia oli valmistunut vuonna 2003 aloittamistaan opinnoista vuoden 2008 loppuun mennessä. Naiset olivat suorittaneet muita kuin aloittamiaan tutkintoja yhtä usein kuin miehet, mutta miehistä oli vailla tutkintoa huomattavasti suurempi osa kuin naisista. Miehistä 55 prosenttia jatkoi edelleen opiskelua aloittamassaan koulutuksessa, naisista 34 prosenttia. Miehet olivat myös työssä ilman tutkintoa useammin kuin naiset.

Myös yliopistosektorilla on paljon vaihtelua opintojen läpäisyajassa eri koulutusalojen välillä. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalta sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta valmistuttiin nopeimmin. Noin 40 prosenttia oli suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon viidessä ja puolessa vuodessa. Hitaimmin valmistuttiin tekniikan ja liikenteen alalta, jolta 15 prosenttia oli suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon ja 4 prosenttia alemman korkeakoulututkinnon.

## 16 Koulutuksen keskeyttäminen

Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2007 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2008. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin henkilöperustaisiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Keskeyttämistä on tarkasteltu yhtenäisin käsittein ja määrittelyin ensisijaisesti koulutussektorin (lukiokoulutus, toisen asteen ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus, yliopistokoulutus) näkökulmasta. Keskeyttämisprosentin laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetystä kokonaisopiskelijämäärästä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisen henkilötunnuksen vuoksi. Näin ollen opiskelijamäärätieto on vain viitteellinen. Keskeyttämisen laskennan toteutus ja laskennassa käytetyt opiskelijamäärät on kuvattu julkaisun lopussa luvussa "Käsitteet ja luokitukset".

Luvussa käsitellään myös peruskoulun koulupudokkaita. Tilasto perustuu peruskoulujen Tilastokeskukselle ilmoittamiin koulukohtaisiin tietoihin.

Liitetaulukossa 29 on tietoja keskeyttämisestä opintoaloittain.

Keskeyttämistietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Koulutuksen keskeyttäminen lisääntyi muussa paitsi ammatillisessa koulutuksessa

Tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista 6 prosenttia keskeytti opintonsa eikä jatkanut missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa lukuvuoden 2007/2008 aikana. Eniten keskeyttäjiä oli ammatillisen koulutuksen ja vähiten lukiokoulutuksen opiskelijoissa.

Lukiolaisista 4,5 prosenttia keskeytti lukio-opintonsa. Kun keskeyttäneistä vähennetään muille koulutussektoreille siirtyneet opiskelijat, keskeyttämisprosentti pienenee runsaaseen 2

prosenttiin. Keskeyttämistiedoissa ovat mukana nuorten opetussuunnitelman mukaan lukiota opiskelevat.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen opiskelijoista keskeytti lukuvuoden aikana vajaa 10 prosenttia. Koska osa keskeyttäneistä jatkoi muussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen keskeyttäneiden osuudeksi jäi 9 prosenttia.

Neljän kuukauden koeajalla oppisopimuskoulutuksen keskeytti 1 082 opiskelijaa, vajaa 2 prosenttia kaikista oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista vuonna 2008. Koeajan jälkeen keskeyttäneitä oli 5 344, lähes 8 prosenttia kaikista oppisopimuskoulutusopiskelijoista.

#### Taulukko 16.1

Koulutuksen keskeyttäminen koulutussektoreittain lukuvuonna 2007/2008

Koulutussektori	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2007 <sup>1)</sup>	Suoritti tutkinnon omassa koulutussektorissa <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008	Jatkoi opiskelua omassa koulutussektorissa <sup>2)</sup> 20.9.2008	Keskeytti opinnot omassa koulutussektorissa <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008	Suoritti tutkinnon tai jatkoi opiskelua 20.9.2008 eri koulutussektorissa	Keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen 21.9.2007–20.9.2008	
	%	%	%	%	%	%	
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	103 903	100,0	30,8	64,7	4,5	2,3	2,2
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	122 995	100,0	25,0	65,2	9,8	0,9	8,9
Ammattikorkeakoulukoulutus	128 866	100,0	16,7	74,0	9,2	2,3	6,9
Yliopistokoulutus	151 135	100,0	22,3	71,7	6,1	0,9	5,2
<b>Yhteensä</b>	<b>506 899</b>	<b>100,0</b>	<b>23,3</b>	<b>69,3</b>	<b>7,5</b>	<b>1,6</b>	<b>5,9</b>

<sup>1)</sup> Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetystä opiskelijämäärästä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

<sup>2)</sup> Omalla koulutussektorilla tarkoitetaan koulutussektoria, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2007.

## Taulukko 16.2

Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen lukuvuosina 2000/2001–2007/2008

Koulutussektori	Lukuvuosi		2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
	2000/2001	2001/2002						
	%	%	%	%	%	%	%	%
<b>Yhteensä</b>								
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) <sup>1)</sup>	4,2	4,1	3,7	3,8	3,9	4,2	4,2	<b>4,5</b>
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	13,1	12,3	11,3	10,7	10,5	10,5	10,2	<b>9,8</b>
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>2)</sup>	9,5	7,6	8,2	8,4	8,7	9,2	9,0	<b>9,2</b>
Yliopistokoulutus <sup>3)</sup>	4,2	5,3	5,0	4,8	5,4	5,8	5,6	<b>6,1</b>
<b>Miehet</b>								
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) <sup>1)</sup>	4,5	4,5	4,3	4,4	4,2	4,6	4,6	<b>4,8</b>
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	13,8	12,6	11,5	10,7	10,3	10,7	10,3	<b>9,8</b>
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>2)</sup>	11,9	9,4	9,9	10,1	10,4	11,2	11,2	<b>11,3</b>
Yliopistokoulutus <sup>3)</sup>	4,8	6,0	5,7	5,5	6,5	6,7	6,6	<b>7,3</b>
<b>Naiset</b>								
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) <sup>1)</sup>	3,9	3,7	3,2	3,4	3,6	3,9	3,8	<b>4,3</b>
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	12,3	12,1	11,1	10,7	10,7	10,4	10,0	<b>9,9</b>
Ammattikorkeakoulukoulutus <sup>2)</sup>	7,6	6,2	6,8	6,9	7,2	7,5	7,2	<b>7,5</b>
Yliopistokoulutus <sup>3)</sup>	3,7	4,6	4,4	4,3	4,4	5,0	4,7	<b>5,0</b>

<sup>1)</sup> Lukuvuodesta 2005/2006 lähtien aineistosta ei ole poistettu ns. aikuislukiota, sillä tätä tietoa ei saa enää ylioppilastutkintorekisteristä. Sen sijaan kaikilta vuosilta on poistettu ne henkilöt, jotka oppilaitoksen ilmoituksen mukaan noudattavat aikuisten opetus suunnitelmaa.

<sup>2)</sup> Lukuvuodesta 2002/2003 lähtien ammattikorkeakoulukoulutuksen luvuissa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

<sup>3)</sup> Vuodesta 2002 lähtien yliopistojen opiskelijatieto on 20.9. tilanteen mukainen (aiemmin 31.12.). Puutteellisten opiskelijatietojen vuoksi Taideteollisen korkeakoulun keskeyttämistä ei ole voitu laskea lukuvuonna 2002/2003 eikä Svenska handelshögskolanin keskeyttämistä lukuvuonna 2004/2005.

Ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijoista 9 prosenttia keskeytti ammattikorkeakouluopintonsa lukuvuonna 2007/2008. Yli 2 prosenttia opiskelijoista siirtyi lukuvuoden aikana toiselle koulutussektorille. Jos heitä ei lasketa keskeyttäneiksi, keskeyttämisprosentti pienenee alle 7 prosenttiin.

Yliopistokoulutuksessa keskeyttämisprosentti oli 6. Yliopistokoulutuksesta vajaa prosentti siirtyi opiskelemaan muille koulutussektoreille.

Edelliseen lukuvuoteen verrattuna keskeyttäminen lisääntyi hieman kaikilla koulutussektoreilla paitsi ammatillisessa koulutuksessa, jossa keskeyttäminen väheni. Todellisten muutosten ohella kehitykseen on voinut vaikuttaa tilastoaineiston laadun paraneminen ja tilastoinnin muutokset.

## Eniten keskeytettiin luonnontieteiden alalla

Ammatillisessa koulutuksessa keskeytettiin lukuvuonna 2007/2008 ylivoimaisesti vähiten muun koulutuksen koulutusalailla, johon kuuluvat mm. poliisialan, palo- ja pelastusalan sekä vankeinhoidon koulutukset. Tässä ryhmässä keskeyttämisprosentti oli 2. Eniten keskeytettiin luonnontieteiden alalla, jolla keskeyttämisprosentti oli lähes 19.

Jos pientä muun koulutuksen koulutusalaan ei oteta huomioon, ammattikorkeakoulukoulutuksessa keskeytettiin vähiten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, jolla keskeyttäneitä oli 7 prosenttia. Eniten keskeytettiin luonnontieteiden alalla, jonka opiskelijoista 16 prosenttia jätti luonnontieteen ammattikorkeakouluopintonsa kesken lukuvuoden aikana.

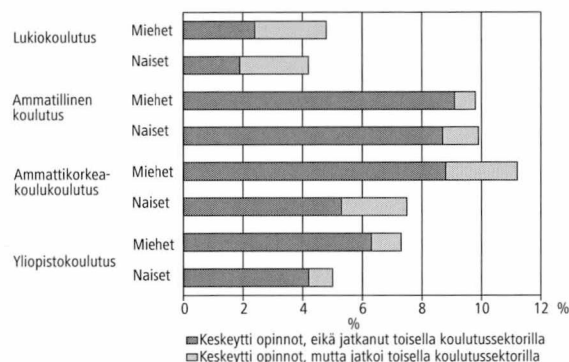
Yliopistokoulutuksessa opiskelevista vain 4 prosenttia keskeytti opintonsa sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Yliopistokoulutuksessa suurin keskeyttämisprosentti (yli 13 prosenttia) oli ammatillisen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen taapaa luonnontieteiden alalla.

## Ammattikorkeakoulukoulutuksen miehet keskeyttivät eniten

Miehet keskeyttävät opintonsa useammin kuin naiset. Suurin ero naisten ja miesten keskeyttämisessä oli ammattikorkeakoulukoulutuksessa.

### Kuvio 16.1

Miesten ja naisten keskeyttäminen koulutussektoreittain lukuvuonna 2007/2008 <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Keskeytti opinnot sillä koulutussektorilla, jolla opiskeli 20.9.2007.

### Taulukko 16.3

Koulutuksen keskeyttäminen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopisto-koulutuksessa koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan lukuvuonna 2007/2008

Koulutusala	Koulutussektori		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Yliopistokoulutus		Yliopistokoulutus	
	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2007 <sup>1)</sup>	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008	Keskeytti ammatillisen koulutuksen kokonaan 21.9.2007–20.9.2008	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2007 <sup>1)</sup>	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008	Keskeytti ammattikorkeakoulukoulutuksen kokonaan 21.9.2007–20.9.2008	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2007 <sup>1)</sup>	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008	Keskeytti yliopisto-koulutuksen kokonaan 21.9.2007–20.9.2008	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla <sup>2)</sup> 21.9.2007–20.9.2008
		%	%		%	%		%	%	%
Humanistinen ja kasvatusala	2 316	9,2	6,6	1 359	10,1	8,7	35 436	6,4	5,1	
Kulttuuriala	9 784	13,4	11,2	11 772	7,6	7,0	12 897	9,0	6,4	
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hallinnon ala	12 836	13,2	10,8	25 953	10,4	9,3	34 345	6,8	5,8	
Luonnontieteiden ala	5 610	18,7	14,9	6 586	16,1	13,4	23 393	13,5	8,7	
Tekniikan ja liikenteen ala	51 267	10,0	8,9	39 357	12,0	11,0	31 957	7,5	6,1	
Luonnonvara- ja ympäristöala	6 304	15,5	12,9	4 214	11,1	10,0	2 921	9,6	6,2	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	17 990	9,3	7,9	30 770	7,1	6,6	9 876	3,9	3,2	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	15 611	14,2	11,6	8 774	11,1	9,9	310	9,7	6,5	
Muu koulutus	1 277	2,1	2,0	81	0,0	0,0	–	–	–	
<b>Yhteensä</b>	<b>122 995</b>	<b>11,6</b>	<b>9,8</b>	<b>128 866</b>	<b>10,2</b>	<b>9,2</b>	<b>151 135</b>	<b>7,9</b>	<b>6,1</b>	

<sup>1)</sup> Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

<sup>2)</sup> Omalla koulutusosalalla tarkoitetaan koulutussektoria ja koulutusala, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2007.

Kaikki keskeyttäneet eivät kuitenkaan keskeyttäneet opintojaan kokonaan, vaan jatkoivat tutkintotavoitteista opiskelua saman lukuvuoden aikana toisella koulutussektorilla.

## Peruskoulun koulupudokkaita alle 200

Peruskoulun tavalla tai toisella kesken jättäneitä oli lukuvuonna 2009/2010 yhteensä 193. Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneitä oli 41 ja

oppivelvollisuusiän ohittaneita, ilman peruskoulun päättötodistusta eronneita oli yhteensä 152. Heistä 71 sai erotodistuksen ja 81 erosi ilman erotodistusta. Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneita oli 0,23 prosenttia kevätlukukauden yhdeksäsluokkalaisiin verrattuna. Koulupudokkaita oli neljä enemmän kuin vuotta aiemmin

Koulupudokkaista yli puolet oli poikia. Poikia oli oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneistä 59 prosenttia, erotodistuksen saaneista 51 prosenttia ja ilman erotodistusta jääneistä 63 prosenttia lukuvuonna 2009/2010.

### Taulukko 16.4

Peruskoulun koulupudokkaat lukuvuosina 1999/2000–2009/2010

Lukuvuosi	Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneet <sup>1)</sup>	Oppivelvollisuusiän ohittaneet, ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet <sup>2)</sup>			Kevätlukukauden lopun 9.-luokkalaisten määrään verrattuna	Kevätlukukauden 9.-luokkalaisten määrä
		Erotodistuksen saaneet	Ilman erotodistusta jääneet	Yhteensä		
1999/2000	90	69	124	193	0,29	66 821
2000/2001	69	79	131	210	0,33	64 512
2001/2002	63	82	109	191	0,31	62 095
2002/2003	79	63	98	161	0,26	61 419
2003/2004	67	94	84	178	0,28	64 456
2004/2005	70	94	124	218	0,34	64 350
2005/2006	60	86	92	178	0,27	66 473
2006/2007	55	79	73	152	0,23	66 230
2007/2008	47	56	59	115	0,17	67 388
2008/2009	39	69	81	150	0,23	65 687
2009/2010	41	71	81	152	0,23	65 560

<sup>1)</sup> Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneiksi katsotaan sellaiset oppivelvollisuusikäiset, jotka eivät lukuvuoden aikana ole lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen. Oppivelvollisuutensa laiminlyöneitä voi olla kaikilla luokka-asteilla.

<sup>2)</sup> Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ovat oppivelvollisuusiän ohittaneita, jotka eivät ole oppivelvollisuutensa aikana suorittaneet peruskoulun koko oppimäärää. Osa heistä on saanut erotodistuksen ja osa ei.

## 17 Opiskelijoiden työssäkäynti

Opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvataan tässä luvussa Tilastokeskuksen rekisteripohjaisten opiskelija- ja työssäkäyntitilaston kokonaisaineistojen tietojen perusteella.

Rekisteripohjaiset kokonaisaineistojen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilötason opiskelijatietoihin ja työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin vuodelta 2008. Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen opiskelijatiedot ovat 20.9.2008 tilanteen mukaiset. Näyttötutkintoon valmistavan ja oppisopimuksena järjestetyn ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat kalenterivuoden 2008 mukaiset. Työssäkäyntitilaston tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhde voimassa vuoden 2008 viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan.

Tilastovuodesta 2005 lähtien rekisteripohjaiseen opiskelijoiden työssäkäyntitilastoon on laskettu mukaan vain 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat opiskelijat. Tiedot opiskelijoiden työssäkäynnistä perustuvat työeläketietoihin ja vuodesta 2005 lähtien 15–17-vuotiaat nuoret eivät ole kuuluneet työeläkevakuutuksen piiriin eikä heidän työssäkäynnistään saa rekistereistä tietoa.

Tietoja opiskelijoiden työssäkäynnistä julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Opiskelijoiden työssäkäynti oli vuonna 2008 yleisempää kuin vuotta aiemmin

Opiskelijoista yli puolet, 59 prosenttia, kävi toisessa opiskelun ohessa. Työssäkäyvien osuus kasvoi edellisestä vuodesta vajaa puoli prosenttiyksikköä. Lukiokoulutuksessa, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa opiskelleiden työssäkäyvien osuudet kasvoivat, sen sijaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen työssäkäyvien opiskelijoiden osuus pysyi edellisvuoden tasolla.

Naiset kävivät miehiä yleisemmin opintojen ohella työssä, naisista 61 prosentilla ja miehistä

56 prosentilla oli työsuhde opintojen ohessa. Naisten ja miesten työssäkäynnissä opintojen ohella oli suurin ero ylioppilastutkintoon, ammattikorkeakoulututkintoon ja alempaan korkeakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa. Työssäkäyvien naisten osuus oli noin 10 prosenttiyksikköä miesten osuutta korkeampi. Sen sijaan ylempään korkeakoulututkintoon, mm. maisterin tai diplomi-insinöörien tutkintoon johtavissa opinnoissa miehet kävivät naisia yleisemmin opintojen ohella työssä.

Työssäkäynti opintojen ohessa lisääntyi iän myötä. 18-vuotiaista opiskelijoista 26 prosentilla ja 22-vuotiaista ja sitä vanhemmista opiskelijoista yli puolella oli työsuhde. Vähintään 25-vuotiaista opiskelijoista 73 prosenttia kävi opintojen ohella

#### Taulukko 17.1

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti 2008 sekä työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista 2000–2008

Koulutussektori	Opiskelijoita yhteensä 2008	Työllisiä opiskelijoita 2008	Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista								
			2008 %	2007 %	2006 %	2005 %	2004 %	2003 %	2002 %	2001 %	2000 %
Lukiokoulutus	48 289	15 616	32,3	31,6	29,8	30,0	31,0	30,0	30,8	31,5	31,3
Toisen asteen ammatillinen koulutus	220 242	136 455	62,0	62,1	58,6	56,2	54,4	45,6	43,7	43,8	42,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	132 474	78 756	59,5	58,5	55,8	53,6	52,7	50,8	50,2	51,0	49,5
Yliopistokoulutus	164 064	100 811	61,4	60,9	59,1	57,5	56,9	55,7	55,9	57,8	57,6
<b>Yhteensä</b>	<b>565 069</b>	<b>331 638</b>	<b>58,7</b>	<b>58,3</b>	<b>55,6</b>	<b>53,6</b>	<b>52,5</b>	<b>48,8</b>	<b>48,2</b>	<b>49,2</b>	<b>48,2</b>

### Taulukko 17.2

Vähintään 18-vuotiaiden mies- ja naisopiskelijoiden työssäkäynti koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2008

Koulutusaste	Miesopiskelijoita			Naisopiskelijoita		
	Yhteensä	Työllisiä	%	Yhteensä	Työllisiä	%
Lukiokoulutus	21 079	5 483	26,0	27 210	10 133	37,2
Toisen asteen ammatillinen koulutus	106 430	64 458	60,6	113 690	71 875	63,2
Opistoasteen koulutus	107	107	100,0	15	15	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	58 247	30 809	52,9	69 691	43 707	62,7
Alempi korkeakoulukoulutus	42 744	20 916	48,9	53 261	31 012	58,2
Ylempi ammattikorkeakoulukoulutus	1 685	1 585	94,1	2 851	2 655	93,1
Ylempi korkeakoulukoulutus	22 983	15 756	68,6	21 566	14 050	65,1
Lääkärien erikoistumiskoulutus	872	837	96,0	1 846	1 685	91,3
Lisensiaatinkoulutus	1 613	1 383	85,7	1 469	1 268	86,3
Tohtorinkoulutus	8 179	6 496	79,4	9 531	7 408	77,7
<b>Yhteensä</b>	<b>263 939</b>	<b>147 830</b>	<b>56,0</b>	<b>301 130</b>	<b>183 808</b>	<b>61,0</b>

### Taulukko 17.3

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2008

Koulutusaste	Opiskelijoita yhteensä	Työllisiä opiskelijoita	Ikä								
				%	18	19	20	21	22	23	24
Lukiokoulutus	48 289	15 616	32,3	7 872	3 563	828	461	317	251	209	2 115
Toisen asteen ammatillinen koulutus	220 120	136 333	61,9	8 175	5 260	4 003	4 537	4 844	4 787	4 557	100 170
Opistoasteen koulutus	122	122	100,0	—	—	—	—	—	—	—	122
Ammattikorkeakoulukoulutus	127 938	74 516	58,2	53	2 546	4 936	6 792	8 186	8 147	7 332	36 524
Alempi korkeakoulukoulutus	96 005	51 928	54,1	69	1 527	3 071	4 315	4 884	4 697	4 091	29 274
Ylempi ammattikorkeakoulukoulutus	4 536	4 240	93,5	—	—	—	—	—	—	—	4 240
Ylempi korkeakoulukoulutus	44 549	29 806	66,9	2	30	125	228	485	1 340	2 489	25 107
Lääkärien erikoistumiskoulutus	2 718	2 522	92,8	—	—	—	—	—	—	—	2 522
Lisensiaatinkoulutus	3 082	2 651	86,0	—	—	—	—	—	1	4	2 646
Tohtorinkoulutus	17 710	13 904	78,5	—	—	—	—	—	11	58	13 835
<b>Yhteensä</b>	<b>565 069</b>	<b>331 638</b>	<b>58,7</b>	<b>16 171</b>	<b>12 926</b>	<b>12 963</b>	<b>16 333</b>	<b>18 716</b>	<b>19 234</b>	<b>18 740</b>	<b>216 555</b>
Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista, %				25,9	37,8	40,3	47,1	51,9	54,2	57,5	72,8

### Taulukko 17.4

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan 2008

Koulutusala	Opiskelijoita yhteensä		Työllisiä opiskelijoita yhteensä	
		%		%
Yleissivistävä koulutus (lukio)	48 289	100,0	15 616	32,3
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	42 216	100,0	24 828	58,8
Kulttuuriala	35 999	100,0	19 020	52,8
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	107 134	100,0	75 996	70,9
Luonnontieteiden ala	36 574	100,0	20 707	56,6
Tekniikan ja liikenteen ala	157 373	100,0	89 992	57,2
Luonnonvara- ja ympäristöala	18 485	100,0	10 177	55,1
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	86 228	100,0	55 258	64,1
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	31 426	100,0	18 951	60,3
Muu koulutus (suojeluala)	1 345	100,0	1 093	81,3
<b>Yhteensä</b>	<b>565 069</b>	<b>100,0</b>	<b>331 638</b>	<b>58,7</b>

töissä. Työssäkäynti yleistyi edellisvuodesta eniten 19–22-vuotiailla opiskelijoilla.

Työssäkäynnissä oli eroja koulutusaloittain. Suojelualan opiskelijoista 81 prosentilla ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan opiskelijoista 71 prosentilla oli työsuhde vuoden

2008 lopussa. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan opiskelijoista työssäkäyviä oli 64 prosenttia ja matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opiskelijoista 60 prosenttia. Lukiolaisista 32 prosenttia kävi opintojen ohella työssä.

## 18 Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Seuraavassa tarkastellaan tutkinnon suorittaneiden toimintaa vuoden kuluttua valmistumisesta. Aineistossa ovat kaikki ne vuonna 2007 peruskoulun jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet, jotka asuivat Suomessa vuoden 2008 lopussa eikä tutkinto ollut muuttunut siihen mennessä. Tiedot perustuvat henkilöperustaisiin rekisteritietoihin.

Tutkintotiedot ovat Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Työssäkäyntitiedot on saatu vuoden 2008 työssäkäyntitilaston ennakosta, jonka tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Sijoittumista seurataan henkilön pääasiallisen toiminnan avulla, joka on vuoden 2008 viimeisen viikon mukainen. Työssä olevilla on tieto työn ohella opiskelusta, joka tarkoittaa opiskelua tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja perustuu Tilastokeskuksen opiskelija-aineiston tietoihin vuodelta 2008.

Tietoja sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa [www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi) aihealueella Koulutus.

### Vastavalmistuneet työllistyivät lähes yhtä hyvin vuonna 2008 kuin vuotta aiemmin

Vastavalmistuneet työllistyivät lähes yhtä hyvin vuonna 2008 kuin vuotta aiemmin. Korkeakoulututkinnon suorittaneet työllistyivät parhaiten.

Heistä vajaat 90 prosenttia oli työssä vuoden 2008 lopussa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden maisterien ja diplomi-insinöörien työhön sijoittuneiden osuudet kasvoivat hieman. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneista työhön sijoittui 74 prosenttia, osuus oli puoli prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisvuonna.

#### Taulukko 18.1

Vuonna 2007 perusasteen jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2008

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2007	Toiminta vuoden 2008 lopussa (ennakkotieto)					
		Työllisiä yhteensä		Tutkinnon suorittaneista työn ohessa opiskelevien osuus		Päätoimisia opiskelijoita	Työttömiä
		%	%	%	%	%	%
Ylioppilastutkinto	31 009	100,0	45,4	27,8	37,5	2,3	14,8
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	53 579	100,0	73,8	10,8	6,5	11,0	8,7
Opistoasteen tutkinto	135	100,0	96,3	28,2	2,2	0,7	0,7
Ammattikorkeakoulututkinto	20 054	100,0	89,2	7,8	3,1	4,7	3,0
Alempi korkeakoulututkinto	3 262	100,0	70,5	48,3	26,3	1,4	1,8
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	356	100,0	96,1	5,3	0,6	2,0	1,4
Ylempi korkeakoulututkinto	13 573	100,0	88,3	15,3	3,9	4,2	3,7
Lääkärien erikoistumiskoulutus	425	100,0	98,4	15,1	0,7	0,2	0,7
Lisensiaatintutkinto	376	100,0	81,9	40,7	8,5	5,1	4,5
Tohtorintutkinto	1 384	100,0	87,6	8,9	1,6	2,3	8,5
<b>Yhteensä</b>	<b>124 153</b>	<b>100,0</b>	<b>71,0</b>	<b>16,1</b>	<b>13,8</b>	<b>6,6</b>	<b>8,5</b>
Tutkinnon suorittaneet 2006, toiminta vuoden 2007 lopussa	121 248	100,0	70,8	16,1	14,4	5,7	9,0
Tutkinnon suorittaneet 2005, toiminta vuoden 2006 lopussa	120 415	100,0	68,4	15,1	15,5	6,8	9,4

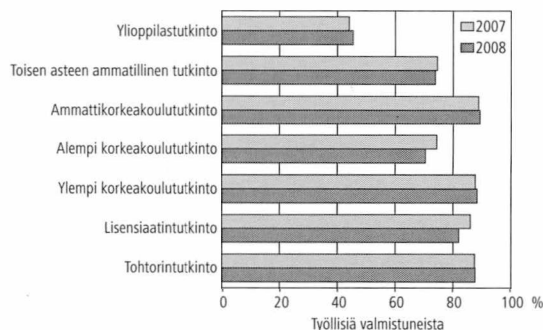
Vaikka työllisten osuus pysyi lähes samansuuruisena, työttömien osuus kasvoi ja opintojaan jatkavien osuus pieneni edellisvuodesta. Työttömien osuus kasvoi kuudesta seitsemään prosenttiin. Työttömänä oli eniten toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista, 11 prosenttia, kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Ammattikorkeakouluista valmistuneista oli työttömänä 5 prosenttia ja ylempien korkeakoulututkinnon suorittaneista 4 prosenttia. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömiä osuudet olivat samansuuruiset kuin edellisenä vuonna. Opintoja jatkoivat eniten ylioppilaat ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet. Päätoimista opiskelua jatkoi 38 ja opiskelua työn ohessa 28 prosenttia edellisvuoden ylioppilaista.

## Miesten ja naisten työllistymisessä eroja

Miesten ja naisten työhön sijoittumisessa on jonkin verran eroja. Miehistä oli työllistynyt 65 prosenttia ja naisista 76 prosenttia. Työttömänä oli

**Kuvio 18.1**

Tutkinnon suorittaneiden työllisyys vuoden kuluttua valmistumisesta koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2007 ja 2008, %



miehistä 8 ja naisista 5 prosenttia. Päätoimista opiskelua jatkoi miehistä 13 prosenttia ja naisista 15 prosenttia.

**Taulukko 18.2**

Vuonna 2007 perusasteen jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet miehet ja naiset koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2008

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2007				Pääasiallinen toiminta vuoden 2008 lopussa (ennakkotieto)							
	Miehiä		Naisia		Työllisiä		Työttömiä		Opiskelijoita		Muita	
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia
Ylioppilastutkinto	13 154	17 855	100,0	100,0	31,6	55,6	3,1	1,7	34,9	39,4	30,4	3,3
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	25 757	27 822	100,0	100,0	67,9	79,2	13,4	8,7	5,9	7,0	12,7	5,1
Opistoasteen tutkinto	117	18	100,0	100,0	97,4	88,9	0,9	0,0	1,7	5,5	0,0	5,6
Ammattikorkeakoulututkinto	7 328	12 726	100,0	100,0	89,4	89,1	5,6	4,2	3,0	3,1	2,0	3,6
Alempi korkeakoulututkinto	758	2 504	100,0	100,0	68,7	71,0	2,1	1,2	27,2	26,0	2,0	1,8
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	127	229	100,0	100,0	92,9	97,8	5,5	0,0	0,8	0,4	0,8	1,8
Ylempi korkeakoulututkinto	5 453	8 120	100,0	100,0	90,6	86,7	3,6	4,6	3,4	4,1	2,4	4,5
Lääkärien erikoistumiskoulutus	138	287	100,0	100,0	98,6	98,3	0,7	0,0	0,7	0,7	0,0	1,1
Lisensiaatintutkinto	155	221	100,0	100,0	84,5	80,1	5,8	4,5	6,5	10,0	3,2	5,4
Tohtorintutkinto	668	716	100,0	100,0	87,4	87,7	2,5	2,1	0,6	2,5	9,4	7,7
<b>Yhteensä 2008</b>	<b>53 655</b>	<b>70 498</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>64,8</b>	<b>75,8</b>	<b>8,4</b>	<b>5,2</b>	<b>12,6</b>	<b>14,8</b>	<b>14,2</b>	<b>4,2</b>
2007	52 768	68 480	100,0	100,0	66,3	74,4	6,3	5,3	12,9	15,5	14,6	4,8
2006	52 842	67 573	100,0	100,0	63,9	71,8	7,4	6,3	13,7	16,9	14,9	5,0
2005	51 378	67 520	100,0	100,0	62,3	69,7	8,7	7,4	14,7	18,3	14,3	4,7
2004	50 592	66 340	100,0	100,0	60,9	68,3	9,6	8,0	15,9	18,8	13,5	4,8

## Korkean asteen koulutuksella työllistyi paremmin koulutuksen alasta riippumatta

Sijoittumisessa oli eroja koulutusaloittain. Työllisyys vaihteli korkea-asteen koulutuksen suorittaneilla suojelualan 98 prosentista kulttuurialan 78

prosenttiin ja keskiasteelta valmistuneilla suojelualan 98 prosentista yleissivistävän koulutuksen suorittaneiden eli ylioppilaiden 45 prosenttiin. Kaikilla koulutuksen aloilla korkea-asteen koulutuksen suorittaneet sijoittuivat töihin yhtä hyvin tai paremmin kuin keskiasteen koulutuksen suorittaneet.

### Taulukko 18.3

Vuonna 2007 tutkinnon suorittaneiden työllisyys koulutusalan (opetushallinnon luokitus) ja koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan vuoden 2008 lopussa

Koulutusala	Tutkinnon suorittaneita 2007		Työllisiä vuoden 2008 lopussa (ennakkotieto)	
		%	Keskiaste %	Korkea-aste %
Yleissivistävä koulutus	31 009	100,0	45,4	-
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	6 441	100,0	81,0	80,8
Kulttuuriala	6 215	100,0	59,8	77,8
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	15 751	100,0	80,0	87,3
Luonnontieteiden ala	4 711	100,0	55,8	83,0
Tekniikan ja liikenteen ala	28 319	100,0	66,8	91,2
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 364	100,0	68,1	82,2
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	18 768	100,0	86,6	93,4
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	8 487	100,0	75,9	88,4
Muu koulutus (suojeluala)	1 088	100,0	98,2	98,1
<b>Yhteensä</b>	<b>124 153</b>	<b>100,0</b>	<b>63,4</b>	<b>87,4</b>

# Käsitteet ja luokitukset

## Käsitteet

### Tiivistelmä

Katso lukujen 1–9 käsitteet.

### 1. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan tässä julkaisussa pääsääntöisesti oppilaitoksen ylläpitäjää. Oppilaitoksen ylläpitäjinä toimivat tyypillisimmillään kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhtiöt ja säätiöt. Koulutuksen järjestämisluvut antaa opetusministeriö tai muu asianomainen viranomainen.

Oppilaitoksissa annettava tutkintotavoitteinen koulutus on jaoteltu opetuksen sisällön mukaan seuraaviin koulutussektoreihin: peruskoulukoulutus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus.

### 2. Väestö ja väestön koulutus rakenne

#### Väestön koulutustasomittain (VKTM)

Väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Ts. väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspituudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Väestön koulutustasoa mitattaessa perusjoukkoa käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttäneitä väestöstä. Näin siksi, että alle 20-vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa.

Mittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä sekä eri väestöryhmien välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia.

Väestön koulutustasomittain on laskettu seuraavan kaavan mukaan 20 vuotta täyttäneestä väestöstä:

$$VKTM = \left( \frac{\sum_{i=1}^8 f_i x_i}{\sum_{i=1}^8 f_i} \right) * 100, jossa$$

f = Henkilöiden lukumäärä

x = Koulutusasteen teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen

i = Koulutusaste

Koulutusaste (i):

Teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen (x), vuosina:

Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	0
3 Keskiaste	3
5 Alin korkea-aste	5
6 Alempi korkeakouluaste	7
7 Ylempi korkeakouluaste	9
8 Tutkijakoulutusaste	12

### 3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Opiskelijoilla tarkoitetaan tilastovuonna 20.9. ja vuodesta 2004 alkaen näyttötutkintoon valmistuvan ja oppisopimuskoulutuksen osalta 1.1.–31.12. oppilaitosten kirjoilla olevia tutkintotavoitteisen peruskoulu-, lukio-, ammatillisen, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksen opiskelijoita. Tiedot yliopistokoulutuksen opiskelijoista ovat vuoteen 2001 saakka 31.12. tilanteesta sisältäen syksyllä tutkinnon suorittaneet.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan opiskelijoita (ks. määritelmä edellä), jotka ovat tulleet tilastovuonna kirjoille tietyn oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen (lukio-, ammatillinen ja ammattikorkeakoulukoulutus) tai tiettyyn yliopistoon mihin tahansa koulutukseen (yliopistokoulutus). Peruskoulun perusopetuksessa uusiksi opiskelijoiksi lasketaan kaikki 1. luokan oppilaat. Aikuisen perusopetuksen uusista opiskelijoista ei kerätä tilastotietoa. Yliopistokoulutuksessa uusiin opiskelijoihin on laskettu vain alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat. Vuoteen 2001 asti uusiin ammattikorkeakouluopiskelijoihin laskettiin vain läsnäolleet ilmoittautuneet.

Netto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskelevien henkilöiden määrää. Jos henkilö opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa (esim. ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa), hänet on laskettu mukaan vain kerran. Aineiston opiskelijoista 2 400:lla eli 0,3 prosentilla oli puutteellinen henkilötunnus. Heidän osaltaan päällekkäistä koulutusta ei ole voitu tutkia.

Tutkinnon suorittaneet ovat tilastovuonna 1.1.–31.12. ylioppilastutkinnon, kansainvälisen ylioppilastutkinnon (IB- tai Reifepfung-tutkinto), Gymnasiexamen-tutkinnon, ammatillisen tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tai yliopisto-

tutkinnon suorittaneita. Peruskoulukoulutuksessa tutkinnon suorittaneilla tarkoitetaan peruskoulun päättötodistuksen saaneita. Tutkintoihin ei lasketa sotilasalan tutkintoja eikä ulkomailla suoritetuista tutkintoja.

**Koti- ja opiskelumaakuntavertailussa** kuviossa 3.2 ja liitetaulukossa 11 *kotimaakunnalla ennen opiskelun aloittamista* tarkoitetaan opiskelijan kotimaakuntaa 31.12.2008. *Kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen* on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2009. Opiskelumaakunta on maakunta, jossa koulutus annettiin 20.9.2009.

Ulkomaalaisiin opiskelijoihin on laskettu mukaan kaikki opiskelijat, joiden kansalaisuus on muu kuin Suomen. Ulkomaalaisiksi on laskettu lisäksi kaikki ne opiskelijat, joilla ei ole kansalaisuustietoa.

Katso myös lukujen 4–8 käsitteet.

#### 4. Esi- ja peruskouluopetus

**Peruskouluilla** tarkoitetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksia:

- 11 Peruskoulut
- 12 Peruskouluasteen erityiskoulut
- 19 Perus- ja lukioasteen koulut (koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta).

Oppilaat on tilastoitu vuosiluokittain. Mikäli erityisopetuksen oppilaita ei ole jaoteltu vuosiluokille, heidät on tilastoitu ikänsä mukaan esiopetukseen ja vuosiluokille 1–9. Oppilasmäärätiedot koskevat tilannetta 20.9.

**Esiopetus** on pääasiassa 6-vuotiaille, seuraavana vuonna koulunsa aloittaville lapsille tarkoitettua opetusta. Esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa ja sitä järjestetään sekä peruskouluissa että päivähoitossa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

**Peruskoulujen esiopetusoppilaita** ovat peruskouluissa kirjoilla olevat esiopetusoppilaat. Esiopetusoppilaita katsotaan myös koulujen esiopetuksessa olevat vammaiset lapset ja ns. nollaluokan oppilaat.

**Päivähoidon esiopetusoppilaita** katsotaan päivähoitossa vähintään 700 tuntia vuodessa kestävää esiopetusta saavat lapset.

**Lisäopetuksen oppilaita** ovat peruskouluun liittyvän, vuoden mittaisen, vapaaehtoisen lisäluokan eli 10. luokan oppilaat.

**Erityisopetuksessa** olevia oppilaita ovat oppivelvollisuuden tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat. Erityisopetusoppilaat saavat opetusta joko erityiskouluissa tai ns. tavallisissa kouluissa erityisluokilla tai yleisopetukseen integroituna.

**Oppivelvollisuutensa laiminlyöneeksi** katsotaan sellaiset oppilaat, jotka eivät lukuvuoden aikana ole lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen.

**Lykkäystä saaneilla** tarkoitetaan oppivelvollisia, jotka ovat saaneet luvan aloittaa koulunkäynnin 8-vuotiaina eli vuotta säädettyä myöhemmin.

**Yksityisopetuksessa, kotona tai vastaavassa opiskelevat** sellaiset oppilaat, joiden ei ole mahdollista opiskella koulussa.

**Tilapäisesti ulkomailla** oleviksi lasketaan oppivelvolliset, jotka ovat ulkomailla muun syyn kuin lomamatkan vuoksi.

**Luokalle jääneellä** tarkoitetaan oppilasta, joka on kahdessa tai useammassa aineessa saanut heikon arvosanan (4) ja joutuu tämän vuoksi kertaamaan yhden vuosiluokan. Luokalle jää myös oppilas, joka ei saa suoritettua hyväksyttyä tutkintoa aineessa, josta on saanut heikon arvosanan. Oppilas voi jäädä luokalle myös huoltajansa pyynnöstä.

**Oppivelvollisuusiän ohittaa** oppilas, joka täyttää 17 vuotta.

**Erotodistus** annetaan sellaiselle koulusta eroavalle oppilaalle, joka ei ole oppivelvollisuutensa aikana (ennen 17 vuotta täytettyään) suorittanut peruskoulun oppimäärää.

**Peruskoulun päättötodistuksen** saa peruskoulun koko oppimäärän suorittanut oppilas. Päättötodistuksen voi myös suorittaa yksityisoppilaana erityisessä tutkinnossa. Peruskoulun lisäksi oppivelvollisuusiän ohittaneet voivat suorittaa peruskoulun päättötodistuksen lukioissa, kansanopistoissa, ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa ja muissa oppilaitoksissa.

#### 5. Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot

##### **Lukiokoulutuksen opiskelijat**

**Lukiokoulutusta annetaan** seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

- 15 Lukiot
- 19 Perus- ja lukioasteen koulut (koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta)
- 63 Kansanopistot (vain osa).

**Uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9.2009 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2009. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

**Lukiokoulutuksen opiskelijoita** ovat ne lukiokoulutuksessa olevat opiskelijat, jotka ovat suorittamassa lukion koko oppimäärää, IB-tutkintoa, Reifeprüfung-tutkintoa tai Gymnasieexamen-tutkintoa. Opiskelijatiedot kerätään henkilö pohjaisina ja ne koskevat tilannetta 20.9. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Lukion koko oppimäärän suorittaneet ovat suorittaneet hyväksyttävästi lukion opetussuunnitelmaan sisältyvien oppiaineiden valtakunnalliset oppimäärät. Lukion koko oppimäärän voi suorittaa lukiossa ja kansanopistossa.

**Aineopiskelija** opiskelee yksittäistä peruskoulun tai lukion opetussuunnitelmaan kuuluvaa oppiainetta, ei peruskoulun tai lukion koko oppimäärää.

Lukion päättötodistuksen saa lukion koko oppimäärän suorittanut opiskelija.

### **Ylioppilastutkinnot**

Lukion koko oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkintolautakunnan laatimaan ylioppilaskokeeseen, jonka hyväksytyt suorittaminen johtaa **ylioppilastutkintoon**. Ylioppilastutkinnon voi suorittaa lukiossa tai kansanopistossa.

**IB-tutkinto** (International Baccalaureate) on kansainvälinen ylioppilastutkinto, jonka voi suorittaa 16 maamme lukiossa.

**Reifeprüfung-tutkinto** on ylioppilastutkinnon kaltainen tutkinto, jonka voi suorittaa Helsingin saksalaisessa koulussa.

**Gymnasieexamen-tutkinto** on lukiotutkinto, jonka voi suorittaa Ålands lyceumissa.

## **6. Ammatillinen koulutus**

**Ammatillista koulutusta** annetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

- 21 Ammatilliset oppilaitokset
- 22 Ammatilliset erityisoppilaitokset
- 23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset
- 24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset
- 28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset
- 41 Ammattikorkeakoulu
- 61 Musiikkioppilaitokset
- 62 Liikunnan koulutuskeskukset
- 63 Kansanopistot
- 99 Muut oppilaitokset

Näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta voidaan antaa myös koulutusalan yrityksissä.

**Ammatillisella koulutuksella** tarkoitetaan tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista lisäkoulutusta. **Ammatillinen peruskoulutus** on toisen asteen perustutkintoihin johtavaa koulutusta. Ammatillinen peruskoulutus voi olla opetussuunnitelmaperusteista koulutusta tai näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta. Opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutuksiin ei enää muutamiin vuosiin ole otettu uusia opiskelijoita.

**Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin** valmistavat koulutukset ovat tutkintotavoitteista **ammatillista lisäkoulutusta**. Nämä koulutukset ovat aina näyttötutkintoon valmistavaa koulu-

tusta ja tutkinnot näyttötutkintoja. **Ammatillista koulutusta järjestetään sekä oppilaitosmuotoisena koulutuksena että oppisopimuskoulutuksena.**

**Oppisopimuskoulutus** on työvaltainen opiskelumuoto, jossa suurin osa ammattitaidosta hankitaan työpaikalla ja koulutusta täydennetään tietopuolisilla opinnoilla yleensä jossakin oppilaitoksessa. Oppisopimus on opiskelijan ja työnantajan välinen työsopimus.

Vuonna 2004 ammatillisen koulutuksen **tilastointia uudistettiin**. **Opiskelijoiden perusjoukko muuttui aikaisemmasta**. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat 20.9. tilanteen mukaisia kuten ennenkin. Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijatiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja, kun tiedot aikaisemmin olivat 20.9. tilanteesta. Oppisopimuskoulutukseen osallistuneiden tiedot ovat kalenterivuoden tietoja. Teoriajaksoilla 20.9. oppilaitoksissa olleet oppisopimusopiskelijat eivät sisälly oppilaitosmuotoisen koulutuksen opiskelijamääriin, joten päällekkäisiä tietoja ei ole. Tämä mahdollistaa tietojen yhteen laskemisen oppilaitosmuotoisesta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta, jolloin saadaan kattava tieto ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kokonaismäärästä. Vertailu edellisen vuoden tietojen kanssa ei siten ole kaikilta osin mahdollista. Aikasarjatarjonnassa on otettava huomioon myös se, että ilmiöalueella on tapahtunut muutoksia lähes joka vuosi.

Ammatillisen koulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan opiskelijoita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen tai solmineet oppisopimuksen kalenterivuoden 2008 aikana. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat olivat tulleet kirjoille oppilaitokseen 1.1.–20.9. välisenä aikana ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat 1.1.–31.12. välisenä aikana. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat solmivat oppisopimuksen 1.1.–31.12. välisenä aikana.

**Ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla** tarkoitetaan oppilaitoksessa kirjoilla olevia opiskelijoita ja oppisopimuskoulutukseen osallistuneita opiskelijoita. Oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat poikkileikkajankohdan 20.9. tietoja ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijatiedot kalenterivuoden tietoja. Tiedot oppisopimusopiskelijoista ovat kalenterivuoden tietoja.

**Ammatillisen koulutuksen tutkinnoilla** tarkoitetaan ammatillisen peruskoulutuksen toisen asteen ja opistoasteen tutkintoja sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Tutkinnot on voinut

suorittaa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa tai oppisopimuskoulutuksena. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Oppisopimuskoulutuksen todistuksella tarkoitetaan oppisopimusopiskelijan saamaa todistusta koulutuksen suorittamisesta. Todistus ei ole tutkinto.

## 7. Ammattikorkeakoulukoulutus

Ammattikorkeakoulut ovat oppilaitostyyppiin 41 kuuluvia oppilaitoksia.

**Opiskelijatiedot** kuvaavat ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita 20.9.2009 tilanteen mukaisina.

**Uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9.2009 opiskelemissa olleita 1.1.–20.9.2009 kyseiseen koulutukseen kyseisessä ammattikorkeakoulussa ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautuneita.

**Tutkintotiedot** ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2009) tietoja.

Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää. Vuodesta 2005 alkaen aikuiskoulutuksen lukuihin ei sisälly ylempät ammattikorkeakoulututkinnot.

## 8. Yliopistokoulutus

**Yliopistot** ovat oppilaitostyyppiin 42 kuuluvia oppilaitoksia.

**Yliopisto-opiskelijoilla** tarkoitetaan tässä luvussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita. Tutkintoa suorittavia opiskelijoita ovat alemmaa ja ylempää korkeakoulututkintoa, lääkäreiden erikoistumiskoulutusta, lisensiaatintutkintoa ja tohtorintutkintoa suorittavat opiskelijat. Erillisiä aineenopettajan kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat on siirretty aineistovuodesta 1993 lähtien tutkintoon johtamattomaan koulutukseen. Erillisiä erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan ja opinto-ohjaajan opintoja suorittavat on siirretty aineistovuodesta 2006 lähtien tutkintoon johtamattomaan koulutukseen. Opiskelijatiedot ovat 20.9.2009 tilanteen mukaiset.

Niiltä osin, kun opiskelijoilla ei ole ilmoittautumisvelvollisuutta, tiedot puuttuvat. Tästä syystä esimerkiksi jatko-opiskelijoiden tarkkaa määrää ei tiedetä. Sama opiskelija voi olla samanaikaisesti kirjoilla useammassa yliopistossa. Yliopiston sisällä opiskelija on laskettu tilaston lukuihin vain kerran.

**Uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9.2009 opiskelemissa olevia yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Jat-

kotutkintojen osalta opiskelija kirjautuu uudeksi opiskelijaksi vain, jos hän aloittaa jatkotutkinnon opiskelun eri yliopistossa, missä aikaisemmat tutkinnot on suoritettu. Liitetaulukossa 18 uusien opiskelijoiden määrässä ovat mukana kaikkien koulutusasteiden uudet opiskelijat.

**Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja** ovat alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot, lisensiaatintutkinnot, tohtorintutkinnot, erikoislääkärin, erikoishammaslääkärin ja erikoiseläinlääkärin tutkinnot. Aineistovuodesta 2006 lähtien erillisiä erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan ja opinto-ohjaajan opintojen suorituksia ei ole enää laskettu tutkinnoiksi. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2009) tietoja.

## HUOMATTAVAA

Yliopistoissa otettiin käyttöön 1.8.2005 uusi kaksiportainen tutkintorakenne, jossa ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen pohjana on pääsääntöisesti alempi korkeakoulututkinto tai sitä vastaava koulutus, joka on suoritettava ennen ylempää korkeakoulututkintoa. Kaksiportainen tutkintorakenne on kaikilla opintoaloilla lääketieteellistä ja hammaslääketieteellistä alaa lukuun ottamatta. Tutkintojen laajuus ilmaistaan opintopistein. Kaikki syksystä 2005 alkaen opintonsa aloittaneet opiskelevat uuden tutkintojärjestelmän mukaan. Aikaisemmin aloittaneista voivat edelleen jatkaa vanhassa järjestelmässä vain eläinlääketieteellisellä, hammaslääketieteellisellä, lääketieteellisellä ja teknillistieteellisellä alalla opiskelevat 31.7.2010 saakka. Uuden tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevat tilastoidaan alemman korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi ja vasta tämän tutkinnon suoritettuaan ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi.

## 9. Oppilaitosten aikuiskoulutus

**Oppilaitosten aikuiskoulutustietoja kerätään** seuraaviin oppilaitostyyppisiin kuuluvista oppilaitoksista:

- 21 Ammatilliset oppilaitokset
- 22 Ammatilliset erityisoppilaitokset
- 23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset
- 24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset
- 28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset
- 41 Ammattikorkeakoulut
- 61 Musiikkioppilaitokset
- 62 Liikunnan koulutuskeskukset
- 63 Kansanopistot
- 64 Kansalaisopistot
- 65 Opintokeskukset
- 66 Kesäyliopistot
- 99 Muut oppilaitokset.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot.

**Osallistujat** ovat kalenterivuonna käynnissä olleisiin aikuiskoulutuksiin osallistuneita. Brutto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan sitä, että sama henkilö on voinut vuoden aikana osallistua useampaan eri koulutukseen ja hänet on laskettu osallistujaksi niihin kaikkiin. Netto-opiskelijalla tarkoitetaan sitä, että sama opiskelija lasketaan opiskelijaksi vain kerran samassa oppilaitoksessa.

**Opetustunneiksi** on laskettu kaikki kalenterivuoden aikana opettajien (luennoitsijoiden yms.) antamat opetustunnit. Opetustuntien luokittelussa on käytetty opetushallinnon aikuiskoulutuksen sisältöluokitusta.

#### ***Aikuiskoulutukset koulutustyypeittäin:***

1. **Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus**, on tutkintoon johtamatonta ammatillista koulutusta, johon koulutuksen järjestäjä on saanut ammatilliseen lisäkoulutukseen tarkoitettua valtionosuutta.
2. **Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus**, on sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, joka suoritetaan oppilaitoksessa ns. tietopuolisena oppisopimuskoulutuksena.
3. **Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus** on sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, johon koulutuksen järjestäjä on saanut rahoitusta työhallinnolta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen.
4. **Työnantajan tilaamat kurssit** ovat sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, jonka rahoittajana on yritys, julkisyhteisö tai muu henkilöstölleen koulutusta tarjoava organisaatio.
5. **Vapaana sivistystyönä järjestetyllä koulutuksella** tarkoitetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan järjestämää koulutusta. Vapaan sivistystyön oppilaitoksilla tarkoitetaan oppilaitosta, jolla on edellä mainitun lain mukainen ylläpitämislupa.
6. **Avoin ammattikorkeakouluopetus** on ammattikorkeakoulun järjestämää avointa ammattikorkeakouluopetusta.
7. **Avoin yliopisto-opetus** on kaikille tarkoitettua avointa yliopisto-opetusta.
8. **Muulla koulutuksella** tarkoitetaan sellaista tutkintoon johtamatonta ammatillista tai yleisivistävää koulutusta, joka ei sisälly mihinkään edellä oleviin jaotteluihin.

#### **10. Opettajat ja muu henkilökunta**

Työssäkäyntitilaston ammattitieto perustuu suurelta osin hallinnollisiin rekistereihin. Ammat-

tietieto muodostetaan kaikille vuoden viimeisellä viikolla työlliseen työvoimaan kuuluville ja se kuvaa tilastovuoden viimeisen viikon ammattia. Opettajien ammattitiedot saadaan lähinnä kuntien ja valtion työsuhteaineistoista sekä Tilastokeskuksen palkkatilastosta (VEL-opettajat).

Työssäkäyntitilaston opettajia kuvaavat tiedot muodostuvat henkilöistä, joiden ensisijainen ammatti on opettaminen. Mukana ovat opettajat, jotka työskentelevät vuoden viimeisellä viikolla oppilaitoksissa, joiden toimiala on uuden TOL 2008:n mukaisesti alemman perusasteen koulutus (koodi 85200), ylemmän perusasteen koulutus (85311), lukiokoulutus (85312), keskiasteen ammatillinen koulutus (85320) tai korkea-asteen koulutus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa (85420). Korkea-asteen koulutukseen lasketaan TOL 2008 -luokituksessa mukaan myös kesäyliopistot, avoimet korkeakoulut sekä yliopistojen ja korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskukset, jotka kuuluivat edellisessä vuoden 2002 toimialaluokituksessa luokkaan kansanopistot, kansalaisopistot, musiikkioppilaitokset yms. (koodi 80421). Jos henkilö opettaa kahden tai useamman eri oppilaitosryhmän oppilaitoksessa, hän on tilastossa mukana ainoastaan pääasiallisen työsuhteensa perusteella. Pääasiallinen työsuhte päätellään tulojen perusteella. Työssäkäyntitilaston luvuissa on mukana myös mm. virkavapaalla olevia opettajia ja tilapäisiä tuntiopettajia, joten tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisemmissa Oppilaitostilastot-julkaisuissa (vuodet 1994–2004) esitettyjen lukujen kanssa.

Oppilaitosten **muulla henkilökunnalla** tarkoitetaan muita kuin opettajan toimessa työskenteleviä henkilöitä. Tällaisia ovat esimerkiksi koulunkäyntiavustajat, koulutussihteerit, kansliahenkilökunta, keittiöhenkilökunta, siivoojat, kiinteistönhoitajat jne. Mukana ovat vain ne henkilöt, joiden toimipaikan toimiala on perusasteen, keskiasteen tai korkea-asteen koulutus. Tieto toimialasta perustuu Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin, valtion virastojen ja toimipaikkojen rekisterin sekä kuntien eläkevakuutuksen toimintayksikkorekisterin tietoihin.

#### **11. Koulutuksen talous**

**Käyttömenoiksi** on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta valtionosuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttötalouden bruttomenot sekä ns. pienet hankkeet. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita. Pienten hankkeiden osuus ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menoista on osittain arvioitu aikasarjatiedoissa.

Investointimenot eivät sisälly käyttömenoihin. Opiskelijaa kohden lasketut käyttömenot on saatu jakamalla koulutussektorittaiset kustannusvuoden menot syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvolla. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käyttömenoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000.

**Esiopetuksen** menoiksi on laskettu elokuusta 2000 alkaen päiväkotien ja peruskoulujen yhteydessä tapahtuva 6-vuotiaiden lasten maksuton esiopetus. Sairaala- ja vammaisopetuksen menot sisältyvät lukuihin. Koulukuljetusten kustannukset sisältyvät esiopetuksen menoihin vuodesta 2005 alkaen.

**Perusopetuksen** menoiksi on laskettu peruskoulujen, peruskouluasteen erityiskoulujen sekä harjoittelukoulujen ja muiden peruskoulua vastaavien koulujen perusasteen menot. Sairaala- ja vammaisopetuksen sekä valtion koulukotien menot sisältyvät lukuihin. Vuodesta 2000 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun yhteydessä tapahtuneen esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

**Lukiokoulutuksen** menot sisältävät lukioiden menot sekä harjoittelukoulujen ja muiden lukiokoulutusta järjestävien oppilaitosten lukiokoulutuksen menot. Vuodesta 2000 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän lukiokoulutuksen. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa aineopiskelijat sisältyvät opiskelijamääriin.

**Ammatillisen koulutuksen** menot sisältävät ammatillisten oppilaitosten (ml. musiikkioppilaitokset, liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot ja ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset) ammatillisen peruskoulutuksen (tutkintoon johtavan koulutuksen) menot. Aikasarjatiedoissa kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ammatillisen peruskoulutuksen menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen menoihin vuodesta 2000 alkaen. Ammatillisten erikoisoppilaitosten menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen lukuihin. Tiedot eivät sisällä oppisopimuskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, lääninhallitusten ostaman täydennyskoulutuksen ja maksullisen palvelutoiminnan menoja. Väli-aikaisten ammattikorkeakoulujen, Ahvenanmaan ja sotilasalan ammatillisten oppilaitosten menot eivät ole mukana ammatillisen koulutuksen menoissa.

**Oppisopimuskoulutus** sisältää oppisopimus-koulutuksena järjestetyn ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen menot mukaan lukien Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tukeman oppisopimuskoulutuksen menot.

**Ammattikorkeakoulukoulutus** sisältää väli-aikaisten ja vakinaisten ammattikorkeakoulujen menot. Ahvenanmaan ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisälly lukuihin. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin.

**Yliopistokoulutus ja -tutkimus** sisältää yliopistojen menot. Käyttömenoilla tarkoitetaan valtion tilinpäätöksen mukaisia budjettirahoitteisia toimintamenoja mukaan lukien talonrakennuksista ja kiinteistöjen hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen käyttömenoihin on sisällytetty yliopistojen ulkopuolinen tutkimusrahoitus. Yliopistojen menoissa ovat mukana valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vuodesta 1995 alkaen (vuonna 1995 vain osan kustannusvuotta). Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa ulkopuolinen tutkimusrahoitus sisältyy yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menoihin.

**Muu koulutus** sisältää kansanopistojen ja kansalaisopistojen menot sekä musiikkioppilaitosten ja liikunnan koulutuskeskusten muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen menot. Vuodesta 2000 alkaen kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten tutkintoon johtavan koulutuksen menot sisältyvät perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen lukuihin. Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja opintokeskusten menot eivät sisälly muu koulutus -ryhmän lukuihin.

**Hallintomenot** sisältävät opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä kuntien ja kuntayhtymien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon toimintamenot. Oppilaitosten omat hallintomenot on luettu niiden käyttömenoihin.

**Opintotuki** sisältää opintorahan, asumislisän, aikuisopintorahan, korkotuen ja -avustuksen, takausvastuusuoritukset, ateriatuen ja koulumatkatuen. Yhteissummasta ei ole vähennetty opiskelijoiden Kelalle maksamia vuositulomallin mukaisia korotuksia takaisinperityistä opintotuista.

## **12. Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat**

**A1-kieli** on vuosiluokilla 1–6 aloitettu yhteinen (pakollinen) kieli. Oppilaat voivat lukea kahta tai useampaa yhteistä kieltä. A1-kieli voidaan aloittaa jo ensimmäisellä tai toisella luokalla, mutta yleisimmin se aloitetaan kolmannella luokalla. Joidenkin erityisopetuksessa olevien oppilaiden ei tarvitse opiskella yhteistä kieltä.

**A2-kieli** on vuosiluokilla 1–6 vapaaehtoisena aloitettu kieli, jonka opiskelu voidaan aloittaa jo

luokilla 1–4. Yleisimmin A2-kielen opiskelu aloitetaan kuitenkin neljännellä tai viidennellä luokalla.

**B1-kieli** on vuosiluokilla 7–9 alkava yhteinen (pakollinen) kieli; ruotsi, suomi tai englanti. Jos oppilas on vuosiluokilla 1–6 valinnut A1-kieleksi muun kuin toisen kotimaisen kielen, B1-kieli on ruotsi tai suomi. Joidenkin erityisopetuksessa olevien oppilaiden ei tarvitse opiskella B1-kieltä.

**B2-kieli** on vuosiluokilla 7–9 alkava valinnainen kieli.

**B3-kieli** on lukiossa aloitettu valinnainen kieli.

**Matematiikkaa** opiskellaan lukiokoulutuksessa joko pitkän tai lyhyen oppimäärän mukaan.

### 13. Erityisopetus

#### *Peruskoulun erityisopetus*

Peruskoulun erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota järjestetään peruskoulun oppilaille vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen, tunne-elämän häiriön tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi (erityisopetukseen otetut tai siirretyt) tai lievien oppimis- tai sopeutumisvaikeuksien takia (osa-aikainen erityisopetus). Oppilaalle tulee laatia lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Peruskoulun erityisopetus eroaa yleisopetuksesta siinä, että se edellyttää huomattavia erityisjärjestelyjä. Järjestelyt voivat koskea opetussuunnitelmaa, opetusmenetelmiä, oppilasarvostelua, apuvälineitä, kommunikointitapaa jne. Erityisoppilaat saavat opetusta yleisopetuksen yhteydessä, erityisryhmissä tai erityiskouluissa.

**Erityisopetukseen otetuilla ja siirretyillä** tarkoitetaan peruskoulun oppilaita, jotka on vammaisuuden, sairauden, kehityksen viivästymisen, tunne-elämän häiriön tai muun syyn vuoksi otettu tai siirretty erityisopetukseen. Otto- tai siirtopäätös tehdään kunnallisen toimielimen päätöksellä ja se edellyttää asiantuntijoiden ja vanhempien kuulemista sekä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laatimista. Tarpeen vaatiessa oppiaineiden oppimääriä voidaan yksilöllistää yleisopetusta suppeammiksi. Oppivelvollisuutta voidaan myös pidentää, mikäli oppilaan ei todennäköisesti ole mahdollista saavuttaa perusopetukselle asetettuja tavoitteita yhdeksässä vuodessa.

#### *Erityisopetukseen otto- tai siirtopäätöksen perusteet:*

##### 1. Vaikea kehitysviivästymä

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut keskiasteinen, vaikea tai vaikein kehityksen viivästymä. Oppilaan oppimäärät ovat aina osin tai kokonaan yksilöllistettyjä.

##### 2. Lievä kehitysviivästymä

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan lievä kehityksen viivästymä.

##### 3. Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan neurologinen vamma tai kehityshäiriö, kuten ADHD, tai liikuntavamma, kuten CP-oireyhtymä.

##### 4. Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus.

##### 5. Autismiin tai Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan autismi tai Aspergerin oireyhtymä.

##### 6. Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisen vaikeudet

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan kielen kehityksen häiriö (dysfasia).

##### 7. Näkövamma

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan näkövamma

##### 8. Kuulovamma

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan kuulovamma.

##### 9. Muu kuin edellä mainittu syy

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut jokin muu kuin edellä mainittu syy.

#### **Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetuksen järjestämispaiikka:**

1. Opetus kokonaan yleisopetuksen yhteydessä: oppilas opiskelee yleisopetuksen yhteydessä.
2. Opetus osittain yleisopetuksen yhteydessä: oppilas opiskelee osin erityisluokassa tai erityisryhmässä ja osin yleisopetuksen yhteydessä.
3. Erityisryhmä, erityisluokka: oppilas opiskelee erityisryhmässä tai -luokassa.

#### **Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetusjärjestelyt:**

1. Opetusjärjestelynä yleisopetus: oppilas opiskelee yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisia oppimääriä.
2. Osa oppimäärästä yksilöllistetty: oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yleisopetusta suppeampia, yksilöllistettyjä oppimääriä.

3. Kaikki oppimäärät yksilöllistetty: oppilas opiskelee kaikissa oppiaineissa yleisopetusta suppeampia, yksilöllistettyjä oppimääriä.

**Osa-aikaisella erityisopetuksella** tarkoitetaan opetusta, jota järjestetään peruskoulun oppilaille lievien oppimis- tai sopeutumisvaikeuksien takia. Osa-aikaista erityisopetusta saaneiksi lasketaan sekä ne ilman otto- tai siirtopäätöstä olevat oppilaat, jotka saavat ainoastaan osa-aikaista erityisopetusta, kuten myös ne erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat, jotka saavat osa-aikaista erityisopetusta muiden erityisopetusjärjestelyjensä lisäksi.

Kukin oppilas esiintyy osa-aikaista erityisopetusta kuvaavassa tilastossa vain yhteen kertaan osa-aikaisen erityisopetuksen saannin ensisijaisen syyn mukaan. Ensisijainen syy voi olla puhehäiriö, luku- ja kirjoitushäiriö tai -vaikeudet, matematiikan oppimisen vaikeudet, vieraan kielen oppimisen vaikeudet, sopeutumisvaikeudet tai tunne-elämän häiriö tai muut vaikeudet oppimisessa. Muut vaikeudet oppimisessa voivat aiheutua mm. autismista, Aspergerin oireyhtymästä, dysfasiasta tai aivotoiminnan häiriöstä.

Katso myös kohta 4. Esi- ja peruskouluopetus.

#### ***Ammatillisen koulutuksen erityisopetus***

Ammatillisen koulutuksen erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota järjestetään vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai muun syyn vuoksi erityisiä opetus- tai oppilashuoltopalveluja tarvitseville opiskelijoille. Opiskelijalle tulee laatia ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Katso myös kohta 6. Ammatillinen koulutus.

#### ***14. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy***

**Hakijalla** tarkoitetaan tässä aineistossa henkilöä, joka on peruskoulun jälkeisen toisen asteen luki- tai ammatillisen koulutuksen yhteishaussa ensisijaisesti hakenut johonkin kalenterivuonna alkavaan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Hakijoiksi on myös tilastoitu ne henkilöt, jotka ovat aloittaneet koulutuksen, joka ei ole kuulunut ko. vuoden yhteishakuihin.

Hakijalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka on hakenut kalenterivuonna alkavaan korkeakoulukoulutukseen ammattikorkeakoulukoulutuksen tai yliopistokoulutuksen yhteishauissa tai yhteishakujen ulkopuolella. Sama henkilö voi hakea useisiin valintayksiköihin ammattikorkeakoulukoulutuksen yhteishaussa ja yhteishaun ulkopuolella sekä yliopistokoulutuksen yhteishaussa ja erillisvalinnoissa. Hakeneiden tilastossa henkilö

on useimmiten laskettu vain kerran koulutussektorin tai koulutusasteen lukumäärään. Joissain tapauksissa, mm. ylioppilaiden hakua kuvaavissa tilastoissa, on henkilöltä laskettu tilastoon mukaan vain yksi haku.

Lukiokoulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9. opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen 1.1.–20.9. ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa vielä lisäksi ilmoittautuneet ensimmäistä kertaa läsnä tai poissa oleviksi. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan opiskelijoita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen tai solmineet oppisopimuksen kalenterivuoden aikana. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat olivat tulleet kirjoille oppilaitokseen 1.1.–20.9. välisenä aikana ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat 1.1.–31.12. välisenä aikana. Yliopistokoulutuksen uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9. opiskelemissa olevia yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Uusien opiskelijoiden määrä on pienempi kuin julkaisun muissa luvuissa mm. sen vuoksi, että mukaan on laskettu vain sellaiset opiskelijat, joilla on aineistoissa oikea henkilötunnus, sekä sen vuoksi, että useissa taulukoissa uusi opiskelija on laskettu vain kerran koulutussektorin tai koulutusasteen lukumääriin.

#### ***15. Opintojen kulku***

Perusjoukkona tilastossa on tietyn vuoden tutkintoon johtavan koulutuksen uudet opiskelijat, joilla on suomalainen henkilötunnus. Opintojen kulkua on seurattu koulutuksen aloittamisesta tietyn vuoden loppuun mennessä siten, että on yhdistetty tietyn vuoden opiskelija-aineistosta uusien opiskelijoiden koulutustiedot tarkasteluvuoden lopun tutkinto- ja opiskelija-aineistojen tietoihin. Tietoja vertaamalla on saatu kuvaus tarkasteluvuoden lopun tilanteesta: kuinka moni oli suorittanut aloittamansa koulutuksen, kuinka moni opiskeli ja moniko oli poistunut koulutusjärjestelmästä. Opiskelijoille tai tutkinnon suorittajille ei ole tehty erillisiä kyselyjä tai tiedonkeruita. Tietojen vertailussa on käytetty hieman erilaisia sääntöjä eri koulutussektoreissa.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen aloittaneiden opintojen kulkua on kuvattu siten, että on verrattu aloitettua koulutusta suoritettuun tai opiskeltavaan koulutukseen opetushallinnon koulutusluokituksen koulutusalan ja koulutussektorin mukaan. Ammattikorkeakouluopintojen

kulkua on kuvattu hieman tarkemmin opetushallinnon koulutusalan ja koulutussektorin mukaan. Yliopisto-opiskelijoiden opintojen kulkua on kuvattu siten, että on katsottu ovatko he suorittaneet koulutusalaan riippumatta minkä tahansa alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon tai opiskelivatko he missä tahansa yliopistokoulutuksessa.

## 16. Koulutuksen keskeyttäminen

**Keskeyttämisellä** tarkoitetaan vuoden aikana tapahtunutta perusasteen jälkeisen tutkintotoivoitteisen koulutuksen keskeyttämistä. Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla syyskuussa 2007 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2008. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai ei suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi.

**Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät** poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä kokonaisopiskelijamääristä, koska aineistosta on poistettu seuraavat ryhmät:

- 1) henkilöt, joilla on puutteellinen henkilötunnus
- 2) syyskuussa 2007 opiskeleviksi ilmoitetut, jotka olivat suorittaneet ko. koulutuksen jo ennen syyskuuta 2007
- 3) vuosina 2007–2008 lakkautetut oppilaitokset
- 4) aikuisten opetussuunnitelman mukaan lukio-koulutuksessa opiskelevat
- 5) ennen vuotta 2002 lukio-opinnot tai ammatillisen koulutuksen aloittaneet
- 6) opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutukset
- 7) näyttötutkintoon valmistava koulutus
- 8) oppisopimuskoulutus
- 9) ammatilliset erityisoppilaitokset
- 10) ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat
- 11) lisensiaatintutkintoa, tohtorintutkintoa tai lääkärin erikoistumiskoulutusta suorittavat.

### Taulukko.

Vuoden 2007 kokonaisopiskelijamäärän ja keskeyttämisen laskennassa käytetyn opiskelijamäärän vertailu

	Opiskelijamäärä 2007	Opiskelijamäärä, josta keskeyttäminen on laskettu	Erotus
Lukiokoulutus	115 253	103 903	-11 350
Ammatillinen koulutus	266 479	122 995	-143 484
Ammattikorkeakoulukoulutus	133 284	128 866	-4 418
Yliopistokoulutus	176 304	151 135	-25 169

Keskeyttämistilaston opiskelijamäärät ovat siis viitteellisiä, eikä niitä tulisi käyttää opiskelijamäärää kuvaavana tilastona.

### Huomattavaa:

Yliopistokoulutus poikkeaa muista koulutuksista tällä tavoin lasketussa keskeyttämisessä. Koska yliopistokoulutukselle ei ole määritelty normipituutta samalla tavalla kuin muissa koulutuksissa, opiskelija voi olla yliopiston kirjoissa vaikka kuinka pitkään. Mukana voi olla todellisuudessa opintonsa keskeyttäneitä.

**Koulupudokkailla** tarkoitetaan peruskoulun oppilaita, jotka keskeyttävät koulunkäynnin ennen oppivelvollisuuden suorittamista (oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneet) tai eivät oppivelvollisuutensa aikana suorita peruskoulun koko oppimäärää (ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet).

Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneiksi katsotaan sellaiset oppivelvollisuusikäiset, jotka eivät lukuvuoden aikana ole lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen. Oppivelvollisuutensa laiminlyöneitä voi olla kaikilla luokka-asteilla.

Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ovat oppivelvollisuusiän ohittaneita, jotka eivät ole oppivelvollisuutensa aikana suorittaneet peruskoulun koko oppimäärää. Osa heistä on saanut erotodistuksen ja osa ei.

## 17. Opiskelijoiden työssäkäynti

Tilastokeskuksen rekisteripohjaisessa opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvaavassa kokonaisaineistossa opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhde voimassa vuoden 2008 viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.

Tilastovuodesta 2005 lähtien rekisteripohjaiseen opiskelijoiden työssäkäyntitilastoon on laskettu mukaan vain 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat opiskelijat. Tiedot opiskelijoiden työssäkäynnistä perustuvat työeläketietoihin ja vuodesta 2005 lähtien 15–17-vuotiaat nuoret eivät ole kuuluneet työeläkevakuutuksen piiriin eikä heidän työssäkäynnistään saa rekistereistä tietoa.

## 18. Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden 2008 viimeisellä viikolla. Työlliseksi luetaan henkilöt, joilla oli voimassaoleva työsuhde vuoden viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. **Työttömiksi** luetaan henkilöt, jotka olivat työministeriön työnhakijarekisterin mukaan työttömänä vuoden



# Liitetaulukot

## *Koulutussektoreita kuvaavia taulukoita*

1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2009 .....	105
2. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2009 .....	107
3. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 .....	108
4. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2009 .....	109
5. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 .....	110

## *Luku 2. Väestö ja väestön koulutus rakenne*

6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja maakunnan mukaan 2009 .....	110
7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan 2009 .....	111
8. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2009 .....	112

## *Luku 3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli*

9. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritetut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009 .....	114
10. Perusasteen jälkeisen tutkinnon vuonna 2009 suorittaneiden mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan .....	117
11. Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulutussektoreittain 2009 .....	118
12. Ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2009 .....	120
13. Ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009 .....	120
14. Ruotsinkieliset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009 .....	121

## *Luku 6. Ammatillinen koulutus*

15. Ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoinen) uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009 .....	122
16. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, osallistuneet ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009 .....	129

## *Luku 7. Ammattikorkeakoulukoulutus*

17. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009 .....	135
--	-----

## *Luku 8. Yliopistokoulutus*

18. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009 . . . . . 138
19. Yliopistokoulutuksen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2009 . . . . . 147

## *Luku 9. Oppilaitosten aikuiskoulutus*

20. Oppilaitosten tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen osallistuneet (brutto) oppilaitos- ja koulutustyyppin mukaan 2009 . . . . . 148

## *Luku 13. Erityisopetus*

21. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat opetusjärjestelyjen, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteella mukaan 2009 . . . . . 149
22. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen järjestämispaikan, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteella mukaan 2009 . . . . . 150

## *Luku 14. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy*

23. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009. . . . . 151
24. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 . . . . . 152
25. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 . . . . . 154
26. Vuonna 2000 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa . . . . . 158
27. Vuonna 2000 ylioppilastutkinnon suorittaneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa . . . . . 158
28. Vuonna 2000 toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja opiskelemaan 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa . . . . . 159

## *Luku 16. Koulutuksen keskeyttäminen*

29. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla opintoaloittain 2007/2008 . . . . . 160

## *Kansainvälisen ISCED- luokituksen mukaisia taulukoita*

30. Uudet opiskelijat ISCED-alan ja -asteen mukaan 2009. . . . . 163
31. Opiskelijat ISCED-alan ja -asteen mukaan 2009. . . . . 164
32. Suoritetut tutkinnot ISCED-alan ja -asteen mukaan 2009 . . . . . 165
33. Oppivelvollisuuskoulun jälkeisen tutkinnon vuonna 2009 suorittaneiden mediaani-ikä ISCED:in pääkoulutusalan ja koulutusasteen mukaan . . . . . 166
34. 15 vuotta täyttänyt väestö ISCED-alan ja -asteen mukaan 2009 . . . . . 167

# Tabellbilagor

## Tabeller som beskriver utbildningssektorer

1. Finlands folkmängd efter ålder och landskap 31.12.2009 .....	105
2. Studerande efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, utbildningens län, storområde och landskap 2009 .....	107
3. Studerande efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	108
4. Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, utbildningens län, storområde och landskap 2009 .....	109
5. Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	110

## Kapitel 2. Befolkning och befolkningens utbildningsstruktur

6. Den befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) och landskap 2009 .....	110
7. Den befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) och ålder 2009 .....	111
8. Den befolkning som avlagt examina efter grundnivån enligt utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) och ålder 2009 .....	112

## Kapitel 3. Studerande och personer som avlagt examen efter ålder, rörlighet, medborgarskap och modersmål

9. Nya studerande, studerande och avlagda examina efter utbildningssektor och ålder 2009 .....	114
10. Medianåldern för de personer som år 2009 avlagt examen efter utbildningsområde och - nivå (undervisningsförvaltningens klassificering) .....	117
11. Jämförelse av hemlandskap och studielandskap för nya studerande, studerande och de studerande som avlagt examen efter utbildningssektor 2009 .....	118
12. Utländska (utländska medborgare) universitetsstuderande efter världsdel 1991–2009 .....	120
13. Utländska (utländska medborgare) studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	120
14. Svenskspråkiga studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	121

## Kapitel 6. Yrkesutbildning

15. Nya studerande, studerande och examina i yrkesutbildning (skolform) efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2009 .....	122
16. Nya studerande, studerande och examina efter utbildning inom läroavtalsutbildning (Statistikcentralens klassificering) 2009 .....	129

## Kapitel 7. Yrkehögskoleutbildning

17. Nya studerande, studerande och examina i yrkehögskoleutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2009 .....	135
--	-----

### *Kapitel 8. Universitetsutbildning*

18. Nya studerande, studerande och examina i universitetsutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2009 .....	138
19. Nya studerande för lägre och högre högskoleexamen, studerande och examina i universitetsutbildning efter studieområde (undervisningsförvaltningens klassificering 1995) 1990-2009 .....	147

### *Kapitel 9. Vuxenutbildning vid läroanstalter*

20. Deltagare i vuxenutbildning som inte leder till examen vid läroanstalter (brutto) efter läroanstalts- och utbildningstyp 2009 .....	148
---	-----

### *Kapitel 13. Specialundervisning*

21. Elever som antagits eller flyttats till specialundervisning i grundskolan efter undervisningsarrangemang, årsklasset och antagnings- eller flyttningsbeslut 2009 .....	149
22. Elever som antagits eller flyttats till specialundervisning i grundskolan efter var specialundervisningen ges samt efter årsklasset och antagnings- eller flyttningsbeslut 2009 .....	150

### *Kapitel 14. Sökning och tillträde till utbildning*

23. Personer som sökt till utbildning efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	151
24. Nya studerande efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	152
25. Nya studerande efter utbildningsområde, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2009 .....	154
26. Placering i studier och arbetslivet samt examina i slutet av åren 2000–2008 bland personer som slutfört grundskolan år 2000 .....	158
27. Placering i studier och arbetslivet samt examina i slutet av åren 2000–2008 bland personer som avlagt studentexamen år 2000 .....	158
28. Placering i arbetslivet och studier samt examina i slutet av åren 2000–2008 bland personer som avlagt yrkesexamen på andra stadiet år 2000 .....	159

### *Kapitel 16. Avbrytande av studier*

29. Avbruten utbildning inom olika utbildningssektorer efter studieområde (undervisningsförvaltningens klassificering) läsåret 2007/2008 .....	160
--	-----

### *Tabeller efter den internationella ISCED-klassificeringen*

30. Nya studerande efter ISCED-område och -nivå 2009 .....	163
31. Studerande efter ISCED-område och -nivå 2009 .....	164
32. Avlagda examina efter ISCED-område och -nivå 2009 .....	165
33. Medianåldern för de personer som år 2009 avlagt examen efter läropliktsskolan efter ISCED:s huvudsakliga utbildningsområde och utbildningsnivå .....	166
34. Den 15 år fyllda befolkningen efter ISCED-område och -nivå 2009 .....	167

# Appendix Tables

## *Tables describing educational sectors*

1.	Population in Finland by age and region on 31 December 2009 .....	105
2.	Students by type of education, sex, language of instruction, institution owner, province, major region and region in 2009 .....	107
3.	Students by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	108
4.	Completed qualifications and degrees by type of education, sex, language of instruction, institution owner, province, major region and region in 2009 .....	109
5.	Completed qualifications and degrees by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	110

## *Chapter 2 Population and educational structure of population*

6.	Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Statistics Finland's classification) and region 2009 .....	110
7.	Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Statistics Finland's classification) and age 2009 .....	111
8.	Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Educational Administration's classification) and age 2009 .....	112

## *Chapter 3 Age, mobility, citizenship and native language of students and attainers of educational qualifications*

9.	New students, students and completed qualifications and degrees by type of education and age in 2009 .....	114
10.	Median age of those having completed a qualification in 2009 by field and level of education (Educational Administration's classification) .....	117
11.	Comparison of home regions and regions of study among new students, students and attainers of educational qualifications and degrees by type of education in 2009 .....	118
12.	Foreign (foreign citizens) university students by continent in 1991–2009 .....	120
13.	Foreign (foreign citizens) students by type, field and level of education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	120
14.	Swedish-speaking students by type, field and level of education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	121

## *Chapter 6 Vocational education*

15.	New students, students and qualifications in vocational education (school type) by programme (Statistics Finland's classification) in 2009 .....	122
16.	New students, students and qualifications in apprenticeship training by programme (Statistics Finland's classification) in 2009 .....	129

## *Chapter 7 Polytechnic education*

17.	New students, students and qualifications in polytechnic education by programme (Statistics Finland's classification) in 2009 .....	135
-----	---	-----

### *Chapter 8 University education*

18. New students, students and degrees in university education by programme (Statistics Finland's classification) in 2009 .....	138
19. New lower and higher university degree students, students and degrees in university education by field of studies (Educational Administration's classification 1995) in 1990–2009 .....	147

### *Chapter 9 Adult education of educational institutions*

20. Participants (gross) in adult education not leading to a qualification at educational institutions by type of institution and programme in 2009 .....	148
---	-----

### *Chapter 13 Special education*

21. Pupils entered or transferred into special education in basic education according to teaching arrangements, grade, group and reason for entrance or transfer decision in 2009 .....	149
22. Pupils entered or transferred into special education in basic education according to place of teaching, age group and reason for entrance or transfer decision in 2009 .....	150

### *Chapter 14 Entrance and admission to education*

23. Applicants to education according to sex, type of education and previous education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	151
24. New students according to sex, type of education and previous education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	152
25. New students according to field and type of education and previous education (Educational Administration's classification) in 2009 .....	154
26. Placement in education and employment, and qualifications and degrees at year-end 2000 to 2008 of comprehensive school leavers in 2000 .....	158
27. Placement in education and employment, and qualifications and degrees at year-end 2000 to 2008 of upper secondary general school leavers in 2000 .....	158
28. Placement in employment and education, and qualifications and degrees at year-end 2000 to 2008 of completers of upper secondary vocational education in 2000 .....	159

### *Chapter 16 Discontinuation of education*

29. Drop-outs from different types of education by field of education (Educational Administration's classification) in the school/academic year 2007–2008 .....	160
---	-----

### *Tables in accordance with the International Standard Classification of Education (ISCED)*

30. New students by field and level of ISCED in 2009 .....	163
31. Students by field and level of ISCED in 2009 .....	164
32. Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2009 .....	165
33. Median age of those having completed a post-compulsory education qualification in 2009 according to the ISCED main field of education and level of education .....	166
34. Population aged 15 or over by field and level of ISCED in 2009 .....	167

# 1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2009

Ikä	Yhteensä	Manner-Suomi	Uusimaa	Itä-Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala
<b>Yhteensä</b>	<b>5 351 427</b>	<b>5 323 693</b>	<b>1 423 576</b>	<b>93 966</b>	<b>462 914</b>	<b>227 386</b>	<b>173 828</b>	<b>484 436</b>	<b>201 270</b>	<b>182 617</b>	<b>134 019</b>
0	60 525	60 256	17 498	1 027	4 887	2 243	1 900	5 709	1 958	1 625	1 129
1	59 925	59 626	17 373	1 011	4 846	2 140	1 896	5 648	2 021	1 606	1 183
2	59 415	59 111	16 897	1 143	4 799	2 212	1 929	5 494	1 997	1 695	1 231
3	59 717	59 398	16 978	1 116	4 772	2 396	1 948	5 490	2 006	1 608	1 247
4	58 532	58 246	16 253	1 087	4 678	2 251	1 821	5 407	2 137	1 687	1 241
0-4	298 114	296 637	84 999	5 384	23 982	11 242	9 494	27 748	10 119	8 221	6 031
5	58 667	58 354	16 210	1 157	4 852	2 312	1 915	5 383	2 087	1 798	1 205
6	57 624	57 335	15 851	1 173	4 677	2 242	1 934	5 119	1 990	1 718	1 197
7	56 674	56 390	15 379	1 141	4 671	2 251	1 880	4 944	2 031	1 727	1 244
8	57 085	56 785	15 285	1 136	4 712	2 219	1 868	5 064	2 075	1 842	1 303
9	57 736	57 444	15 332	1 139	4 914	2 323	1 950	4 998	2 090	1 837	1 263
5-9	287 786	286 308	78 057	5 746	23 826	11 347	9 547	25 508	10 273	8 922	6 212
10	58 514	58 198	15 373	1 222	5 015	2 419	2 004	5 111	2 118	1 897	1 322
11	57 890	57 548	15 126	1 159	4 938	2 372	1 948	4 960	2 079	1 906	1 284
12	60 247	59 924	15 767	1 191	5 132	2 405	2 077	5 222	2 192	1 935	1 430
13	61 672	61 351	15 906	1 291	5 223	2 663	2 085	5 232	2 281	2 057	1 484
14	64 100	63 723	16 664	1 254	5 336	2 738	2 161	5 448	2 377	2 186	1 492
10-14	302 423	300 744	78 836	6 117	25 644	12 597	10 275	25 973	11 047	9 981	7 012
15	66 119	65 795	17 144	1 375	5 512	2 751	2 165	5 673	2 546	2 212	1 594
16	65 965	65 607	17 247	1 330	5 429	2 617	2 106	5 653	2 491	2 216	1 554
17	68 049	67 688	17 564	1 307	5 549	2 841	2 213	5 784	2 630	2 205	1 703
18	66 980	66 631	17 135	1 240	5 499	2 746	2 219	5 635	2 533	2 198	1 582
19	67 523	67 188	17 785	1 147	5 571	2 801	2 078	5 941	2 513	2 097	1 570
15-19	334 636	332 909	86 875	6 399	27 560	13 756	10 781	28 686	12 713	10 928	8 003
20	65 679	65 393	18 070	978	5 626	2 498	1 915	6 170	2 306	1 862	1 521
21	65 872	65 587	18 601	844	5 883	2 449	1 861	6 396	2 194	1 780	1 503
22	62 773	62 511	18 042	797	5 534	2 353	1 684	6 151	1 984	1 666	1 440
23	63 901	63 642	18 244	740	5 736	2 388	1 763	6 386	2 056	1 713	1 434
24	66 247	65 990	19 278	773	5 930	2 385	1 803	6 710	2 155	1 801	1 474
20-24	324 472	323 123	92 235	4 132	28 709	12 073	9 026	31 813	10 695	8 822	7 372
25	68 926	68 633	20 567	865	6 115	2 452	1 873	6 969	2 254	1 915	1 545
26	70 709	70 410	22 038	774	6 113	2 567	1 965	7 135	2 265	1 976	1 561
27	70 323	69 999	22 454	859	6 171	2 546	1 919	7 149	2 248	1 885	1 446
28	67 596	67 281	22 063	854	5 919	2 400	1 862	6 689	2 125	1 820	1 403
29	67 080	66 730	21 809	873	5 873	2 271	1 822	6 610	2 242	1 889	1 423
25-29	344 634	343 053	108 931	4 225	30 191	12 236	9 441	34 552	11 134	9 485	7 378
30	66 955	66 655	22 232	1 003	5 716	2 363	1 891	6 447	2 148	1 892	1 367
31	67 192	66 877	22 014	1 006	5 979	2 449	1 970	6 468	2 211	1 874	1 427
32	68 157	67 846	22 381	1 064	6 072	2 446	2 009	6 607	2 258	1 976	1 396
33	68 506	68 151	22 257	1 140	5 859	2 470	2 098	6 723	2 306	2 115	1 388
34	67 160	66 786	21 816	1 234	5 813	2 503	2 076	6 329	2 233	1 986	1 391
30-34	337 970	336 315	110 700	5 447	29 439	12 231	10 044	32 574	11 156	9 843	6 969
35-39	310 768	308 989	97 395	6 126	27 019	11 644	9 821	29 303	11 101	9 616	7 030
40-44	358 754	356 680	107 253	7 196	31 228	14 470	11 728	32 114	13 324	11 914	8 549
45-49	378 341	376 417	105 009	7 126	31 749	15 624	12 445	32 748	13 953	13 199	9 482
50-54	378 037	376 135	95 159	6 912	31 367	16 195	12 513	32 311	14 338	13 971	10 061
55-59	388 165	386 089	92 456	6 793	33 413	18 118	13 113	33 330	15 987	14 606	10 847
60-64	396 886	394 786	96 716	7 232	35 469	19 103	13 461	35 175	17 128	15 661	11 047
65-69	258 319	256 819	60 823	4 589	23 131	12 639	8 658	23 140	11 318	10 360	7 556
70-74	225 043	223 918	46 777	3 635	19 933	11 792	7 870	20 119	9 678	9 066	6 990
75-	427 079	424 771	81 355	6 907	40 254	22 319	15 611	39 342	17 306	18 022	13 480

## 1. Jatkuu

	Etelä- Savo	Pohjois- Savo	Pohjois- Karjala	Keski- Suomi	Etelä- Pohjanmaa	Pohjanmaa	Keski- Pohjanmaa	Pohjois- Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
<b>Yhteensä</b>	<b>155 568</b>	<b>248 182</b>	<b>165 962</b>	<b>272 784</b>	<b>193 524</b>	<b>177 038</b>	<b>68 131</b>	<b>392 110</b>	<b>82 634</b>	<b>183 748</b>	<b>27 734</b>
0	1 253	2 489	1 541	3 227	2 177	2 156	910	5 796	814	1 917	269
1	1 282	2 430	1 532	3 097	2 201	2 148	845	5 715	770	1 882	299
2	1 292	2 378	1 578	3 110	2 080	2 092	884	5 674	783	1 843	304
3	1 358	2 498	1 578	3 175	2 124	2 034	846	5 634	777	1 813	319
4	1 357	2 511	1 598	2 930	2 159	2 016	851	5 653	795	1 814	286
0-4	6 542	12 306	7 827	15 539	10 741	10 446	4 336	28 472	3 939	9 269	1 477
5	1 394	2 557	1 542	2 949	2 223	1 967	823	5 433	730	1 817	313
6	1 422	2 435	1 591	2 997	2 157	2 011	859	5 366	782	1 814	289
7	1 421	2 423	1 582	2 879	2 169	2 012	831	5 220	781	1 804	284
8	1 478	2 647	1 640	2 871	2 243	1 917	842	5 032	780	1 831	300
9	1 483	2 596	1 692	2 920	2 222	1 984	801	5 128	808	1 964	292
5-9	7 198	12 658	8 047	14 616	11 014	9 891	4 156	26 179	3 881	9 230	1 478
10	1 533	2 647	1 806	2 862	2 240	1 967	822	5 094	833	1 913	316
11	1 581	2 649	1 752	2 906	2 242	1 992	825	4 971	855	2 003	342
12	1 619	2 773	1 875	3 075	2 298	2 021	849	5 177	859	2 027	323
13	1 721	2 819	1 819	3 231	2 317	2 150	883	5 102	990	2 097	321
14	1 749	2 929	1 959	3 221	2 375	2 207	960	5 473	1 061	2 133	377
10-14	8 203	13 817	9 211	15 295	11 472	10 337	4 339	25 817	4 598	10 173	1 679
15	1 841	3 087	1 985	3 373	2 546	2 290	920	5 365	1 047	2 369	324
16	1 798	2 997	2 024	3 313	2 575	2 312	951	5 517	1 089	2 388	358
17	1 863	3 208	2 220	3 489	2 662	2 323	944	5 545	1 117	2 521	361
18	1 912	3 268	2 177	3 402	2 654	2 321	925	5 596	1 040	2 549	349
19	1 886	3 192	2 191	3 610	2 544	2 415	969	5 298	1 027	2 553	335
15-19	9 300	15 752	10 597	17 187	12 981	11 661	4 709	27 321	5 320	12 380	1 727
20	1 656	3 001	2 134	3 595	2 348	2 329	879	5 278	863	2 364	286
21	1 656	3 130	2 038	3 770	2 203	2 325	834	4 987	906	2 227	285
22	1 503	2 825	1 978	3 429	2 100	2 172	810	5 044	851	2 148	262
23	1 529	2 840	1 928	3 648	2 051	2 232	852	5 092	847	2 163	259
24	1 524	2 875	2 006	3 719	2 211	2 238	805	5 281	856	2 166	257
20-24	7 868	14 671	10 084	18 161	10 913	11 296	4 180	25 682	4 323	11 068	1 349
25	1 516	3 019	1 987	3 759	2 232	2 172	821	5 488	870	2 214	293
26	1 493	2 963	2 001	3 640	2 265	2 307	790	5 474	920	2 163	299
27	1 358	2 850	1 815	3 589	2 117	2 247	786	5 617	848	2 095	324
28	1 363	2 721	1 772	3 338	2 041	2 176	753	5 222	782	1 978	315
29	1 320	2 626	1 754	3 344	2 059	2 179	796	5 197	760	1 883	350
25-29	7 050	14 179	9 329	17 670	10 714	11 081	3 946	26 998	4 180	10 333	1 581
30	1 322	2 665	1 616	3 217	1 990	2 178	755	5 210	809	1 834	300
31	1 329	2 530	1 698	3 242	2 008	2 138	764	5 173	744	1 853	315
32	1 369	2 655	1 637	3 325	2 051	2 134	787	5 094	755	1 830	311
33	1 423	2 739	1 616	3 273	2 036	2 055	802	5 285	763	1 803	355
34	1 445	2 610	1 678	3 224	2 062	2 070	788	5 006	711	1 811	374
30-34	6 888	13 199	8 245	16 281	10 147	10 575	3 896	25 768	3 782	9 131	1 655
35-39	7 188	12 420	7 725	14 752	9 722	9 965	3 546	22 455	3 683	8 478	1 779
40-44	9 397	15 710	9 688	16 580	11 842	11 152	4 143	24 349	4 950	11 093	2 074
45-49	11 354	18 174	12 079	18 891	13 092	11 091	4 368	25 867	6 200	13 966	1 924
50-54	12 499	19 196	13 677	19 341	14 058	11 414	4 569	26 595	6 823	15 136	1 902
55-59	13 236	19 639	13 964	19 791	14 755	12 241	4 933	26 248	7 214	15 405	2 076
60-64	13 483	19 020	13 250	20 322	14 729	12 822	5 172	24 300	6 673	14 023	2 100
65-69	9 376	12 452	8 690	13 316	9 258	8 721	3 287	15 773	4 522	9 210	1 500
70-74	8 892	11 732	8 011	12 061	8 989	7 682	2 832	14 400	4 364	9 095	1 125
75-	17 094	23 257	15 538	22 981	19 097	16 663	5 719	25 886	8 182	15 758	2 308

## 2. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2009

	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Opiskelijoita yhteensä	
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
<b>Yhteensä</b>	<b>553 329</b>	<b>48,7</b>	<b>112 088</b>	<b>57,0</b>	<b>281 572</b>	<b>49,5</b>	<b>135 033</b>	<b>54,2</b>	<b>168 475</b>	<b>53,5</b>	<b>1 250 497</b>	<b>50,9</b>
Manner-Suomi <sup>2)</sup>	550 442	48,7	111 677	57,0	280 648	49,5	134 537	54,3	168 467	53,5	1 245 771	50,9
Ahvenanmaa	2 887	48,6	411	61,3	924	47,6	496	37,1	8	100,0	4 726	48,4
<b>Opetuskieli <sup>3)</sup></b>												
Suomi	516 277	48,7	103 488	57,0	271 364	49,6	118 483	55,2	106 321	53,8	1 115 933	50,9
Ruotsi	34 519	48,7	6 764	57,2	9 580	47,3	6 485	51,0	8 561	55,7	65 909	50,5
Suomi/ruotsi	654	54,7	—	—	—	—	—	—	53 593	52,6	54 247	52,6
Englanti	949	47,5	1 729	59,6	486	53,5	10 065	45,3	—	—	13 229	47,6
Saksa	—	—	107	49,5	4	100,0	—	—	—	—	111	51,4
Venäjä	—	—	—	—	77	54,5	—	—	—	—	77	54,5
Muu	930	53,5	—	—	61	18,0	—	—	—	—	991	51,4
<b>Oppilaitoksen omistajatyypin</b>												
Yksityinen	13 491	52,0	10 612	56,7	52 503	52,0	57 016	58,8	—	—	133 622	55,3
Valtio	7 519	51,0	2 487	59,5	1 103	27,4	79	10,1	168 475	53,5	179 663	53,3
Kunta	529 250	48,6	96 129	57,1	36 240	49,9	30 053	48,0	—	—	691 672	49,8
Kuntayhtymä	182	33,0	2 449	53,9	124 292	49,6	47 389	52,9	—	—	174 312	50,5
Ahvenanmaan maakunta	2 887	48,6	411	61,3	797	47,1	496	37,1	—	—	4 591	48,2
Muu (ei oppilaitos)	—	—	—	—	640	82,7	—	—	—	—	640	82,7
Ei tietoa (oppisopimuskoulutus)	—	—	—	—	65 997	47,3	—	—	—	—	65 997	47,3
<b>Lääni <sup>3)</sup></b>												
Etelä-Suomen lääni	223 068	48,9	48 885	55,8	110 429	50,8	54 819	56,6	64 643	49,9	501 844	51,0
Länsi-Suomen lääni	195 275	48,6	37 020	57,9	101 533	48,6	46 204	52,1	69 341	55,0	449 373	50,7
Itä-Suomen lääni	56 720	48,7	11 422	59,1	30 200	49,0	16 101	55,0	14 123	63,1	128 566	52,1
Oulun lääni	56 933	48,4	10 444	56,7	26 637	49,3	11 155	50,9	15 717	48,4	120 886	49,5
Lapin lääni	18 446	48,5	3 850	59,8	11 840	46,3	6 258	54,0	4 643	70,4	45 037	51,9
Ahvenanmaan maakunta	2 887	48,6	411	61,3	924	47,6	496	37,1	8	100,0	4 726	48,4
Tuntematon (ulkomaat)	—	—	56	55,4	9	44,4	—	—	—	—	65	53,8
<b>Suuralue <sup>4)</sup></b>												
Etelä-Suomi	269 365	48,9	57 698	56,2	133 037	50,7	65 579	56,4	86 403	52,2	612 082	51,2
Länsi-Suomi	140 652	48,6	26 780	57,6	74 331	47,9	33 673	51,1	47 417	53,1	322 853	50,1
Itä-Suomi	64 909	48,8	13 253	58,3	34 285	48,9	18 163	54,8	14 758	63,2	145 368	51,9
Pohjois-Suomi	75 516	48,4	13 890	58,4	38 986	48,8	17 122	52,0	19 889	53,1	165 403	50,3
Ahvenanmaan maakunta	2 887	48,6	411	61,3	924	47,6	496	37,1	8	100,0	4 726	48,4
Tuntematon (ulkomaat)	—	—	56	55,4	9	44,4	—	—	—	—	65	53,8
<b>Maakunta <sup>4)</sup></b>												
Uusimaa	142 519	48,8	35 019	55,3	72 006	50,7	35 119	56,6	58 196	51,7	342 859	51,2
Itä-Uusimaa	11 255	48,9	1 636	54,6	4 524	48,8	1 423	72,5	—	—	18 838	51,1
Varsinais-Suomi	46 297	48,5	8 813	58,3	22 608	50,3	10 760	55,1	21 760	58,9	110 238	52,4
Satakunta	22 973	48,1	4 206	58,9	12 031	48,7	6 050	55,2	2 329	55,0	47 589	50,5
Kanta-Häme	18 496	48,8	3 032	56,3	10 161	49,3	5 816	54,9	505	71,9	38 010	50,8
Pirkanmaa	48 518	48,9	10 360	57,5	23 864	50,9	10 531	49,0	25 113	46,9	118 386	49,6
Päijät-Häme	20 196	49,7	3 881	57,5	10 544	54,5	5 330	58,6	236	77,1	40 187	53,0
Kymenlaakso	17 933	49,0	3 029	58,7	8 011	50,9	4 212	53,0	—	—	33 185	50,8
Etelä-Karjala	12 669	49,3	2 288	57,2	5 183	50,0	2 919	53,9	5 706	29,2	28 765	46,5
Etelä-Savo	15 026	48,8	3 368	60,0	7 001	50,9	5 255	58,2	1 120	78,7	31 770	53,0
Pohjois-Savo	25 239	48,9	5 018	60,5	13 400	49,1	6 756	53,7	5 982	65,8	56 395	52,3
Pohjois-Karjala	16 455	48,4	3 036	55,8	9 799	47,7	4 090	53,2	7 021	58,3	40 401	51,0
Keski-Suomi	28 214	49,0	5 068	56,7	14 980	52,0	6 774	52,2	13 284	62,4	68 320	53,1
Etelä-Pohjanmaa	21 580	48,2	3 722	56,0	14 987	40,1	4 730	54,0	47	4,3	45 066	46,7
Pohjanmaa	19 367	48,4	3 424	59,0	8 469	45,4	5 588	47,0	6 644	58,0	43 492	49,9
Keski-Pohjanmaa	8 326	50,1	1 427	60,5	4 594	52,0	1 771	52,8	164	66,5	16 282	52,0
Pohjois-Pohjanmaa	48 744	48,2	8 613	57,4	22 552	49,5	9 093	50,4	15 082	47,7	104 084	49,3
Kainuu	8 189	49,7	1 831	53,3	4 085	48,0	2 062	53,0	635	65,4	16 802	50,6
Lappi	18 446	48,5	3 850	59,8	11 840	46,3	6 258	54,0	4 643	70,4	45 037	51,9
Ahvenanmaan maakunta	2 887	48,6	411	61,3	924	47,6	496	37,1	8	100,0	4 726	48,4
Tuntematon (ulkomaat)	—	—	56	55,4	9	44,4	—	—	—	—	65	53,8

<sup>1)</sup> Lisäksi peruskoulun koko oppimäärää opiskeli aikuiskoulutuksessa 2 326 henkeä, joista naisia oli 53,2 prosenttia.

<sup>2)</sup> Sisältää sekä lukiokoulutuksen opiskelijat (56) että ammatillisen koulutuksen opiskelijat (9), joiden koulutus on järjestetty ulkomailla.

<sup>3)</sup> Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisissa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

<sup>4)</sup> Määriteltä kunnan perusteella seuraavasti:

- lukio-opiskelijat, ammatillinen koulutus (oppilaitosmuotoinen), ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutus: koulutuksen sijaintikunta
- peruskoulukoulutus ja ylioppilastutkinnot: oppilaitoksen sijaintikunta
- ammatillinen koulutus (oppisopimuskoulutus): koulutuksen järjestäjän sijaintikunta.

### 3. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009

	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu koulutus		Yliopistokoulutus		Opiskelijoita yhteensä	
	Peruskoulukoulutus <sup>1)</sup>											
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
<b>Yhteensä</b>	<b>553 329</b>	<b>48,7</b>	<b>112 088</b>	<b>57,0</b>	<b>281 572</b>	<b>49,5</b>	<b>135 033</b>	<b>54,2</b>	<b>168 475</b>	<b>53,5</b>	<b>1 250 497</b>	<b>50,9</b>
<b>Koulutusala</b>												
Yleissivistävä koulutus	553 329	48,7	112 088	57,0	–	–	–	–	–	–	665 417	50,1
Humanistinen ja kasvatusala	–	–	–	–	4 913	77,9	1 496	79,5	37 718	75,8	44 127	76,2
Kulttuuriala	–	–	–	–	13 799	64,9	12 015	67,5	13 744	70,1	39 558	67,5
Yht.tiet. liiketal., hall.ala	–	–	–	–	50 321	64,1	27 427	61,3	37 247	55,6	114 995	60,7
Luonnontieteiden ala	–	–	–	–	7 985	21,3	6 039	25,1	24 399	42,2	38 423	35,1
Tekniikan ja liikenteen ala	–	–	–	–	111 512	16,8	40 116	15,3	36 536	22,8	188 164	17,7
Luonnonvara- ja ympäristöala	–	–	–	–	14 292	53,6	4 367	49,0	3 253	54,8	21 912	52,9
Sos., terveys- ja liikunta-ala	–	–	–	–	48 256	88,8	34 810	87,3	15 225	69,5	98 291	85,2
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	–	–	–	–	29 588	78,4	8 684	79,7	353	79,3	38 625	78,7
Muu koulutus	–	–	–	–	906	21,7	79	10,1	–	–	985	20,8
<b>Koulutusaste</b>												
Esiaste	13 322	46,7	–	–	–	–	–	–	–	–	13 322	46,7
Perusaste	540 007	48,8	–	–	–	–	–	–	–	–	540 007	48,8
Lukiokoulutus	–	–	112 088	57,0	–	–	–	–	–	–	112 088	57,0
Ammatillinen koulutus	–	–	–	–	281 526	49,5	–	–	–	–	281 526	49,5
Opistoaste	–	–	–	–	46	17,4	–	–	–	–	46	17,4
Ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	129 489	53,9	–	–	129 489	53,9
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	97 433	54,3	97 433	54,3
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	5 544	62,2	–	–	5 544	62,2
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	47 600	51,5	47 600	51,5
Lääkärien erikoistumiskoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	2 940	67,8	2 940	67,8
Lisensiaatintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	2 785	46,9	2 785	46,9
Tohtorintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	17 717	53,4	17 717	53,4

<sup>1)</sup> Lisäksi peruskoulun koko oppimäärää opiskeli aikuiskoulutuksessa 2 326 henkeä, joista naisia oli 53,2 prosenttia.

**4. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2009**

	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulu-koulutus <sup>1)</sup>											Naisia
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
<b>Yhteensä</b>	<b>65 083</b>	<b>49,1</b>	<b>33 034</b>	<b>57,8</b>	<b>66 427</b>	<b>51,4</b>	<b>21 039</b>	<b>63,9</b>	<b>23 831</b>	<b>61,6</b>	<b>209 414</b>	<b>54,1</b>
Manner-Suomi <sup>2)</sup>	64 729	49,1	32 897	57,8	66 172	51,3	20 995	64,0	23 831	61,6	208 624	54,1
Ahvenanmaa	354	50,8	137	52,6	255	60,0	44	47,7	-	-	790	53,9
<b>Opetuskieli<sup>3)</sup></b>												
Suomi	60 752	49,0	30 483	57,8	64 009	51,4	18 879	64,4	15 329	63,1	189 452	53,9
Ruotsi	4 038	49,6	2 170	56,2	2 226	51,1	981	61,5	1 103	61,0	10 518	53,6
Suomi/ruotsi	65	60,0	-	-	-	-	-	-	7 399	58,7	7 464	58,7
Englanti	149	49,7	342	63,2	145	56,6	1 179	59,1	-	-	1 815	58,9
Saksa	-	-	39	53,8	4	100,0	-	-	-	-	43	58,1
Venäjä	-	-	-	-	43	81,4	-	-	-	-	43	81,4
Muu	79	54,4	-	-	-	-	-	-	-	-	79	54,4
<b>Oppilaitoksen omistajatyyppi</b>												
Yksityinen	2 543	50,7	2 468	56,3	19 072	54,9	8 979	69,0	-	-	33 062	58,5
Valtio	916	49,1	807	56,3	696	21,7	10	30,0	23 831	61,6	26 260	59,9
Kunta	61 250	49,0	28 846	57,9	10 134	45,5	4 611	57,9	-	-	104 841	51,5
Kuntayhtymä	20	25,0	776	59,7	35 538	51,5	7 395	61,7	-	-	43 729	53,4
Ahvenanmaan maakunta	354	50,8	137	52,6	241	57,7	44	47,7	-	-	776	53,1
Muu (ei oppilaitos)	-	-	-	-	746	62,2	-	-	-	-	746	62,2
<b>Lääni<sup>4)</sup></b>												
Etä-Suomen lääni	26 190	49,2	13 648	56,0	24 503	52,8	8 519	66,9	9 067	56,6	81 927	54,1
Länsi-Suomen lääni	22 754	48,7	11 521	59,0	24 340	50,8	7 311	61,8	9 415	64,0	75 341	54,1
Itä-Suomen lääni	6 805	49,0	3 494	61,2	7 966	51,4	2 460	62,4	2 431	70,7	23 156	55,3
Oulun lääni	6 626	49,2	3 012	56,6	6 516	50,5	1 717	61,9	2 200	59,2	20 071	52,9
Lapin lääni	2 354	51,7	1 211	59,5	2 843	45,8	988	61,9	718	70,6	8 114	53,7
Ahvenanmaa	354	50,8	137	52,6	255	60,0	44	47,7	-	-	790	53,9
Tuntematon (ulkomaat)	-	-	11	45,5	4	0,0	-	-	-	-	15	33,3
<b>Suuralue<sup>4)</sup></b>												
Etä-Suomi	31 487	49,0	16 417	56,6	29 361	53,2	10 083	67,1	12 067	59,0	99 415	54,5
Länsi-Suomi	16 481	48,8	8 236	58,6	18 412	49,7	5 473	59,8	6 346	62,7	54 948	53,3
Itä-Suomi	7 881	48,9	4 042	60,6	8 958	50,9	2 821	62,8	2 589	71,3	26 291	55,1
Pohjois-Suomi	8 880	49,7	4 191	58,0	9 437	49,3	2 618	61,8	2 829	61,6	27 955	53,2
Ahvenanmaa	354	50,8	137	52,6	255	60,0	44	47,7	-	-	790	53,9
Tuntematon (ulkomaat)	-	-	11	45,5	4	0,0	-	-	-	-	15	33,3
<b>Maakunta<sup>4)</sup></b>												
Uusimaa	16 592	49,2	9 293	55,7	15 468	52,9	5 288	67,7	8 009	58,1	54 650	54,4
Itä-Uusimaa	5 297	48,4	2 769	59,6	4 858	54,9	1 564	68,0	3 000	66,2	17 488	56,8
Varsinais-Suomi	2 710	49,1	1 349	57,3	3 067	51,6	960	63,6	375	69,6	8 461	53,9
Satakunta	2 095	49,6	929	55,7	2 285	50,6	829	63,2	104	87,5	6 242	53,3
Kanta-Häme	5 575	49,2	2 866	60,7	5 841	51,1	1 747	56,8	2 747	53,2	18 776	52,9
Pirkanmaa	2 366	49,4	1 281	56,8	2 471	53,5	961	68,3	18	88,9	7 097	54,8
Päijät-Häme	2 197	48,4	964	56,7	1 962	55,4	668	60,6	30	76,7	5 821	53,7
Kymenlaakso	1 574	49,5	687	60,0	1 431	56,4	508	65,0	906	37,6	5 106	52,3
Etä-Karjala	1 868	47,3	934	61,8	1 938	55,1	836	66,1	270	74,1	5 846	56,1
Etä-Savo	2 970	49,7	1 572	61,4	3 423	50,5	1 037	60,7	1 088	75,4	10 090	55,7
Pohjois-Savo	1 967	49,5	988	60,2	2 605	49,7	587	60,3	1 073	65,1	7 220	54,2
Pohjois-Karjala	3 331	47,7	1 621	56,6	3 825	54,1	1 151	61,3	2 297	71,5	12 225	56,7
Keski-Suomi	2 551	50,0	1 227	57,6	3 830	42,4	746	60,9	2	50,0	8 356	48,6
Etä-Pohjanmaa	2 314	48,0	1 173	58,9	1 849	48,2	869	58,6	925	66,5	7 130	53,5
Pohjanmaa	976	47,5	516	61,4	1 070	50,0	274	66,1	69	85,5	2 905	53,6
Keski-Pohjanmaa	5 550	49,3	2 464	56,5	5 524	51,0	1 356	60,9	2 042	57,6	16 936	52,8
Pohjois-Pohjanmaa	1 076	48,6	548	57,1	992	47,7	361	65,4	158	80,4	3 135	53,3
Kainuu	2 354	51,7	1 211	59,5	2 843	45,8	988	61,9	718	70,6	8 114	53,7
Lappi	1 366	49,1	494	53,8	886	44,1	265	77,4	-	-	3 011	50,9
Ahvenanmaa	354	50,8	137	52,6	255	60,0	44	47,7	-	-	790	53,9
Tuntematon (ulkomaat)	-	-	11	45,5	4	0,0	-	-	-	-	15	33,3

<sup>1)</sup> Lisäksi peruskoulun oppimäärän suoritti aikuiskoulutuksena 336 henkeä, joista naisia oli 57,1 prosenttia.

<sup>2)</sup> Sisältää ulkomailla ylioppilastutkinnon (11) tai ammatillisen tutkinnon suorittaneet (4).

<sup>3)</sup> Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

<sup>4)</sup> Määritelty kunnan perusteella seuraavasti:

- lukio-opiskelijat, ammatillinen koulutus (oppilaitosmuotoinen), ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutus: koulutuksen sijaintikunta
- peruskoulukoulutus ja ylioppilastutkinnot: oppilaitoksen sijaintikunta
- ammatillinen koulutus (oppisopimuskoulutus): koulutuksen järjestäjän sijaintikunta.

## 5. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009

	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulu- koulutus <sup>1)</sup>											
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
<b>Yhteensä</b>	<b>65 083</b>	<b>49,1</b>	<b>33 034</b>	<b>57,8</b>	<b>66 427</b>	<b>51,4</b>	<b>21 039</b>	<b>63,9</b>	<b>23 831</b>	<b>61,6</b>	<b>209 414</b>	<b>54,1</b>
<b>Koulutusala</b>												
Yleissivistävä koulutus	65 083	49,1	33 034	57,8	–	–	–	–	–	–	98 117	52,0
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	–	–	–	–	1 182	79,2	256	84,4	6 136	80,8	7 574	80,7
Kulttuuriala	–	–	–	–	3 257	66,7	1 838	71,5	2 027	72,5	7 122	69,6
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	–	–	–	–	11 844	68,7	4 304	73,4	5 664	61,0	21 812	67,7
Luonnontieteiden ala	–	–	–	–	1 700	19,9	805	31,8	2 550	50,5	5 055	37,3
Tekniikan ja liikenteen ala	–	–	–	–	25 341	15,9	5 177	19,5	4 175	26,9	34 693	17,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	–	–	–	–	3 088	52,3	612	56,5	340	59,1	4 040	53,5
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	–	–	–	–	11 945	89,4	6 581	89,3	2 880	74,2	21 406	87,3
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	–	–	–	–	7 427	82,1	1 456	87,2	59	89,8	8 942	83,0
Muu koulutus	–	–	–	–	643	20,2	10	30,0	–	–	653	20,4
<b>Koulutusaste</b>												
Perusaste	65 083	49,1	–	–	–	–	–	–	–	–	65 083	49,1
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	–	–	33 034	57,8	–	–	–	–	–	–	33 034	57,8
Toinen aste, ammatillinen koulutus	–	–	–	–	66 357	51,4	–	–	–	–	66 357	51,4
Opistoaste	–	–	–	–	70	15,7	–	–	–	–	70	15,7
Ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	20 098	63,8	–	–	20 098	63,8
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	10 775	67,0	10 775	67,0
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	941	65,9	–	–	941	65,9
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	10 535	57,6	10 535	57,6
Lääkärien erikoistumiskoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	572	64,3	572	64,3
Lisensiaatintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	307	54,4	307	54,4
Tohtorintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	1 642	52,4	1 642	52,4

<sup>1)</sup> Lisäksi peruskoulun oppimäärän suoritti aikuiskoulutuksena 336 henkeä, joista naisia oli 57,1 prosenttia.

## 6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja maakunnan mukaan 2009

Maakunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä	Koulutusaste		Korkea-aste yhteensä		Alin korkeaste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste	Tutkijakoulutusaste	Koulutus-taso (VKTM-indeksi)	
			Keskiaste yhteensä		Korkea-aste yhteensä							
			(3–8)	%	(5–8)	%						
<b>Koko maa</b>	<b>4 463 104</b>	<b>2 955 043</b>	<b>66,2</b>	<b>1 736 173</b>	<b>38,9</b>	<b>1 218 870</b>	<b>27,3</b>	<b>477 211</b>	<b>376 678</b>	<b>330 097</b>	<b>34 884</b>	<b>327</b>
<b>Manner-Suomi</b>	<b>4 440 004</b>	<b>2 941 328</b>	<b>66,2</b>	<b>1 727 653</b>	<b>38,9</b>	<b>1 213 675</b>	<b>27,3</b>	<b>474 707</b>	<b>375 065</b>	<b>329 078</b>	<b>34 825</b>	<b>327</b>
Uusimaa	1 181 684	812 989	68,8	401 756	34,0	411 233	34,8	128 996	121 881	143 995	16 361	380
Itä-Uusimaa	76 719	48 102	62,7	27 457	35,8	20 645	26,9	9 324	5 940	4 970	411	310
Varsinais-Suomi	389 462	257 055	66,0	152 285	39,1	104 770	26,9	42 299	31 412	27 264	3 795	323
Satakunta	192 200	120 775	62,8	77 493	40,3	43 282	22,5	20 666	14 117	8 019	480	284
Kanta-Häme	144 512	93 629	64,8	57 238	39,6	36 391	25,2	17 390	10 747	7 683	571	303
Pirkanmaa	405 207	276 630	68,3	163 802	40,4	112 828	27,8	42 920	35 390	31 281	3 237	335
Päijät-Häme	169 831	107 029	63,0	67 385	39,7	39 644	23,3	18 251	12 997	7 877	519	291
Kymenlaakso	155 493	99 947	64,3	64 565	41,5	35 382	22,8	17 486	10 951	6 683	262	288
Etelä-Karjala	114 764	72 520	63,2	46 241	40,3	26 279	22,9	11 900	8 153	5 719	507	290
Etelä-Savo	133 625	83 413	62,4	54 374	40,7	29 039	21,7	13 996	9 024	5 647	372	280
Pohjois-Savo	209 401	137 950	65,9	87 981	42,0	49 969	23,9	22 389	15 362	10 793	1 425	305
Pohjois-Karjala	140 877	91 883	65,2	61 170	43,4	30 713	21,8	13 092	9 923	6 803	895	296
Keski-Suomi	227 334	151 460	66,6	92 921	40,9	58 539	25,8	23 718	18 465	14 551	1 805	320
Etelä-Pohjanmaa	160 297	100 669	62,8	65 903	41,1	34 766	21,7	17 247	11 218	6 022	279	281
Pohjanmaa	146 364	94 192	64,4	56 039	38,3	38 153	26,1	15 833	12 628	9 109	583	311
Keski-Pohjanmaa	55 300	34 605	62,6	22 667	41,0	11 938	21,6	5 348	4 133	2 317	140	285
Pohjois-Pohjanmaa	311 642	212 820	68,3	132 169	42,4	80 651	25,9	30 208	27 248	20 619	2 576	332
Kainuu	70 216	44 551	63,4	29 840	42,5	14 711	21,0	6 939	4 749	2 867	156	282
Lappi	155 076	101 109	65,2	66 367	42,8	34 742	22,4	16 705	10 727	6 859	451	294
<b>Ahvenanmaa</b>	<b>23 100</b>	<b>13 715</b>	<b>59,4</b>	<b>8 520</b>	<b>36,9</b>	<b>5 195</b>	<b>22,5</b>	<b>2 504</b>	<b>1 613</b>	<b>1 019</b>	<b>59</b>	<b>274</b>
Ahvenanmaa	23 100	13 715	59,4	8 520	36,9	5 195	22,5	2 504	1 613	1 019	59	274

**7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan 2009**

Ikäryhmä	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste Keskiaste yhteensä		Korkea-aste yhteensä		Alin korkea-aste	Alempi korkea-kouluaste	Ylempi korkea-kouluaste	Tutkija-koulutusaste	Koulutus-taso (VKTM-indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%					
<b>Koko maa</b>	<b>4 463 104</b>	<b>2 955 043</b>	<b>66,2</b>	<b>1 736 173</b>	<b>38,9</b>	<b>1 218 870</b>	<b>27,3</b>	<b>477 211</b>	<b>376 678</b>	<b>330 097</b>	<b>34 884</b>	<b>327</b>
15-19	334 636	44 584	13,3	44 576	13,3	8	0,0	5	3	-	-	-
20-24	324 472	261 640	80,6	245 190	75,6	16 450	5,1	140	15 243	1 057	10	263
25-29	344 634	288 752	83,8	181 481	52,7	107 271	31,1	796	72 886	33 147	442	395
30-34	337 970	292 611	86,6	146 797	43,4	145 814	43,1	20 027	72 221	50 666	2 900	455
35-39	310 768	264 050	85,0	126 424	40,7	137 626	44,3	47 886	40 365	45 217	4 158	437
40-44	358 754	304 831	85,0	155 087	43,2	149 744	41,7	69 880	30 802	44 268	4 794	414
45-49	378 341	321 369	84,9	175 522	46,4	145 847	38,5	74 471	26 728	39 902	4 746	397
50-54	378 037	301 096	79,6	168 091	44,5	133 005	35,2	69 184	26 509	32 844	4 468	366
55-59	388 165	279 908	72,1	162 737	41,9	117 171	30,2	61 078	25 394	26 559	4 140	325
60-64	396 886	246 468	62,1	138 230	34,8	108 238	27,3	56 067	24 572	23 795	3 804	284
65-69	258 319	138 019	53,4	73 803	28,6	64 216	24,9	31 955	15 496	14 254	2 511	251
70-74	225 043	93 241	41,4	52 199	23,2	41 042	18,2	20 549	11 008	8 004	1 481	189
75-79	179 671	57 725	32,1	32 028	17,8	25 697	14,3	12 295	7 729	4 921	752	147
80-84	138 717	35 956	25,9	19 917	14,4	16 039	11,6	7 649	4 796	3 163	431	119
85-	108 691	24 793	22,8	14 091	13,0	10 702	9,8	5 229	2 926	2 300	247	104
<b>Naiset</b>	<b>2 291 857</b>	<b>1 526 809</b>	<b>66,6</b>	<b>836 331</b>	<b>36,5</b>	<b>690 478</b>	<b>30,1</b>	<b>291 481</b>	<b>207 072</b>	<b>177 981</b>	<b>13 944</b>	<b>334</b>
15-19	164 053	22 541	13,7	22 535	13,7	6	0,0	3	3	-	-	-
20-24	158 484	131 713	83,1	118 496	74,8	13 217	8,3	82	12 336	793	6	284
25-29	167 612	146 767	87,6	79 677	47,5	67 090	40,0	366	46 311	20 215	198	447
30-34	164 398	147 835	89,9	61 226	37,2	86 609	52,7	12 891	42 585	29 763	1 370	505
35-39	151 847	134 813	88,8	54 094	35,6	80 719	53,2	30 690	21 961	26 094	1 974	479
40-44	176 611	156 674	88,7	68 746	38,9	87 928	49,8	44 827	16 241	24 719	2 141	449
45-49	187 231	165 586	88,4	80 717	43,1	84 869	45,3	47 633	12 973	22 128	2 135	425
50-54	188 726	156 197	82,8	80 889	42,9	75 308	39,9	43 638	12 752	17 035	1 883	385
55-59	195 763	144 780	74,0	82 063	41,9	62 717	32,0	36 701	11 393	13 060	1 563	330
60-64	202 029	126 966	62,8	72 460	35,9	54 506	27,0	32 148	10 332	10 747	1 279	278
65-69	135 741	71 912	53,0	40 554	29,9	31 358	23,1	17 712	6 840	6 084	722	237
70-74	123 793	49 998	40,4	30 584	24,7	19 414	15,7	10 789	5 065	3 215	345	173
75-79	105 478	32 317	30,6	19 939	18,9	12 378	11,7	6 567	3 807	1 843	161	131
80-84	89 487	21 729	24,3	13 649	15,3	8 080	9,0	4 135	2 587	1 257	101	103
85-	80 604	16 981	21,1	10 702	13,3	6 279	7,8	3 299	1 886	1 028	66	89

**8. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2009**

	Tutkinnon suorittaneita yhteensä	Tutkinnon suorittaneiden ikä vuoden lopussa									
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25-29
<b>15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä</b>	<b>4 463 104</b>	<b>65 965</b>	<b>68 049</b>	<b>66 980</b>	<b>67 523</b>	<b>65 679</b>	<b>65 872</b>	<b>62 773</b>	<b>63 901</b>	<b>66 247</b>	<b>344 634</b>
<b>Näistä tutkinnon suorittaneita</b>	<b>2 955 043</b>	<b>-</b>	<b>16</b>	<b>777</b>	<b>43 791</b>	<b>50 673</b>	<b>52 722</b>	<b>50 970</b>	<b>52 309</b>	<b>54 966</b>	<b>288 752</b>
%	66,2	-	0,0	1,2	64,9	77,2	80,0	81,2	81,9	83,0	83,8
<b>15 vuotta täyttänyt väestö, naisia</b>	<b>2 291 857</b>	<b>32 421</b>	<b>33 285</b>	<b>32 903</b>	<b>32 929</b>	<b>32 120</b>	<b>32 187</b>	<b>30 628</b>	<b>31 175</b>	<b>32 374</b>	<b>167 612</b>
<b>Näistä tutkinnon suorittaneita</b>	<b>1 526 809</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>480</b>	<b>22 051</b>	<b>25 405</b>	<b>26 514</b>	<b>25 600</b>	<b>26 319</b>	<b>27 875</b>	<b>146 767</b>
%		-	0,0	1,5	67,0	79,1	82,4	83,6	84,4	86,1	87,6
<b>Toinen aste, lukiokoulutus</b>	<b>329 601</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>633</b>	<b>26 790</b>	<b>29 910</b>	<b>30 074</b>	<b>26 910</b>	<b>23 222</b>	<b>19 055</b>	<b>52 672</b>
Naisia	164 917	-	7	417	15 603	17 131	17 034	14 470	11 322	8 913	22 477
<b>Toinen aste, ammatillinen koulutus</b>	<b>1 406 572</b>	<b>-</b>	<b>5</b>	<b>143</b>	<b>16 995</b>	<b>20 746</b>	<b>22 566</b>	<b>22 673</b>	<b>24 080</b>	<b>25 954</b>	<b>128 809</b>
Naisia	671 414	-	2	62	6 444	8 265	9 415	9 859	10 633	11 454	57 200
<b>Opistoaste</b>	<b>477 211</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>10</b>	<b>16</b>	<b>21</b>	<b>43</b>	<b>50</b>	<b>796</b>
Naisia	291 481	-	-	1	2	5	12	11	30	24	366
<b>Ammatillinen korkea-aste</b>	<b>64 082</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>124</b>
Naisia	5 626	-	-	-	-	-	-	1	2	2	59
<b>Ammattikorkeakoulututkinto</b>	<b>206 705</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>19</b>	<b>768</b>	<b>3 081</b>	<b>6 248</b>	<b>62 359</b>
Naisia	129 109	-	-	-	1	1	16	732	2 839	4 897	39 127
<b>Alempi korkeakoulututkinto</b>	<b>105 853</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>39</b>	<b>572</b>	<b>1 723</b>	<b>2 771</b>	<b>10 389</b>
Naisia	72 300	-	1	-	1	2	34	515	1 379	1 916	7 112
<b>Ylempi ammattikorkeakoulututkinto</b>	<b>2 536</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>7</b>	<b>129</b>
Naisia	1 654	-	-	-	-	-	-	-	-	4	82
<b>Ylempi korkeakoulututkinto</b>	<b>320 124</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>22</b>	<b>148</b>	<b>869</b>	<b>32 979</b>
Naisia	171 819	-	-	-	-	1	3	12	109	662	20 095
<b>Lääkärien erikoistumiskoulutus</b>	<b>7 320</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>13</b>
Naisia	4 410	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
<b>Lisensiaatintutkinto</b>	<b>9 579</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>134</b>
Naisia	3 890	-	-	-	-	-	-	-	5	1	66
<b>Tohtorintutkinto</b>	<b>25 305</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>308</b>
Naisia	10 054	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132
<b>Koulutusaste tuntematon</b>	<b>155</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2</b>	<b>40</b>
Naisia	135	-	-	-	-	-	-	-	-	2	39

30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-
337 970	310 768	358 754	378 341	378 037	388 165	396 886	258 319	225 043	179 671	138 717	108 691
292 611	264 050	304 831	321 369	301 096	279 908	246 468	138 019	93 241	57 725	35 956	24 793
86,6	85,0	85,0	84,9	79,6	72,1	62,1	53,4	41,4	32,1	25,9	22,8
164 398	151 847	176 611	187 231	188 726	195 763	202 029	135 741	123 793	105 478	89 487	80 604
147 835	134 813	156 674	165 586	156 197	144 780	126 966	71 912	49 998	32 317	21 729	16 981
89,9	88,8	88,7	88,4	82,8	74,0	62,8	53,0	40,4	30,6	24,3	21,1
27 546	17 113	16 875	15 032	12 368	10 917	8 805	4 349	2 550	1 717	1 482	1 571
10 276	6 611	7 670	7 197	6 177	6 085	5 126	2 775	1 795	1 281	1 201	1 349
119 251	109 311	138 212	160 490	155 723	151 820	129 425	69 454	49 649	30 311	18 435	12 520
50 950	47 483	61 076	73 520	74 712	75 978	67 334	37 779	28 789	18 658	12 448	9 353
20 027	47 886	69 880	74 471	69 184	61 078	56 067	31 955	20 549	12 295	7 649	5 229
12 891	30 690	44 827	47 633	43 638	36 701	32 148	17 712	10 789	6 567	4 135	3 299
760	4 788	9 114	10 345	10 339	9 412	9 115	4 952	2 686	1 238	769	423
141	605	1 025	1 097	1 124	847	454	153	59	16	23	18
65 484	30 050	15 795	11 319	7 177	3 182	1 033	175	12	1	-	-
38 137	16 970	10 367	7 959	5 196	2 138	639	83	7	-	-	-
5 968	5 524	5 889	5 060	8 991	12 799	14 423	10 369	8 310	6 490	4 027	2 503
4 298	4 383	4 845	3 913	6 430	8 407	9 238	6 604	4 999	3 791	2 564	1 868
693	461	381	420	304	116	20	4	-	-	-	-
441	289	253	302	206	65	8	4	-	-	-	-
49 720	43 738	42 441	37 820	30 842	25 529	23 448	14 191	7 988	4 918	3 163	2 300
29 166	25 190	23 540	20 784	15 834	12 486	10 567	6 041	3 204	1 840	1 257	1 028
218	1 007	1 435	1 650	1 684	909	326	59	16	3	-	-
127	609	918	1 031	985	504	171	39	11	3	-	-
558	813	1 173	1 202	1 275	1 305	1 298	829	488	251	164	81
296	409	519	528	550	516	441	253	153	73	52	28
2 342	3 345	3 621	3 544	3 193	2 835	2 506	1 682	993	501	267	166
1 074	1 565	1 622	1 607	1 333	1 047	838	469	192	88	49	38
44	14	15	16	16	6	2	-	-	-	-	-
38	9	12	15	12	6	2	-	-	-	-	-

**9. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritettut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009 <sup>1)</sup>**

Ikä	Opiskelijat / tutkinnot	Koulutussektori						Yhteensä	Väestö 31.12.2009	
		Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus			
			Peruskoulutus	Lisäkoulutus <sup>3)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>4)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>5)</sup>		
	<b>Uudet opiskelijat <sup>2)</sup></b>	<b>38 054</b>	<b>76 516</b>	<b>38 156</b>	<b>36 011</b>	<b>2 186</b>	<b>20 169</b>	<b>-</b>	<b>211 092</b>	<b>5 351 427</b>
-15		489	95	-	-	-	-	-	584	954 442
16		31 416	24 608	13	5	-	-	-	56 042	65 965
17		2 229	8 103	35	35	-	5	-	10 407	68 049
18		777	3 173	126	170	-	177	-	4 423	66 980
19		680	3 368	503	6 439	-	5 457	-	16 447	67 523
16-19		35 102	39 252	677	6 649	-	5 639	-	87 319	268 517
20		402	3 681	908	5 974	-	3 307	-	14 272	65 679
21		320	3 458	1 348	4 807	-	2 081	-	12 014	65 872
22		255	2 479	1 076	2 736	-	1 330	-	7 876	62 773
23		178	2 160	1 071	1 985	1	998	-	6 393	63 901
24		141	1 880	1 138	1 586	1	1 013	-	5 759	66 247
20-24		1 296	13 658	5 541	17 088	2	8 729	-	46 314	324 472
25		117	1 653	1 156	1 349	6	936	-	5 217	68 926
26		97	1 508	1 119	1 179	31	799	-	4 733	70 709
27		102	1 259	1 166	1 017	80	591	-	4 215	70 323
28		70	1 169	1 127	830	111	469	-	3 776	67 596
29		56	997	1 036	689	123	365	-	3 266	67 080
25-29		442	6 586	5 604	5 064	351	3 160	-	21 207	344 634
30		46	914	1 049	605	144	301	-	3 059	66 955
31		43	907	1 084	511	153	251	-	2 949	67 192
32		35	844	1 079	433	145	213	-	2 749	68 157
33		29	817	1 072	447	132	191	-	2 688	68 506
34		19	828	1 008	437	118	176	-	2 586	67 160
30-34		172	4 310	5 292	2 433	692	1 132	-	14 031	337 970
35		35	728	941	359	91	134	-	2 288	64 201
36		30	681	918	320	76	92	-	2 117	58 447
37		28	657	893	323	64	114	-	2 079	60 584
38		20	701	969	325	62	92	-	2 169	62 645
39		19	723	1 031	305	66	80	-	2 224	64 891
35-39		132	3 490	4 752	1 632	359	512	-	10 877	310 768
40		25	684	1 005	297	59	99	-	2 169	66 244
41		28	739	1 086	289	72	91	-	2 305	71 124
42		26	722	1 090	311	54	85	-	2 288	73 324
43		20	685	1 146	272	71	82	-	2 276	73 852
44		12	631	1 103	271	67	72	-	2 156	74 210
40-44		111	3 461	5 430	1 440	323	429	-	11 194	358 754
45		15	663	1 021	290	62	81	-	2 132	75 701
46		17	645	1 032	261	59	90	-	2 104	76 622
47		24	579	1 028	202	70	52	-	1 955	75 649
48		18	518	946	209	39	63	-	1 793	75 284
49		16	486	916	154	41	60	-	1 673	75 085
45-49		90	2 891	4 943	1 116	271	346	-	9 657	378 341
50-54		84	1 905	3 767	474	139	148	-	6 517	378 037
55-59		58	761	1 804	100	46	51	-	2 820	388 165
60-64		46	88	267	14	3	12	-	430	396 886
65-69		21	5	27	1	-	10	-	64	258 319
70-		11	2	6	-	-	1	-	20	652 122
Ikä tuntematon		-	12	46	-	-	-	-	58	

## 9. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot Ikä	Koulutussektori		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Yhteensä	Väestö 31.12.2009	
	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Peruskoulutus	Lisäkoulutus <sup>3)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>4)</sup>			Peruskoulutus
<b>Opiskelijat</b>	<b>112 088</b>	<b>198 032</b>	<b>83 540</b>	<b>129 489</b>	<b>5 544</b>	<b>145 033</b>	<b>23 442</b>	<b>697 168</b>	<b>5 351 427</b>
-15	501	97	-	-	-	-	-	598	954 442
16	32 044	24 695	13	5	-	-	-	56 757	65 965
17	32 981	30 987	60	35	-	5	-	64 068	68 049
18	31 759	30 129	149	195	-	180	-	62 412	66 980
19	7 670	14 188	612	6 617	-	5 656	-	34 743	67 523
16-19	104 454	99 999	834	6 852	-	5 841	-	217 980	268 517
20	1 580	8 835	1 227	11 630	-	8 802	-	32 074	65 679
21	897	7 897	1 965	14 897	-	10 964	-	36 620	65 872
22	630	6 514	1 955	15 108	-	11 464	3	35 674	62 773
23	436	5 775	2 083	14 128	1	11 834	17	34 274	63 901
24	353	4 859	2 257	12 081	1	12 287	109	31 947	66 247
20-24	3 896	33 880	9 487	67 844	2	55 351	129	170 589	324 472
25	317	4 309	2 365	9 336	9	11 821	273	28 430	68 926
26	264	3 890	2 405	7 027	41	10 362	594	24 583	70 709
27	244	3 453	2 557	5 321	108	8 623	851	21 157	70 323
28	171	3 001	2 430	4 150	178	6 992	1 092	18 014	67 596
29	146	2 575	2 397	3 172	252	5 640	1 257	15 439	67 080
25-29	1 142	17 228	12 154	29 006	588	43 438	4 067	107 623	344 634
30	117	2 424	2 377	2 661	350	5 075	1 282	14 286	66 955
31	111	2 359	2 468	2 121	368	4 244	1 366	13 037	67 192
32	76	2 203	2 370	1 837	394	3 675	1 341	11 896	68 157
33	91	2 136	2 504	1 660	360	3 126	1 327	11 204	68 506
34	70	2 142	2 360	1 482	316	2 613	1 105	10 088	67 160
30-34	465	11 264	12 079	9 761	1 788	18 733	6 421	60 511	337 970
35	78	1 980	2 230	1 311	236	2 104	935	8 874	64 201
36	67	1 726	2 140	1 111	222	1 663	770	7 699	58 447
37	74	1 820	2 084	1 055	185	1 431	790	7 439	60 584
38	65	1 853	2 276	1 045	190	1 408	703	7 540	62 645
39	62	1 855	2 377	1 028	169	1 215	651	7 357	64 891
35-39	346	9 234	11 107	5 550	1 002	7 821	3 849	38 909	310 768
40	52	1 900	2 339	964	158	1 192	647	7 252	66 244
41	70	1 967	2 490	988	178	1 117	581	7 391	71 124
42	64	1 962	2 493	980	151	1 041	614	7 305	73 324
43	48	1 903	2 594	962	177	993	563	7 240	73 852
44	52	1 773	2 546	896	171	936	503	6 877	74 210
40-44	286	9 505	12 462	4 790	835	5 279	2 908	36 065	358 754
45	53	1 828	2 421	865	163	880	480	6 690	75 701
46	60	1 740	2 399	810	166	869	461	6 505	76 622
47	61	1 650	2 328	738	171	794	422	6 164	75 649
48	56	1 539	2 159	649	132	717	446	5 698	75 284
49	48	1 429	2 113	559	138	676	399	5 362	75 085
45-49	278	8 186	11 420	3 621	770	3 936	2 208	30 419	378 341
50-54	253	5 599	8 669	1 616	411	2 435	1 759	20 742	378 037
55-59	183	2 541	4 333	386	129	1 314	1 106	9 992	388 165
60-64	162	435	789	57	19	615	629	2 706	396 886
65-69	90	37	93	6	-	175	252	653	258 319
70-	32	9	22	-	-	95	114	272	652 122
Ikä tuntematon	-	18	91	-	-	-	-	109	

## 9. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot ikä	Koulutussektori		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Yhteensä	Väestö 31.12.2009	
	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus Peruskoulutus Lisäkoulutus <sup>3)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>4)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>5)</sup>			
<b>Tutkinnot</b>	<b>33 034</b>	<b>46 879</b>	<b>19 548</b>	<b>20 098</b>	<b>941</b>	<b>21 310</b>	<b>2 521</b>	<b>144 331</b>	<b>5 351 427</b>
-15	-	-	-	-	-	-	-	-	954 442
16	-	-	-	-	-	-	-	-	65 965
17	5	1	1	-	-	-	-	7	68 049
18	616	130	7	-	-	-	-	753	66 980
19	27 013	16 953	40	-	-	2	-	44 008	67 523
16-19	27 634	17 084	48	-	-	2	-	44 768	268 517
20	4 145	5 306	160	4	-	5	-	9 620	65 679
21	480	2 467	288	26	-	38	-	3 299	65 872
22	182	2 293	376	766	-	566	-	4 183	62 773
23	90	2 041	426	2 355	-	1 434	-	6 346	63 901
24	58	1 730	517	3 217	-	2 438	-	7 960	66 247
20-24	4 955	13 837	1 767	6 368	-	4 481	-	31 408	324 472
25	46	1 348	531	3 169	-	3 060	2	8 156	68 926
26	46	1 159	524	2 407	2	3 103	17	7 258	70 709
27	31	978	604	1 496	4	2 318	37	5 468	70 323
28	34	799	544	961	10	1 700	67	4 115	67 596
29	18	616	572	685	28	1 100	105	3 124	67 080
25-29	175	4 900	2 775	8 718	44	11 281	228	28 121	344 634
30	13	579	540	494	50	853	145	2 674	66 955
31	11	512	556	395	59	718	147	2 398	67 192
32	9	480	536	335	62	536	191	2 149	68 157
33	8	505	573	305	70	421	151	2 033	68 506
34	8	490	548	273	62	295	155	1 831	67 160
30-34	49	2 566	2 753	1 802	303	2 823	789	11 085	337 970
35	9	426	522	274	43	289	139	1 702	64 201
36	8	410	492	179	32	225	136	1 482	58 447
37	3	398	516	192	40	176	125	1 450	60 584
38	8	441	582	197	32	183	99	1 542	62 645
39	7	418	573	174	31	144	97	1 444	64 891
35-39	35	2 093	2 685	1 016	178	1 017	596	7 620	310 768
40	7	444	573	171	28	138	87	1 448	66 244
41	8	435	621	195	34	139	78	1 510	71 124
42	6	416	587	184	31	118	71	1 413	73 324
43	6	446	639	197	22	122	65	1 497	73 852
44	12	407	600	175	38	126	54	1 412	74 210
40-44	39	2 148	3 020	922	153	643	355	7 280	358 754
45	9	436	618	153	23	117	64	1 420	75 701
46	10	422	614	178	33	99	50	1 406	76 622
47	9	432	555	164	30	105	42	1 337	75 649
48	6	375	546	121	29	97	43	1 217	75 284
49	10	337	499	124	23	102	34	1 129	75 085
45-49	44	2 002	2 832	740	138	520	233	6 509	378 341
50-54	35	1 398	2 236	408	92	358	157	4 684	378 037
55-59	26	720	1 211	109	31	121	88	2 306	388 165
60-64	21	120	197	12	2	37	49	438	396 886
65-69	15	9	20	2	-	19	17	82	258 319
70-	6	2	4	1	-	8	9	30	652 122
Ikä tuntematon	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<sup>1)</sup> Taulukosta puuttuvat peruskoululaiset: 7-15-vuotiaista lähes kaikki ja 16-vuotiaista vielä osa opiskeli peruskoulussa.

<sup>2)</sup> Ei sisällä yliopiston jatkotutkinto-opiskelijoita.

<sup>3)</sup> Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

<sup>4)</sup> Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

<sup>5)</sup> Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärin erikoistumiskoulutus.

**10. Perusasteen jälkeisen tutkinnon vuonna 2009 suorittaneiden mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan**

Koulutusala	Koulutusaste										
	Yhteensä	Toinen aste, lukio-koulutus	Toinen aste, ammatillinen koulutus	Opisto-aste	Ammatti-korkea-koulu-tutkinto	Alempi korkea-koulu-tutkinto	Ylempi ammatti-korkea-koulu-tutkinto	Ylempi korkea-koulu-tutkinto	Lääkärien erikoistumis-koulutus	Lisensiaatin-tutkinto	Tohtorin-tutkinto
<b>Yhteensä</b>	<b>24</b>	<b>19</b>	<b>25</b>	<b>35</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>38</b>	<b>27</b>	<b>38</b>	<b>37</b>	<b>35</b>
Yleissivistävä koulutus	19	19									
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	27		26	–	25	26	44	27		42	40
Kulttuuriala	26		23	36	26	26	37	29		37	43
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	28		34	–	25	26	36	27		43	38
Luonnontieteiden ala	26		20	–	26	26	40	26		32	32
Tekniikan ja liikenteen ala	25		22	–	26	24	37	27		35	32
Luonnonvara- ja ympäristöala	26		24	–	26	26	40	28		33	36
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	27		28	–	25	27	39	28	38	57	36
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	24		23	–	25	28	40	31		–	41
Muu koulutus	27		26	35	41	–	–	–		–	–
<b>Tutkinnon suorittaneita yhteensä</b>	<b>144 331</b>	<b>33 034</b>	<b>66 357</b>	<b>70</b>	<b>20 098</b>	<b>10 775</b>	<b>941</b>	<b>10 535</b>	<b>572</b>	<b>307</b>	<b>1 642</b>

**11. Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulutussektoreittain 2009 <sup>1)</sup>**

Koulutussektori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat opiskelu- maa- kunnittain <sup>1)</sup>	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista <sup>2)</sup> verrattuna opiskelu- maakuntaan		Opiskelijat opiskelu- maa- kunnittain	Kotimaakunta opiskelu- aikana <sup>3)</sup> verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelu- maa- kunnittain	Kotimaakunta heti tutkin- non suorittamisen jälkeen <sup>3)</sup> verrattuna opiskeluma- akuntaan	
		Sama %	Eri %		Sama %	Eri %		Sama %	Eri %
<b>Lukiokoulutus</b>	<b>38 054</b>	<b>93,8</b>	<b>6,2</b>	<b>112 088</b>	<b>96,6</b>	<b>3,4</b>	<b>33 034</b>	<b>86,8</b>	<b>13,2</b>
<b>Manner-Suomi</b>	<b>37 883</b>	<b>93,8</b>	<b>6,2</b>	<b>111 621</b>	<b>96,6</b>	<b>3,4</b>	<b>32 886</b>	<b>86,9</b>	<b>13,1</b>
Uusimaa	11 886	95,7	4,3	35 019	98,0	2,0	9 293	94,5	5,5
Itä-Uusimaa	574	91,1	8,9	1 636	93,1	6,9	494	84,0	16,0
Varsinais-Suomi	3 002	95,5	4,5	8 813	97,8	2,2	2 769	90,9	9,1
Satakunta	1 421	94,9	5,1	4 206	96,5	3,5	1 349	83,5	16,5
Kanta-Häme	1 046	93,5	6,5	3 032	96,2	3,8	929	83,5	16,5
Pirkanmaa	3 558	92,0	8,0	10 360	96,4	3,6	2 866	87,0	13,0
Päijät-Häme	1 371	93,1	6,9	3 881	96,0	4,0	1 281	77,1	22,9
Kymenlaakso	1 045	96,3	3,7	3 029	98,1	1,9	964	77,8	22,2
Etelä-Karjala	725	96,3	3,7	2 288	98,5	1,5	687	80,1	19,9
Etelä-Savo	1 258	72,7	27,3	3 368	80,4	19,6	934	74,2	25,8
Pohjois-Savo	1 622	92,8	7,2	5 018	96,5	3,5	1 572	82,3	17,7
Pohjois-Karjala	978	96,3	3,7	3 036	97,9	2,1	988	86,8	13,2
Keski-Suomi	1 675	94,0	6,0	5 068	96,7	3,3	1 621	84,9	15,1
Etelä-Pohjanmaa	1 222	95,6	4,4	3 722	96,3	3,7	1 227	82,9	17,1
Pohjanmaa	1 190	95,6	4,4	3 424	97,3	2,7	1 173	87,0	13,0
Keski-Pohjanmaa	468	84,8	15,2	1 427	87,0	13,0	516	76,9	23,1
Pohjois-Pohjanmaa	2 997	94,6	5,4	8 613	97,9	2,1	2 464	85,6	14,4
Kainuu	585	89,4	10,6	1 831	92,0	8,0	548	71,5	28,5
Lappi	1 260	95,4	4,6	3 850	97,1	2,9	1 211	84,2	15,8
<b>Ahvenanmaa</b>	<b>142</b>	<b>99,3</b>	<b>0,7</b>	<b>411</b>	<b>99,8</b>	<b>0,2</b>	<b>137</b>	<b>69,3</b>	<b>30,7</b>
Ahvenanmaa	142	99,3	0,7	411	99,8	0,2	137	69,3	30,7
<b>Ulkomaat</b>	<b>29</b>	<b>13,8</b>	<b>86,2</b>	<b>56</b>	<b>17,9</b>	<b>82,1</b>	<b>11</b>	<b>9,1</b>	<b>90,9</b>
<b>Ammatillinen koulutus</b>	<b>114 672</b>	<b>79,9</b>	<b>20,1</b>	<b>281 572</b>	<b>83,0</b>	<b>17,0</b>	<b>66 427</b>	<b>79,7</b>	<b>20,3</b>
<b>Manner-Suomi</b>	<b>114 259</b>	<b>79,9</b>	<b>20,1</b>	<b>280 639</b>	<b>82,9</b>	<b>17,1</b>	<b>66 168</b>	<b>79,7</b>	<b>20,3</b>
Uusimaa	29 936	78,8	21,2	72 006	80,9	19,1	15 468	77,8	22,2
Itä-Uusimaa	1 746	61,3	38,7	4 524	63,8	36,2	886	62,5	37,5
Varsinais-Suomi	8 716	83,9	16,1	22 608	84,9	15,1	4 858	86,9	13,1
Satakunta	4 792	81,3	18,7	12 031	86,7	13,3	3 067	83,5	16,5
Kanta-Häme	4 330	61,3	38,7	10 161	67,5	32,5	2 285	66,1	33,9
Pirkanmaa	10 161	84,6	15,4	23 864	87,6	12,4	5 841	80,2	19,8
Päijät-Häme	4 231	72,6	27,4	10 544	78,3	21,7	2 471	73,6	26,4
Kymenlaakso	3 074	83,9	16,1	8 011	89,6	10,4	1 962	85,3	14,7
Etelä-Karjala	2 107	91,4	8,6	5 183	95,0	5,0	1 431	90,2	9,8
Etelä-Savo	2 687	73,6	26,4	7 001	80,9	19,1	1 938	78,3	21,7
Pohjois-Savo	5 771	80,3	19,7	13 400	85,9	14,1	3 423	79,1	20,9
Pohjois-Karjala	3 869	83,9	16,1	9 799	89,0	11,0	2 605	84,6	15,4
Keski-Suomi	6 567	82,6	17,4	14 980	87,7	12,3	3 825	82,4	17,6
Etelä-Pohjanmaa	5 230	67,0	33,0	14 987	63,7	36,3	3 830	64,2	35,8
Pohjanmaa	3 769	84,7	15,3	8 469	89,5	10,5	1 849	88,9	11,1
Keski-Pohjanmaa	1 845	68,3	31,7	4 594	72,9	27,1	1 070	71,6	28,4
Pohjois-Pohjanmaa	9 384	87,8	12,2	22 552	89,8	10,2	5 524	85,5	14,5
Kainuu	1 703	80,7	19,3	4 085	82,9	17,1	992	81,3	18,8
Lappi	4 341	85,3	14,7	11 840	90,2	9,8	2 843	84,7	15,3
<b>Ahvenanmaa</b>	<b>404</b>	<b>89,1</b>	<b>10,9</b>	<b>924</b>	<b>91,3</b>	<b>8,7</b>	<b>255</b>	<b>82,7</b>	<b>17,3</b>
Ahvenanmaa	404	89,1	10,9	924	91,3	8,7	255	82,7	17,3
<b>Ulkomaat</b>	<b>9</b>	<b>100,0</b>	<b>-</b>	<b>9</b>	<b>100,0</b>	<b>-</b>	<b>4</b>	<b>100,0</b>	<b>-</b>
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>38 197</b>	<b>61,4</b>	<b>38,6</b>	<b>135 033</b>	<b>78,6</b>	<b>21,4</b>	<b>21 039</b>	<b>70,5</b>	<b>29,5</b>
<b>Manner-Suomi</b>	<b>38 036</b>	<b>61,4</b>	<b>38,6</b>	<b>134 537</b>	<b>78,6</b>	<b>21,4</b>	<b>20 995</b>	<b>70,5</b>	<b>29,5</b>
Uusimaa	9 678	74,4	25,6	35 119	90,5	9,5	5 288	86,5	13,5
Itä-Uusimaa	389	30,1	69,9	1 423	44,6	55,4	265	25,7	74,3
Varsinais-Suomi	3 066	70,3	29,7	10 760	84,2	15,8	1 564	73,5	26,5
Satakunta	1 775	59,7	40,3	6 050	73,9	26,1	960	65,0	35,0
Kanta-Häme	1 671	32,7	67,3	5 816	50,0	50,0	829	43,8	56,2
Pirkanmaa	2 894	61,2	38,8	10 531	81,3	18,7	1 747	75,3	24,7

## 11. Jatkuu

Koulutussektori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat opiskelu- maa- kunnittain <sup>1)</sup>	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista <sup>2)</sup>		Opiskelijat opiskelu- maa- kunnittain	Kotimaakunta opiskelu- aikana <sup>3)</sup> verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelu- maa- kunnittain	Kotimaakunta heti tutkin- non suorittamisen jälkeen <sup>3)</sup> verrattuna opiskeluma- akuntaan	
		Sama	Eri		Sama	Eri		Sama	Eri
		%	%		%	%		%	%
Päijät-Häme	1 544	46,9	53,1	5 330	66,1	33,9	961	54,8	45,2
Kymenlaakso	1 132	57,0	43,0	4 212	74,8	25,2	668	61,2	38,8
Etelä-Karjala	781	55,6	44,4	2 919	79,0	21,0	508	67,5	32,5
Etelä-Savo	1 710	39,2	60,8	5 255	59,1	40,9	836	43,4	56,6
Pohjois-Savo	1 979	58,2	41,8	6 756	77,7	22,3	1 037	63,4	36,6
Pohjois-Karjala	1 199	70,6	29,4	4 090	84,4	15,6	587	76,1	23,9
Keski-Suomi	1 818	53,2	46,8	6 774	78,0	22,0	1 151	67,2	32,8
Etelä-Pohjanmaa	1 287	58,4	41,6	4 730	71,9	28,1	746	66,4	33,6
Pohjanmaa	1 586	54,7	45,3	5 588	75,1	24,9	869	70,1	29,9
Keski-Pohjanmaa	525	50,5	49,5	1 771	64,7	35,3	274	52,6	47,4
Pohjois-Pohjanmaa	2 564	72,7	27,3	9 093	85,3	14,7	1 356	78,8	21,2
Kainuu	612	46,1	53,9	2 062	67,1	32,9	361	66,8	33,2
Lappi	1 826	56,7	43,3	6 258	71,1	28,9	988	63,1	36,9
<b>Ahvenanmaa</b>	<b>161</b>	<b>50,9</b>	<b>49,1</b>	<b>496</b>	<b>65,5</b>	<b>34,5</b>	<b>44</b>	<b>63,6</b>	<b>36,4</b>
Ahvenanmaa	161	50,9	49,1	496	65,5	34,5	44	63,6	36,4
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>20 169</b>	<b>44,0</b>	<b>56,0</b>	<b>168 475</b>	<b>73,7</b>	<b>26,3</b>	<b>23 831</b>	<b>64,5</b>	<b>35,5</b>
<b>Manner-Suomi</b>	<b>20 169</b>	<b>44,0</b>	<b>56,0</b>	<b>168 467</b>	<b>73,7</b>	<b>26,3</b>	<b>23 831</b>	<b>64,5</b>	<b>35,5</b>
Uusimaa	6 197	64,4	35,6	58 196	90,3	9,7	8 009	86,8	13,2
Varsinais-Suomi	2 435	43,1	56,9	21 760	70,1	29,9	3 000	63,0	37,0
Satakunta	389	36,2	63,8	2 329	58,0	42,0	375	48,8	51,2
Kanta-Häme	73	19,2	80,8	505	30,1	69,9	104	18,3	81,7
Pirkanmaa	2 445	39,4	60,6	25 113	69,4	30,6	2 747	62,0	38,0
Päijät-Häme	23	21,7	78,3	236	34,7	65,3	18	27,8	72,2
Kymenlaakso	–	–	–	–	–	–	30	20,0	80,0
Etelä-Karjala	880	12,8	87,2	5 706	47,3	52,7	906	31,0	69,0
Etelä-Savo	225	8,9	91,1	1 120	38,9	61,1	270	17,8	82,2
Pohjois-Savo	884	30,2	69,8	5 982	63,1	36,9	1 088	49,1	50,9
Pohjois-Karjala	1 102	26,3	73,7	7 021	57,7	42,3	1 073	47,1	52,9
Keski-Suomi	1 925	26,6	73,4	13 284	59,5	40,5	2 297	46,7	53,3
Etelä-Pohjanmaa	–	–	–	47	80,9	19,1	2	50,0	50,0
Pohjanmaa	1 086	34,0	66,0	6 644	55,3	44,7	925	44,2	55,8
Keski-Pohjanmaa	52	17,3	82,7	164	32,3	67,7	69	27,5	72,5
Pohjois-Pohjanmaa	1 676	50,6	49,4	15 082	78,1	21,9	2 042	68,5	31,5
Kainuu	127	37,8	62,2	635	49,9	50,1	158	25,9	74,1
Lappi	650	34,5	65,5	4 643	58,0	42,0	718	43,6	56,4
<b>Ahvenanmaa</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>8</b>	<b>75,0</b>	<b>25,0</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>–</b>
Ahvenanmaa	–	–	–	8	75,0	25,0	–	–	–

<sup>1)</sup> Ei sisällä yliopistokoulutuksen jatkotutkinto-opiskelijoita.

<sup>2)</sup> Vertailussa käytetty kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2008.

<sup>3)</sup> Vertailussa käytetty kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2009.

## 12. Ulkomaalaiset <sup>1)</sup> yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2009

Maanos, maa	Vuosi																		
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Yhteensä</b>	<b>1 899</b>	<b>2 182</b>	<b>2 348</b>	<b>2 566</b>	<b>2 759</b>	<b>3 107</b>	<b>3 131</b>	<b>3 199</b>	<b>3 473</b>	<b>3 732</b>	<b>3 895</b>	<b>4 186</b>	<b>4 427</b>	<b>4 673</b>	<b>4 949</b>	<b>5 434</b>	<b>5 897</b>	<b>6 195</b>	<b>6 984</b>
Osuus kaikista opiskelijoista (%)	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2	2,3	2,4	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	3,1	3,3	3,8	4,1
<b>Eurooppa</b>	<b>807</b>	<b>962</b>	<b>1 063</b>	<b>1 195</b>	<b>1 348</b>	<b>1 562</b>	<b>1 653</b>	<b>1 718</b>	<b>1 953</b>	<b>2 187</b>	<b>2 350</b>	<b>2 575</b>	<b>2 641</b>	<b>2 756</b>	<b>2 807</b>	<b>2 919</b>	<b>3 023</b>	<b>3 014</b>	<b>3 230</b>
Pohjoismaat	226	259	289	306	299	353	358	361	372	396	407	406	402	401	410	413	393	355	371
Ruotsi	168	193	214	229	215	255	262	268	284	300	317	312	307	314	314	308	287	258	272
Norja	25	28	32	28	30	35	34	39	43	45	43	44	41	41	41	56	52	56	55
Tanska	21	27	28	28	34	35	32	29	22	29	26	27	33	30	31	28	35	31	31
Islanti	12	11	15	21	20	28	30	25	23	22	21	23	21	16	24	21	19	10	13
Muut Euroopan maat	581	703	774	889	1 049	1 209	1 295	1 357	1 581	1 791	1 943	2 169	2 239	2 355	2 397	2 506	2 630	2 659	2 859
Afriikka	301	300	302	317	316	345	338	360	325	311	267	256	261	257	310	393	505	587	688
Pohjois-Amerikka	143	139	135	145	147	188	188	178	195	197	175	165	174	180	200	210	212	211	240
Latinalainen Amerikka ja Karibia	47	51	57	55	68	84	80	80	81	84	89	99	105	123	134	170	201	197	245
Aasia	575	670	731	789	817	858	814	809	863	910	916	1 002	1 200	1 306	1 439	1 670	1 888	2 133	2 522
Oseania	9	12	11	11	15	14	13	13	19	15	18	21	20	24	26	20	28	26	28
Tuntematon	17	48	49	54	48	56	45	41	37	28	80	68	26	27	33	52	40	27	31

<sup>1)</sup> Muut kuin Suomen kansalaiset.

## 13. Ulkomaalaiset <sup>1)</sup> opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009

	Koulutussektori							
	Yhteensä	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-koulutus		Yliopistokoulutus	
			Perus-koulutus	Lisä-koulutus <sup>2)</sup>	Perus-koulutus	Jatko-koulutus <sup>3)</sup>	Perus-koulutus	Jatko-koulutus <sup>4)</sup>
<b>Koulutusala</b>								
Yleissivistävä koulutus	1 641	1 641	.	.	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatusala	1 105	.	52	59	4	2	687	301
Kulttuuriala	1 225	.	218	82	240	1	501	183
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	5 566	.	1 126	577	2 290	107	1 108	358
Luonnontieteiden ala	1 721	.	165	28	480	1	714	333
Tekniikan ja liikenteen ala	7 785	.	2 483	770	2 470	64	1 378	620
Luonnonvara- ja ympäristöala	699	.	269	116	43	–	175	96
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 210	.	1 626	222	826	10	155	371
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 733	.	1 536	618	559	16	1	3
Muu koulutus	2	.	2	–	–	–	–	–
<b>Koulutusaste</b>								
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	1 641	1 641	.	.	.	.	.	.
Toinen aste, ammatillinen koulutus	9 949	.	7 477	2 472	.	.	.	.
Ammattikorkeakoulututkinto	6 912	.	.	.	6 912	.	.	.
Alempi korkeakoulututkinto	1 020	.	.	.	.	1 020	.	.
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	201	.	.	.	.	201	.	.
Ylempi korkeakoulututkinto	3 699	.	.	.	.	.	3 699	.
Lääkärien erikoistumiskoulutus	112	.	.	.	.	.	.	112
Lisensiaatintutkinto	60	.	.	.	.	.	.	60
Tohtorintutkinto	2 093	.	.	.	.	.	.	2 093
<b>Ulkomaalaiset opiskelijat yhteensä</b>	<b>25 687</b>	<b>1 641</b>	<b>7 477</b>	<b>2 472</b>	<b>6 912</b>	<b>201</b>	<b>4 719</b>	<b>2 265</b>
<b>Ulkomaalaisten osuus kaikista opiskelijoista, %</b>	<b>3,7</b>	<b>1,5</b>	<b>3,8</b>	<b>3,0</b>	<b>5,3</b>	<b>3,6</b>	<b>3,3</b>	<b>9,7</b>
<b>Kaikki opiskelijat yhteensä</b>	<b>697 168</b>	<b>112 088</b>	<b>198 032</b>	<b>83 540</b>	<b>129 489</b>	<b>5 544</b>	<b>145 033</b>	<b>23 442</b>

<sup>1)</sup> Muut kuin Suomen kansalaiset.

<sup>2)</sup> Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

<sup>3)</sup> Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

<sup>4)</sup> Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

**14. Ruotsinkieliset <sup>1)</sup> opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2009**

	Koulutussektori		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus	
	Yhteensä	Lukiokoulutus	Peruskoulutus	Lisäkoulutus <sup>2)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>3)</sup>	Peruskoulutus	Jatkokoulutus <sup>4)</sup>
<b>Koulutusala</b>								
Yleissivistävä koulutus	6 371	6 371	.	.	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatusala	2 845	.	172	42	45	1	2 290	295
Kulttuuriala	2 096	.	471	132	641	1	750	101
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	6 666	.	1 074	938	1 084	18	3 298	254
Luonnontieteiden ala	1 642	.	417	16	132	1	912	164
Tekniikan ja liikenteen ala	7 431	.	3 163	917	1 951	62	1 192	146
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 215	.	595	345	214	1	53	7
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4 508	.	1 683	427	1 724	62	394	218
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 525	.	827	271	424	3	-	-
Muu koulutus	48	.	44	-	4	-	-	-
<b>Koulutusaste</b>								
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	6 371	6 371	.	.	.	.	.	.
Toinen aste, ammatillinen koulutus	11 534	.	8 446	3 088	.	.	.	.
Ammattikorkeakoulututkinto	6 219	.	.	.	6 219	.	.	.
Alempi korkeakoulututkinto	6 540	.	.	.	.	.	6 540	.
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	149	.	.	.	.	149	.	.
Ylempi korkeakoulututkinto	2 349	.	.	.	.	.	2 349	.
Lääkärien erikoistumiskoulutus	117	.	.	.	.	.	.	117
Lisensiaatintutkinto	167	.	.	.	.	.	.	167
Tohtorintutkinto	901	.	.	.	.	.	.	901
<b>Ruotsinkieliset opiskelijat yhteensä</b>	<b>34 347</b>	<b>6 371</b>	<b>8 446</b>	<b>3 088</b>	<b>6 219</b>	<b>149</b>	<b>8 889</b>	<b>1 185</b>
<b>Ruotsinkielisten osuus kaikista opiskelijoista, %</b>	<b>4,9</b>	<b>5,7</b>	<b>4,3</b>	<b>3,7</b>	<b>4,8</b>	<b>2,7</b>	<b>6,1</b>	<b>5,1</b>
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 168	112 088	198 032	83 540	129 489	5 544	145 033	23 442

<sup>1)</sup> Ruotsi äidinkielenä. Ruotsinkielisten osuus Suomen väestöstä oli 5,4 % 31.12.2009.

<sup>2)</sup> Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

<sup>3)</sup> Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

<sup>4)</sup> Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

**15. Ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoinen) uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot<sup>1)</sup> koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009**

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
<b>Yhteensä</b>	<b>94 551</b>	<b>47 057</b>	<b>215 575</b>	<b>108 170</b>	<b>52 107</b>	<b>27 018</b>
<b>Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus</b>	<b>78</b>	<b>18</b>	<b>158</b>	<b>31</b>	<b>75</b>	<b>13</b>
311101 Liikenneopettaja	78	18	158	31	75	13
<b>Humanistinen ja taidealan koulutus</b>	<b>4 929</b>	<b>3 248</b>	<b>12 560</b>	<b>8 312</b>	<b>3 067</b>	<b>2 072</b>
321101 Artesaani, käsi-taide perustutkinto	2 148	1 560	5 639	4 160	1 540	1 192
321204 Musiikkialan perustutkinto	358	150	1 025	428	234	105
321301 Kuvallisen ilmaisun perustutkinto	379	300	984	767	246	184
321501 Tanssialan perustutkinto	57	44	146	115	26	23
321601 Viestintäalan perustutkinto	18	11	33	22	14	11
321602 Audiovis. viestinnän perustutkinto	1 150	652	3 105	1 752	698	365
321901 Viittomakielisen ohj. perust.	70	66	167	158	20	18
321902 Sirkusalan perustutkinto	18	13	33	23	13	8
324108 Kultasepän at	8	4	16	10	6	4
324110 Luonnontiet. konservoinnin at	1	–	2	–	–	–
324114 Puusepän at, käsi-taide	8	2	17	5	5	2
324115 Restaurointikäsällin at	33	12	61	22	12	5
324119 Seppäkäsällin at	16	4	29	5	4	–
324125 Puusepänalan at, käsi-taide	–	–	1	1	5	1
324126 Tekstiilialan at, käsi-taide	15	15	55	55	27	27
324127 Vaatetusalan at, käsi-taide	1	1	2	2	1	1
324128 Käsiyöntekijän at	1	1	1	1	–	–
324129 Sisustusalan at, käsi-taide	75	75	124	124	16	16
324301 Valokuvaajan at	69	30	145	65	15	5
324502 Teatterialan at	89	70	168	120	18	18
324601 Audiovisuaalisen viestinnän at	330	197	620	386	110	63
327107 Kultraajamestarin eat	2	–	2	–	–	–
327114 Restaurointimestarin eat	1	–	3	2	1	1
327115 Romanikulttuurin ohjaajan eat	1	1	5	4	–	–
327118 Seppämestarin eat	6	1	30	2	15	–
327124 Puusepänalan eat, käsi-taide	1	–	5	1	2	–
327125 Tekstiilialan eat, käsi-taide	4	4	13	11	9	7
327301 Valokuvaajan eat	1	–	1	–	–	–
327302 Audiovisuaalisen viest. eat	69	35	128	71	30	16
<b>Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus</b>	<b>12 415</b>	<b>8 410</b>	<b>28 058</b>	<b>18 837</b>	<b>6 979</b>	<b>5 042</b>
331101 Merkonomi, liiketal. perustutkinto	7 173	4 736	17 758	11 572	4 089	2 807
334101 Automyyjän at	–	–	11	–	6	–
334102 Ulkomaankaupan at	142	101	275	200	44	38
334103 Isännöinnin at	511	200	839	333	197	92
334104 Markkinointiviestinnän at	111	104	322	303	50	49
334105 Myynnin at	1 373	1 091	2 278	1 824	830	699
334106 Sihteerin at	466	463	827	822	316	314
334107 Somistajan at	17	17	30	28	12	10
334108 Varaosamyyjän at	3	–	9	1	9	–
334109 Varastoalan at	38	13	92	24	35	10
334111 Virastomestarin at	17	1	33	9	13	8
334112 Yrittäjän at	722	356	1 345	705	411	254
334113 Tieto- ja kirjastopalv. at	12	12	19	19	2	2
334114 Taloushallinnon at	848	768	1 689	1 537	368	355
334115 Rahoitus- ja vak.alan at	12	10	50	44	27	25
334116 Viestinvälit.- ja log.palv. at	10	–	51	36	40	35
334117 Asiakirjahall. ja arkistot.at	2	2	49	49	23	23
334118 Kiinteistövälitysalan at	91	61	141	93	20	16
337101 Johtamisen eat	577	305	1 619	856	396	229
337102 Kaupan esimiehen eat	31	25	110	86	26	22
337106 Ulkomaankaupan eat	31	13	66	30	7	3
337107 Yritysjohdamisen eat	117	48	238	107	12	10
337108 Autoalan myyjän eat	–	–	4	–	–	–
337109 Taloushallinnon eat	13	12	30	27	7	6

## 15. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
337110	Markkinointiviestinnän eat	78	55	120	92	23	21
339999	Muu kaup., yht.kuntat., 3-aste	20	17	53	40	15	13
531159	Merkonomi (op), kirjasto	-	-	-	-	1	1
<b>Luonnontieteellinen koulutus</b>		<b>2 623</b>	<b>568</b>	<b>7 009</b>	<b>1 429</b>	<b>1 510</b>	<b>275</b>
341101	Tieto- ja viestintätekn. pt	2 301	474	6 268	1 212	1 399	247
344101	Tieto- ja viestintätekn. at	265	74	665	194	108	28
347101	Tieto- ja viestintätekn. eat	57	20	76	23	3	-
<b>Tekniikan koulutus</b>		<b>31 435</b>	<b>5 811</b>	<b>74 348</b>	<b>13 450</b>	<b>17 945</b>	<b>2 998</b>
351101	Kone- ja metallialan perustutkinto	4 859	412	12 261	1 007	2 627	200
351102	Koneistuksen perustutkinto	15	-	47	2	-	-
351106	Kello- ja mikromek. perustutk	36	10	98	28	29	9
351107	Kaivosalan perustutkinto	35	2	70	4	10	-
351199	Muu kone, metalli perustutkinto	-	-	56	5	-	-
351203	Talotekniikan perustutkinto	2 115	78	5 047	203	1 335	31
351301	Autoalan perustutkinto	2 842	387	6 981	876	1 596	134
351302	Ajoneuvoasentaja (perustutk)	5	1	15	2	2	-
351307	Lentokoneasennuksen perustutkinto	145	18	377	60	117	10
351401	Sähköalan perustutkinto	789	72	9 134	478	3 601	122
351404	Laivasähköasentaja	1	-	26	1	-	-
351407	Sähkö- ja autom. perustutk	2 831	184	2 831	184	17	1
351501	Tietotekniikan perustutkinto	16	1	30	1	16	-
351502	Tieto- ja tietoliik.perustutkinto	1 503	79	1 504	79	-	-
351602	Paperiteollisuuden perustutkinto	34	4	241	31	156	29
351603	Laboratorioalan perustutkinto	442	283	1 000	668	250	200
351604	Kemiantekniikan perustutkinto	249	42	734	137	197	41
351701	Puualan perustutkinto	1 034	276	2 507	532	662	120
351703	Veneenrakennuksen perustutkinto	72	7	194	13	42	3
351704	Verhoilu- ja sis.alan perustutkinto	433	384	898	791	207	181
351805	Pintakäsittelyalan perustutkinto	1 087	675	2 562	1 651	559	360
352101	Elintarvikealan perustutkinto	916	741	2 082	1 648	499	406
352201	Rakennusalan perustutkinto	4 149	291	10 257	749	2 671	139
352301	Maanmittausalan perustutkinto	113	29	273	55	57	9
352401	Tekstiili, vaatetus perustutkinto	662	634	662	634	-	-
352405	Jalkinealan perustutkinto	-	-	39	36	25	23
352407	Tekstiilialan perustutkinto	-	-	3	3	3	3
352408	Vaatetusalan perustutkinto	38	37	1 094	1 068	480	461
352503	Painoviestinnän perustutkinto	341	183	882	481	233	133
352902	Muovi- ja kumitekn. perustutk	74	6	212	28	55	9
352903	Suunnittelussaist. perustutk	300	154	647	312	139	64
352999	Muu tekniikan perusk, 3-aste	20	2	32	2	-	-
354101	Hitsaajan at	345	21	571	55	30	5
354102	Kivimiehen at	76	10	136	17	49	3
354103	Koneenasentajan at	76	1	128	6	30	3
354104	Koneistajan at	246	37	462	72	100	13
354105	Levytekniikan at	138	17	242	24	14	-
354106	Lukkosepän at	1	-	12	-	-	-
354107	Rakennuspeltisepän at	13	-	37	-	2	-
354110	Metallien jalostuksen at	-	-	64	9	59	9
354111	Hissiasentajan at	18	-	27	1	20	-
354113	Kaivosalan at	-	-	3	1	2	1
354114	Laivanrakentajan at	7	-	29	2	29	2
354115	Kunnossapidon at	51	1	109	2	14	-
354201	Ilmastointiasentajan at	1	-	16	-	3	-
354202	Kaukolämpöasentajan at	8	-	15	-	7	-
354203	Kiinteistöhoitajan at	112	6	177	11	74	6
354205	Kylmäasentajan at	382	-	451	1	26	-
354206	Nuohoojan at	1	-	1	-	4	-
354207	Putkiasentajan at	50	2	110	5	26	1
354212	Ilmastointijärj. puhd. at	1	-	4	-	1	-

## 15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
354301 Ajoneuvonosturinkuljettajan at	186	1	268	2	99	–
354302 Autokorimekaanikon at	11	–	24	–	6	–
354305 Autosähkömekaanikon at	–	–	31	–	13	–
354307 Automaalarin at	12	–	19	2	10	1
354308 Maanrakennuskoneenkulj. at	7	–	56	1	21	–
354309 Pienkonemekaanikon at	51	–	77	1	17	–
354310 Raskaskalustomekaanikon at	21	–	40	–	5	–
354311 Maatalouskoneasentajan at	6	–	16	–	9	–
354312 Henkilöautomekaanikon at	77	2	195	2	35	–
354401 Automaatioasentajan at	20	2	48	3	13	–
354402 Elektroniikka-asentajan at	11	2	18	3	1	–
354403 Kotitalouskoneasentajan at	167	–	170	–	9	–
354404 Lämmityslaitteasentajan at	171	–	172	–	1	–
354405 Sähköasentajan at	295	12	539	18	115	2
354406 Sähkölaitosasentajan at	11	–	12	–	2	–
354407 Elektron.- ja sähköteoll. at	2	1	4	1	1	–
354408 Voimalaitoksen käyttäjän at	2	–	21	–	11	–
354501 Tietokoneasentajan at	202	25	393	50	47	9
354502 Tietoliikenneasentajan at	45	3	55	3	6	–
354601 Kemian teollisuuden at	1	1	13	2	1	–
354602 Kumialan at	9	3	9	3	–	–
354603 Muovimekaanikon at	47	6	66	10	12	4
354604 Paperiteollisuuden at	1	–	6	–	7	–
354702 Levyalan at	77	41	78	41	1	–
354703 Puusepän at, pros,kem,mat	21	6	72	13	11	2
354705 Saha-alan at	–	–	18	–	11	1
354708 Veneenrakent. at,pros,kem,mat	34	2	78	8	1	–
354709 Verhoilijan at	60	51	105	91	19	17
354710 Puusepäntalalan at, pros,kem,mat	97	32	196	56	39	12
354801 Korroosionestomaalarin at	7	2	8	2	1	–
354802 Lattianpäällystäjän at	15	–	17	1	–	–
354803 Maalarin at, pros,kem,mat	104	50	221	118	21	12
354804 Teollisen pintakäsittelijän at	6	2	19	3	3	–
355101 Kondiittorin at	34	31	64	58	16	16
355102 Leipurin at	24	13	57	43	16	15
355103 Lihanjalostajan at	1	–	1	–	1	1
355104 Elintarvikejalostajan at	15	4	19	7	3	2
355105 Elintarviketeollisuuden at	12	7	12	7	–	–
355107 Maidonjalostajan at	–	–	1	1	–	–
355108 Leipomoteollisuuden at	1	–	1	–	–	–
355201 Ammattisukeltajan at	29	–	53	9	39	5
355202 Kirvesmiehen at	1	–	2	1	2	1
355208 Rakennustuotannon at	42	4	143	16	33	5
355209 Talonrakennusalan at	1 311	88	1 849	107	401	8
355210 Maarakennusalan at	350	9	628	19	277	8
355211 Rakennustuotealan at	33	1	135	11	42	5
355212 Vesihuoltoalan at	46	–	62	1	6	–
355404 Pukuompelijan at	17	–	27	–	8	–
355413 Vaatet.alan at, tekst.-vaatet	61	57	181	177	51	51
355501 Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	9	3	9	3	1	–
355502 Kirjansitojan at	11	8	11	8	–	–
355503 Painajan at	5	–	25	1	13	1
355504 Painopinnanvalmistajan at	23	11	34	18	10	5
355505 Digitaalipainajan at	1	1	2	1	1	–
355901 Suunnitteluassistentin at	84	27	119	44	4	4
355902 Ympäristöhuollon at	58	28	90	45	23	7
355903 Rautatiekal. kunnossapidon at	18	–	21	–	–	–
355904 Sisustusalan at, tekn.	17	7	50	37	6	6
357101 Hitsaajamestarin eat	6	–	21	–	7	–
357102 Koneenasentajamestarin eat	–	–	20	3	2	2
357103 Koneistajamestarin eat	14	–	14	–	4	–
357104 Levytyömestarin eat	2	–	2	–	–	–

## 15. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
354301	Ajoneuvonosturinkuljettajan at	186	1	268	2	99	—
354302	Autokorimekaanikon at	11	—	24	—	6	—
354305	Autosähkömekaanikon at	—	—	31	—	13	—
354307	Automaalarin at	12	—	19	2	10	1
354308	Maanrakennuskoneenkulj. at	7	—	56	1	21	—
354309	Pienkonemekaanikon at	51	—	77	1	17	—
354310	Raskaskalustomekaanikon at	21	—	40	—	5	—
354311	Maatalouskoneasentajan at	6	—	16	—	9	—
354312	Henkilöautomekaanikon at	77	2	195	2	35	—
354401	Automaatioasentajan at	20	2	48	3	13	—
354402	Elektroniikka-asentajan at	11	2	18	3	1	—
354403	Kotitalouskoneasentajan at	167	—	170	—	9	—
354404	Lämmityslaitteasentajan at	171	—	172	—	1	—
354405	Sähköasentajan at	295	12	539	18	115	2
354406	Sähkölaitteasentajan at	11	—	12	—	2	—
354407	Elektron.- ja sähköteoll. at	2	1	4	1	1	—
354408	Voimalaitoksen käyttäjän at	2	—	21	—	11	—
354501	Tietokoneasentajan at	202	25	393	50	47	9
354502	Tietoliikenneasentajan at	45	3	55	3	6	—
354601	Kemian teollisuuden at	1	1	13	2	1	—
354602	Kumialan at	9	3	9	3	—	—
354603	Muovimekaanikon at	47	6	66	10	12	4
354604	Paperiteollisuuden at	1	—	6	—	7	—
354702	Levyalan at	77	41	78	41	1	—
354703	Puusepän at, pros,kem,mat	21	6	72	13	11	2
354705	Saha-alan at	—	—	18	—	11	1
354708	Veneenrakent. at,pros,kem,mat	34	2	78	8	1	—
354709	Verhoilijan at	60	51	105	91	19	17
354710	Puusepänalan at, pros,kem,mat	97	32	196	56	39	12
354801	Korroosionestomaalarin at	7	2	8	2	1	—
354802	Lattianpäällystäjän at	15	—	17	1	—	—
354803	Maalarin at, pros,kem,mat	104	50	221	118	21	12
354804	Teollisen pintakäsittelijän at	6	2	19	3	3	—
355101	Kondiittorin at	34	31	64	58	16	16
355102	Leipurin at	24	13	57	43	16	15
355103	Lihanjalostajan at	1	—	1	—	1	1
355104	Elintarvikejalostajan at	15	4	19	7	3	2
355105	Elintarviketeollisuuden at	12	7	12	7	—	—
355107	Maidonjalostajan at	—	—	1	1	—	—
355108	Leipomoteollisuuden at	1	—	1	—	—	—
355201	Ammattisukeltajan at	29	—	53	9	39	5
355202	Kirvesmiehen at	1	—	2	1	2	1
355208	Rakennustuotannon at	42	4	143	16	33	5
355209	Talonrakennusalan at	1 311	88	1 849	107	401	8
355210	Maarakennusalan at	350	9	628	19	277	8
355211	Rakennustuotealan at	33	1	135	11	42	5
355212	Vesihuoltoalan at	46	—	62	1	6	—
355404	Pukuompelijan at	17	—	27	—	8	—
355413	Vaatet.alan at, tekst.-vaatet	61	57	181	177	51	51
355501	Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	9	3	9	3	1	—
355502	Kirjansitojan at	11	8	11	8	—	—
355503	Painajan at	5	—	25	1	13	1
355504	Painopinnanvalmistajan at	23	11	34	18	10	5
355505	Digitaalipainajan at	1	1	2	1	1	—
355901	Suunnitteluassistentin at	84	27	119	44	4	4
355902	Ympäristöhuollon at	58	28	90	45	23	7
355903	Rautatiekal. kunnossapidon at	18	—	21	—	—	—
355904	Sisustusalan at, tekn.	17	7	50	37	6	6
357101	Hitsaajamestarin eat	6	—	21	—	7	—
357102	Koneenasentajamestarin eat	—	—	20	3	2	2
357103	Koneistajamestarin eat	14	—	14	—	4	—
357104	Levytyömestarin eat	2	—	2	—	—	—

## 15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset						
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia	
357109	Kunnossapidon eat	1	–	5	1	–	–
357110	Rakennuspeltiseppämestarin at	–	–	1	–	1	–
357201	Ilmastointiasentajan eat	–	–	30	–	7	–
357203	Kaukolämpöyliasentajan eat	10	–	12	–	–	–
357204	Kiinteistöhoitajan eat	30	1	49	1	7	–
357206	Putkiasentajan eat	19	1	43	1	11	–
357207	Kylmämestarin eat	40	1	43	1	3	–
357301	Autokorimestarin eat	13	–	28	–	8	–
357302	Automaalarimestarin eat	5	1	34	1	–	–
357303	Liikenne-esimiehen eat	13	1	19	1	6	–
357304	Automekaanikon eat	18	–	60	–	–	–
357305	Autoalan työnjohdon eat	7	1	14	2	5	1
357306	Varastoalan eat	17	5	42	7	4	–
357401	Automaatioyliasentajan eat	1	–	5	–	–	–
357403	Sähkölaitosyliasentajan eat	–	–	1	–	3	–
357404	Sähköyliasentajan eat	21	–	42	–	6	–
357501	Tietokoneyliasentajan eat	11	1	71	8	17	1
357502	Tietoliikenneyliasentajan eat	4	–	4	–	–	–
357602	Paperiteollisuuden eat	1	–	3	–	2	–
357603	Muovitekniikan eat	5	2	12	4	3	1
357701	Koristev. eat, pros,kem,mat	–	–	16	–	12	–
357703	Puuseppämest.eat,pros,kem,mat	–	–	1	–	1	–
357705	Sahamestarin eat	–	–	11	3	–	–
357707	Venemestarin eat,pros,kem,mat	–	–	1	–	–	–
357708	Verhoilijamestarin eat	15	12	21	17	5	4
357709	Puusepäntal. eat,pros,kem,mat	7	1	21	1	4	–
357801	Pintakäsittelymestarin eat	1	–	5	–	4	–
357802	Maalarimest. eat,pros,kem,mat	40	19	113	31	21	4
357803	Lattiamestarin eat	1	–	2	–	–	–
358101	Kondiittorimestarin eat	2	–	5	3	1	1
358102	Leipurimestarin eat	1	–	2	–	–	–
358103	Elintarviketekniikan eat	–	–	15	7	14	7
358204	Rakennusalan työmaapääll. eat	22	–	91	4	25	–
358205	Talonrakennusalan eat	65	1	94	3	27	–
358206	Maarakennusalan eat	39	–	60	–	15	–
358412	Vaatet.alan eat, test.-vaatet.	108	105	209	205	27	27
358503	Konesitojamestarin eat	–	–	3	1	4	1
358504	Painajamestarin eat	–	–	3	–	–	–
358508	Faktorin eat	4	2	21	5	1	–
358901	Tekniikan eat	213	21	977	93	105	13
358902	Tuotekehittäjän eat	18	6	45	17	7	5
358903	Sisustusalan eat, tekniikka	–	–	7	7	–	–
<b>Maa- ja metsätalouden koulutus</b>		<b>5 835</b>	<b>3 056</b>	<b>13 097</b>	<b>6 866</b>	<b>2 901</b>	<b>1 486</b>
361101	Maatalouden perustutkinto	1 544	837	4 048	2 432	909	591
361103	Maaseutuyrittäjä	–	–	–	–	5	1
361104	Hevostalouden perustutkinto	400	379	401	380	–	–
361201	Puutarhuri, puutarhat.perustutkinto	894	684	2 059	1 668	507	443
361301	Metsäalan perustutk	754	34	1 864	109	484	29
361302	Metsäkoneenkuljettaja	12	–	17	–	–	–
361401	Kalatalouden perustutkinto	86	10	141	11	23	1
361902	Luonto- ja ympär.alan perust.	497	261	1 081	585	222	126
361999	Muu maa, metsätalous perusk	2	–	52	1	18	–
364101	Hevostenvalmentajan at	91	78	172	144	8	5
364102	Karjatalouden at	122	66	296	145	107	51
364103	Kengitysseppän at	7	2	29	4	11	1
364105	Porotalouden at	–	–	14	2	5	1
364106	Seminologin at	40	30	83	68	13	13
364107	Viljelijän at	84	13	165	24	51	3
364108	Ratsastuksenopettajan at	19	18	37	35	12	11
364109	Mehiläistarhaajan at	11	4	11	4	–	–
364201	Floristin at	117	116	244	240	39	39

## 15. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
364202	Puistopuutarhurin at	44	33	72	54	3	3
364203	Viinintuotannon at	2	—	17	3	—	—
364204	Viljelypuutarhurin at	27	21	44	34	10	8
364301	Metsäkoneasentajan at	2	—	15	—	9	—
364302	Metsätalousyrittäjän at	112	27	285	71	98	24
364304	Bioenergia-alan at	—	—	4	—	—	—
364305	Metsäkoneenkuljettajan at	191	6	390	13	74	3
364307	Puutavaran autokuljetuksen at	31	—	63	3	22	2
364308	Arboristin at	22	12	22	12	—	—
364403	Kalastusoppaan at	28	1	66	1	4	—
364901	Golfkentänhoitajan at	16	4	44	6	22	1
364902	Eläintenhoitajan at	195	190	382	372	67	64
364903	Eräoppaan at	1	—	1	—	—	—
364904	Erä- ja luonto-oppaan at	267	111	446	191	59	32
364905	Maaseutumatkailun at	30	21	54	43	2	2
364906	Luonnontuotealan at	30	18	75	45	14	12
367101	Tarhaajamestarin eat	1	—	4	1	2	1
367102	Maaseudun vesitalouden eat	—	—	17	2	3	—
367103	Ratsastuksenopettajan eat	—	—	7	6	—	—
367104	Tallimestarin eat	23	21	24	22	1	1
367201	Floristimestarin eat	12	11	27	23	—	—
367203	Puistomestarin eat	1	—	1	—	1	—
367301	Luontokartoittajan eat	32	23	81	51	2	—
367302	Metsämestarin eat	47	5	121	5	76	4
367901	Keruutuotetarkastajan eat	—	—	20	16	3	3
367902	Riistämestarin eat	11	1	40	1	—	—
367903	Maaseudun kehittäjän eat	26	19	49	39	11	11
367904	Golfkentämestarin eat	4	—	12	—	4	—
<b>Terveys- ja sosiaalialan koulutus</b>		<b>14 308</b>	<b>12 497</b>	<b>33 353</b>	<b>29 766</b>	<b>8 305</b>	<b>7 455</b>
371101	Lähihoitaja, sos-terv.perustutkinto	10 744	9 431	26 207	23 569	6 056	5 590
371109	Hammastekniikan perustutk	26	21	69	49	13	8
371110	Lääkealan perustutkinto	143	129	350	323	89	83
374111	Hierojan at	704	440	1 269	803	673	403
374112	Koulunkäyntiavustajan at	840	766	1 605	1 465	520	479
374113	Välinehuoltajan at	247	229	412	386	128	121
374114	Perhepäivähoitajan at	346	345	747	743	262	260
374115	Päihdetyön at	146	109	347	256	44	27
374117	Jalkojenhoidon at	186	186	423	423	85	85
374118	Lasten- ja nuort. erit.ohj.at	318	276	592	511	115	102
374120	Koul. aamu- ja iltap. ohj. at	128	120	404	373	159	148
374122	Kehitysvamma-alan at	23	22	23	22	—	—
377101	Hierojan eat	—	—	6	6	—	—
377102	Puhevammaisten tulkin eat	56	54	132	126	27	27
377103	Kipsimestarin eat	12	6	22	8	8	1
377104	Psykiatrisen hoidon eat	88	74	184	161	35	33
377105	Vanhustyön eat	238	233	404	398	53	53
377106	Koulunkäyntiavustajan eat	42	37	117	108	38	35
377107	Välinehuoltajan eat	21	19	40	36	—	—
<b>Palvelualojen koulutus</b>		<b>22 928</b>	<b>13 449</b>	<b>46 992</b>	<b>29 479</b>	<b>11 325</b>	<b>7 677</b>
381101	Hot., rav., suurtal. perustutkinto	63	36	79	43	—	—
381106	Matkailualan perustutkinto	1 202	990	2 598	2 166	660	582
381107	Catering-alan perustutkinto	2 366	1 673	5 468	4 031	1 389	1 109
381108	Hot., ravintola-alan perustutkinto	3 701	2 510	8 631	5 982	2 268	1 621
381109	Kotit., kulutt.palv.perustutkinto	339	279	836	693	236	208
381111	Puhdistuspalvelujen perustutkinto	446	361	942	779	208	183
381199	Muu maj., rav., talous perusk	29	17	31	19	—	—
381201	Nuor.-vap.ajan ohj.perustutkinto	579	406	1 471	1 037	384	291
381203	Liikunnanohjauksen perustutkinto	361	169	806	387	211	105
381204	Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	497	475	1 136	1 089	266	257

## 15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset			Naisia	Tutkintoja	Naisia	
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita				
381301	Parturi-kampaaja	–	–	12	11	–	–
381303	Hiusalan perustutkinto	1 419	1 383	3 545	3 457	907	886
381304	Kauneudenhoitoalan perustutkinto	719	716	1 583	1 575	407	405
381402	Merenkulkualan perustutkinto	329	25	698	65	114	9
381405	Ammattilientäjä	77	3	117	5	57	–
381406	Vahtiperämies	–	–	14	5	–	–
381407	Vahtikonemestari	–	–	14	–	–	–
381408	Logistiikan perustutkinto	2 333	349	4 651	648	1 017	157
381409	Korjaajan perustutkinto	–	–	22	1	–	–
381410	Lennonjohdon perustutkinto	–	–	32	5	14	1
381501	Pelastajan tutkinto; palomies	128	–	189	–	120	–
381502	Alipääll. tutk. (palontorj.)	20	–	20	–	20	–
381503	Hätäkeskuspäivystäjän tutkinto	48	40	48	40	25	22
381504	Turvallisuusalan perustutkinto	548	189	1 277	450	219	75
381514	Poliisin perustutk	127	30	543	136	335	80
381521	Vankeinh. perustutk; vartija	60	13	60	13	74	18
384101	Hotellivirkailijan at	87	74	120	106	20	20
384102	Kokin at	35	10	94	56	18	13
384103	Laitoshuoltajan at	1 548	1 450	2 786	2 639	802	781
384104	Matkailualan at	5	5	5	5	–	–
384105	Matkailuoppaan at	23	15	55	43	19	16
384106	Tarjoilijan at	172	140	289	250	55	50
384107	Myynti- ja asiakaspalvelun at	1	1	3	3	1	1
384108	Suurtaloukokin at	133	119	238	212	74	63
384109	Ravintolakokin at	147	79	329	214	93	70
384110	Matkatoimistovirkailijan at	2	2	14	12	5	5
384111	Matkailun ohjelmapalvelujen at	150	106	265	190	57	42
384112	Matkaoppaan at	74	63	146	124	49	38
384113	Tekstiilihuollon at	1	1	2	1	–	–
384114	Kotityöpalvelujen at	523	484	853	796	171	167
384201	Asioimistulkin at	64	47	82	61	3	2
384202	Liikuntapaikkojenhoitajan at	13	–	27	–	9	–
384203	Suntion at	78	38	153	78	42	26
384204	Liikunnan at	171	104	277	173	61	35
384205	Valmentajan at	48	8	160	26	76	14
384301	Hiusalan at	6	6	29	27	2	2
384401	Lastinkäsittelyalan at	31	–	52	–	–	–
384402	Linja-autonkuljettajan at	501	60	898	139	140	30
384403	Yhdistelmäajoneuvonkulj. at	546	42	929	77	126	4
384405	Lentoasemapaalvelujen at	13	–	21	–	9	–
384501	Vartiijan at	2 522	535	2 891	656	213	78
387101	Baarimestarin eat	137	83	238	144	58	37
387102	Dieetikokin eat	40	38	86	83	28	27
387103	Hot., rav., suurtal.esim. eat	145	114	402	317	91	77
387104	Siivoustyönohjaajan eat	75	69	217	210	36	36
387105	Siivousteknikon eat	24	21	92	88	6	6
387201	Liikuntapaikkamestarin eat	9	1	23	2	14	1
387202	Valmentajan eat	–	–	3	–	3	–
387303	Kosmetologin eat	8	8	20	19	11	10
387304	Hiusalan eat	22	22	26	26	–	–
387501	Turvallisuusvalvojan eat	161	36	298	57	33	7
581514	Poliisialipäällystön virkatutkinto	–	–	–	–	45	6
581516	Poliisipääll. tutk., A-opinnot	22	4	46	8	24	4

at=ammattitutkinto

eat=erikoisammattitutkinto

<sup>1)</sup> Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

**16. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, osallistuneet ja tutkinnot <sup>1)</sup> koulutuksittain  
(Tilastokeskuksen luokitus) 2009**

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
<b>Yhteensä</b>		<b>20 121</b>	<b>10 835</b>	<b>65 997</b>	<b>31 202</b>	<b>14 320</b>	<b>7 123</b>
<b>Humanistinen ja taidealan koulutus</b>		<b>429</b>	<b>247</b>	<b>1 024</b>	<b>563</b>	<b>115</b>	<b>58</b>
321101	Artesaani, käsi-taide perustutkinto	26	21	98	81	16	12
321204	Musiikkialan perustutkinto	5	–	13	1	–	–
321301	Kuvallisen ilmaisen perustutkinto	34	15	100	49	7	4
321602	Audiovis. viestinnän perustutkinto	21	8	69	24	9	4
324104	Keramiikkakisällin at	–	–	1	1	–	–
324107	Kultaajakisällin at	–	–	1	–	–	–
324108	Kultasepän at	4	3	14	7	3	1
324109	Lasinpuhaltajakisällin at	1	1	11	4	–	–
324115	Restaurointikisällin at	1	1	6	3	3	1
324119	Seppäkisällin at	1	–	2	–	–	–
324120	Soitinrakentajakisällin at	–	–	1	–	–	–
324125	Puusepänelän at, käsi-taide	–	–	11	3	9	3
324126	Tekstiilialan at, käsi-taide	–	–	5	1	5	1
324127	Vaatetusalan at, käsi-taide	–	–	1	1	–	–
324128	Käsityöntekijän at	1	1	8	6	2	1
324129	Sisustusalan at, käsi-taide	6	6	15	14	–	–
324301	Valokuvaajan at	19	8	30	13	1	1
324502	Teatterialan at	5	1	28	7	3	2
324601	Audiovisuaalisen viestinnän at	282	175	542	325	41	20
327108	Kultaseppämestarin eat	–	–	8	2	–	–
327109	Lasinpuhaltajamestarin eat	–	–	5	–	–	–
327110	Maalarimest. eat, käsi-taide	2	1	2	1	–	–
327114	Restaurointimestarin eat	2	–	3	1	1	1
327119	Soitinrakentajamestarin eat	6	–	10	–	4	–
327124	Puusepänelän at, käsi-taide	2	1	3	1	–	–
327301	Valokuvaajan eat	10	5	28	16	8	6
327302	Audiovisuaalisen viest. eat	1	–	4	1	1	1
327502	Teatteritekniiikan eat	–	–	1	–	1	–
327503	Teatterialan eat	–	–	4	1	1	–
<b>Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus</b>		<b>7 712</b>	<b>4 707</b>	<b>23 156</b>	<b>13 699</b>	<b>5 183</b>	<b>3 196</b>
331101	Merkonomi, liiketal. perustutkinto	1 266	887	5 693	3 695	864	600
334101	Automyyjän at	14	–	96	7	36	3
334102	Ulkomaankaupan at	12	10	34	27	3	3
334103	Isännöinnin at	103	37	219	91	39	21
334104	Markkinointiviestinnän at	54	48	142	128	33	30
334105	Myyntin at	1 263	777	3 178	1 748	839	455
334106	Sihteerin at	77	77	406	399	147	144
334108	Varaosamyyjän at	38	4	134	15	56	6
334109	Varastoalan at	96	32	273	75	112	29
334111	Virastomestarin at	77	43	218	109	85	35
334112	Yrittäjän at	672	370	2 091	1 054	527	255
334113	Tieto- ja kirjastopalv. at	47	33	125	91	35	29
334114	Taloushallinnon at	214	195	545	508	119	116
334115	Rahoitus- ja vak.alan at	217	177	660	555	234	200
334116	Viestinvälit- ja log.palv. at	80	32	123	51	10	2
334117	Asiakirjahall. ja arkistot. at	48	44	88	84	12	12
334118	Kiinteistövälitysalan at	158	100	402	236	82	49
337101	Johtamisen eat	2 058	1 201	5 601	3 208	1 311	826
337102	Kaupan esimiehen eat	406	273	1 064	682	352	236
337104	Ruokamestarin eat	18	12	87	56	20	17
337106	Ulkomaankaupan eat	1	1	18	5	1	1
337107	Yritysjohdamisen eat	754	335	1 863	825	255	122
337108	Autoalan myyjän eat	19	2	43	3	6	–
337109	Taloushallinnon eat	16	14	43	40	5	5
337110	Markkinointiviestinnän eat	4	3	10	7	–	–

## 16. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
<b>Luonnontieteellinen koulutus</b>		<b>220</b>	<b>68</b>	<b>976</b>	<b>269</b>	<b>190</b>	<b>64</b>
341101	Tieto- ja viestintätekn. pt	186	62	843	243	157	59
344101	Tieto- ja viestintätekn. at	28	6	116	25	32	5
347101	Tieto- ja viestintätekn. eat	6	–	17	1	1	–
<b>Tekniikan koulutus</b>		<b>4 656</b>	<b>849</b>	<b>17 940</b>	<b>2 747</b>	<b>3 923</b>	<b>575</b>
351101	Kone- ja metallialan perustutkinto	162	13	977	110	208	21
351199	Muu kone, metalli perustutkinto	–	–	2	–	1	–
351203	Talotekniikan perustutkinto	320	20	1 400	55	298	9
351301	Autoalan perustutkinto	151	7	636	31	159	8
351307	Lentokoneasennuksen perustutkinto	1	–	2	–	–	–
351401	Sähköalan perustutkinto	199	9	922	62	226	15
351407	Sähkö- ja autom. perustutkinto	14	–	14	–	–	–
351502	Tieto- ja tietoliik. Perustutkinto	3	–	3	–	–	–
351602	Paperiteollisuuden perustutkinto	7	1	86	23	25	14
351603	Laboratorioalan perustutkinto	1	1	21	17	9	8
351604	Kemiantekniikan perustutkinto	44	20	245	57	153	26
351701	Puualan perustutkinto	102	8	289	38	84	16
351703	Veneenrakennuksen perustutkinto	5	–	25	3	14	3
351704	Verhoilu- ja sis.alan perustutkinto	7	6	34	21	6	3
351805	Pintakäsittelyalan perustutkinto	44	17	230	92	40	18
352101	Elintarvikealan perustutkinto	30	23	257	120	79	36
352201	Rakennusalan perustutkinto	271	5	1 284	44	240	8
352301	Maanmittausalan perustutkinto	16	4	140	57	36	14
352401	Tekstiili, vaatetus perustutkinto	32	23	32	23	–	–
352405	Jalkinealan perustutkinto	6	3	29	13	9	8
352408	Vaatetusalan perustutkinto	3	3	9	9	–	–
352503	Painoviestinnän perustutkinto	47	25	164	100	32	22
352902	Muovi- ja kumitekn. perustutkinto	10	1	97	29	38	16
352903	Suunnitteluassistentin perustutkinto	12	5	90	43	13	7
354101	Hitsaajan at	10	1	22	2	2	–
354102	Kivimiehen at	23	1	52	4	25	2
354103	Koneenasentajan at	4	–	106	2	20	–
354104	Koneistajan at	22	3	107	10	22	2
354105	Levytekniikan at	17	1	55	1	11	–
354106	Lukkosepän at	8	–	46	1	9	–
354107	Rakennuspeltisepän at	10	–	40	–	3	–
354108	Valajan at	–	–	20	1	–	–
354110	Metallien jalostuksen at	20	1	106	6	22	2
354111	Hissiasentajan at	–	–	7	–	–	–
354112	Työvälinevalmistajan at	–	–	3	1	1	–
354113	Kaivosalan at	6	–	25	2	3	–
354114	Laivanrakentajan at	6	–	54	23	17	7
354115	Kunnossapidon at	73	–	215	2	30	–
354201	Ilmastointiasentajan at	3	–	13	–	1	–
354202	Kaukolämpöasentajan at	13	–	19	–	3	–
354203	Kiinteistöhoitajan at	99	3	297	9	73	4
354205	Kylmäasentajan at	101	1	253	2	33	–
354206	Nuohoojan at	64	3	210	11	41	5
354207	Putkiasentajan at	8	1	14	1	2	–
354211	Teollisuusputkiasentajan at	3	–	38	4	15	3
354212	Ilmastointijärj. puhd. at	5	–	22	–	7	–
354301	Ajoneuvonosturinkuljettajan at	6	–	36	–	11	–
354302	Autokorimekaanikon at	12	1	46	1	18	–
354303	Automekaanikon at	–	–	8	–	6	–
354305	Autosähkömekaanikon at	3	–	105	–	28	–
354307	Automaalarin at	2	–	17	1	6	–
354309	Pienkonemekaanikon at	24	–	94	4	20	–
354310	Raskaskalustomekaanikon at	69	1	106	1	10	–
354311	Maatalouskoneasentajan at	3	–	10	–	–	–
354312	Henkilöautomekaanikon at	60	–	270	4	76	–

## 16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
354401	Automaatioasentajan at	2	1	31	1	3	-
354402	Elektroniikka-asentajan at	1	-	4	-	1	-
354403	Kotitalouskoneasentajan at	15	-	47	-	11	-
354404	Lämmityslaitteasentajan at	22	-	35	-	5	-
354405	Sähköasentajan at	84	2	227	4	50	1
354406	Sähkölaitosasentajan at	93	-	269	1	43	-
354407	Elektron- ja sähköteoll. at	-	-	34	15	-	-
354408	Voimalaitoksen käyttäjän at	47	-	169	1	28	-
354409	Kiskoliik. turvalait.asent. at	1	-	10	-	3	-
354501	Tietokoneasentajan at	8	-	37	4	3	-
354502	Tietoliikenneasentajan at	2	1	15	2	8	1
354601	Kemian teollisuuden at	48	13	168	45	46	9
354602	Kumialan at	1	1	14	7	12	5
354603	Muovimekaanikon at	15	1	49	5	8	-
354604	Paperiteollisuuden at	29	5	146	15	54	5
354605	Lasikeraamisen alan at	9	3	75	16	14	1
354702	Levyalan at	-	-	179	65	66	21
354703	Puusepän at, pros,kem,mat	1	-	7	2	3	1
354705	Saha-alan at	-	-	114	16	75	7
354708	Veneenrakent. at, pros, kem mat	1	-	10	1	5	1
354709	Verhoilijan at	2	1	8	6	4	3
354710	Puusepänalan at, pros,kem,mat	9	2	49	13	25	8
354801	Korroosionestomaalarin at	-	-	2	1	2	1
354802	Lattianpäällystäjän at	2	-	12	1	2	-
354803	Maalarin at, pros,kem,mat	5	2	25	8	4	-
354804	Teollisen pintakäsittelijän at	1	-	9	2	3	-
355101	Kondiittorin at	7	6	18	16	3	3
355102	Leipurin at	6	4	13	10	3	3
355103	Lihanjalostajan at	8	3	16	5	4	-
355104	Elintarvikejalostajan at	-	-	1	1	-	-
355105	Elintarviketeollisuuden at	94	61	104	67	8	6
355106	Lihateollisuuden at	21	-	49	1	17	-
355107	Maidonjalostajan at	1	-	1	-	-	-
355108	Leipomoteollisuuden at	15	6	33	15	1	-
355109	Meijeriteollisuuden at	-	-	12	11	-	-
355201	Ammattisukeltajan at	11	-	12	-	1	-
355208	Rakennustuotannon at	45	5	105	6	-	-
355209	Talonrakennusalan at	52	3	210	5	49	1
355210	Maarakennusalan at	15	-	165	3	85	2
355211	Rakennustuotealan at	79	1	197	10	39	5
355212	Vesihuoltoalan at	47	4	192	7	77	2
355410	Laukku- ja nahka-alan at	1	-	2	1	1	1
355411	Jalkinealan at	1	1	11	4	3	-
355412	Tekst.alan at, tekst.-vaatet.	1	-	11	5	10	5
355413	Vaatet.alan at, tekst.-vaatus	2	2	3	3	-	-
355501	Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	5	-	32	8	14	4
355502	Kirjansitojan at	-	-	1	-	-	-
355503	Painajan at	16	2	78	11	16	3
355504	Painopinnanvalmistajan at	87	61	337	222	61	37
355505	Digitaalipainajan at	37	7	89	18	22	7
355901	Suunnitteluassistentin at	7	3	11	6	1	1
355902	Ympäristöhuollon at	60	19	122	31	16	4
355903	Rautatiekal. kunnossapidon at	16	-	16	-	-	-
355904	Sisustusalan at, tekn.	19	15	36	28	-	-
357101	Hitsaajamestarin eat	-	-	1	-	1	-
357102	Koneenasentajamestarin eat	2	-	6	-	-	-
357103	Koneistajamestarin eat	1	-	15	2	8	-
357106	Työvälinemestarin eat	-	-	3	-	1	-
357109	Kunnossapidon eat	4	-	20	-	3	-
357110	Rakennuspeltiseppämestarin eat	3	-	10	-	1	-
357201	Ilmastointiasentajan eat	6	-	9	-	1	-

## 16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
357203	Kaukolämpöyliäsentajan eat	1	–	1	–	–	–
357204	Kiinteistönhoitajan eat	12	–	42	2	3	–
357205	Nuohoojamestarin eat	24	3	41	3	1	–
357206	Putkiasentajan eat	4	–	8	–	–	–
357207	Kylmämestarin eat	10	–	26	1	2	–
357301	Autokorimestarin eat	27	–	29	–	1	–
357302	Automaalarimestarin eat	–	–	2	–	–	–
357303	Liikenne-esimiehen eat	31	5	123	19	30	–
357304	Automekaanikon eat	25	–	27	–	–	–
357305	Autoalan työnjohdon eat	38	1	163	2	34	–
357306	Varastoalan eat	17	3	48	10	6	1
357401	Automaatioyliäsentajan eat	1	–	4	–	2	–
357403	Sähkölaitosyliäsentajan eat	10	–	67	1	12	–
357404	Sähköyliäsentajan eat	16	–	101	2	32	1
357501	Tietokoneyliäsentajan eat	–	–	19	1	13	1
357502	Tietoliikenneyliäsentajan eat	1	–	1	–	–	–
357601	Kemianteollisuuden eat	2	–	17	3	13	3
357602	Paperiteollisuuden eat	5	3	27	7	7	–
357603	Muovitekniikan eat	5	–	5	–	–	–
357702	Levymestarin eat	–	–	4	2	–	–
357703	Puuseppämest. eat pros, kem, mat	–	–	1	–	–	–
357705	Sahamestarin eat	–	–	22	1	8	–
357708	Verhoilijamestarin eat	4	3	7	5	2	1
357709	Puuseppäalan eat, pros, kem, mat	15	–	19	1	1	–
357801	Pintakäsittelymestarin eat	–	–	5	–	5	–
357802	Maalarimest. eat, pros, kem, mat	15	2	25	3	5	–
357803	Lattiamestarin eat	–	–	1	–	–	–
358101	Kondiittorimestarin eat	1	1	10	8	2	2
358102	Leipurimestarin eat	1	–	4	1	1	1
358103	Elintarviketekniikan eat	22	4	54	12	20	4
358204	Rakennusalan työmaapääll. eat	21	2	23	2	–	–
358205	Talonrakennusalan eat	11	–	54	–	10	–
358206	Maarakennusalan eat	–	–	20	–	–	–
358407	Mallimestarin eat	–	–	1	1	–	–
358408	Laukku- ja nahkamestarin eat	–	–	1	1	1	1
358409	Nahanvalmistajamestarin eat	1	–	3	1	2	1
358410	Jalkinealan eat	–	–	1	–	–	–
358412	Vaatet.alan eat, test.- vaatetus	1	1	8	8	1	1
358503	Konesitojamestarin eat	–	–	1	–	–	–
358504	Painajamestarin eat	–	–	9	–	–	–
358505	Rotaatiomestarin eat	–	–	4	–	–	–
358506	Sivunvalmistajamestarin eat	9	7	11	8	2	1
358508	Faktorin eat	12	1	41	6	1	–
358901	Tekniikan eat	702	138	2 719	375	424	67
358902	Tuotekehittäjän eat	384	229	1 051	494	173	65
<b>Maa- ja metsätalouden koulutus</b>		<b>461</b>	<b>329</b>	<b>1 315</b>	<b>845</b>	<b>215</b>	<b>132</b>
361101	Maatalouden perustutkinto	126	80	433	301	56	47
361104	Hevostalouden perustutkinto	61	56	61	56	–	–
361201	Puutarhuri, puutarhat. Perustutkinto	37	29	101	67	15	9
361301	Metsäalan perustutkinto	15	–	68	1	18	–
361401	Kalatalouden perustutkinto	4	1	6	2	–	–
361902	Luonto- ja ympär.alan perust.	8	4	25	5	3	–
364101	Hevostenvalmentajan at	2	2	6	4	2	1
364102	Karjatalouden at	43	31	137	92	40	28
364105	Porotalouden at	–	–	3	2	–	–
364108	Ratsastuksenopettajan at	1	1	4	4	–	–
364201	Floristin at	28	28	83	82	13	13
364202	Puistopuutarhurin at	3	3	9	7	–	–
364203	Viinintuotannon at	1	1	4	2	–	–
364204	Viljelypuutarhurin at	12	5	28	12	10	4

## 16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
364305	Metsäkoneenkuljettajan at	8	1	20	1	5	–
364307	Puutavaran autokuljetuksen at	–	–	13	1	4	–
364308	Arboristin at	6	3	10	5	–	–
364401	Kalanjalostajan at	–	–	2	–	–	–
364402	Kalanviljelijän at	6	1	6	1	–	–
364403	Kalastusoppaan at	3	–	3	–	–	–
364901	Golfkentänhoitajan at	1	–	4	–	2	–
364902	Eläintenhoitajan at	67	66	164	159	20	19
364904	Erä- ja luonto-oppaan at	–	–	4	2	–	–
364905	Maaseutumatkailun at	–	–	1	1	–	–
364906	Luonnontuotealan at	1	1	1	1	–	–
367101	Tarhaajamestarin eat	14	5	25	6	9	2
367104	Tallimestarin eat	3	3	6	6	1	1
367201	Floristimestarin eat	1	1	2	2	–	–
367203	Puistomestarin eat	3	3	12	9	8	5
367302	Metsämestarin eat	–	–	33	–	6	–
367903	Maaseudun kehittäjän eat	4	3	36	13	3	3
367904	Golfkenttämestarin eat	3	1	5	1	–	–
<b>Terveys- ja sosiaalialan koulutus</b>		<b>3 021</b>	<b>2 624</b>	<b>8 533</b>	<b>7 593</b>	<b>2 019</b>	<b>1 847</b>
371101	Lähihoitaja, sos-terv. perustutkinto	1 978	1 711	5 628	5 006	1 173	1 073
371109	Hammastekniikan perustutkinto	4	3	21	14	–	–
371110	Lääkealan perustutkinto	55	51	160	151	42	39
374111	Hierojan at	33	28	55	45	8	7
374112	Koulunkäyntiavustajan at	263	219	747	633	249	222
374113	Välinehuoltajan at	13	13	43	39	8	8
374114	Perhepäivähoitajan at	175	175	543	541	166	166
374115	Päihdetyön at	56	39	136	90	48	32
374117	Jalkojenhoidon at	36	35	84	83	21	21
374118	Lasten- ja nuort. erit.ohj. at	93	63	274	211	79	68
374119	Optiikkahiojan at	–	–	8	4	2	1
374120	Koul. aamu- ja iltap. ohj. at	54	42	177	158	66	60
374122	Kehitysvamma-alan at	10	8	10	8	–	–
377101	Hierojan eat	–	–	1	–	–	–
377102	Puhevammaisten tulkin eat	5	5	26	24	3	3
377103	Kipsimestarin eat	3	2	3	2	–	–
377104	Psykiatrisen hoidon eat	85	74	166	143	24	21
377105	Vanhustyön eat	118	118	343	340	99	97
377106	Koulunkäyntiavustajan eat	27	26	91	85	28	26
377107	Välinehuoltajan eat	13	12	17	16	3	3
<b>Palvelualojen koulutus</b>		<b>3 622</b>	<b>2 011</b>	<b>13 053</b>	<b>5 486</b>	<b>2 675</b>	<b>1 251</b>
381106	Matkailualan perustutkinto	17	16	140	88	22	7
381107	Catering-alan perustutkinto	201	166	504	418	90	78
381108	Hot., ravintola-alan perustutkinto	81	53	277	187	47	36
381109	Kotit., kulutt.palv. Perustutkinto	9	7	16	14	1	1
381111	Puhdistuspalvelujen perustutkinto	130	120	429	381	70	64
381201	Nuor.-vap.ajan ohj. perustutkinto	102	43	316	150	56	30
381203	Liikunnanohjauksen perustutkinto	69	32	215	106	16	10
381204	Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	148	145	451	440	115	112
381303	Hiusalan perustutkinto	91	78	226	201	32	29
381304	Kauneudenhoitoalan perustutkinto	34	34	96	96	16	16
381402	Merenkulkualan perustutkinto	2	–	2	–	–	–
381408	Logistiikan perustutkinto	848	64	5 606	281	1 084	44
381410	Lennonjohdon perustutkinto	–	–	7	6	–	–
381504	Turvallisuusalan perustutkinto	30	7	118	23	19	7
384101	Hotellivirkailijan at	2	2	6	5	–	–
384102	Kokin at	1	1	2	2	1	1
384103	Laitoshuoltajan at	484	460	1 170	1 124	331	323
384106	Tarjoilijan at	14	12	40	34	6	3
384108	Suurtalouskokin at	76	73	192	182	72	68

## 16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
384109	Ravintolakokin at	15	7	45	26	7	3
384110	Matkatoimistovirkailijan at	–	–	1	1	–	–
384111	Matkailun ohjelmapalvelujen at	5	4	10	6	1	1
384112	Matkaoppaan at	1	–	2	1	1	1
384113	Tekstiilihuollon at	4	4	30	28	17	17
384114	Kotityöpalvelujen at	67	56	161	141	56	54
384201	Asioimistulkin at	2	2	3	2	–	–
384202	Liikuntapaikkojenhoitajan at	16	–	51	1	11	–
384203	Suntion at	39	21	110	60	27	17
384204	Liikunnan at	44	39	72	60	21	19
384205	Valmentajan at	10	2	34	7	8	3
384301	Hiusalan at	2	2	4	4	2	2
384401	Lastinkäsittelyalan at	50	1	103	4	16	1
384402	Linja-autonkuljettajan at	37	4	115	10	39	4
384403	Yhdistelmäajoneuvonkulj. at	58	2	174	4	35	2
384405	Lentoasemapaalvelujen at	2	–	2	–	–	–
384501	Vartijan at	174	36	340	62	53	11
387101	Baarimestarin eat	26	15	73	42	24	16
387102	Dieetikokkin eat	86	82	210	202	46	46
387103	Hot., rav., suurtal.esim. eat	354	240	853	586	197	139
387104	Siivoustyönohjaajan eat	120	112	310	286	56	55
387105	Siivousteknikon eat	44	39	147	131	13	13
387106	Pesulateknikon eat	4	3	9	7	3	2
387201	Liikuntapaikkamestarin eat	–	–	5	–	2	–
387303	Kosmetologin eat	1	1	1	1	–	–
387304	Hiusalan eat	5	4	21	20	6	6
387401	Lastinkäsittelyalan eat	–	–	7	1	–	–
387501	Turvallisuusvalvojan eat	117	22	347	55	56	10

at=ammattitutkinto

eat=erikoisammattitutkinto

<sup>1)</sup> Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet

**17. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2009**

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
<b>Yhteensä</b>	<b>38 197</b>	<b>20 937</b>	<b>135 033</b>	<b>73 217</b>	<b>21 039</b>	<b>13 450</b>	<b>29 155</b>	<b>108 914</b>	<b>16 660</b>
Alempi korkeakouluaste	36 011	19 596	129 489	69 767	20 098	12 830	29 155	108 914	16 660
Ylempi korkeakouluaste	2 186	1 341	5 544	3 450	941	620	-	-	-
<b>Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus</b>	<b>388</b>	<b>269</b>	<b>1 682</b>	<b>1 112</b>	<b>282</b>	<b>203</b>	<b>307</b>	<b>1 457</b>	<b>217</b>
611101 Musiikkipedagogi (AMK)	340	228	1 490	940	232	159	272	1 300	185
611201 Tanssinopettaja (AMK)	40	35	177	164	36	33	35	157	32
711101 Musiikkipedagogi (AMK,yl)	8	6	15	8	14	11	-	-	-
<b>Humanistinen ja taidealan koulutus</b>	<b>3 015</b>	<b>2 180</b>	<b>11 556</b>	<b>7 973</b>	<b>1 759</b>	<b>1 285</b>	<b>2 434</b>	<b>10 041</b>	<b>1 500</b>
621101 Artenomi (AMK)	86	77	764	702	168	154	82	649	140
621102 Muotoilija (AMK)	671	532	2 267	1 761	295	243	580	2 019	268
621103 Konservattori (AMK)	19	12	133	112	12	8	19	129	12
621104 Vestonomi (AMK)	89	87	256	245	34	33	53	213	25
621201 Muusikko (AMK)	108	58	508	267	50	33	106	494	41
621299 Muu musiikin AMK	46	25	118	55	9	4	46	118	9
621301 Kuvataiteilija (AMK)	203	156	700	505	148	110	159	601	122
621501 Teatteri-ilmaisun ohj. (AMK)	88	66	415	309	70	55	71	361	63
621601 Medianomi (AMK)	817	482	3 815	2 030	572	312	723	3 439	509
621701 Viittomakielentulkki (AMK)	103	98	322	306	59	57	96	308	55
621702 Kulttuurituottaja (AMK)	291	222	955	720	111	94	216	781	92
621703 Yhteisöpedagogi (AMK)	389	289	1 109	828	190	154	265	895	163
621999 Muu taidealan AMK	18	8	34	16	1	-	18	34	1
721102 Muotoilija (AMK,yl)	15	10	34	18	6	3	-	-	-
721103 Konservattori (AMK,yl)	-	-	-	-	6	6	-	-	-
721201 Muusikko (AMK,yl)	-	-	-	-	4	4	-	-	-
721301 Kuvataiteilija (AMK,yl)	11	6	20	15	-	-	-	-	-
721601 Medianomi (AMK,yl)	-	-	21	12	17	10	-	-	-
721701 Viittomakielentulkki (AMK,yl)	21	20	21	20	-	-	-	-	-
721702 Kulttuurituottaja (AMK,yl)	20	17	20	17	-	-	-	-	-
721703 Yhteisöpedagogi (AMK,yl)	20	15	44	35	7	5	-	-	-
<b>Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus</b>	<b>9 329</b>	<b>5 081</b>	<b>33 434</b>	<b>18 478</b>	<b>5 128</b>	<b>3 451</b>	<b>7 084</b>	<b>26 408</b>	<b>4 035</b>
631101 Tradenomi, tal., hall., markk.	6 940	4 045	24 860	14 903	3 904	2 832	5 513	20 353	3 189
631104 Tradenomi, sihteerityö, kielet	260	243	866	827	136	133	260	864	135
631107 Tradenomi, tietojenkäsittely	1 497	358	5 864	1 429	762	236	1 238	4 924	663
631109 Tradenomi, kirjasto-, inform.p.	74	55	273	218	53	43	73	267	48
731101 Kaupan AMK-jatkot., PK-yritt.	-	-	1	1	2	1	-	-	-
731201 Tradenomi (AMK,yl), tal.,markk	483	347	1 374	1 005	228	186	-	-	-
731207 Tradenomi (AMK,yl), tietojenk.	54	23	175	85	43	20	-	-	-
731299 Tradenomi (AMK,yl), muu ala	21	10	21	10	-	-	-	-	-
<b>Tekniikan koulutus</b>	<b>10 919</b>	<b>1 751</b>	<b>39 025</b>	<b>6 019</b>	<b>5 082</b>	<b>994</b>	<b>8 557</b>	<b>32 671</b>	<b>4 201</b>
651101 Ins. (AMK), konetekniikka	1 605	110	6 127	392	771	49	1 329	5 091	623
651102 Ins. (AMK), energiatekniikka	126	14	252	28	33	4	95	219	33
651104 Ins. (AMK), kuljetustekniikka	291	13	1 263	53	196	10	255	1 195	185
651105 Ins. (AMK), merenkulku	59	3	216	6	15	-	45	151	5
651201 Ins. (AMK), sähkötekniikka	725	66	2 576	150	285	20	599	2 283	253
651202 Ins. (AMK), automaatiotekn.	426	27	1 375	70	125	9	308	1 094	97
651203 Ins. (AMK), elektroniikka	254	15	911	40	122	3	233	865	115
651301 Ins. (AMK), tietotekniikka	1 924	170	7 752	639	1 058	100	1 674	6 877	926
651401 Ins. (AMK), kemia	105	34	476	190	88	50	95	439	80
651402 Ins. (AMK), prosessitekniikka	62	11	381	47	78	3	61	379	77
651403 Ins. (AMK), ympäristötekniikka	425	200	1 281	626	196	124	337	1 132	181
651404 Ins. (AMK), puunjalostustekn.	86	16	446	74	86	15	84	418	81
651408 Ins. (AMK), materiaalitkn.	127	20	395	74	43	12	116	372	43
651409 Ins. (AMK), bio-, elintekn.	255	145	800	490	88	67	244	769	84
651410 Ins. (AMK), pap.,tekst., kemia	95	38	181	85	-	-	95	181	-
651501 Ins. (AMK), rakennus, yhdysk.	1 855	294	6 480	1 006	835	144	1 491	5 474	695
651502 Ins. (AMK), maanmittaustekn.	106	29	449	104	97	26	79	372	73

## 17. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus			
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia				
651601	Ins. (AMK), tuotantotalous	402	119	1 519	459	188	68	283	1 250	155
651602	Ins. (AMK), logistiikka	176	26	859	168	151	39	157	728	133
651901	Ins. (AMK), tekstiili, vaatetus	22	19	170	158	41	40	22	169	41
651902	Ins. (AMK), graaf., viest.tekn.	354	94	1 320	291	148	44	309	1 231	134
651999	Ins. (AMK), muu tekniikka	264	85	854	273	93	31	259	815	87
652101	Rakennusmestari (AMK)	463	28	1 065	63	–	–	293	709	–
652401	Laboratorioanalytikko (AMK)	102	62	487	316	109	90	94	458	100
750101	Tekn. AMK-jatkot., hyvinv.tekn	–	–	–	–	1	1	–	–	–
750102	Tekn. AMK-jatkot., korj.rak.	–	–	–	–	1	–	–	–	–
750302	Ins. (AMK,yl), automaatiotekn.	46	5	122	6	27	1	–	–	–
750303	Ins. (AMK,yl), elektroniikka	–	–	5	–	–	–	–	–	–
750401	Ins. (AMK,yl), tietotekniikka	56	9	127	16	10	1	–	–	–
750503	Ins. (AMK,yl), ympäristötekn.	54	20	100	33	11	7	–	–	–
750601	Ins. (AMK,yl), raken., yhdysk.	311	46	796	114	138	25	–	–	–
750701	Ins. (AMK,yl), tuotantotalous	99	28	139	37	24	7	–	–	–
750702	Ins. (AMK,yl), logistiikka	23	4	54	7	11	3	–	–	–
750899	Ins. (AMK,yl), muu tekniikka	21	1	47	4	13	1	–	–	–
<b>Maa- ja metsätalouden koulutus</b>		<b>1 158</b>	<b>550</b>	<b>4 367</b>	<b>2 140</b>	<b>612</b>	<b>346</b>	<b>905</b>	<b>3 500</b>	<b>507</b>
661101	Agrologi (AMK)	429	251	1 672	940	232	134	380	1 410	203
661201	Hortonomi (AMK)	131	104	603	485	78	76	130	506	67
661301	Metsätalousinsinööri (AMK)	394	78	1 490	348	221	76	267	1 169	177
661401	Iktyonomi (AMK)	29	8	100	34	9	4	29	100	9
661501	Ympäristösuunnittelija (AMK)	129	86	345	260	50	45	99	315	50
661999	Muu maa- ja metsätal.alan AMK	–	–	–	–	1	1	–	–	1
761101	Agrologi (AMK,yl)	26	18	92	56	14	9	–	–	–
761201	Hortonomi (AMK,yl)	–	–	3	2	–	–	–	–	–
761301	Metsätalousinsinööri (AMK,yl)	20	5	62	15	7	1	–	–	–
<b>Terveys- ja sosiaalialan koulutus</b>		<b>10 325</b>	<b>9 055</b>	<b>33 549</b>	<b>29 606</b>	<b>6 339</b>	<b>5 721</b>	<b>7 444</b>	<b>25 938</b>	<b>4 804</b>
671101	Sairaanhoitaja (AMK)	3 921	3 380	11 813	10 242	2 213	1 955	2 881	9 219	1 637
671103	Terveydenhoitaja (AMK)	954	930	3 463	3 394	757	753	816	3 064	635
671104	Bioanalytikko (AMK)	290	252	940	852	185	175	255	821	151
671105	Röntgenhoitaja (AMK)	178	141	684	568	128	106	141	590	119
671106	Kättilö (AMK)	297	295	1 069	1 064	177	176	247	1 009	168
671107	Suuhygienisti (AMK)	156	149	513	495	76	75	129	448	67
671108	Hammasteknikko (AMK)	18	13	76	51	18	10	18	74	18
671111	Optometrismi (AMK)	82	74	275	247	62	56	81	271	61
671112	Fysioterapeutti (AMK)	675	520	2 401	1 848	423	349	610	2 135	382
671113	Jalkaterapeutti (AMK)	22	19	74	65	32	29	22	74	32
671114	Toimintaterapeutti (AMK)	181	176	683	660	137	134	149	588	113
671115	Apuvälineteknikko (AMK)	20	12	62	36	11	8	20	62	11
671116	Ensihoitaja (AMK)	168	91	620	320	118	59	139	527	97
671117	Osteopaatti (AMK)	22	16	56	35	–	–	22	56	–
671118	Kuntoutuksen ohjaaja (AMK)	71	67	181	170	33	32	24	76	16
671119	Naprapaatti (AMK)	–	–	29	18	13	8	–	29	12
671201	Sosionomi (AMK), sosiaaliala	2 387	2 125	8 516	7 654	1 639	1 499	1 788	6 664	1 266
671901	Geronomi (AMK)	148	131	314	271	34	32	102	231	19
771102	Sos-terv.AMK-jatkot., ter.v.ed.	–	–	4	4	1	1	–	–	–
771201	Sairaanhoitaja (AMK,yl)	372	339	927	846	136	129	–	–	–
771203	Terveydenhoitaja (AMK,yl)	40	40	89	88	24	23	–	–	–
771204	Bioanalytikko (AMK,yl)	8	8	34	33	5	5	–	–	–
771205	Röntgenhoitaja (AMK,yl)	3	3	4	4	–	–	–	–	–
771206	Kättilö (AMK,yl)	2	2	4	4	4	4	–	–	–
771207	Suuhygienisti (AMK,yl)	1	1	2	2	2	2	–	–	–
771208	Hammasteknikko (AMK,yl)	2	–	2	–	–	–	–	–	–
771211	Optometrismi (AMK,yl)	–	–	1	1	–	–	–	–	–
771212	Fysioterapeutti (AMK,yl)	39	31	98	78	12	10	–	–	–
771213	Jalkaterapeutti (AMK,yl)	–	–	1	–	–	–	–	–	–
771214	Toimintaterapeutti (AMK,yl)	5	5	23	22	4	4	–	–	–
771215	Apuvälineteknikko (AMK,yl)	2	–	5	1	1	–	–	–	–

## 17. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus			
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia				
771216	Ensihoitaja (AMK,yl)	2	1	3	1	–	–	–	–	–
771217	Osteopaatti (AMK,yl)	1	1	1	1	–	–	–	–	–
771218	Kuntoutuksen ohjaaja (AMK,yl)	1	1	28	27	2	2	–	–	–
771301	Sosionomi (AMK,yl), sos.ala	250	225	547	497	92	85	–	–	–
771901	Geronomi (AMK,yl)	7	7	7	7	–	–	–	–	–
	<b>Palvelualojen koulutus</b>	<b>3 063</b>	<b>2 051</b>	<b>11 420</b>	<b>7 889</b>	<b>1 837</b>	<b>1 450</b>	<b>2 424</b>	<b>8 899</b>	<b>1 396</b>
681101	Restonomi (AMK), majoit,ravits	617	441	2 344	1 747	335	271	475	1 829	262
681102	Restonomi (AMK), matkailu	1 056	826	3 932	3 222	718	645	980	3 516	631
681103	Restonomi (AMK), liikkeenjohto	475	383	1 903	1 558	327	294	349	1 398	209
681104	Restonomi (AMK), puhd, tal.ala	40	28	104	73	11	8	40	104	11
681199	Restonomi (AMK), muu ala	23	17	43	30	–	–	23	43	–
681202	Liikunnanohjaaja (AMK)	225	127	909	451	184	100	207	788	156
681301	Estenomi (AMK)	100	99	315	311	54	54	78	231	36
681401	Merikapteeni (AMK)	170	6	760	76	55	11	126	596	44
681501	Poliisipäällystön tutk. AMK	–	–	79	8	10	3	–	–	–
681502	Ins. (AMK), palopääll. koul.	59	3	173	14	39	4	39	140	29
681901	Tradenomi, turvallisuusala	65	13	267	54	30	7	43	161	18
682402	Ins. (AMK), liikenneala	91	21	120	27	–	–	64	93	–
781102	Restonomi (AMK,yl), matkailu	14	12	48	40	3	3	–	–	–
781103	Restonomi (AMK,yl), liikkeenj.	84	64	310	250	62	49	–	–	–
781202	Liikunnanohjaaja (AMK,yl)	21	6	37	13	4	1	–	–	–
781401	Merikapteeni (AMK,yl)	–	–	38	7	1	–	–	–	–
781901	Tradenomi (AMK,yl), turv.ala	23	5	38	8	4	–	–	–	–

**18. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain  
(Tilastokeskuksen luokitus) 2009**

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
<b>Yhteensä</b>	<b>20 954</b>	<b>11 605</b>	<b>168 475</b>	<b>90 183</b>	<b>23 831</b>	<b>14 683</b>
Alempi korkeakouluaste	15 819	8 939	97 433	52 919	10 775	7 217
Ylempi korkeakouluaste	4 467	2 338	50 540	26 493	11 107	6 438
Tutkijakoulutusaste	668	328	20 502	10 771	1 949	1 028
<b>Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus</b>	<b>2 020</b>	<b>1 673</b>	<b>13 447</b>	<b>10 917</b>	<b>2 593</b>	<b>2 200</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>	<b>1 817</b>	<b>1 517</b>	<b>9 560</b>	<b>7 699</b>	<b>1 544</b>	<b>1 322</b>
612101 KK (al), lastentarhanopettaja	317	295	1 300	1 181	259	243
612102 KK (al), luokanopettaja, ei opettajankelpoisuutta	742	577	4 055	2 987	701	553
612103 KK (al), erityisopettaja, ei opettajankelpoisuutta	78	65	343	276	67	63
612104 KK (al), kotitalousopettaja, ei opettajankelpoisuutta	60	56	343	332	36	35
612105 KK (al), käsityönopettaja, ei opettajankelpoisuutta	101	73	572	364	59	41
612107 KK (al), opinto-ohjaaja, ei opettajankelpoisuutta	20	15	92	74	17	15
612108 KK (al), musiikinopettaja, ei opettajankelpoisuutta	18	14	119	92	5	4
612201 KK (al), kasvatustiede	294	255	1 826	1 584	267	243
612202 KK (al), aikuiskasvatus	85	74	368	312	32	30
612203 KK (al), erityispedagogiikka	58	56	276	254	51	48
612204 KK (al), varhaiskasvatus	44	37	241	219	49	46
612205 KK (al), tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	25	24	1	1
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>	<b>169</b>	<b>133</b>	<b>2 495</b>	<b>2 158</b>	<b>944</b>	<b>799</b>
712101 KM, luokanopettaja	26	22	730	610	494	400
712102 KM, erityisopettaja	2	2	86	75	48	46
712104 KM, kotitalousopettaja	–	–	33	33	20	20
712105 KM, käsityönopettaja	–	–	49	41	34	22
712108 KM, peruskoulun, lukion opinto-ohjaaja	–	–	19	18	13	12
712109 KM, musiikinopettaja	–	–	8	4	4	4
712201 KM, kasvatustiede	121	89	1 109	946	225	195
712202 KM, aikuiskasvatus	2	2	103	90	22	19
712203 KM, erityispedagogiikka	4	4	122	118	33	31
712204 KM, varhaiskasvatus	14	14	235	222	49	49
712205 KM, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	1	1	2	1
<b>Tutkijakoulutusaste</b>	<b>34</b>	<b>23</b>	<b>1 392</b>	<b>1 060</b>	<b>105</b>	<b>79</b>
812101 KL, kasvatustiede	–	–	157	119	16	12
812102 KL, aikuiskasvatus	–	–	6	4	4	1
812103 KL, erityispedagogiikka	–	–	9	9	2	2
812105 KL, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	5	5	–	–
815101 KT, kasvatustiede	20	14	888	676	43	32
815102 KT, aikuiskasvatus	1	1	50	42	3	2
815103 KT, erityispedagogiikka	–	–	70	56	4	4
815105 KT, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	2	1	34	28	2	2
815201 FT, kasvatustiede	11	7	173	121	31	24
<b>Humanistinen ja taidealan koulutus</b>	<b>3 719</b>	<b>2 718</b>	<b>33 443</b>	<b>23 977</b>	<b>4 862</b>	<b>3 661</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>	<b>3 055</b>	<b>2 254</b>	<b>21 136</b>	<b>15 107</b>	<b>2 698</b>	<b>2 030</b>
622101 Taiteen kandidaatti (al)	220	161	1 323	881	159	101
622201 Musiikin kandidaatti (al)	124	70	668	363	167	91
622301 Kuvataiteen kandidaatti	25	15	134	71	18	14
622501 Teatteritaiteen kandidaatti (al)	39	18	115	54	37	17
622502 Tanssitaiteen kandidaatti (al)	–	–	26	13	5	4
623101 HuK, suomen kieli	230	210	1 530	1 313	202	180
623102 HuK, ruotsin kieli	200	181	1 331	1 201	173	162
623103 HuK, englannin kieli	337	250	2 197	1 550	242	179
623104 HuK, saksan kieli	169	149	1 068	944	105	100
623105 HuK, ranskan kieli	78	71	540	481	63	61
623106 HuK, venäjän kieli	71	58	462	380	47	43
623107 HuK, espanjan kieli	22	20	148	131	18	16
623108 HuK, italian kieli	23	20	141	118	16	15

## 18. Jatkuu

Koulutusala	Koulutusaste	Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
			Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
623109	HuK, saamen kieli		2	1	22	16	–	–
623110	HuK, itämerensuomalaiset kielet		–	–	25	18	2	1
623111	HuK, unkarin kieli		–	–	2	–	–	–
623112	HuK, balttilaiset kielet		5	2	25	16	1	–
623113	HuK, klassilliset kielet		14	8	150	74	14	11
623114	HuK, slaavilaiset kielet		22	15	178	135	14	12
623115	HuK, viittomakieli		–	–	17	15	1	1
623199	HuK, muu kieli		–	–	3	2	1	1
623202	HuK, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkauk		8	7	39	34	10	8
623203	HuK, englannin kielen kääntäminen ja tulkkauk		52	35	559	409	72	52
623204	HuK, saksan kielen kääntäminen ja tulkkauk		32	31	303	263	31	27
623205	HuK, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkauk		16	13	149	129	12	12
623206	HuK, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkauk		14	11	241	198	32	26
623207	HuK, espanjan kielen kääntäminen ja tulkkauk		8	7	49	45	9	8
623299	HuK, muu kielen kääntäminen ja tulkkauk		41	35	47	39	–	–
623301	HuK, historia		266	137	1 998	953	267	144
623302	HuK, arkeologia		16	10	184	122	29	17
623401	HuK, kirjallisuuden tutkimus		154	128	1 242	942	188	156
623402	HuK, kulttuurien tutkimus		201	149	1 317	1 000	165	136
623403	HuK, kielentutkimus		30	22	238	147	17	14
623404	HuK, puhetiheet		118	109	629	571	102	102
623501	HuK, taidehistoria, taidekasvatus		55	45	413	343	44	41
623502	HuK, musiikkitiede, musiikkikasvatus		65	34	551	307	40	25
623503	HuK, teatteritiede		9	8	149	107	18	13
623601	HuK, viestintätieteet, informaatiotutkimus		104	79	683	469	84	60
623701	HuK, filosofia		31	13	354	126	22	11
624101	Teologian kandidaatti (al)		254	132	1 886	1 127	271	169
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>			<b>585</b>	<b>422</b>	<b>8 794</b>	<b>6 632</b>	<b>1 940</b>	<b>1 501</b>
722101	Taiteen maisteri		199	144	1 314	885	243	169
723111	Musiikin maisteri		47	29	551	351	105	58
724101	Kuvataiteen maisteri		21	14	103	69	33	19
725111	Teatteritaiteen maisteri		24	13	164	88	35	23
725201	Tanssitaiteen maisteri		12	8	61	47	19	17
726101	FM, suomen kieli		23	23	559	509	151	139
726102	FM, ruotsin kieli		4	4	328	302	108	99
726103	FM, englannin kieli		30	24	637	520	134	112
726104	FM, saksan kieli		7	7	239	211	73	67
726105	FM, ranskan kieli		6	6	179	165	43	41
726106	FM, venäjän kieli		3	2	140	117	26	23
726107	FM, espanjan kieli		2	2	66	63	7	5
726108	FM, italian kieli		–	–	27	21	5	5
726109	FM, saamen kieli		–	–	8	8	–	–
726110	FM, itämerensuomalaiset kielet		–	–	15	12	2	2
726111	FM, unkarin kieli		1	1	4	4	–	–
726112	FM, balttilaiset kielet		1	–	5	1	–	–
726113	FM, klassilliset kielet		1	–	36	26	2	1
726114	FM, slaavilaiset kielet		3	1	39	30	8	6
726115	FM, viittomakieli		–	–	16	16	1	–
726199	FM, muu kieli		–	–	21	20	4	4
726202	FM, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkauk		–	–	24	22	4	4
726203	FM, englannin kielen kääntäminen ja tulkkauk		2	2	157	123	38	37
726204	FM, saksan kielen kääntäminen ja tulkkauk		1	1	76	70	16	15
726205	FM, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkauk		–	–	29	26	10	9
726206	FM, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkauk		–	–	55	46	14	10
726207	FM, espanjan kielen kääntäminen ja tulkkauk		–	–	11	10	–	–
726299	FM, muu kielen kääntäminen ja tulkkauk		3	2	3	2	–	–
726301	FM, historia		17	8	772	444	181	105
726302	FM, arkeologia		–	–	111	82	6	4
726401	FM, kirjallisuuden tutkimus		15	14	517	423	115	100
726402	FM, kulttuurien tutkimus		41	31	684	570	116	91

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
726403 FM, kielentutkimus	1	1	90	55	13	9
726404 FM, puhetiheet	5	5	239	224	74	69
726501 FM, taidehistoria, taidekasvatus	12	11	250	222	53	50
726502 FM, musiikkitiede, musiikkikasvatus	27	16	187	126	42	26
726503 FM, teatteritiede	9	8	77	62	8	6
726601 FM, viestintätieteet, informaatiotutkimus	42	32	376	295	76	67
726701 FM, filosofia (hum. ala)	2	1	98	45	10	4
727101 Teologian maisteri	24	12	526	320	165	105
<b>Tutkijakoulutusaste</b>	<b>79</b>	<b>42</b>	<b>3 513</b>	<b>2 238</b>	<b>224</b>	<b>130</b>
822211 Musiikin lisensiaatti	–	–	20	11	–	–
822401 Teatteritaiteen lisensiaatti	–	–	8	3	–	–
823101 FL, suomen kieli	–	–	18	14	1	1
823102 FL, ruotsin kieli	–	–	13	10	1	1
823103 FL, englannin kieli	–	–	23	20	1	–
823104 FL, saksan kieli	–	–	9	8	2	1
823105 FL, ranskan kieli	–	–	4	4	1	–
823106 FL, venäjän kieli	–	–	–	–	1	1
823107 FL, espanjan kieli	–	–	1	1	–	–
823108 FL, italian kieli	–	–	3	3	–	–
823113 FL, klassilliset kielet	–	–	7	6	–	–
823203 FL, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	2	1	–	–
823204 FL, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	3	3	–	–
823205 FL, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	1	1	–	–
823301 FL, historia	–	–	93	41	8	4
823302 FL, arkeologia	–	–	8	7	–	–
823401 FL, kirjallisuuden tutkimus	–	–	22	18	4	3
823402 FL, kulttuurien tutkimus	–	–	37	24	5	3
823403 FL, kielentutkimus	–	–	10	10	1	1
823404 FL, puhetiheet	–	–	7	5	1	1
823501 FL, taidehistoria, taidekasvatus	–	–	14	13	2	1
823502 FL, musiikkitiede, musiikkikasvatus	–	–	11	6	2	1
823503 FL, teatteritiede	–	–	–	–	1	1
823601 FL, viestintätieteet, informaatiotutkimus	–	–	9	1	1	–
823701 FL, filosofia (hum. ala)	–	–	3	2	1	–
824101 Teologian lisensiaatti	–	–	29	10	9	4
825101 Taiteen tohtori	14	7	236	143	8	7
825211 Musiikin tohtori	4	2	114	61	18	9
825301 Kuvataiteen tohtori	1	1	28	15	–	–
825401 Teatteritaiteen tohtori	1	1	30	16	1	–
825501 Tanssitaiteen tohtori	1	1	14	12	1	1
825901 FT, taideteollisuus	1	–	1	–	–	–
826101 FT, suomen kieli	3	3	147	129	6	4
826102 FT, ruotsin kieli	1	–	77	70	4	4
826103 FT, englannin kieli	2	–	155	119	6	5
826104 FT, saksan kieli	1	1	67	51	3	3
826105 FT, ranskan kieli	3	–	30	25	1	1
826106 FT, venäjän kieli	1	1	26	19	2	1
826107 FT, espanjan kieli	–	–	14	5	–	–
826108 FT, italian kieli	3	1	10	7	–	–
826109 FT, saamen kieli	–	–	3	3	2	–
826110 FT, itämerensuomalaiset kielet	–	–	10	5	–	–
826111 FT, unkarin kieli	2	1	7	4	4	1
826113 FT, klassilliset kielet	1	–	38	21	–	–
826114 FT, slaavilaiset kielet	–	–	14	13	1	1
826202 FT, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	1	1	1	–
826203 FT, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	25	17	–	–
826204 FT, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	1	1	13	13	–	–
826205 FT, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	3	2	–	–
826206 FT, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkaus	1	1	12	12	2	2
826299 FT, muu kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	2	1	–	–

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
826301	FT, historia	10	4	450	208	32	15
826302	FT, arkeologia	1	1	67	43	3	1
826401	FT, kirjallisuuden tutkimus	5	3	208	137	18	12
826402	FT, kulttuurien tutkimus	14	10	348	258	18	10
826403	FT, kielentutkimus	1	–	104	73	3	2
826404	FT, puhetiheet	2	1	82	78	4	4
826501	FT, taidehistoria, taidekasvatus	1	1	136	116	6	5
826502	FT, musiikkitiede, musiikkikasvatus	–	–	126	64	8	3
826503	FT, teatteritiede	–	–	34	26	–	–
826601	FT, viestintätieteet, informaatiotutkimus	–	–	83	61	4	4
826701	FT, filosofia (hum. ala)	2	1	113	35	5	2
826901	FT, teologia	–	–	5	2	2	1
827101	Teologian tohtori	2	–	325	151	19	9
<b>Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus</b>		<b>5 711</b>	<b>3 273</b>	<b>42 912</b>	<b>24 401</b>	<b>6 480</b>	<b>4 067</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>		<b>4 337</b>	<b>2 431</b>	<b>28 575</b>	<b>15 560</b>	<b>3 487</b>	<b>2 195</b>
632101	KTK (al), liiketaloustieteet	1 825	776	10 598	4 504	1 344	727
632105	KTK (al), yhteiskuntatieteet	86	29	1 063	336	117	45
632114	KTK (al), tilastotiede	–	–	5	2	1	–
632115	KTK (al), tietojärjestelmätiede	109	27	774	175	50	8
633101	VTK (al), politiikkatieteet	144	70	1 283	704	189	123
633102	VTK (al), taloustieteet	93	34	701	243	62	25
633103	VTK (al), sosiaalitieteet	203	163	1 487	1 170	204	164
633105	VTK (al), psykologia	49	40	257	218	37	33
633106	VTK (al), viestintätieteet	46	38	393	292	65	50
633107	VTK (al), filosofia	22	14	244	110	16	7
633108	VTK (al), tilastotiede	20	8	182	71	7	3
633199	VTK (al), muu pääaineryhmä	58	29	119	61	1	1
633201	YTK (al), politiikkatieteet	91	54	679	416	103	69
633202	YTK (al), taloustieteet	29	19	317	146	25	6
633203	YTK (al), sosiaalitieteet	408	324	2 510	1 965	328	277
633205	YTK (al), psykologia	49	47	267	233	37	31
633206	YTK (al), viestintätieteet	44	30	348	228	23	20
633207	YTK (al), filosofia	26	12	176	69	21	8
633208	YTK (al), tilastotiede	–	–	25	12	–	–
633209	YTK (al), matkailu	33	23	164	131	33	30
633210	YTK (al), alue- ja ympäristötieteet	16	7	93	60	7	5
633299	YTK (al), muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
633301	HTK (al), hallintotieteet	304	212	1 862	1 207	154	102
633310	HTK (al), alue- ja ympäristötieteet	55	34	342	222	27	21
633405	HuK, psykologia	–	–	2	2	–	–
633501	Psykologian kandidaatti (al)	162	130	1 097	862	153	137
634101	Oikeusnotaari	465	311	3 586	2 120	483	303
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>		<b>1 194</b>	<b>742</b>	<b>9 706</b>	<b>6 148</b>	<b>2 604</b>	<b>1 655</b>
732101	KTM, liiketaloustieteet	742	448	4 187	2 392	1 041	607
732105	KTM, yhteiskuntatieteet	46	18	288	130	83	30
732114	KTM, tilastotiede	–	–	2	–	1	–
732115	KTM, tietojärjestelmätiede	34	11	314	98	50	15
733101	VTM, politiikkatieteet	40	26	668	431	100	57
733102	VTM, taloustieteet	9	4	150	75	41	11
733103	VTM, sosiaalitieteet	42	30	639	498	128	99
733105	VTM, psykologia	11	10	121	109	21	19
733106	VTM, viestintätieteet	14	12	151	113	26	19
733107	VTM, filosofia	5	4	52	27	13	7
733108	VTM, tilastotiede	1	–	18	10	3	2
733199	VTM, muu pääaineryhmä	3	3	39	29	1	1
733201	YTM, politiikkatieteet	17	13	281	184	92	55
733202	YTM, taloustieteet	4	4	60	34	16	9
733203	YTM, sosiaalitieteet	80	55	840	679	232	197

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
733205	YTM, psykologia	6	5	49	41	26	25
733206	YTM, viestintätieteet	17	12	221	156	30	27
733207	YTM, filosofia	6	3	66	29	15	7
733208	YTM, tilastotiede	–	–	3	1	–	–
733210	YTM, alue- ja ympäristötieteet	3	–	45	29	14	11
733211	YTM, matkailu	23	23	63	60	9	9
733299	YTM, muu pääaineryhmä	4	4	40	40	5	5
733301	HTM, hallintotieteet	55	33	608	382	166	106
733310	HTM, alue- ja ympäristötieteet	1	1	56	43	25	19
733405	FM, psykologia	–	–	4	4	–	–
733501	Psykologian maisteri	3	3	287	254	129	114
734101	Oikeustieteen maisteri	28	20	454	300	337	204
<b>Tutkijakoulutusaste</b>		<b>180</b>	<b>100</b>	<b>4 631</b>	<b>2 693</b>	<b>389</b>	<b>217</b>
832101	KTL, liiketaloustieteet	–	–	59	32	13	6
832105	KTL, yhteiskuntatieteet	–	–	12	4	–	–
832115	KTL, tietojärjestelmätiede	–	–	4	1	1	–
832199	KTL, muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
833101	VTL, politiikkatieteet	1	–	13	5	5	1
833102	VTL, taloustieteet	–	–	10	4	2	1
833103	VTL, sosiaalitieteet	4	3	110	89	16	14
833105	VTL, psykologia	–	–	4	3	1	1
833106	VTL, viestintätieteet	–	–	2	2	–	–
833107	VTL, filosofia	–	–	7	4	1	–
833108	VTL, tilastotiede	–	–	1	–	1	–
833201	YTL, politiikkatieteet	–	–	2	1	3	1
833202	YTL, taloustieteet	–	–	1	–	–	–
833203	YTL, sosiaalitieteet	12	11	108	90	10	7
833206	YTL, viestintätieteet	–	–	–	–	1	–
833207	YTL, filosofia	–	–	3	1	–	–
833210	YTL, alue- ja ympäristötieteet	–	–	2	2	1	1
833211	YTL, matkailu	–	–	1	1	–	–
833299	YTL, muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
833301	HTL, hallintotieteet	–	–	7	2	3	2
833310	HTL, alue- ja ympäristötieteet	–	–	1	1	–	–
833501	Psykologian lisensiaatti	13	9	226	188	36	31
834101	Oikeustieteen lisensiaatti	2	1	260	125	21	7
835101	KTT, liiketaloustieteet	40	22	985	530	86	47
835105	KTT, yhteiskuntatieteet	5	3	105	47	13	5
835114	KTT, tilastotiede	–	–	7	3	–	–
835115	KTT, tietojärjestelmätiede	1	–	67	27	4	–
835199	KTT, muu pääaineryhmä	–	–	11	9	–	–
836101	VTT, politiikkatieteet	7	3	279	129	14	7
836102	VTT, taloustieteet	6	3	95	35	6	1
836103	VTT, sosiaalitieteet	18	11	314	213	20	17
836105	VTT, psykologia	1	1	78	58	5	3
836106	VTT, viestintätieteet	2	1	56	41	3	–
836107	VTT, filosofia	3	1	49	19	3	1
836108	VTT, tilastotiede	–	–	18	10	1	1
836199	VTT, muu pääaineryhmä	–	–	2	2	–	–
836201	YTT, politiikkatieteet	4	3	98	49	5	1
836202	YTT, taloustieteet	–	–	11	2	1	–
836203	YTT, sosiaalitieteet	15	9	343	255	30	18
836205	YTT, psykologia	–	–	35	27	5	5
836206	YTT, viestintätieteet	–	–	62	29	3	2
836207	YTT, filosofia	1	–	19	2	4	–
836208	YTT, tilastotiede	–	–	2	2	–	–
836210	YTT, alue- ja ympäristötieteet	–	–	13	6	3	–
836211	YTT, matkailu	–	–	6	4	1	–
836299	YTT, muu pääaineryhmä	2	2	10	10	–	–
836301	HTT, hallintotieteet	6	4	285	151	10	5

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
836310 HTT, alue- ja ympäristötieteet	–	–	72	46	1	1
836501 Psykologian tohtori	4	1	251	188	17	10
837301 Oikeustieteen tohtori	9	4	311	133	15	9
839101 FT, kauppatiede	12	3	105	52	8	2
839102 FT, yhteiskuntatiede	8	3	62	33	7	5
839103 FT, psykologia	4	2	45	24	9	5
<b>Luonnontieteellinen koulutus</b>	<b>3 548</b>	<b>1 602</b>	<b>24 541</b>	<b>10 765</b>	<b>2 593</b>	<b>1 357</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>	<b>2 983</b>	<b>1 380</b>	<b>17 912</b>	<b>7 595</b>	<b>1 279</b>	<b>674</b>
642101 LuK, matematiikka	570	252	3 135	1 311	180	94
642102 LuK, tilastotiede	61	30	219	94	17	8
642201 LuK, tietojenkäsittelytiede	574	123	5 088	929	245	35
642301 LuK, fysiikka	469	117	2 142	536	132	33
642302 LuK, geofysiikka	–	–	27	13	7	3
642303 LuK, meteorologia	–	–	27	14	23	15
642304 LuK, tähtitiede	1	1	65	18	11	2
642401 LuK, kemia	446	250	2 018	1 102	106	63
642501 LuK, geologia	76	40	495	238	32	16
642601 LuK, maantiede	129	77	870	583	132	96
642701 LuK, biologia	268	215	1 705	1 334	180	148
642702 LuK, biotieteet	244	165	1 196	801	137	99
642703 LuK, ympäristötiede	112	82	622	407	43	33
642901 LuK, filosofia	–	–	–	–	5	3
642999 LuK, muu ala	33	28	303	215	29	26
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>	<b>469</b>	<b>185</b>	<b>3 659</b>	<b>1 781</b>	<b>922</b>	<b>492</b>
742101 FM, matematiikka	11	3	279	150	149	73
742102 FM, tilastotiede (luonnontiet.)	6	3	50	27	10	3
742201 FM, tietojenkäsittelytiede	230	60	1 449	365	166	41
742301 FM, fysiikka	14	4	206	57	110	27
742302 FM, geofysiikka	–	–	3	3	6	1
742303 FM, meteorologia	6	4	21	12	18	13
742304 FM, tähtitiede	8	–	22	1	3	–
742401 FM, kemia	46	21	311	206	76	43
742501 FM, geologia	3	1	71	39	26	12
742601 FM, maantiede	6	5	197	144	62	50
742701 FM, biologia	27	21	382	312	123	100
742702 FM, biotieteet	70	38	362	249	111	83
742703 FM, ympäristötiede	26	13	172	109	37	23
742901 FM, filosofia (luonnontiet. ala)	–	–	–	–	2	2
742999 FM, muu luonnontiet. ala	16	12	134	107	23	21
<b>Tutkijakoulutusaste</b>	<b>96</b>	<b>37</b>	<b>2 970</b>	<b>1 389</b>	<b>392</b>	<b>191</b>
842101 FL, matematiikka	–	–	30	8	16	6
842102 FL, tilastotiede (luonnontiet.)	–	–	4	4	–	–
842201 FL, tietojenkäsittelytiede	1	1	37	12	10	2
842301 FL, fysiikka	–	–	30	7	9	4
842302 FL, geofysiikka	–	–	1	–	–	–
842304 FL, tähtitiede	–	–	3	–	–	–
842401 FL, kemia	1	1	33	18	11	7
842501 FL, geologia	–	–	3	–	–	–
842601 FL, maantiede	–	–	5	3	–	–
842701 FL, biologia	–	–	17	13	3	3
842702 FL, biotieteet	–	–	8	6	2	2
842703 FL, ympäristötiede	–	–	8	3	3	2
842901 FL, filosofia (luonnontiet. ala)	–	–	–	–	1	–
845101 FT, matematiikka	5	1	176	51	23	6
845102 FT, tilastotiede	–	–	27	8	5	2
845201 FT, tietojenkäsittelytiede	15	2	459	125	37	12
845301 FT, fysiikka	16	3	420	88	63	16
845302 FT, geofysiikka	–	–	30	18	3	1

## 18. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
Koulutusaste		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutus							
845303	FT, meteorologia	–	–	34	18	3	3
845304	FT, tähtitiede	5	2	50	18	6	1
845401	FT, kemia	6	1	296	146	33	17
845501	FT, geologia	1	1	82	42	5	3
845601	FT, maantiede	2	2	100	51	7	2
845701	FT, biologia	28	15	581	386	84	58
845702	FT, biotieteet	6	5	295	207	41	27
845703	FT, ympäristötiede	8	3	199	126	25	16
845999	FT, muu luonnontiet. ala	2	–	42	31	2	1
<b>Tekniikan koulutus</b>		<b>3 853</b>	<b>924</b>	<b>35 621</b>	<b>7 635</b>	<b>4 080</b>	<b>1 042</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>		<b>2 583</b>	<b>592</b>	<b>14 683</b>	<b>3 059</b>	<b>871</b>	<b>240</b>
655101	Tekn. kand., konetekniikka	373	22	2 138	138	89	9
655102	Tekn. kand., energiatekniikka	87	13	409	57	35	9
655201	Tekn. kand., sähkötekniikka	324	43	1 694	220	78	10
655202	Tekn. kand., automaatiotekniikka	118	7	788	56	61	5
655203	Tekn. kand., teknillinen fysiikka	68	8	357	40	23	3
655204	Tekn. kand., teknis-luonnontieteellinen koulutus	56	15	249	74	9	4
655301	Tekn. kand., tietotekniikka	375	59	2 397	327	119	27
655302	Tekn. kand., tietoliikennetekniikka	91	20	619	72	39	8
655401	Tekn. kand., kemian tekniikka	116	51	572	227	45	23
655402	Tekn. kand., prosessitekniikka	47	14	415	95	26	5
655403	Tekn. kand., ympäristötekniikka	101	39	500	243	28	21
655404	Tekn. kand., puunjalostustekniikka	66	20	356	116	13	3
655408	Tekn. kand., materiaalitekniikka, kalliitekniikka	132	57	602	263	43	21
655409	Tekn. kand., biotekniikka	33	17	137	69	8	8
655501	Tekn. kand., rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	173	47	1 097	265	38	9
655502	Tekn. kand., maanmittaustekniikka	56	22	321	106	38	13
655601	Tekn. kand., tuotantotalous	251	70	1 407	330	144	36
655801	Tekn. kand., arkkitehtuuri	116	68	595	335	32	23
655901	Tekn. kand., tekstiili- ja vaatetustekniikka	–	–	30	26	3	3
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>		<b>1 084</b>	<b>268</b>	<b>15 673</b>	<b>3 120</b>	<b>2 812</b>	<b>695</b>
751101	DI, konetekniikka	128	19	2 200	217	410	48
751102	DI, energiatekniikka	24	5	181	29	29	6
751201	DI, sähkötekniikka	136	22	2 190	259	384	67
751202	DI, automaatiotekniikka	33	1	687	54	140	15
751203	DI, teknillinen fysiikka	36	12	335	36	95	15
751204	DI, teknis-luonnontieteellinen koulutus	2	2	134	45	41	13
751301	DI, tietotekniikka	241	42	3 651	430	485	59
751302	DI, tietoliikennetekniikka	54	4	917	118	169	26
751401	DI, kemian tekniikka	68	25	426	172	122	59
751402	DI, prosessitekniikka	6	2	328	80	91	21
751403	DI, ympäristötekniikka	43	22	359	202	82	56
751404	DI, puunjalostustekniikka	7	2	240	79	69	26
751408	DI, materiaalitekniikka, kalliitekniikka	29	10	431	158	89	49
751409	DI, biotekniikka	12	5	43	22	16	6
751501	DI, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	68	22	862	248	147	58
751502	DI, maanmittaustekniikka	23	8	308	95	43	17
751601	DI, tuotantotalous	142	41	1 455	396	286	85
751901	DI, tekstiili- ja vaatetustekniikka	11	11	76	70	6	6
754101	Arkkitehti	18	11	778	356	93	49
754201	Maisema-arkkitehti	3	2	72	54	15	14
<b>Tutkijakoulutusaste</b>		<b>186</b>	<b>64</b>	<b>5 265</b>	<b>1 456</b>	<b>397</b>	<b>107</b>
851101	TkL, konetekniikka	–	–	97	6	2	1
851102	TkL, energiatekniikka	1	–	49	8	2	1
851201	TkL, sähkötekniikka	–	–	176	25	10	–
851202	TkL, automaatiotekniikka	1	–	55	7	2	–
851203	TkL, teknillinen fysiikka	–	–	43	8	5	2

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
851204	TkL, teknis-luonnontieteellinen koulutus	1	1	9	3	—	—
851301	TkL, tietotekniikka	1	—	232	26	13	3
851302	TkL, tietoliikennetekniikka	—	—	43	9	1	1
851401	TkL, kemian tekniikka	—	—	33	13	5	2
851402	TkL, prosessitekniikka	—	—	33	4	2	—
851403	TkL, ympäristötekniikka	—	—	10	6	3	2
851404	TkL, puunjalostustekniikka	—	—	22	12	—	—
851408	TkL, materiaalitekniikka, kalliotekniikka	—	—	40	17	3	3
851501	TkL, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	2	—	139	38	7	2
851502	TkL, maanmittaustekniikka	1	—	35	14	1	—
851601	TkL, tuotantotalous	2	2	130	50	4	3
851801	TkL, arkkitehtuuri	—	—	37	20	4	3
851901	TkL, tekstiili- ja vaateustekniikka	—	—	6	6	—	—
855101	TkT, konetekniikka	14	4	257	42	16	2
855102	TkT, energiatekniikka	—	—	94	16	8	—
855201	TkT, sähkötekniikka	27	8	637	120	42	4
855202	TkT, automaatiotekniikka	5	—	167	16	13	1
855203	TkT, teknillinen fysiikka	6	2	312	64	42	8
855204	TkT, teknis-luonnontieteellinen koulutus	5	—	76	13	9	—
855301	TkT, tietotekniikka	28	7	737	124	68	13
855302	TkT, tietoliikennetekniikka	5	1	104	17	7	1
855401	TkT, kemian tekniikka	4	2	175	89	18	10
855402	TkT, prosessitekniikka	9	3	181	70	11	2
855403	TkT, ympäristötekniikka	2	1	72	46	8	6
855404	TkT, puunjalostustekniikka	3	1	80	38	5	1
855408	TkT, materiaalitekniikka, kalliotekniikka	2	—	130	63	5	2
855409	TkT, biotekniikka	1	—	13	7	3	2
855501	TkT, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	8	2	137	41	14	4
855502	TkT, maanmittaustekniikka	6	3	76	35	3	3
855601	TkT, tuotantotalous	23	11	517	215	35	13
855801	TkT, arkkitehtuuri	3	3	84	46	8	4
855901	TkT, tekstiili- ja vaateustekniikka	1	1	12	7	1	1
856101	FT, tekniikka	25	12	215	115	17	7
<b>Maa- ja metsätalouden koulutus</b>		<b>439</b>	<b>248</b>	<b>3 286</b>	<b>1 913</b>	<b>343</b>	<b>220</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>		<b>315</b>	<b>180</b>	<b>2 210</b>	<b>1 252</b>	<b>162</b>	<b>111</b>
662101	MMK (al), maatalous	83	53	612	357	19	14
662102	MMK (al), metsätalous	96	33	628	207	52	22
662103	MMK (al), ympäristöala	15	7	119	81	10	9
662104	MMK (al), kotitalousala	11	9	80	52	11	10
662105	MMK (al), biotekniikka	12	9	64	42	2	2
662199	MMK (al), muu ala	9	3	101	54	4	3
662201	Elintarviketieteiden kandidaatti (al)	89	66	606	459	64	51
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>		<b>107</b>	<b>59</b>	<b>648</b>	<b>402</b>	<b>136</b>	<b>81</b>
762201	MMM, maatalous	29	16	133	80	22	12
762202	MMM, metsätalous	48	21	259	125	74	34
762203	MMM, ympäristöala	3	3	26	21	7	7
762204	MMM, kotitalousala	—	—	21	17	4	4
762205	MMM, biotekniikka	6	3	21	13	2	1
762299	MMM, muu ala	3	3	15	13	4	2
762301	Elintarviketieteiden maisteri	18	13	173	133	23	21
<b>Tutkijakoulutusaste</b>		<b>17</b>	<b>9</b>	<b>428</b>	<b>259</b>	<b>45</b>	<b>28</b>
862201	MML, maatalous	—	—	—	—	1	1
862202	MML, metsätalous	—	—	1	1	—	—
862203	MML, ympäristöala	—	—	—	—	1	1
862299	MML, muu ala	—	—	—	—	1	1
865201	MMT, maatalous	2	—	109	61	8	4

## 18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
865202 MMT, metsätalous	7	3	144	65	20	9
865203 MMT, ympäristöala	–	–	31	20	2	1
865204 MMT, kotitalousala	–	–	18	15	1	–
865205 MMT, biotekniikka	–	–	3	2	–	–
865299 MMT, muu ala	–	–	29	22	2	2
865301 Elintarviketieteiden tohtori	1	1	48	41	4	4
865501 FT, maa- ja metsätalous	7	5	45	32	5	5
<b>Terveys- ja sosiaalialan koulutus</b>	<b>1 507</b>	<b>1 092</b>	<b>14 374</b>	<b>10 157</b>	<b>2 697</b>	<b>2 030</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>	<b>652</b>	<b>553</b>	<b>2 913</b>	<b>2 437</b>	<b>661</b>	<b>598</b>
672301 Eläinlääketieteen kandidaatti	49	43	263	236	49	45
672401 Farmaseutti (1994–)	318	248	1 281	979	307	260
672501 Terveystieteiden kandidaatti (al)	285	262	1 369	1 222	305	293
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>	<b>780</b>	<b>486</b>	<b>9 217</b>	<b>6 069</b>	<b>1 648</b>	<b>1 161</b>
772101 Lääketieteen lisensiaatti	429	238	4 223	2 446	582	365
772201 Hammaslääketieteen lisensiaatti	86	49	688	453	85	56
772301 Eläinlääketieteen lisensiaatti	–	–	155	143	60	57
772401 Proviisori	6	5	321	245	65	54
772501 Terveystieteiden maisteri	142	123	890	790	284	261
775101 Erikoislääkäri	110	66	2 738	1 813	524	330
775201 Erikoishammaslääkäri	6	4	83	67	32	22
775301 Erikoiseläinlääkäri	1	1	119	112	16	16
<b>Tutkijakoulutusaste</b>	<b>75</b>	<b>53</b>	<b>2 244</b>	<b>1 651</b>	<b>388</b>	<b>271</b>
872401 Farmasian lisensiaatti	1	–	8	7	–	–
872501 Terveystieteiden lisensiaatti	–	–	37	34	6	5
875101 Lääketieteen tohtori	11	7	713	447	186	114
875201 Hammaslääketieteen tohtori	2	1	86	63	17	9
875301 Eläinlääketieteen tohtori	–	–	56	46	5	5
875401 Farmasian tohtori	3	2	123	92	12	9
875501 Terveystieteiden tohtori	20	18	405	373	32	27
875601 FT, lääketiede	31	20	619	447	97	75
875602 FT, hammaslääketiede	–	–	5	3	3	3
875603 FT, eläinlääketiede	1	–	23	19	2	2
875604 FT, farmasia	2	2	46	25	6	5
875605 FT, terveystiede	4	3	123	95	22	17
<b>Palvelualojen koulutus</b>	<b>157</b>	<b>75</b>	<b>851</b>	<b>418</b>	<b>183</b>	<b>106</b>
<b>Alempi korkeakouluaste</b>	<b>77</b>	<b>32</b>	<b>444</b>	<b>210</b>	<b>73</b>	<b>47</b>
682201 Liikuntatieteiden kandidaatti (al)	77	32	444	210	73	47
<b>Ylempi korkeakouluaste</b>	<b>79</b>	<b>43</b>	<b>348</b>	<b>183</b>	<b>101</b>	<b>54</b>
782201 Liikuntatieteiden maisteri	79	43	348	183	101	54
<b>Tutkijakoulutusaste</b>	<b>1</b>	<b>–</b>	<b>59</b>	<b>25</b>	<b>9</b>	<b>5</b>
882201 Liikuntatieteiden lisensiaatti	–	–	4	2	–	–
885201 Liikuntatieteiden tohtori	–	–	43	17	9	5
885301 FT, liikuntatiede	1	–	12	6	–	–

**19. Yliopistokoulutuksen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2009**

Opintoala	Vuosi 1990 <sup>2)</sup>	1995	2000	2001	2002 <sup>3)</sup>	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Uusia opiskelijoita yhteensä<sup>1)</sup></b>	<b>15 329</b>	<b>17 132</b>	<b>19 969</b>	<b>21 240</b>	<b>21 642</b>	<b>20 782</b>	<b>20 972</b>	<b>20 786</b>	<b>20 150</b>	<b>19 648</b>	<b>19 643</b>	<b>20 169</b>
Teologinen	212	186	259	259	290	302	332	275	323	286	313	278
Humanistinen	2 380	2 595	2 906	3 021	2 938	3 034	2 910	3 038	2 804	2 816	2 658	2 651
Taideteollinen	193	233	357	426	430	334	431	385	383	406	405	419
Musiikkiala	191	161	146	165	155	163	198	180	166	165	163	171
Teatteri- ja tanssiala	49	73	73	68	88	79	73	70	71	46	76	75
Kasvatustieteellinen <sup>4)</sup>	1 811	2 012	2 031	2 101	2 128	2 109	2 050	1 994	1 980	2 044	1 967	1 986
Liikuntatieteellinen	82	60	73	101	133	124	136	156	119	154	151	156
Yhteiskuntatieteellinen	1 419	1 595	1 833	1 817	1 829	1 960	2 069	2 104	2 060	1 956	1 973	2 031
Psykologia	130	139	173	172	171	175	149	155	167	170	159	165
Terveytieteet	271	350	370	450	387	437	408	441	438	426	394	427
Oikeustieteellinen	454	529	484	486	463	495	471	546	506	500	527	493
Kauppatieteellinen	1 432	1 669	2 259	2 476	2 631	2 517	2 530	2 622	2 644	2 517	2 597	2 842
Luonnontieteellinen	2 516	3 260	3 435	3 699	3 904	3 483	3 719	3 499	3 359	3 214	3 178	3 452
Maatalous-metsätieteellinen	331	376	364	371	422	435	410	413	415	432	416	422
Teknillistieteellinen	3 020	3 206	4 397	4 674	4 754	4 235	4 041	3 895	3 770	3 605	3 731	3 667
Lääketieteellinen	372	282	360	424	468	454	472	463	494	443	437	429
Hammaslääketieteellinen	107	46	47	44	50	55	78	72	67	70	71	86
Eläinlääketieteellinen	42	50	34	31	39	37	39	36	39	40	55	49
Farmasia	317	278	338	417	325	317	416	402	301	315	329	324
Kuvataideala	–	32	30	38	37	37	40	40	44	43	43	46
<b>Opiskelijoita yhteensä</b>	<b>112 921</b>	<b>133 359</b>	<b>157 796</b>	<b>162 939</b>	<b>164 312</b>	<b>169 846</b>	<b>173 974</b>	<b>176 061</b>	<b>176 555</b>	<b>176 304</b>	<b>164 068</b>	<b>168 475</b>
Teologinen	1 977	1 910	2 478	2 574	2 597	2 687	2 828	2 890	2 945	2 967	2 807	2 771
Humanistinen	19 699	22 394	26 191	26 560	26 431	26 837	26 996	27 331	27 387	27 340	25 476	25 762
Taideteollinen	1 142	1 666	2 379	2 497	2 557	2 404	2 723	2 760	2 828	2 857	2 829	2 874
Musiikkiala	1 323	1 445	1 437	1 453	1 510	1 481	1 513	1 531	1 478	1 475	1 259	1 353
Teatteri- ja tanssiala	303	352	367	383	421	453	454	440	473	455	414	418
Kasvatustieteellinen <sup>4)</sup>	10 126	12 061	14 079	14 282	14 238	14 468	14 416	14 543	14 286	14 332	12 727	13 447
Liikuntatieteellinen	580	604	695	707	688	757	788	814	799	812	789	851
Yhteiskuntatieteellinen	11 649	13 872	15 908	16 313	16 237	16 849	17 607	18 175	18 462	18 576	17 143	17 802
Psykologia	1 455	1 565	1 849	1 858	1 856	1 869	1 907	1 870	1 938	1 938	1 841	1 912
Terveytieteet	1 523	2 290	2 626	2 745	2 734	2 829	2 866	2 977	3 033	3 052	2 698	2 824
Oikeustieteellinen	4 130	4 336	4 615	4 663	4 542	4 640	4 623	4 648	4 709	4 756	4 480	4 611
Kauppatieteellinen	10 672	12 990	15 455	16 454	17 192	17 792	18 865	19 187	19 606	19 781	17 131	18 587
Luonnontieteellinen	15 140	18 735	23 007	24 075	24 930	25 639	26 527	26 867	26 817	26 401	24 198	24 541
Maatalous-metsätieteellinen	3 050	3 309	3 422	3 449	3 436	3 568	3 587	3 609	3 664	3 713	3 144	3 286
Teknillistieteellinen	21 473	26 922	32 900	34 314	35 104	36 978	37 628	37 529	37 165	36 655	35 765	35 621
Lääketieteellinen	6 164	6 307	7 602	7 642	6 816	7 587	7 549	7 573	7 644	7 769	7 984	8 293
Hammaslääketieteellinen	924	705	494	538	545	561	606	662	721	746	818	862
Eläinlääketieteellinen	332	425	475	492	508	524	503	537	566	583	617	616
Farmasia	1 259	1 285	1 601	1 713	1 746	1 703	1 764	1 875	1 782	1 824	1 702	1 779
Kuvataideala	–	186	216	227	224	220	224	243	252	272	246	265
<b>Tutkintoja yhteensä</b>	<b>10 982</b>	<b>13 521</b>	<b>16 845</b>	<b>16 822</b>	<b>17 708</b>	<b>18 197</b>	<b>18 293</b>	<b>19 176</b>	<b>19 410</b>	<b>22 310</b>	<b>38 211</b>	<b>23 831</b>
Teologinen	162	173	189	187	224	196	237	264	290	397	626	466
Humanistinen	1 277	1 716	2 424	2 282	2 508	2 681	2 751	2 684	3 019	3 645	6 578	3 547
Taideteollinen	60	166	331	305	312	310	367	334	381	438	629	410
Musiikkiala	120	122	158	145	151	198	148	168	241	229	548	290
Teatteri- ja tanssiala	16	45	55	64	53	83	62	97	66	105	191	98
Kasvatustieteellinen <sup>4)</sup>	1 475	1 794	2 344	2 299	2 483	2 656	2 551	2 637	2 328	2 751	4 455	2 593
Liikuntatieteellinen	54	78	111	88	95	109	118	106	115	150	255	183
Yhteiskuntatieteellinen	1 315	1 427	1 587	1 606	1 619	1 589	1 649	1 770	1 915	2 239	4 521	2 468
Psykologia	174	187	214	244	242	231	260	268	275	297	480	344
Terveytieteet	159	304	378	329	371	386	366	401	450	572	874	649
Oikeustieteellinen	479	492	587	592	546	511	518	478	479	611	1 053	856
Kauppatieteellinen	1 221	1 412	1 589	1 659	1 882	1 887	2 070	2 159	2 215	2 461	5 482	2 812
Luonnontieteellinen	1 110	1 440	2 218	2 237	2 287	2 397	2 234	2 395	2 436	2 840	5 947	2 593
Maatalous-metsätieteellinen	314	301	350	359	341	314	322	307	350	422	1 051	343
Teknillistieteellinen	1 579	2 193	2 506	2 581	2 689	2 675	2 735	2 854	2 962	3 191	3 417	4 080
Lääketieteellinen	1 016	1 063	1 212	1 260	1 332	1 222	1 295	1 610	1 177	1 286	1 284	1 389
Hammaslääketieteellinen	137	151	104	67	79	74	89	99	88	99	106	137
Eläinlääketieteellinen	46	78	57	58	76	83	65	62	72	60	107	132
Farmasia	268	347	379	398	389	546	426	441	511	470	484	390
Kuvataideala	–	32	52	62	29	49	30	42	40	47	123	51

<sup>1)</sup> Uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat ovat tässä taulukossa vuoden 1995 opetushallinnon koulutusasteluokituksen mukaan.

<sup>2)</sup> Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syyslukukauden uudet opiskelijat.

<sup>3)</sup> Vuodesta 2002 lähtien uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointiajankohtaa on muutettu.

<sup>4)</sup> Aineenopettajien erillisii kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990.

| Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

**20. Oppilaitosten tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen osallistuneet (brutto) oppilaitos- ja koulutustyyppin mukaan 2009**

Oppilaitostyyppi	Koulutustyyppi								Yhteensä
	Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	Työvoima- poliittinen aikuiskoulutus	Työnantajan tilaamat kurssit	Vapaana sivistys- työnä järjestetty koulutus	Avoin ammatti- korkea- koulu- opetus	Avoin yliopisto- opetus	Muut koulutukset	
<b>Yhteensä</b>	<b>130 300</b>	<b>4 237</b>	<b>57 731</b>	<b>246 814</b>	<b>1 665 398</b>	<b>16 421</b>	<b>49 963</b>	<b>83 292</b>	<b>2 254 156</b>
<b>Ammatilliset oppilaitokset</b>	<b>113 282</b>	<b>2 725</b>	<b>51 855</b>	<b>181 696</b>	<b>6 194</b>	–	<b>19</b>	<b>33 516</b>	<b>389 287</b>
Ammatilliset oppilaitokset	33 359	974	18 974	26 311	5 864	–	19	16 668	102 169
Ammatilliset erityisoppilaitokset	411	4	1 203	1 064	–	–	–	1 394	4 076
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	53 187	1 357	2 761	111 881	–	–	–	7 375	176 561
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	19 942	390	28 917	41 517	–	–	–	7 960	98 726
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	5 139	–	–	923	–	–	–	–	6 062
Muut oppilaitokset	1 244	–	–	–	330	–	–	119	1 693
<b>Ammattikorkeakoulut</b>	<b>3 855</b>	<b>564</b>	<b>1 308</b>	<b>31 423</b>	–	<b>15 777</b>	<b>567</b>	<b>25 257</b>	<b>78 751</b>
<b>Vapaan sivistystyön oppilaitokset</b>	<b>13 088</b>	<b>948</b>	<b>4 568</b>	<b>33 640</b>	<b>1 659 204</b>	<b>644</b>	<b>49 377</b>	<b>22 482</b>	<b>1 783 951</b>
Liikunnan koulutuskeskukset	611	111	133	15 904	102 926	–	116	18 143	137 944
Kansanopistot	3 272	17	582	1 102	132 944	54	5 212	198	143 381
Kansalaisopistot	191	68	3 808	8 661	1 106 876	36	7 580	3 236	1 130 456
Opintokeskukset	5 963	–	–	838	265 170	–	–	286	272 257
Kesäyliopistot	3 051	752	45	7 135	51 288	554	36 469	619	99 913
<b>Musiikkioppilaitokset</b>	<b>75</b>	–	–	<b>55</b>	–	–	–	<b>2 037</b>	<b>2 167</b>

**21. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat opetusjärjestelyjen, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteiden mukaan 2009**

Erityisopetuksen opetusjärjestelyt Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosiluokka											Yhteensä	Poikia	Tyttöjä
	Esi- opetus	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Lisä- opetus			
<b>Yhteensä</b>	<b>1 328</b>	<b>3 276</b>	<b>3 803</b>	<b>4 139</b>	<b>4 558</b>	<b>4 997</b>	<b>5 309</b>	<b>5 956</b>	<b>6 398</b>	<b>7 066</b>	<b>338</b>	<b>47 168</b>	<b>32 263</b>	<b>14 905</b>
Vaikea kehitysviivästymä	328	294	305	267	291	277	275	285	334	334	75	3 065	1 888	1 177
Lievä kehitysviivästymä	221	426	486	595	647	842	910	1 171	1 296	1 442	81	8 117	4 951	3 166
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	94	564	720	789	861	912	883	915	774	861	40	7 413	5 317	2 096
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	17	358	525	570	631	640	659	637	871	1 054	47	6 009	5 031	978
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	45	117	114	141	127	164	174	152	174	169	17	1 394	1 164	230
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	437	866	946	950	1 046	1 023	1 033	1 123	1 145	1 161	19	9 749	6 528	3 221
Näkövamma	14	22	29	23	33	22	25	18	43	43	8	280	177	103
Kuulovamma	22	28	48	46	40	41	40	77	37	42	3	424	254	170
Muu kuin edellä mainittu syy	150	601	630	758	882	1 076	1 310	1 578	1 724	1 960	48	10 717	6 953	3 764
<b>Yleisopetuksen oppimäärät</b>	<b>561</b>	<b>2 026</b>	<b>2 330</b>	<b>2 295</b>	<b>2 264</b>	<b>2 240</b>	<b>2 173</b>	<b>2 009</b>	<b>2 069</b>	<b>2 155</b>	<b>88</b>	<b>20 210</b>	<b>15 347</b>	<b>4 863</b>
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	58	489	590	623	627	647	571	537	447	425	12	5 026	3 800	1 226
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	15	344	481	515	528	532	551	512	706	806	33	5 023	4 260	763
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	15	50	50	62	63	69	73	60	61	68	–	571	508	63
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	341	664	709	608	577	506	460	372	309	286	8	4 840	3 412	1 428
Näkövamma	7	21	25	16	25	13	16	16	32	24	6	201	130	71
Kuulovamma	17	19	33	31	26	21	16	38	19	14	1	235	143	92
Muu kuin edellä mainittu syy	108	439	442	440	418	452	486	474	495	532	28	4 314	3 094	1 220
<b>Osa oppimäärästä yksilöllistetty</b>	<b>120</b>	<b>313</b>	<b>522</b>	<b>878</b>	<b>1 280</b>	<b>1 629</b>	<b>1 989</b>	<b>2 539</b>	<b>2 787</b>	<b>3 289</b>	<b>69</b>	<b>15 415</b>	<b>9 551</b>	<b>5 864</b>
Vaikea kehitysviivästymä	13	12	11	14	13	6	12	12	17	16	1	127	83	44
Lievä kehitysviivästymä	27	90	139	214	257	352	419	579	624	753	16	3 470	2 079	1 391
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	16	40	77	113	170	202	238	278	253	337	18	1 742	1 092	650
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	2	14	44	55	103	108	108	125	165	248	14	986	771	215
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	3	5	9	27	20	38	40	38	39	38	–	257	210	47
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	42	113	153	264	396	430	497	631	707	740	7	3 980	2 480	1 500
Näkövamma	1	1	2	3	3	7	6	2	6	12	1	44	23	21
Kuulovamma	2	3	11	12	9	18	15	24	9	11	2	116	66	50
Muu kuin edellä mainittu syy	14	35	76	176	309	468	654	850	967	1 134	10	4 693	2 747	1 946
<b>Kaikki oppimäärät yksilöllistetty</b>	<b>647</b>	<b>937</b>	<b>951</b>	<b>966</b>	<b>1 014</b>	<b>1 128</b>	<b>1 147</b>	<b>1 408</b>	<b>1 542</b>	<b>1 622</b>	<b>181</b>	<b>11 543</b>	<b>7 365</b>	<b>4 178</b>
Vaikea kehitysviivästymä	315	282	294	253	278	271	263	273	317	318	74	2 938	1 805	1 133
Lievä kehitysviivästymä	194	336	347	381	390	490	491	592	672	689	65	4 647	2 872	1 775
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	20	35	53	53	64	63	74	100	74	99	10	645	425	220
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	27	62	55	52	44	57	61	54	74	63	17	566	446	120
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	54	89	84	78	73	87	76	120	129	135	4	929	636	293
Näkövamma	6	–	2	4	5	2	3	–	5	7	1	35	24	11
Kuulovamma	3	6	4	3	5	2	9	15	9	17	–	73	45	28
Muu kuin edellä mainittu syy	28	127	112	142	155	156	170	254	262	294	10	1 710	1 112	598
<b>Peruskoulun oppilasmäärä</b>	<b>13 322</b>	<b>56 770</b>	<b>57 254</b>	<b>57 591</b>	<b>57 985</b>	<b>57 713</b>	<b>59 747</b>	<b>61 685</b>	<b>64 236</b>	<b>65 763</b>	<b>1 263</b>	<b>553 329</b>	<b>283 647</b>	<b>269 682</b>

## 22. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen järjestämipaikan, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteiden mukaan 2009

Erityisopetuksen järjestämipaikka Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosisuokka											Lisä- opetus	Yhteensä	Poikia	Tyttöjä
	Esiopetus	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.					
<b>Yhteensä</b>	<b>1 328</b>	<b>3 276</b>	<b>3 803</b>	<b>4 139</b>	<b>4 558</b>	<b>4 997</b>	<b>5 309</b>	<b>5 956</b>	<b>6 398</b>	<b>7 066</b>	<b>338</b>	<b>47 168</b>	<b>32 263</b>	<b>14 905</b>	
Vaikea kehitysviivästymä	328	294	305	267	291	277	275	285	334	334	75	3 065	1 888	1 177	
Lievä kehitysviivästymä	221	426	486	595	647	842	910	1 171	1 296	1 442	81	8 117	4 951	3 166	
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	94	564	720	789	861	912	883	915	774	861	40	7 413	5 317	2 096	
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	17	358	525	570	631	640	659	637	871	1 054	47	6 009	5 031	978	
Autismin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	45	117	114	141	127	164	174	152	174	169	17	1 394	1 164	230	
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	437	866	946	950	1 046	1 023	1 033	1 123	1 145	1 161	19	9 749	6 528	3 221	
Näkövamma	14	22	29	23	33	22	25	18	43	43	8	280	177	103	
Kuulovamma	22	28	48	46	40	41	40	77	37	42	3	424	254	170	
Muu kuin edellä mainittu syy	150	601	630	758	882	1 076	1 310	1 578	1 724	1 960	48	10 717	6 953	3 764	
<b>Erityiskoulu</b>	<b>302</b>	<b>560</b>	<b>608</b>	<b>600</b>	<b>612</b>	<b>675</b>	<b>710</b>	<b>886</b>	<b>915</b>	<b>1 027</b>	<b>194</b>	<b>7 089</b>	<b>4 695</b>	<b>2 394</b>	
Vaikea kehitysviivästymä	99	106	95	102	101	96	97	92	114	112	46	1 060	675	385	
Lievä kehitysviivästymä	84	156	169	170	186	241	247	310	357	363	48	2 331	1 414	917	
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	15	47	53	51	57	64	55	86	60	99	29	616	422	194	
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	–	37	45	54	58	56	76	93	125	156	27	727	586	141	
Autismin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	4	11	9	17	19	10	29	15	25	21	7	167	128	39	
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	82	126	165	131	106	105	90	115	100	120	8	1 148	820	328	
Näkövamma	–	1	2	4	5	2	3	3	6	6	7	39	21	18	
Kuulovamma	5	8	13	14	12	13	10	41	20	21	3	160	92	68	
Muu kuin edellä mainittu syy	13	68	57	57	68	88	103	131	108	129	19	841	537	304	
<b>Muu peruskoulu</b>	<b>1 026</b>	<b>2 716</b>	<b>3 195</b>	<b>3 539</b>	<b>3 946</b>	<b>4 322</b>	<b>4 599</b>	<b>5 070</b>	<b>5 483</b>	<b>6 039</b>	<b>144</b>	<b>40 079</b>	<b>27 568</b>	<b>12 511</b>	
Vaikea kehitysviivästymä	229	188	210	165	190	181	178	193	220	222	29	2 005	1 213	792	
Lievä kehitysviivästymä	137	270	317	425	461	601	663	861	939	1 079	33	5 786	3 537	2 249	
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	79	517	667	738	804	848	828	829	714	762	11	6 797	4 895	1 902	
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	17	321	480	516	573	584	583	544	746	898	20	5 282	4 445	837	
Autismin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	41	106	105	124	108	154	145	137	149	148	10	1 227	1 036	191	
Kielen kehityksen häiriöstä (dysfasiasta) johtuvat oppimisvaikeudet	355	740	781	819	940	918	943	1 008	1 045	1 041	11	8 601	5 708	2 893	
Näkövamma	14	21	27	19	28	20	22	15	37	37	1	241	156	85	
Kuulovamma	17	20	35	32	28	28	30	36	17	21	–	264	162	102	
Muu kuin edellä mainittu syy	137	533	573	701	814	988	1 207	1 447	1 616	1 831	29	9 876	6 416	3 460	
<b>Peruskoulun oppilasmäärä</b>	<b>13 322</b>	<b>56 770</b>	<b>57 254</b>	<b>57 591</b>	<b>57 985</b>	<b>57 713</b>	<b>59 747</b>	<b>61 685</b>	<b>64 236</b>	<b>65 763</b>	<b>1 263</b>	<b>553 329</b>	<b>283 647</b>	<b>269 682</b>	

**23. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 <sup>1)</sup>**

Koulutussektori Sukupuoli	Aikaisempi koulutus		Ylioppilastutkinto		Toisen asteen ammattillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto		Opistoasteen tai ammattillinen korkea-asteen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja ammatikorkea- koulututkinto	
		%		%		%		%		%		%
<b>Yhteensä</b>	105 835	30,4	18 312	5,3	52 804	15,2	7 782	2,2	6 432	1,8	15 433	4,4
Miehiä	43 918	28,1	5 345	3,4	26 427	16,9	1 928	1,2	2 524	1,6	4 343	2,8
Naisia	61 917	32,3	12 967	6,8	26 377	13,7	5 854	3,1	3 908	2,0	11 090	5,8
<b>Lukiokoulutus</b>	–	–	–	–	841	2,1	–	–	183	0,5	–	–
Miehiä	–	–	–	–	347	2,0	–	–	51	0,3	–	–
Naisia	–	–	–	–	494	2,2	–	–	132	0,6	–	–
<b>Toisen asteen ammatillinen koulutus</b>	15 072	11,3	5 813	4,3	29 802	22,3	3 339	2,5	3 519	2,6	2 752	2,1
Miehiä	5 537	8,6	1 590	2,5	15 256	23,7	938	1,5	1 464	2,3	830	1,3
Naisia	9 535	13,7	4 223	6,1	14 546	21,0	2 401	3,5	2 055	3,0	1 922	2,8
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	44 820	45,8	8 618	8,8	19 818	20,3	2 923	3,0	2 151	2,2	5 724	5,8
Miehiä	18 739	43,9	2 511	5,9	9 761	22,9	660	1,5	812	1,9	1 527	3,6
Naisia	26 081	47,2	6 107	11,1	10 057	18,2	2 263	4,1	1 339	2,4	4 197	7,6
<b>Yliopistokoulutus</b>	45 943	60,4	3 881	5,1	2 343	3,1	1 520	2,0	579	0,8	6 957	9,1
Miehiä	19 642	62,0	1 244	3,9	1 063	3,4	330	1,0	197	0,6	1 986	6,3
Naisia	26 301	59,3	2 637	5,9	1 280	2,9	1 190	2,7	382	0,9	4 971	11,2

	Ammattikorkea- koulututkinto		Ylioppilastutkinto ja yliopistotutkinto		Yliopistotutkinto		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon		Yhteensä	
		%		%		%		%		%
<b>Yhteensä</b>	4 549	1,3	11 531	3,3	1 336	0,4	123 941	35,6	<b>347 955</b>	100,0
Miehiä	2 218	1,4	3 644	2,3	473	0,3	65 301	41,8	<b>156 121</b>	100,0
Naisia	2 331	1,2	7 887	4,1	863	0,4	58 640	30,6	<b>191 834</b>	100,0
<b>Lukiokoulutus</b>	49	0,1	–	–	–	–	39 223	97,3	<b>40 296</b>	100,0
Miehiä	13	0,1	–	–	–	–	17 042	97,6	<b>17 453</b>	100,0
Naisia	36	0,2	–	–	–	–	22 181	97,1	<b>22 843</b>	100,0
<b>Toisen asteen ammatillinen koulutus</b>	1 004	0,8	2 779	2,1	558	0,4	69 101	51,7	<b>133 739</b>	100,0
Miehiä	481	0,7	973	1,5	149	0,2	37 120	57,7	<b>64 338</b>	100,0
Naisia	523	0,8	1 806	2,6	409	0,6	31 981	46,1	<b>69 401</b>	100,0
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	2 036	2,1	1 621	1,7	334	0,3	9 817	10,0	<b>97 862</b>	100,0
Miehiä	997	2,3	380	0,9	139	0,3	7 135	16,7	<b>42 661</b>	100,0
Naisia	1 039	1,9	1 241	2,2	195	0,4	2 682	4,9	<b>55 201</b>	100,0
<b>Yliopistokoulutus</b>	1 460	1,9	7 131	9,4	444	0,6	5 800	7,6	<b>76 058</b>	100,0
Miehiä	727	2,3	2 291	7,2	185	0,6	4 004	12,6	<b>31 669</b>	100,0
Naisia	733	1,7	4 840	10,9	259	0,6	1 796	4,0	<b>44 389</b>	100,0

<sup>1)</sup> Hakija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

**24. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 <sup>1)</sup>**

Koulutussektori	Sukupuoli	Aikaisempi koulutus		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto	
		Ylioppilastutkinto	%	Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto	%	Ylioppilastutkinto	%	Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto	%	Opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto	%
Yhteensä	Yhteensä	42 634	20,4	9 336	4,5	35 631	17,1	5 114	2,4	4 699	2,2
	Miehiä	19 006	19,4	2 823	2,9	18 744	19,1	1 381	1,4	1 962	2,0
	Naisia	23 628	21,3	6 513	5,9	16 887	15,2	3 733	3,4	2 737	2,5
Lukiokoulutus	Yhteensä	–	–	–	–	821	2,2	–	–	161	0,4
	Miehiä	–	–	–	–	340	2,1	–	–	42	0,3
	Naisia	–	–	–	–	481	2,2	–	–	119	0,5
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	Yhteensä	10 855	9,6	4 926	4,4	27 552	24,5	3 254	2,9	3 466	3,1
	Miehiä	4 402	7,9	1 376	2,5	14 389	25,8	919	1,6	1 449	2,6
	Naisia	6 453	11,3	3 550	6,2	13 163	23,1	2 335	4,1	2 017	3,5
Ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	7 569	10,0	2 290	3,0	13 070	17,3	857	1,1	1 021	1,4
	Miehiä	2 650	7,0	552	1,5	6 301	16,7	211	0,6	352	0,9
	Naisia	4 919	13,0	1 738	4,6	6 769	17,9	646	1,7	669	1,8
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	5 120	10,0	702	1,4	3 264	6,4	109	0,2	114	0,2
	Miehiä	1 610	6,1	166	0,6	1 329	5,1	20	0,1	40	0,2
	Naisia	3 510	14,2	536	2,2	1 935	7,8	89	0,4	74	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	2 449	9,9	1 588	6,4	9 806	39,8	748	3,0	907	3,7
	Miehiä	1 040	9,1	386	3,4	4 972	43,5	191	1,7	312	2,7
	Naisia	1 409	10,7	1 202	9,1	4 834	36,6	557	4,2	595	4,5
Ammatillinen lisäkoulutus	Yhteensä	3 286	8,9	2 636	7,1	14 482	39,2	2 397	6,5	2 445	6,6
	Miehiä	1 752	9,7	824	4,6	8 088	44,9	708	3,9	1 097	6,1
	Naisia	1 534	8,1	1 812	9,5	6 394	33,7	1 689	8,9	1 348	7,1
Ammattitutkinto	Yhteensä	2 777	9,8	2 008	7,1	11 550	40,7	1 527	5,4	1 693	6,0
	Miehiä	1 464	10,5	620	4,4	6 541	46,9	424	3,0	704	5,0
	Naisia	1 313	9,1	1 388	9,6	5 009	34,6	1 103	7,6	989	6,8
Erikoisammattitutkinto	Yhteensä	509	5,9	628	7,3	2 932	34,2	870	10,1	752	8,8
	Miehiä	288	7,1	204	5,0	1 547	38,2	284	7,0	393	9,7
	Naisia	221	4,9	424	9,4	1 385	30,6	586	13,0	359	7,9
Ammattikorkeakoulukoulutus	Yhteensä	18 327	48,1	3 696	9,7	7 050	18,5	1 468	3,9	972	2,6
	Miehiä	8 374	48,7	1 194	6,9	3 904	22,7	372	2,2	433	2,5
	Naisia	9 953	47,6	2 502	12,0	3 146	15,1	1 096	5,2	539	2,6
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	Yhteensä	17 550	60,4	2 710	9,3	5 204	17,9	192	0,7	130	0,4
	Miehiä	7 927	58,3	888	6,5	3 017	22,2	40	0,3	60	0,4
	Naisia	9 623	62,3	1 822	11,8	2 187	14,2	152	1,0	70	0,5
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	Yhteensä	769	11,2	982	14,3	1 843	26,9	1 266	18,5	835	12,2
	Miehiä	442	16,1	305	11,1	885	32,2	329	12,0	369	13,4
	Naisia	327	8,0	677	16,5	958	23,4	937	22,9	466	11,4
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	Yhteensä	8	0,4	4	0,2	3	0,1	10	0,5	7	0,3
	Miehiä	5	0,6	1	0,1	2	0,2	3	0,4	4	0,5
	Naisia	3	0,2	3	0,2	1	0,1	7	0,5	3	0,2
Yliopistokoulutus	Yhteensä	13 452	66,7	714	3,5	208	1,0	392	1,9	100	0,5
	Miehiä	6 230	69,6	253	2,8	111	1,2	90	1,0	38	0,4
	Naisia	7 222	64,5	461	4,1	97	0,9	302	2,7	62	0,6
Alempi korkeakoulututkinto	Yhteensä	12 818	81,1	688	4,4	196	1,2	277	1,8	65	0,4
	Miehiä	5 949	86,6	248	3,6	105	1,5	38	0,6	16	0,2
	Naisia	6 869	76,9	440	4,9	91	1,0	239	2,7	49	0,5
Ylempi korkeakoulututkinto	Yhteensä	634	14,6	26	0,6	12	0,3	115	2,6	35	0,8
	Miehiä	281	13,5	5	0,2	6	0,3	52	2,5	22	1,1
	Naisia	353	15,6	21	0,9	6	0,3	63	2,8	13	0,6

<sup>1)</sup> Uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

<sup>2)</sup> Sisältää sekä oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen että oppisopimuskoulutuksen.

Ylioppilastutkinto ja ammattikorkea- koulututkinto	%	Ammattikorkea- koulututkinto	%	Ylioppilastutkinto ja alempi korkea- koulututkinto	%	Alempi korkea- koulututkinto	%	Ylioppilastutkinto ja ylempi korkea- koulututkinto tai tutkijakoulutus	%	Ylempi korkea- koulututkinto tai tutkijakoulutus	%	Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon	Yhteensä		
													%	%	
7 169	3,4	2 327	1,1	1 047	0,5	261	0,1	3 505	1,7	491	0,2	96 659	46,3	<b>208 873</b>	100,0
2 185	2,2	1 190	1,2	258	0,3	63	0,1	1 296	1,3	166	0,2	49 059	50,0	<b>98 133</b>	100,0
4 984	4,5	1 137	1,0	789	0,7	198	0,2	2 209	2,0	325	0,3	47 600	43,0	<b>110 740</b>	100,0
–	–	49	0,1	–	–	6	0,0	–	–	16	0,0	36 998	97,2	<b>38 051</b>	100,0
–	–	13	0,1	–	–	1	0,0	–	–	8	0,0	15 883	97,5	<b>16 287</b>	100,0
–	–	36	0,2	–	–	5	0,0	–	–	8	0,0	21 115	97,0	<b>21 764</b>	100,0
2 508	2,2	983	0,9	421	0,4	170	0,2	2 215	2,0	335	0,3	55 898	49,7	<b>112 583</b>	100,0
793	1,4	474	0,9	92	0,2	34	0,1	856	1,5	107	0,2	30 809	55,3	<b>55 700</b>	100,0
1 715	3,0	509	0,9	329	0,6	136	0,2	1 359	2,4	228	0,4	25 089	44,1	<b>56 883</b>	100,0
732	1,0	246	0,3	136	0,2	90	0,1	473	0,6	143	0,2	48 974	64,8	<b>75 601</b>	100,0
203	0,5	107	0,3	28	0,1	15	0,0	160	0,4	33	0,1	27 087	71,9	<b>37 699</b>	100,0
529	1,4	139	0,4	108	0,3	75	0,2	313	0,8	110	0,3	21 887	57,7	<b>37 902</b>	100,0
238	0,5	65	0,1	38	0,1	25	0,0	97	0,2	38	0,1	41 162	80,8	<b>50 972</b>	100,0
58	0,2	28	0,1	7	0,0	3	0,0	35	0,1	9	0,0	22 958	87,4	<b>26 263</b>	100,0
180	0,7	37	0,1	31	0,1	22	0,1	62	0,3	29	0,1	18 204	73,7	<b>24 709</b>	100,0
494	2,0	181	0,7	98	0,4	65	0,3	376	1,5	105	0,4	7 812	31,7	<b>24 629</b>	100,0
145	1,3	79	0,7	21	0,2	12	0,1	125	1,1	24	0,2	4 129	36,1	<b>11 436</b>	100,0
349	2,6	102	0,8	77	0,6	53	0,4	251	1,9	81	0,6	3 683	27,9	<b>13 193</b>	100,0
1 776	4,8	737	2,0	285	0,8	80	0,2	1 742	4,7	192	0,5	6 924	18,7	<b>36 982</b>	100,0
590	3,3	367	2,0	64	0,4	19	0,1	696	3,9	74	0,4	3 722	20,7	<b>18 001</b>	100,0
1 186	6,2	370	1,9	221	1,2	61	0,3	1 046	5,5	118	0,6	3 202	16,9	<b>18 981</b>	100,0
1 114	3,9	415	1,5	186	0,7	65	0,2	723	2,5	131	0,5	6 219	21,9	<b>28 408</b>	100,0
338	2,4	207	1,5	46	0,3	15	0,1	265	1,9	42	0,3	3 283	23,5	<b>13 949</b>	100,0
776	5,4	208	1,4	140	1,0	50	0,3	458	3,2	89	0,6	2 936	20,3	<b>14 459</b>	100,0
662	7,7	322	3,8	99	1,2	15	0,2	1 019	11,9	61	0,7	705	8,2	<b>8 574</b>	100,0
252	6,2	160	3,9	18	0,4	4	0,1	431	10,6	32	0,8	439	10,8	<b>4 052</b>	100,0
410	9,1	162	3,6	81	1,8	11	0,2	588	13,0	29	0,6	266	5,9	<b>4 522</b>	100,0
2 581	6,8	859	2,3	152	0,4	36	0,1	464	1,2	70	0,2	2 409	6,3	<b>38 084</b>	100,0
727	4,2	441	2,6	32	0,2	12	0,1	120	0,7	23	0,1	1 563	9,1	<b>17 195</b>	100,0
1 854	8,9	418	2,0	120	0,6	24	0,1	344	1,6	47	0,2	846	4,0	<b>20 889</b>	100,0
710	2,4	107	0,4	78	0,3	16	0,1	226	0,8	25	0,1	2 108	7,3	<b>29 056</b>	100,0
161	1,2	52	0,4	10	0,1	7	0,1	44	0,3	6	0,0	1 389	10,2	<b>13 601</b>	100,0
549	3,6	55	0,4	68	0,4	9	0,1	182	1,2	19	0,1	719	4,7	<b>15 455</b>	100,0
421	6,2	153	2,2	65	0,9	15	0,2	202	3,0	32	0,5	262	3,8	<b>6 845</b>	100,0
103	3,7	75	2,7	20	0,7	3	0,1	64	2,3	10	0,4	146	5,3	<b>2 751</b>	100,0
318	7,8	78	1,9	45	1,1	12	0,3	138	3,4	22	0,5	116	2,8	<b>4 094</b>	100,0
1 450	66,4	599	27,4	9	0,4	5	0,2	36	1,6	13	0,6	39	1,8	<b>2 183</b>	100,0
463	54,9	314	37,2	2	0,2	2	0,2	12	1,4	7	0,8	28	3,3	<b>843</b>	100,0
987	73,7	285	21,3	7	0,5	3	0,2	24	1,8	6	0,4	11	0,8	<b>1 340</b>	100,0
2 080	10,3	436	2,2	474	2,4	49	0,2	826	4,1	70	0,3	1 354	6,7	<b>20 155</b>	100,0
665	7,4	262	2,9	134	1,5	16	0,2	320	3,6	28	0,3	804	9,0	<b>8 951</b>	100,0
1 415	12,6	174	1,6	340	3,0	33	0,3	506	4,5	42	0,4	550	4,9	<b>11 204</b>	100,0
820	5,2	88	0,6	137	0,9	10	0,1	500	3,2	19	0,1	192	1,2	<b>15 810</b>	100,0
159	2,3	27	0,4	34	0,5	2	0,0	199	2,9	4	0,1	92	1,3	<b>6 873</b>	100,0
661	7,4	61	0,7	103	1,2	8	0,1	301	3,4	15	0,2	100	1,1	<b>8 937</b>	100,0
1 260	29,0	348	8,0	337	7,8	39	0,9	326	7,5	51	1,2	1 162	26,7	<b>4 345</b>	100,0
506	24,4	235	11,3	100	4,8	14	0,7	121	5,8	24	1,2	712	34,3	<b>2 078</b>	100,0
754	33,3	113	5,0	237	10,5	25	1,1	205	9,0	27	1,2	450	19,9	<b>2 267</b>	100,0

**25. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2009 <sup>1)</sup>**

Koulutusala Koulutussektori	Aikaisempi koulutus		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto	
		%		%		%		%		%
<b>Yhteensä</b>	42 634	20,4	9 336	4,5	35 631	17,1	5 114	2,4	4 699	2,2
<b>Yleissivistävä koulutus</b>	–	–	–	–	821	2,2	–	–	161	0,4
Lukiokoulutus	–	–	–	–	821	2,2	–	–	161	0,4
<b>Humanistinen ja kasvatustieteiden ala</b>	3 776	53,5	445	6,3	785	11,1	166	2,3	78	1,1
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	208	10,3	142	7,0	619	30,5	53	2,6	48	2,4
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	108	11,4	17	1,8	140	14,8	5	0,5	9	1,0
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	58	11,3	62	12,1	211	41,1	20	3,9	18	3,5
Ammattitutkinto	42	7,4	63	11,1	268	47,1	28	4,9	21	3,7
Ammattikorkeakoulukoulutus	269	50,5	42	7,9	99	18,6	29	5,4	14	2,6
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	260	72,0	25	6,9	52	14,4	3	0,8	–	–
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	9	6,9	17	13,0	47	35,9	26	19,8	14	10,7
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Yliopistokoulutus	3 299	73,3	261	5,8	67	1,5	84	1,9	16	0,4
Alempi korkeakoulututkinto	3 272	78,5	255	6,1	67	1,6	76	1,8	15	0,4
Ylempi korkeakoulututkinto	27	8,0	6	1,8	–	–	8	2,4	1	0,3
<b>Kulttuuriala</b>	3 680	37,0	838	8,4	1 164	11,7	241	2,4	121	1,2
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	1 176	21,7	316	5,8	773	14,3	142	2,6	91	1,7
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	917	25,0	107	2,9	317	8,6	20	0,5	12	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	99	18,6	55	10,4	140	26,4	24	4,5	31	5,8
Ammattitutkinto	138	12,7	136	12,5	285	26,2	92	8,5	48	4,4
Erikoisammattitutkinto	22	17,9	18	14,6	31	25,2	6	4,9	–	–
Ammattikorkeakoulukoulutus	1 625	55,3	425	14,5	358	12,2	80	2,7	27	0,9
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	1 553	63,5	347	14,2	306	12,5	19	0,8	5	0,2
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	71	16,3	78	17,9	52	11,9	60	13,8	22	5,0
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	1	1,9	–	–	–	–	1	1,9	–	–
Yliopistokoulutus	879	55,5	97	6,1	33	2,1	19	1,2	3	0,2
Alempi korkeakoulututkinto	836	75,7	91	8,2	30	2,7	14	1,3	2	0,2
Ylempi korkeakoulututkinto	43	9,0	6	1,3	3	0,6	5	1,0	1	0,2
<b>Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala</b>	9 145	28,4	1 972	6,1	4 870	15,1	1 974	6,1	1 507	4,7
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	1 989	10,2	1 198	6,1	3 883	19,9	1 491	7,6	1 292	6,6
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	666	11,8	104	1,8	300	5,3	9	0,2	11	0,2
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	465	17,0	300	11,0	785	28,7	84	3,1	62	2,3
Ammattitutkinto	640	9,0	579	8,1	2 111	29,6	781	10,9	739	10,4
Erikoisammattitutkinto	218	5,4	215	5,3	687	17,1	617	15,3	480	11,9
Ammattikorkeakoulukoulutus	4 058	52,3	640	8,2	948	12,2	380	4,9	188	2,4
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	3 803	65,7	395	6,8	723	12,5	30	0,5	24	0,4
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	254	17,6	244	16,9	224	15,5	346	23,9	163	11,3
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	1	0,2	1	0,2	1	0,2	4	0,8	1	0,2
Yliopistokoulutus	3 098	62,8	134	2,7	39	0,8	103	2,1	27	0,5
Alempi korkeakoulututkinto	3 024	78,5	130	3,4	35	0,9	81	2,1	24	0,6
Ylempi korkeakoulututkinto	74	6,8	4	0,4	4	0,4	22	2,0	3	0,3
<b>Luonnontieteiden ala</b>	3 485	45,0	303	3,9	778	10,0	187	2,4	124	1,6
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	253	9,0	107	3,8	353	12,6	102	3,6	92	3,3
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	96	5,5	18	1,0	88	5,1	1	0,1	5	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	109	15,1	67	9,3	175	24,2	56	7,7	51	7,0
Ammattitutkinto	39	13,5	16	5,5	77	26,6	37	12,8	32	11,1
Erikoisammattitutkinto	9	14,5	6	9,7	13	21,0	8	12,9	4	6,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	706	45,6	110	7,1	379	24,5	57	3,7	28	1,8
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	655	53,1	68	5,5	328	26,6	5	0,4	3	0,2
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	51	19,7	42	16,2	51	19,7	52	20,1	25	9,7
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Yliopistokoulutus	2 526	74,6	86	2,5	46	1,4	28	0,8	4	0,1
Alempi korkeakoulututkinto	2 520	86,4	85	2,9	45	1,5	24	0,8	3	0,1
Ylempi korkeakoulututkinto	6	1,3	1	0,2	1	0,2	4	0,9	1	0,2
<b>Tekniikan ja liikenteen ala</b>	10 707	18,3	2 053	3,5	14 417	24,6	826	1,4	1 203	2,1
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	3 030	6,9	1 138	2,6	11 759	26,9	522	1,2	889	2,0

Ylioppilastutkinto ja ammattikorkeakoulututkinto		Ammattikorkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja alempi korkeakoulututkinto		Alempi korkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja ylempi korkea koulututkinto tai tutkijakoulutus		Ylempi korkea koulututkinto tai tutkijakoulutus		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon		Yhteensä	
	%		%		%		%		%		%		%		%
7 169	3,4	2 327	1,1	1 047	0,5	261	0,1	3 505	1,7	491	0,2	96 659	46,3	208 873	100,0
–	–	49	0,1	–	–	6	0,0	–	–	16	0,0	36 998	97,2	38 051	100,0
–	–	49	0,1	–	–	6	0,0	–	–	16	0,0	36 998	97,2	38 051	100,0
376	5,3	51	0,7	155	2,2	27	0,4	183	2,6	39	0,6	983	13,9	7 064	100,0
29	1,4	14	0,7	8	0,4	10	0,5	25	1,2	18	0,9	855	42,1	2 029	100,0
10	1,1	4	0,4	–	–	–	–	1	0,1	–	–	653	69,0	947	100,0
7	1,4	3	0,6	4	0,8	3	0,6	11	2,1	6	1,2	110	21,4	513	100,0
12	2,1	7	1,2	4	0,7	7	1,2	13	2,3	12	2,1	92	16,2	569	100,0
56	10,5	7	1,3	1	0,2	–	–	4	0,8	–	–	12	2,3	533	100,0
13	3,6	–	–	–	–	–	–	2	0,6	–	–	6	1,7	361	100,0
8	6,1	3	2,3	1	0,8	–	–	1	0,8	–	–	5	3,8	131	100,0
35	85,4	4	9,8	–	–	–	–	1	2,4	–	–	1	2,4	41	100,0
291	6,5	30	0,7	146	3,2	17	0,4	154	3,4	21	0,5	116	2,6	4 502	100,0
262	6,3	24	0,6	50	1,2	8	0,2	86	2,1	11	0,3	40	1,0	4 166	100,0
29	8,6	6	1,8	96	28,6	9	2,7	68	20,2	10	3,0	76	22,6	336	100,0
640	6,4	69	0,7	123	1,2	14	0,1	298	3,0	24	0,2	2 721	27,4	9 933	100,0
195	3,6	28	0,5	34	0,6	3	0,1	152	2,8	12	0,2	2 490	46,0	5 412	100,0
44	1,2	4	0,1	9	0,2	–	–	22	0,6	2	0,1	2 216	60,4	3 670	100,0
37	7,0	3	0,6	7	1,3	1	0,2	28	5,3	3	0,6	103	19,4	531	100,0
100	9,2	19	1,7	16	1,5	2	0,2	86	7,9	7	0,6	159	14,6	1 088	100,0
14	11,4	2	1,6	2	1,6	–	–	16	13,0	–	–	12	9,8	123	100,0
180	6,1	15	0,5	37	1,3	3	0,1	86	2,9	8	0,3	93	3,2	2 937	100,0
73	3,0	4	0,2	20	0,8	2	0,1	41	1,7	2	0,1	75	3,1	2 447	100,0
63	14,4	5	1,1	16	3,7	1	0,2	44	10,1	6	1,4	18	4,1	436	100,0
44	81,5	6	11,1	1	1,9	–	–	1	1,9	–	–	–	–	54	100,0
265	16,7	26	1,6	52	3,3	8	0,5	60	3,8	4	0,3	138	8,7	1 584	100,0
61	5,5	3	0,3	10	0,9	–	–	28	2,5	–	–	29	2,6	1 104	100,0
204	42,5	23	4,8	42	8,8	8	1,7	32	6,7	4	0,8	109	22,7	480	100,0
2 132	6,6	602	1,9	381	1,2	82	0,3	1 625	5,0	200	0,6	7 765	24,1	32 255	100,0
1 019	5,2	385	2,0	186	1,0	55	0,3	1 223	6,3	144	0,7	6 695	34,2	19 560	100,0
17	0,3	5	0,1	5	0,1	9	0,2	14	0,2	16	0,3	4 507	79,6	5 663	100,0
82	3,0	19	0,7	16	0,6	12	0,4	44	1,6	30	1,1	838	30,6	2 737	100,0
526	7,4	172	2,4	85	1,2	23	0,3	311	4,4	46	0,6	1 121	15,7	7 134	100,0
394	9,8	189	4,7	80	2,0	11	0,3	854	21,2	52	1,3	229	5,7	4 026	100,0
531	6,8	109	1,4	29	0,4	12	0,2	93	1,2	32	0,4	741	9,5	7 761	100,0
85	1,5	13	0,2	8	0,1	6	0,1	29	0,5	8	0,1	666	11,5	5 790	100,0
57	3,9	16	1,1	17	1,2	4	0,3	46	3,2	15	1,0	60	4,1	1 446	100,0
389	74,1	80	15,2	4	0,8	2	0,4	18	3,4	9	1,7	15	2,9	925	100,0
582	11,8	108	2,2	166	3,4	15	0,3	309	6,3	24	0,5	329	6,7	4 934	100,0
225	5,8	29	0,8	35	0,9	1	0,0	183	4,7	4	0,1	82	2,1	3 853	100,0
357	33,0	79	7,3	131	12,1	14	1,3	126	11,7	20	1,9	247	22,8	1 081	100,0
336	4,3	107	1,4	71	0,9	8	0,1	200	2,6	13	0,2	2 131	27,5	7 743	100,0
55	2,0	25	0,9	14	0,5	3	0,1	50	1,8	5	0,2	1 750	62,3	2 809	100,0
3	0,2	1	0,1	–	–	–	–	4	0,2	–	–	1 518	87,5	1 734	100,0
27	3,7	11	1,5	8	1,1	2	0,3	21	2,9	2	0,3	195	26,9	724	100,0
15	5,2	10	3,5	5	1,7	1	0,3	18	6,2	3	1,0	36	12,5	289	100,0
10	16,1	3	4,8	1	1,6	–	–	7	11,3	–	–	1	1,6	62	100,0
62	4,0	21	1,4	4	0,3	2	0,1	16	1,0	1	0,1	161	10,4	1 547	100,0
11	0,9	5	0,4	–	–	1	0,1	5	0,4	1	0,1	152	12,3	1 234	100,0
11	4,2	4	1,5	4	1,5	1	0,4	9	3,5	–	–	9	3,5	259	100,0
40	74,1	12	22,2	–	–	–	–	2	3,7	–	–	–	–	54	100,0
219	6,5	61	1,8	53	1,6	3	0,1	134	4,0	7	0,2	220	6,5	3 387	100,0
80	2,7	10	0,3	19	0,7	–	–	109	3,7	2	0,1	21	0,7	2 918	100,0
139	29,6	51	10,9	34	7,2	3	0,6	25	5,3	5	1,1	199	42,4	469	100,0
1 552	2,6	820	1,4	111	0,2	26	0,0	508	0,9	82	0,1	26 313	44,9	58 618	100,0
538	1,2	298	0,7	61	0,1	20	0,0	319	0,7	59	0,1	25 002	57,3	43 635	100,0

Jatkuu

Koulutusala Koulutussektori	Aikaisempi koulutus						Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto				
	Ylioppilastutkinto		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto		
		%		%		%		%		%	
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	1 030	4,9	132	0,6	925	4,4	14	0,1	22	0,1	
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	723	7,7	364	3,9	4 288	45,5	154	1,6	255	2,7	
Ammattitutkinto	1 122	10,4	480	4,4	5 455	50,4	204	1,9	430	4,0	
Erikoisammattitutkinto	155	6,5	162	6,8	1 091	45,6	150	6,3	182	7,6	
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>5 186</b>	<b>46,3</b>	<b>846</b>	<b>7,6</b>	<b>2 648</b>	<b>23,7</b>	<b>260</b>	<b>2,3</b>	<b>295</b>	<b>2,6</b>	
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	4 935	56,4	668	7,6	2 068	23,6	36	0,4	38	0,4	
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	248	13,5	177	9,6	579	31,5	224	12,2	251	13,6	
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3	0,5	1	0,2	1	0,2	—	—	6	1,0	
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>2 491</b>	<b>65,8</b>	<b>69</b>	<b>1,8</b>	<b>10</b>	<b>0,3</b>	<b>44</b>	<b>1,2</b>	<b>19</b>	<b>0,5</b>	
Alempi korkeakoulututkinto	2 487	92,8	68	2,5	8	0,3	3	0,1	1	0,0	
Ylempi korkeakoulututkinto	4	0,4	1	0,1	2	0,2	41	3,7	18	1,6	
<b>Luonnonvara- ja ympäristöala</b>	<b>1 520</b>	<b>19,6</b>	<b>461</b>	<b>6,0</b>	<b>1 711</b>	<b>22,1</b>	<b>267</b>	<b>3,5</b>	<b>218</b>	<b>2,8</b>	
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	714	11,6	332	5,4	1 472	23,9	203	3,3	171	2,8	
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	328	11,7	53	1,9	298	10,6	23	0,8	19	0,7	
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	185	11,6	102	6,4	529	33,2	79	5,0	68	4,3	
Ammattitutkinto	180	11,4	165	10,5	584	37,0	90	5,7	77	4,9	
Erikoisammattitutkinto	21	11,5	12	6,6	61	33,3	11	6,0	7	3,8	
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>552</b>	<b>47,7</b>	<b>111</b>	<b>9,6</b>	<b>237</b>	<b>20,5</b>	<b>62</b>	<b>5,4</b>	<b>45</b>	<b>3,9</b>	
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	537	59,3	93	10,3	197	21,8	6	0,7	5	0,6	
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	15	7,2	18	8,7	40	19,3	56	27,1	40	19,3	
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>254</b>	<b>59,9</b>	<b>18</b>	<b>4,2</b>	<b>2</b>	<b>0,5</b>	<b>2</b>	<b>0,5</b>	<b>2</b>	<b>0,5</b>	
Alempi korkeakoulututkinto	251	79,7	18	5,7	2	0,6	2	0,6	1	0,3	
Ylempi korkeakoulututkinto	3	2,8	—	—	—	—	—	—	1	0,9	
<b>Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala</b>	<b>7 812</b>	<b>24,6</b>	<b>2 526</b>	<b>8,0</b>	<b>7 716</b>	<b>24,3</b>	<b>1 207</b>	<b>3,8</b>	<b>1 010</b>	<b>3,2</b>	
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	2 291	11,7	1 227	6,3	5 658	28,8	565	2,9	631	3,2	
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	1 213	15,0	172	2,1	785	9,7	24	0,3	24	0,3	
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	630	8,6	567	7,7	3 170	43,1	293	4,0	366	5,0	
Ammattitutkinto	436	12,7	397	11,6	1 262	36,8	189	5,5	199	5,8	
Erikoisammattitutkinto	12	1,6	91	12,3	441	59,6	59	8,0	42	5,7	
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>4 644</b>	<b>43,6</b>	<b>1 253</b>	<b>11,8</b>	<b>2 047</b>	<b>19,2</b>	<b>531</b>	<b>5,0</b>	<b>351</b>	<b>3,3</b>	
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	4 575	59,3	912	11,8	1 302	16,9	89	1,2	54	0,7	
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	66	3,0	341	15,6	745	34,1	439	20,1	297	13,6	
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3	0,4	—	—	—	—	3	0,4	—	—	
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>877</b>	<b>59,7</b>	<b>46</b>	<b>3,1</b>	<b>11</b>	<b>0,7</b>	<b>111</b>	<b>7,6</b>	<b>28</b>	<b>1,9</b>	
Alempi korkeakoulututkinto	400	54,9	38	5,2	9	1,2	76	10,4	18	2,5	
Ylempi korkeakoulututkinto	477	64,4	8	1,1	2	0,3	35	4,7	10	1,3	
<b>Matkailu-, ravitsemis- ja talousala</b>	<b>2 370</b>	<b>15,4</b>	<b>699</b>	<b>4,6</b>	<b>3 232</b>	<b>21,0</b>	<b>238</b>	<b>1,5</b>	<b>271</b>	<b>1,8</b>	
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	1 055	8,1	427	3,3	2 898	22,3	168	1,3	246	1,9	
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	623	9,3	60	0,9	274	4,1	5	0,1	6	0,1	
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	180	10,3	71	4,1	508	29,1	38	2,2	56	3,2	
Ammattitutkinto	180	5,2	172	4,9	1 508	43,2	106	3,0	147	4,2	
Erikoisammattitutkinto	72	6,9	124	11,8	608	57,9	19	1,8	37	3,5	
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>1 287</b>	<b>55,9</b>	<b>269</b>	<b>11,7</b>	<b>334</b>	<b>14,5</b>	<b>69</b>	<b>3,0</b>	<b>24</b>	<b>1,0</b>	
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	1 232	66,2	202	10,8	228	12,2	4	0,2	1	0,1	
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	55	16,0	65	19,0	105	30,6	63	18,4	23	6,7	
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	—	—	2	2,0	1	1,0	2	2,0	—	—	
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>28</b>	<b>41,8</b>	<b>3</b>	<b>4,5</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>1,5</b>	<b>1</b>	<b>1,5</b>	
Alempi korkeakoulututkinto	28	63,6	3	6,8	—	—	1	2,3	1	2,3	
Ylempi korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<b>Muu koulutus (suojeluala)</b>	<b>139</b>	<b>36,3</b>	<b>39</b>	<b>10,2</b>	<b>137</b>	<b>35,8</b>	<b>8</b>	<b>2,1</b>	<b>6</b>	<b>1,6</b>	
Toisen asteen ammatillinen koulutus <sup>2)</sup>	139	36,3	39	10,2	137	35,8	8	2,1	6	1,6	
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	139	36,3	39	10,2	137	35,8	8	2,1	6	1,6	

<sup>1)</sup> Uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

<sup>2)</sup> Sisältää sekä oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen että oppisopimuskoulutuksen.

Ylioppilastutkinto ja ammattikorkeakoulututkinto	Ammattikorkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja alempi korkeakoulututkinto				Alempi korkeakoulututkinto				Ylioppilastutkinto ja ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon		Yhteensä	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
49	0,2	18	0,1	10	0,0	5	0,0	27	0,1	8	0,0	18 746	89,3	<b>20 986</b>	100,0			
125	1,3	59	0,6	17	0,2	7	0,1	78	0,8	20	0,2	3 338	35,4	<b>9 428</b>	100,0			
199	1,8	123	1,1	22	0,2	6	0,1	100	0,9	25	0,2	2 665	24,6	<b>10 831</b>	100,0			
165	6,9	98	4,1	12	0,5	2	0,1	114	4,8	6	0,3	253	10,6	<b>2 390</b>	100,0			
587	5,2	366	3,3	21	0,2	3	0,0	105	0,9	16	0,1	863	7,7	<b>11 196</b>	100,0			
152	1,7	43	0,5	11	0,1	1	0,0	39	0,4	5	0,1	751	8,6	<b>8 747</b>	100,0			
119	6,5	71	3,9	10	0,5	—	—	58	3,2	8	0,4	95	5,2	<b>1 840</b>	100,0			
316	51,9	252	41,4	—	—	2	0,3	8	1,3	3	0,5	17	2,8	<b>609</b>	100,0			
427	11,3	156	4,1	29	0,8	3	0,1	84	2,2	7	0,2	448	11,8	<b>3 787</b>	100,0			
40	1,5	3	0,1	13	0,5	—	—	41	1,5	1	0,0	16	0,6	<b>2 681</b>	100,0			
387	35,0	153	13,8	16	1,4	3	0,3	43	3,9	6	0,5	432	39,1	<b>1 106</b>	100,0			
338	4,4	86	1,1	46	0,6	7	0,1	232	3,0	7	0,1	2 844	36,8	<b>7 737</b>	100,0			
217	3,5	57	0,9	37	0,6	4	0,1	194	3,2	5	0,1	2 749	44,7	<b>6 155</b>	100,0			
28	1,0	7	0,3	3	0,1	—	—	15	0,5	—	—	2 026	72,4	<b>2 800</b>	100,0			
88	5,5	24	1,5	19	1,2	2	0,1	96	6,0	—	—	403	25,3	<b>1 595</b>	100,0			
88	5,6	19	1,2	12	0,8	2	0,1	64	4,1	5	0,3	291	18,5	<b>1 577</b>	100,0			
13	7,1	7	3,8	3	1,6	—	—	19	10,4	—	—	29	15,8	<b>183</b>	100,0			
74	6,4	16	1,4	4	0,3	1	0,1	19	1,6	1	0,1	36	3,1	<b>1 158</b>	100,0			
22	2,4	1	0,1	2	0,2	—	—	11	1,2	—	—	31	3,4	<b>905</b>	100,0			
20	9,7	2	1,0	2	1,0	1	0,5	7	3,4	1	0,5	5	2,4	<b>207</b>	100,0			
32	69,6	13	28,3	—	—	—	—	1	2,2	—	—	—	—	<b>46</b>	100,0			
47	11,1	13	3,1	5	1,2	2	0,5	19	4,5	1	0,2	59	13,9	<b>424</b>	100,0			
19	6,0	2	0,6	1	0,3	1	0,3	16	5,1	—	—	2	0,6	<b>315</b>	100,0			
28	25,7	11	10,1	4	3,7	1	0,9	3	2,8	1	0,9	57	52,3	<b>109</b>	100,0			
1 532	4,8	452	1,4	130	0,4	57	0,2	356	1,1	74	0,2	8 861	27,9	<b>31 733</b>	100,0			
299	1,5	111	0,6	56	0,3	44	0,2	160	0,8	57	0,3	8 515	43,4	<b>19 614</b>	100,0			
33	0,4	14	0,2	6	0,1	2	0,0	6	0,1	6	0,1	5 808	71,8	<b>8 093</b>	100,0			
114	1,5	48	0,7	22	0,3	29	0,4	73	1,0	31	0,4	2 012	27,4	<b>7 355</b>	100,0			
117	3,4	43	1,3	27	0,8	12	0,4	74	2,2	17	0,5	653	19,1	<b>3 426</b>	100,0			
35	4,7	6	0,8	1	0,1	1	0,1	7	0,9	3	0,4	42	5,7	<b>740</b>	100,0			
1 010	9,5	303	2,8	53	0,5	12	0,1	132	1,2	11	0,1	302	2,8	<b>10 649</b>	100,0			
343	4,4	41	0,5	35	0,5	3	0,0	97	1,3	8	0,1	251	3,3	<b>7 710</b>	100,0			
137	6,3	51	2,3	15	0,7	8	0,4	31	1,4	2	0,1	51	2,3	<b>2 183</b>	100,0			
530	70,1	211	27,9	3	0,4	1	0,1	4	0,5	1	0,1	—	—	<b>756</b>	100,0			
223	15,2	38	2,6	21	1,4	1	0,1	64	4,4	6	0,4	44	3,0	<b>1 470</b>	100,0			
123	16,9	17	2,3	9	1,2	—	—	36	4,9	1	0,1	2	0,3	<b>729</b>	100,0			
100	13,5	21	2,8	12	1,6	1	0,1	28	3,8	5	0,7	42	5,7	<b>741</b>	100,0			
231	1,5	86	0,6	29	0,2	33	0,2	96	0,6	36	0,2	8 035	52,3	<b>15 356</b>	100,0			
124	1,0	60	0,5	24	0,2	30	0,2	85	0,7	35	0,3	7 834	60,3	<b>12 986</b>	100,0			
22	0,3	7	0,1	4	0,1	8	0,1	1	0,0	6	0,1	5 680	84,8	<b>6 696</b>	100,0			
14	0,8	14	0,8	5	0,3	9	0,5	25	1,4	13	0,7	813	46,6	<b>1 746</b>	100,0			
57	1,6	22	0,6	15	0,4	12	0,3	57	1,6	16	0,5	1 202	34,4	<b>3 494</b>	100,0			
31	3,0	17	1,6	—	—	1	0,1	2	0,2	—	—	139	13,2	<b>1 050</b>	100,0			
81	3,5	22	1,0	3	0,1	3	0,1	9	0,4	1	0,0	201	8,7	<b>2 303</b>	100,0			
11	0,6	—	—	2	0,1	3	0,2	2	0,1	1	0,1	176	9,5	<b>1 862</b>	100,0			
6	1,7	1	0,3	—	—	—	—	6	1,7	—	—	19	5,5	<b>343</b>	100,0			
64	65,3	21	21,4	1	1,0	—	—	1	1,0	—	—	6	6,1	<b>98</b>	100,0			
26	38,8	4	6,0	2	3,0	—	—	2	3,0	—	—	—	—	<b>67</b>	100,0			
10	22,7	—	—	—	—	—	—	1	2,3	—	—	—	—	<b>44</b>	100,0			
16	69,6	4	17,4	2	8,7	—	—	1	4,3	—	—	—	—	<b>23</b>	100,0			
32	8,4	5	1,3	1	0,3	1	0,3	7	1,8	—	—	8	2,1	<b>383</b>	100,0			
32	8,4	5	1,3	1	0,3	1	0,3	7	1,8	—	—	8	2,1	<b>383</b>	100,0			
32	8,4	5	1,3	1	0,3	1	0,3	7	1,8	—	—	8	2,1	<b>383</b>	100,0			

## 26. Vuonna 2000 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa

Opiskelu, muu toiminta vuoden lopussa*) Tutkinnot	Seurantavuosi										Yhteensä 2000– 2008
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
<b>Vuonna 2000 peruskoulun päättäneet</b>											
<b>Yhteensä</b>	<b>66 228</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	
Lukiokoulutus	53,9	53,3	52,6	13,5	2,8	1,5	0,9	0,7	0,6		
Toisen asteen ammatillinen koulutus	36,5	39,2	38,2	16,3	13,4	13,8	12,5	11,0	9,6		
Opistoasteen koulutus	0,0	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–		
Ammattikorkeakoulukoulutus	–	–	0,1	9,1	17,6	22,3	24,0	22,3	17,5		
Yliopistokoulutus	0,0	–	0,0	9,1	13,8	16,4	17,4	17,7	17,1		
Muu koulutus	0,7	0,6	0,8	2,3	2,4	1,9	1,9	1,6	1,3		
Työllinen	1,6	2,3	3,2	24,0	25,2	29,2	29,8	34,8	40,9		
Työtön	0,3	1,0	1,7	9,9	8,4	6,4	5,0	4,0	5,3		
Varusmies- tai siviilipalvelu	–	0,0	0,2	7,8	8,8	1,3	0,5	0,2	0,2		
Eläkeläinen	0,1	0,2	0,2	0,4	0,5	0,7	0,8	1,0	1,1		
Muu toiminta	6,8	3,3	2,8	7,2	6,4	5,6	5,6	5,5	5,2		
Ei maassa asuva	0,1	0,1	0,2	0,5	0,7	0,9	1,1	1,2	1,4		
<b>Tutkinnot</b>											
Ylioppilastutkinto	–	–	0,2	42,8	7,2	0,7	0,3	0,2	0,1	51,5	
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	0,0	0,0	1,2	21,6	6,1	4,1	4,5	3,9	3,2	44,6	
Ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	0,0	0,9	3,3	5,4	9,6	
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	0,0	0,3	0,9	2,2	3,4	
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,3	1,4	1,7	

\*) Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

## 27. Vuonna 2000 ylioppilastutkinnon suorittaneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa

Opiskelu, muu toiminta vuoden lopussa*) Tutkinnot	Seurantavuosi										Yhteensä 2000– 2008
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
<b>Ylioppilaat vuonna 2000</b>											
<b>Yhteensä</b>	<b>35 864</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	
Toisen asteen ammatillinen koulutus	5,1	8,9	8,9	7,1	6,1	5,4	4,9	4,8	4,7		
Ammattikorkeakoulukoulutus	12,3	26,1	35,3	37,4	33,0	25,3	17,6	12,0	8,7		
Yliopistokoulutus	19,0	27,9	33,0	34,9	35,5	34,4	31,1	26,2	18,9		
Muu koulutus	6,9	2,8	2,2	1,8	1,6	1,6	1,4	1,3	1,2		
Työllinen	30,3	18,6	14,4	13,1	17,1	26,0	36,4	46,7	56,1		
Työtön	7,2	4,1	2,4	2,1	2,4	2,8	2,9	2,5	3,2		
Varusmies- tai siviilipalvelu	10,5	6,9	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0		
Eläkeläinen	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,7		
Muu toiminta	8,1	3,9	2,3	2,3	2,5	2,6	3,3	3,7	3,9		
Ei maassa asuva	0,4	0,6	0,8	0,9	1,1	1,3	1,7	2,0	2,5		
<b>Tutkinnot</b>											
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	1,9	1,1	3,2	3,9	3,2	2,4	2,0	1,7	1,4	20,8	
Ammattikorkeakoulututkinto	0,0	0,0	0,1	2,3	6,1	8,9	7,4	4,6	3,0	32,4	
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	0,0	0,6	0,9	1,0	1,0	1,1	2,1	6,7	
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	0,0	0,1	0,7	2,8	5,4	6,1	6,8	21,9	
Lisensiaatintutkinto	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	
Tohtorintutkinto	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Muu tai tuntematon tutkinto	–	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	0,0	

\*) Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

**28. Vuonna 2000 toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja opiskelemaan 2000–2008 sekä tutkinnot vuosien 2000–2008 lopussa**

Opiskelu, muu toiminta vuoden lopussa*) Tutkinnot	Seurantavuosi										Yhteensä 2000– 2008
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
<b>Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneet 2000</b>											
<b>Yhteensä</b>	<b>49 142</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
Lukiokoulutus	1,3	1,0	0,8	0,7	0,6	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	
Toisen asteen ammatillinen koulutus	–	6,4	6,7	6,4	9,1	8,7	8,4	8,4	8,4	8,1	
Ammattikorkeakoulukoulutus	4,7	9,1	12,0	12,8	11,3	8,9	6,5	4,9	3,9		
Yliopistokoulutus	0,7	1,1	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6	1,5	1,2		
Muu koulutus	8,5	1,7	1,6	1,3	1,0	0,8	0,7	0,6	0,4		
Työllinen	52,0	56,4	59,4	60,1	60,5	63,9	67,1	69,9	70,8		
Työtön	21,2	14,5	11,6	10,7	9,1	8,3	6,9	5,9	6,7		
Varusmies- tai siviilipalvelu	7,4	4,4	0,8	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0		
Eläkeläinen	0,4	0,5	0,7	0,9	1,2	1,4	1,7	2,0	2,5		
Muu toiminta	3,3	4,2	4,3	4,5	4,5	4,8	5,3	5,0	4,4		
Ei maassa asuva	0,4	0,6	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4	1,5	1,7		
<b>Tutkinnot</b>											
Ylioppilastutkinto	1,4	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	2,5	
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	–	5,6	2,6	2,9	2,9	2,6	2,3	2,2	2,1	23,2	
Ammattikorkeakoulututkinto	0,0	0,1	0,1	0,9	2,1	2,5	2,2	1,6	1,1	10,6	
Alempi korkeakoulututkinto	0,0	–	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,9	

\*) Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

**29. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla opintoaloittain (opetushallinnon luokitus) lukuvuonna 2007/2008**

Koulutussektori Opintoala	Keskeyttämisen lasken- nassa käytetty opiskelija- määrä 20.9.2007 <sup>1)</sup>		Suoritti tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 ko. opinto- alalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2008 ko. opinto- alalla	Keskeytti opinnot ko. opintoalalla 21.9.2007– 20.9.2008	Suoritti tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 eri opinto- alalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2008 eri opinto- alalla	Keskeytti koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008
	Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%
<b>Yhteensä</b>	<b>506 899</b>	<b>100,0</b>	<b>23,1</b>	<b>67,5</b>	<b>9,4</b>	<b>0,1</b>	<b>1,8</b>	<b>7,5</b>	<b>5,9</b>
<b>Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)</b>	<b>103 903</b>	<b>100,0</b>	<b>30,8</b>	<b>64,7</b>	<b>4,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>4,5</b>	<b>2,2</b>
<b>Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)</b>	<b>122 995</b>	<b>100,0</b>	<b>25,0</b>	<b>62,6</b>	<b>12,4</b>	<b>0,0</b>	<b>2,5</b>	<b>9,8</b>	<b>8,9</b>
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	1 244	100,0	25,2	65,1	9,7	0,1	2,3	7,4	6,4
Kielitieteet	126	100,0	39,7	54,8	5,6	0,0	3,2	2,4	2,4
Opetus- ja kasvatustyö	946	100,0	28,9	61,8	9,3	0,2	2,9	6,2	6,0
Käsi- ja taideteollisuus	5 118	100,0	24,2	61,1	14,7	0,0	2,9	11,7	10,4
Viestintä ja inform.tieteet	3 596	100,0	24,2	62,7	13,1	0,0	2,5	10,5	8,8
Teatteri ja tanssi	150	100,0	24,0	68,7	7,3	0,0	2,0	5,3	4,7
Musiikki	920	100,0	22,3	65,2	12,5	0,0	0,7	11,8	5,4
Liiketalous ja kauppa	12 788	100,0	24,5	62,3	13,2	0,0	2,4	10,9	9,5
Muu yht.tiet.liiketal.hall.	48	100,0	29,2	64,6	6,3	0,0	0,0	6,3	6,3
Tietojenkäsittely	5 610	100,0	22,2	59,1	18,7	0,1	3,7	14,9	13,5
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	10 196	100,0	26,1	67,1	6,7	0,0	1,4	5,3	5,1
Kone- met.- ja energiatekni.	8 130	100,0	20,4	67,5	12,1	0,0	2,3	9,8	9,7
Sähkö- ja automaatiotekniikka	11 353	100,0	25,5	65,1	9,5	0,0	2,3	7,2	6,6
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	30	100,0	..	..	..	..	..	..	..
Graafinen ja viestintättekniikka	895	100,0	26,7	56,5	16,8	0,1	4,7	12,0	10,9
Elintarvikeala ja biotekniikka	1 570	100,0	25,4	62,3	12,4	0,0	3,1	9,2	8,7
Prosessi- kem. ja mater.tekniikka	6 332	100,0	23,2	62,1	14,7	0,0	3,1	11,5	10,5
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	1 691	100,0	24,6	61,0	14,4	0,0	3,2	11,2	9,2
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	9 620	100,0	23,4	63,2	13,4	0,0	2,3	11,1	10,6
Muu tekn. ja liik. alan koul.	1 450	100,0	20,1	62,3	17,7	0,0	7,1	10,6	9,2
Maatilatalous	2 913	100,0	23,0	61,6	15,4	0,0	3,2	12,2	10,7
Puutarhatalous	1 153	100,0	25,9	56,0	18,0	0,2	2,9	15,0	13,8
Kalatalous	85	100,0	18,8	56,5	24,7	0,0	1,2	23,5	22,4
Metsätalous	1 458	100,0	25,4	61,7	13,0	0,0	2,5	10,4	9,9
Luonto- ja ympäristöala	600	100,0	20,3	59,7	20,0	0,0	4,0	16,0	13,5
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	95	100,0	14,7	58,9	26,3	0,0	7,4	18,9	18,9
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	13 175	100,0	26,4	63,8	9,8	0,0	1,6	8,1	7,2
Hammaslääket. ja muu hammash.	59	100,0	39,0	49,2	11,9	0,0	5,1	6,8	6,8
Kuntoutus ja liikunta	628	100,0	24,4	66,4	9,2	0,0	1,8	7,5	5,9
Farmasia ja muu lääkehuolto	299	100,0	29,4	55,9	14,7	0,0	3,7	11,0	9,7
Kauneudenhoitoala	3 829	100,0	27,9	63,4	8,7	0,0	1,9	6,9	6,0
Matkailuala	2 207	100,0	28,7	56,8	14,5	0,3	3,7	10,5	8,9
Majoitus- ja ravitsemisala	12 348	100,0	25,9	59,8	14,3	0,0	2,6	11,7	10,7
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	727	100,0	26,3	58,0	15,7	0,0	4,3	11,4	11,0
Puhdistuspalvelut	202	100,0	18,3	59,9	21,8	0,0	2,0	19,8	19,8
Muu matk.. rav. ja tal.al.koul.	127	100,0	0,0	0,8	99,2	0,0	89,8	9,4	9,4
Palo- ja pelastusala	293	100,0	68,9	29,4	1,7	0,0	0,3	1,4	1,4
Poliisiala	904	100,0	46,2	52,0	1,8	0,1	0,0	1,7	1,7
Vankeinhoito	80	100,0	92,5	0,0	7,5	0,0	0,0	7,5	7,5
<b>Ammattikorkeakoulukoulutus</b>	<b>128 866</b>	<b>100,0</b>	<b>16,7</b>	<b>72,3</b>	<b>11,0</b>	<b>0,0</b>	<b>1,8</b>	<b>9,2</b>	<b>6,9</b>
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	1 073	100,0	20,4	69,6	10,0	0,0	1,4	8,6	5,9
Kielitieteet	286	100,0	17,8	71,7	10,5	0,0	1,4	9,1	7,0
Käsi- ja taideteollisuus	3 407	100,0	18,5	73,4	8,2	0,0	0,7	7,4	5,1
Viestintä ja inform.tieteet	4 322	100,0	16,7	75,7	7,5	0,0	0,6	7,0	5,0
Teatteri ja tanssi	546	100,0	14,5	77,3	8,2	0,0	1,1	7,1	5,3
Musiikki	1 952	100,0	15,6	78,0	6,4	0,0	0,6	5,8	3,2
Kuvataide	719	100,0	20,4	71,5	8,1	0,0	2,6	5,4	3,8
Muu kulttuurialan koulutus	826	100,0	15,5	72,9	11,6	0,0	2,5	9,1	6,7
Liiketalous ja kauppa	24 928	100,0	16,9	72,5	10,6	0,0	1,1	9,4	6,8
Hallinto	776	100,0	18,9	72,2	8,9	0,0	1,5	7,3	4,8
Muu yht.tiet.liiketal.hall.	249	100,0	18,5	71,9	9,6	0,4	1,6	7,6	6,0

## 29. Jatkuu

Koulutussektori Opintoala	Keskeyttämisen lasken- nassa käytetty opiskelija- määrä 20.9.2007 <sup>1)</sup>		Suoritti tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 ko. opinto- alalla	Jatkoi opiskeluun 20.9.2008 ko. opinto- alalla	Keskeytti opinnot ko. opintoalalla 21.9.2007– 20.9.2008	Suoritti tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 eri opinto- alalla	Jatkoi opiskeluun 20.9.2008 eri opinto- alalla	Keskeytti koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008
	Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%
Tietojenkäsittely	6 586	100,0	13,1	70,8	16,1	0,0	2,7	13,4	10,5
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	6 861	100,0	13,0	76,6	10,4	0,0	1,5	8,9	7,0
Kone-, met.- ja energiatekn.	6 321	100,0	14,4	73,1	12,5	0,1	2,3	10,1	8,1
Sähkö- ja automaatiotekniikka	4 784	100,0	13,2	71,9	14,9	0,0	3,2	11,6	9,2
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	9 272	100,0	13,0	68,9	18,0	0,0	4,2	13,8	11,1
Graafinen ja viestintättekniikka	1 279	100,0	12,1	76,5	11,4	0,1	2,6	8,8	6,8
Elintarvikeala ja biotekniikka	777	100,0	17,5	68,6	13,9	0,0	3,1	10,8	6,4
Prosessi-, kem. ja mater.tekniikka	2 883	100,0	17,5	68,2	14,4	0,0	3,6	10,7	6,6
Tekstiili- ja vaateustekniikka	265	100,0	14,0	72,8	13,2	0,0	4,5	8,7	4,2
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	3 400	100,0	12,9	72,7	14,4	0,0	2,9	11,5	9,7
Tuotantotalous	1 488	100,0	16,1	70,3	13,6	0,2	3,4	10,0	7,4
Muu tekn. ja liik. alan koul.	2 027	100,0	15,5	73,5	11,1	0,1	2,8	8,1	5,8
Maatilatalous	1 730	100,0	13,2	75,0	11,8	0,0	1,1	10,7	8,3
Puutarhatalous	586	100,0	13,1	74,2	12,6	0,0	1,2	11,4	7,7
Kalatalous	111	100,0	17,1	60,4	22,5	0,9	4,5	17,1	10,8
Metsätalous	1 530	100,0	17,1	72,9	9,9	0,0	1,8	8,1	6,3
Luonto- ja ympäristöala	257	100,0	16,0	73,2	10,9	0,0	1,2	9,7	5,4
Sosiaaliala	8 229	100,0	21,0	71,8	7,1	0,0	0,6	6,5	4,5
Terveysala	15 815	100,0	20,6	72,1	7,3	0,0	0,7	6,5	5,0
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	204	100,0	14,2	75,0	10,8	0,0	2,5	8,3	5,4
Hammaslääket. ja muu hammash.	558	100,0	18,8	69,2	12,0	0,2	2,9	9,0	6,6
Kuntoutus ja liikunta	3 885	100,0	20,4	72,4	7,3	0,0	0,9	6,3	4,7
Tekniset terveyspalvelut	1 804	100,0	20,5	70,2	9,3	0,0	1,4	7,9	4,8
Kauneudenhoitoala	275	100,0	18,2	73,1	8,7	0,0	0,7	8,0	5,8
Matkailuala	4 013	100,0	18,0	70,9	11,1	0,1	2,4	8,6	6,0
Majoitus- ja ravitsemisala	2 381	100,0	13,9	72,5	13,6	0,0	2,5	11,0	8,6
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	73	100,0	17,8	76,7	5,5	0,0	2,7	2,7	2,7
Muu matk., rav. ja tal.al.koul.	2 307	100,0	20,0	66,8	13,3	0,0	2,0	11,3	8,5
Poliisiala	81	100,0	6,2	93,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Yliopistokoulutus</b>	<b>151 135</b>	<b>100,0</b>	<b>21,8</b>	<b>69,3</b>	<b>9,0</b>	<b>0,4</b>	<b>2,5</b>	<b>6,1</b>	<b>5,2</b>
Kielitieteet	13 153	100,0	23,2	68,0	8,8	0,5	2,4	6,0	5,0
Historia ja arkeologia	3 268	100,0	27,6	66,2	6,2	0,3	1,5	4,5	3,9
Filosofia	1 053	100,0	19,1	72,2	8,7	0,7	3,6	4,5	4,0
Kasvatustieteet ja psykologia	6 767	100,0	29,5	61,7	8,8	1,4	2,5	4,9	4,4
Opetus- ja kasvatustyö	7 914	100,0	30,0	64,4	5,6	0,4	0,9	4,4	4,0
Teologia	2 490	100,0	23,7	70,4	5,9	0,1	1,1	4,7	4,3
Muu hum. ja kasv.alan koulutus	791	100,0	27,2	69,4	3,4	0,0	0,9	2,5	2,1
Käsi- ja taideteollisuus	2 577	100,0	22,8	70,9	6,3	0,0	0,3	6,0	5,6
Viestintä ja inform.tieteet	2 508	100,0	25,8	60,2	14,0	0,6	7,5	5,8	5,6
Kirjallisuus	1 891	100,0	25,5	65,9	8,6	0,5	2,2	5,9	5,2
Teatteri ja tanssi	399	100,0	43,9	52,4	3,8	0,0	0,0	3,8	3,8
Musiikki	2 251	100,0	30,4	59,8	9,9	0,1	1,1	8,7	7,5
Kuvataide	238	100,0	34,9	63,4	1,7	0,0	0,0	1,7	1,7
Kulttuurin ja tait.tutkimus	3 033	100,0	25,5	64,3	10,2	0,4	3,1	6,7	5,4
Liiketalous ja kauppa	16 726	100,0	28,7	63,8	7,5	0,2	0,9	6,4	6,1
Kansantalous	1 264	100,0	18,3	70,3	11,4	0,9	3,4	7,1	6,4
Hallinto	3 081	100,0	22,3	67,3	10,4	0,8	3,1	6,4	5,9
Tilastotiede	448	100,0	12,9	68,1	19,0	1,1	8,9	8,9	6,9
Sosiaalitieteet	5 502	100,0	25,5	66,6	7,9	0,2	1,8	5,8	5,1
Politiikatieteet	3 058	100,0	30,2	61,9	7,9	0,5	2,2	5,3	4,7
Oikeustiede	4 093	100,0	22,8	73,9	3,3	0,1	0,5	2,6	2,5
Muu yht.tiet..liiketal..hall.	173	100,0	15,6	30,1	54,3	8,7	37,6	8,1	6,9
Matematiikka	3 620	100,0	13,6	69,3	17,1	1,2	7,6	8,3	6,0
Tietojenkäsittely	8 825	100,0	20,2	65,2	14,5	0,3	3,1	11,2	9,6
Geo.-avaruus ja tähtitieteet	774	100,0	26,5	66,0	7,5	0,3	1,6	5,7	4,1
Fysiikka	2 438	100,0	11,9	67,4	20,6	1,4	9,0	10,2	7,3

## 29. Jatkuu

Koulutussektori Opintoala	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2007 <sup>1)</sup>		Suoritti	Jatkoi	Keskeytti	Suoritti	Jatkoi	Keskeytti	Keskeytti
			tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 ko. opinto- alalla	opiskeluaan 20.9.2008 ko. opinto- alalla	opinnot ko. opintoalalla 21.9.2007– 20.9.2008	tutkinnon 21.9.2007– 20.9.2008 eri opinto- alalla	opiskeluaan 20.9.2008 eri opinto- alalla	koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008	tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2007– 20.9.2008
	Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%
Kemia	2 548	100,0	18,0	62,9	19,2	0,5	10,1	8,6	5,8
Biologia	3 914	100,0	28,5	61,9	9,7	0,2	4,1	5,4	4,1
Maantiede	1 110	100,0	25,7	68,6	5,8	0,1	2,4	3,2	2,6
Muu luonnontiet. alan koulut.	164	100,0	7,9	89,6	2,4	0,6	1,2	0,6	0,0
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	3 817	100,0	9,2	84,7	6,1	0,2	1,2	4,7	4,1
Kone-, met.- ja energiatekn.	4 956	100,0	9,5	82,3	8,2	0,1	1,8	6,3	4,8
Sähkö- ja automaatiotekniikka	7 000	100,0	9,9	80,2	9,9	0,3	3,0	6,6	5,4
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	8 141	100,0	8,5	81,9	9,6	0,1	2,3	7,1	5,8
Elintarvikeala ja biotekniikka.	965	100,0	25,1	66,6	8,3	0,0	3,7	4,6	4,2
Prosessi-, kem. ja mater.tekniikka	3 484	100,0	11,3	79,3	9,4	0,3	3,6	5,5	4,2
Tekstiili- ja vaateustekniikka	122	100,0	9,0	82,8	8,2	0,0	1,6	6,6	5,7
Tuotantotalous	2 665	100,0	12,8	80,8	6,5	0,2	1,3	5,1	4,2
Muu tekn. ja liik. alan koul.	807	100,0	14,3	73,9	11,9	1,1	4,6	6,2	4,5
Maatilatalous	779	100,0	22,7	65,5	11,8	0,5	4,7	6,5	5,1
Metsätalous	981	100,0	30,8	60,1	9,1	0,2	2,0	6,8	6,6
Luonto- ja ympäristöala	1 001	100,0	27,1	62,5	10,4	1,0	3,5	5,9	4,9
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	160	100,0	36,3	51,9	11,9	6,9	3,1	1,9	1,3
Terveysala	2 444	100,0	33,6	58,6	7,8	0,1	1,1	6,5	6,0
Hammaslääket. ja muu hammash.	575	100,0	11,5	84,7	3,8	0,0	2,8	1,0	1,0
Kuntoutus ja liikunta	729	100,0	26,3	64,2	9,5	0,1	1,5	7,8	7,4
Farmasia ja muu lääkehuolto	1 622	100,0	32,2	63,0	4,8	0,2	1,4	3,2	2,4
Lääketiede	4 111	100,0	13,1	85,6	1,3	0,0	0,4	0,9	0,9
Eläinlääketiede	395	100,0	24,6	74,7	0,8	0,0	0,5	0,3	0,3
Matkailuala	200	100,0	14,0	75,0	11,0	0,0	4,0	7,0	6,5
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	110	100,0	26,4	66,4	7,3	0,0	1,8	5,5	4,5

<sup>1)</sup> Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisten henkilötunnusten vuoksi. Tarkempaa tietoa asiasta on luvussa Käsitteet ja luokitukset.

### 30. New students by field and level of ISCED in 2009 <sup>1)</sup>

Broad field Field of education	Level of education						Total	Women %
	Primary	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
	1	3	4	5B	5A	6		
<b>Total</b>	<b>56,770</b>	<b>143,921</b>	<b>8,783</b>	<b>22</b>	<b>58,483</b>	<b>668</b>	<b>268,647</b>	<b>52.0</b>
<b>0 General programmes</b>	56,770	38,054	–	–	–	–	<b>94,824</b>	52.0
01 Basic programmes	56,770	38,054	–	–	–	–	<b>94,824</b>	52.0
<b>1 Education</b>	–	78	–	–	2,374	34	<b>2,486</b>	78.8
14 Teacher training and education science	–	78	–	–	2,374	34	<b>2,486</b>	78.8
<b>2 Humanities and arts</b>	–	5,832	133	–	6,159	83	<b>12,207</b>	68.2
21 Arts	–	5,762	133	–	3,370	23	<b>9,288</b>	65.7
22 Humanities	–	70	–	–	2,789	60	<b>2,919</b>	76.0
<b>3 Social sciences, business and law</b>	–	16,004	4,123	–	13,176	175	<b>33,478</b>	63.0
31 Social and behavioural science	–	–	–	–	2,071	110	<b>2,181</b>	67.4
32 Journalism and information	–	59	–	–	341	2	<b>402</b>	75.6
34 Business and administration	–	15,925	4,123	–	10,271	52	<b>30,371</b>	62.4
38 Law	–	–	–	–	493	11	<b>504</b>	66.7
39 Other or unknown social sciences business and law	–	20	–	–	–	–	<b>20</b>	85.0
<b>4 Science</b>	–	2,780	63	–	5,029	89	<b>7,961</b>	32.2
42 Life science	–	–	–	–	609	34	<b>643</b>	71.4
44 Physical science	–	–	–	–	1,204	31	<b>1,235</b>	42.9
46 Mathematics and statistics	–	–	–	–	669	5	<b>674</b>	44.1
48 Computing	–	2,780	63	–	2,498	17	<b>5,358</b>	23.2
49 Other or unknown science	–	–	–	–	49	2	<b>51</b>	78.4
<b>5 Engineering, manufacturing and construction</b>	–	33,291	2,193	–	14,711	187	<b>50,382</b>	18.1
52 Engineering and engineering trades	–	21,036	1,794	–	10,552	135	<b>33,517</b>	12.6
54 Manufacturing and processing	–	5,507	241	–	682	7	<b>6,437</b>	57.5
58 Architecture and building	–	6,610	158	–	3,192	20	<b>9,980</b>	10.3
59 Other or unknown engin., manufact. and constr.	–	138	–	–	285	25	<b>448</b>	32.8
<b>6 Agriculture</b>	–	6,111	185	–	1,347	17	<b>7,660</b>	52.6
62 Agriculture, forestry and fishery	–	6,111	185	–	1,297	16	<b>7,609</b>	52.4
64 Veterinary	–	–	–	–	50	1	<b>51</b>	86.3
<b>7 Health and welfare</b>	–	16,621	708	–	11,707	74	<b>29,110</b>	86.7
72 Health	–	14,169	639	–	9,070	74	<b>23,952</b>	86.1
76 Social services	–	2,452	69	–	2,637	–	<b>5,158</b>	89.1
<b>8 Services</b>	–	25,150	1,378	22	3,980	9	<b>30,539</b>	59.4
81 Personal services	–	16,666	1,100	–	3,287	1	<b>21,054</b>	78.1
84 Transport services	–	4,827	–	–	261	–	<b>5,088</b>	11.3
85 Environmental protection	–	–	–	–	285	8	<b>293</b>	66.2
86 Security services	–	3,657	278	22	147	–	<b>4,104</b>	22.7

<sup>1)</sup> Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

### 31. Students by field and level of ISCED in 2009 <sup>1)</sup>

Broad field Field of education	Level of education							Total	Women %
	Primary <sup>2)</sup> 1	Lower secondary 2	Upper secondary 3	Post secondary non-tertiary 4	First stage of tertiary 5B	First stage of tertiary stage 5A	Second stage 6		
<b>Total</b>	<b>360,382</b>	<b>192,947</b>	<b>369,676</b>	<b>23,938</b>	<b>46</b>	<b>283,006</b>	<b>20,502</b>	<b>1,250,497</b>	<b>50.9</b>
<b>0 General programmes</b>	360,382	192,947	112,088	–	–	–	–	<b>665,417</b>	50.1
01 Basic programmes	360,382	192,947	112,088	–	–	–	–	<b>665,417</b>	50.1
<b>1 Education</b>	–	–	158	–	–	13,737	1,392	<b>15,287</b>	78.9
14 Teacher training and education science	–	–	158	–	–	13,737	1,392	<b>15,287</b>	78.9
<b>2 Humanities and arts</b>	–	–	14,993	348	–	39,812	3,499	<b>58,652</b>	68.7
21 Arts	–	–	14,826	348	–	16,146	772	<b>32,092</b>	65.0
22 Humanities	–	–	167	–	–	23,666	2,727	<b>26,560</b>	73.1
<b>3 Social sciences, business and law</b>	–	–	40,298	10,916	–	64,647	4,539	<b>120,400</b>	61.3
31 Social and behavioural science	–	–	–	–	–	16,255	2,595	<b>18,850</b>	66.2
32 Journalism and information	–	–	144	–	–	2,445	212	<b>2,801</b>	71.9
34 Business and administration	–	–	40,101	10,916	–	41,907	1,161	<b>94,085</b>	60.2
38 Law	–	–	–	–	–	4,040	571	<b>4,611</b>	58.1
39 Other or unknown social sciences, business and law	–	–	53	–	–	–	–	<b>53</b>	75.5
<b>4 Science</b>	–	–	7,892	93	–	28,139	2,862	<b>38,986</b>	35.3
42 Life science	–	–	–	–	–	3,645	901	<b>4,546</b>	72.8
44 Physical science	–	–	–	–	–	6,475	1,087	<b>7,562</b>	44.6
46 Mathematics and statistics	–	–	–	–	–	3,918	265	<b>4,183</b>	42.2
48 Computing	–	–	7,892	93	–	13,664	567	<b>22,216</b>	22.3
49 Other or unknown science	–	–	–	–	–	437	42	<b>479</b>	73.7
<b>5 Engineering, manufacturing and construction</b>	–	–	83,412	7,119	–	70,245	5,316	<b>166,092</b>	17.9
52 Engineering and engineering trades	–	–	53,564	6,152	–	52,815	4,255	<b>116,786</b>	12.9
54 Manufacturing and processing	–	–	13,897	625	–	3,706	338	<b>18,566</b>	53.9
58 Architecture and building	–	–	15,707	342	–	12,823	508	<b>29,380</b>	13.8
59 Other or unknown engin., manufact. and constr.	–	–	244	–	–	901	215	<b>1,360</b>	34.6
<b>6 Agriculture</b>	–	–	13,890	522	–	6,307	407	<b>21,126</b>	52.8
62 Agriculture, forestry and fishery	–	–	13,890	522	–	5,770	328	<b>20,510</b>	51.7
64 Veterinary	–	–	–	–	–	537	79	<b>616</b>	90.3
<b>7 Health and welfare</b>	–	–	40,334	1,552	–	45,142	2,165	<b>89,193</b>	85.8
72 Health	–	–	34,729	1,344	–	36,079	2,165	<b>74,317</b>	85.1
76 Social services	–	–	5,605	208	–	9,063	–	<b>14,876</b>	89.8
<b>8 Services</b>	–	–	56,611	3,388	46	14,977	322	<b>75,344</b>	60.3
81 Personal services	–	–	37,668	2,736	–	12,218	84	<b>52,706</b>	78.7
84 Transport services	–	–	13,457	7	–	918	–	<b>14,382</b>	9.5
85 Environmental protection	–	–	–	–	–	1,284	238	<b>1,522</b>	67.5
86 Security services	–	–	5,486	645	46	557	–	<b>6,734</b>	23.5

<sup>1)</sup> Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

<sup>2)</sup> Including pre-primary education (13,322) in comprehensive schools.

### 32. Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2009 <sup>1)</sup>

Broad field Field of education	Level of education						Total	Women %
	Lower secondary	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
	2	3	4	5B	5A	6		
<b>Total</b>	<b>65,083</b>	<b>94,564</b>	<b>4,827</b>	<b>70</b>	<b>42,921</b>	<b>1,949</b>	<b>209,414</b>	<b>54.1</b>
<b>0 General programmes</b>	65,083	33,034	—	—	—	—	<b>98,117</b>	52.0
01 Basic programmes	65,083	33,034	—	—	—	—	<b>98,117</b>	52.0
<b>1 Education</b>	—	75	—	—	2,770	105	<b>2,950</b>	81.9
14 Teacher training and education science	—	75	—	—	2,770	105	<b>2,950</b>	81.9
<b>2 Humanities and arts</b>	—	3,512	81	—	6,112	228	<b>9,933</b>	70.8
21 Arts	—	3,492	81	—	2,529	47	<b>6,149</b>	66.6
22 Humanities	—	20	—	—	3,583	181	<b>3,784</b>	77.6
<b>3 Social sciences, business and law</b>	—	9,740	2,421	1	10,355	378	<b>22,895</b>	67.8
31 Social and behavioural science	—	—	—	—	2,523	223	<b>2,746</b>	70.6
32 Journalism and information	—	37	—	1	357	12	<b>407</b>	79.6
34 Business and administration	—	9,688	2,421	—	6,655	107	<b>18,871</b>	67.5
38 Law	—	—	—	—	820	36	<b>856</b>	61.1
39 Other or unknown social sciences, business and law	—	15	—	—	—	—	<b>15</b>	86.7
<b>4 Science</b>	—	1,696	4	—	3,031	370	<b>5,101</b>	37.3
42 Life science	—	—	—	—	551	130	<b>681</b>	76.4
44 Physical science	—	—	—	—	744	140	<b>884</b>	48.4
46 Mathematics and statistics	—	—	—	—	368	46	<b>414</b>	47.8
48 Computing	—	1,696	4	—	1,316	52	<b>3,068</b>	23.1
49 Other or unknown science	—	—	—	—	52	2	<b>54</b>	88.9
<b>5 Engineering, manufacturing and construction</b>	—	20,267	1,190	—	8,856	401	<b>30,714</b>	17.8
52 Engineering and engineering trades	—	12,636	967	—	6,792	329	<b>20,724</b>	12.5
54 Manufacturing and processing	—	3,537	146	—	480	18	<b>4,181</b>	53.4
58 Architecture and building	—	4,055	77	—	1,477	37	<b>5,646</b>	10.7
59 Other or unknown engin., manufact. and constr.	—	39	—	—	107	17	<b>163</b>	31.3
<b>6 Agriculture</b>	—	2,986	130	—	862	44	<b>4,022</b>	53.5
62 Agriculture, forestry and fishery	—	2,986	130	—	737	37	<b>3,890</b>	52.1
64 Veterinary	—	—	—	—	125	7	<b>132</b>	94.7
<b>7 Health and welfare</b>	—	10,006	318	—	8,523	381	<b>19,228</b>	88.0
72 Health	—	8,298	252	—	6,792	381	<b>15,723</b>	87.3
76 Social services	—	1,708	66	—	1,731	—	<b>3,505</b>	91.6
<b>8 Services</b>	—	13,248	683	69	2,412	42	<b>16,454</b>	65.8
81 Personal services	—	9,519	594	—	2,126	11	<b>12,250</b>	82.5
84 Transport services	—	2,651	—	—	56	—	<b>2,707</b>	9.7
85 Environmental protection	—	—	—	—	147	31	<b>178</b>	77.0
86 Security services	—	1,078	89	69	83	—	<b>1,319</b>	25.2

<sup>1)</sup> Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

**33. Median age of those having completed a post-compulsory education qualification in 2009 according to the ISCED broad field of education and level of education <sup>1)</sup>**

Broad field of education	Level of education					
	Total	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary
		3	4	5B	5A	6
<b>Total</b>	<b>24</b>	<b>20</b>	<b>42</b>	<b>35</b>	<b>26</b>	<b>35</b>
General programmes	19	19	-	-	-	-
Education	27	33	-	-	26	46
Humanities and Arts	26	23	41	-	27	39
Social Sciences, Business and Law	28	30	43	36	26	40
Science	26	20	42	-	26	32
Engineering, Manufacturing and Construction	25	20	40	-	26	32
Agriculture	26	24	50	-	26	38
Health and Welfare	28	30	45	-	27	36
Services	25	23	38	35	26	36
Number of qualifications	144,331	94,564	4,827	70	42,921	1,949

<sup>1)</sup> Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

### 34. Population aged 15 or over by field and level of ISCED in 2009

Broad field Field of education	Level of education						Total	Women %
	Basic education or less	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
	1-2	3	4	5B	5A	6		
<b>Total</b>	<b>1,508,061</b>	<b>1,717,509</b>	<b>18,664</b>	<b>477,211</b>	<b>706,775</b>	<b>34,884</b>	<b>4,463,104</b>	<b>51.4</b>
<b>0 General programmes</b>	<b>1,508,061</b>	<b>329,601</b>	–	–	–	–	<b>1,837,662</b>	<b>50.6</b>
01 Basic programmes	1,508,061	329,601	–	–	–	–	1,837,662	50.6
<b>1 Education</b>	–	2,107	–	12,450	75,575	1,686	<b>91,818</b>	<b>76.9</b>
14 Teacher training and education science	–	2,107	–	12,450	75,575	1,686	91,818	76.9
<b>2 Humanities and arts</b>	–	45,858	393	7,330	90,455	4,339	<b>148,375</b>	<b>68.1</b>
21 Arts	–	45,313	393	6,545	27,578	671	80,500	61.4
22 Humanities	–	185	–	133	62,452	3,645	66,415	76.1
29 Other or unknown humanities and arts	–	360	–	652	425	23	1,460	68.5
<b>3 Social sciences, business and law</b>	–	148,949	5,168	207,278	165,300	6,021	<b>532,716</b>	<b>68.4</b>
31 Social and behavioural science	–	–	–	–	45,625	3,676	49,301	60.7
32 Journalism and information	–	253	–	1,365	5,906	236	7,760	77.4
34 Business and administration	–	147,357	5,168	203,234	94,141	1,181	451,081	70.3
38 Law	–	–	–	–	18,900	916	19,816	44.4
39 Other or unknown social sciences, business and law	–	1,339	–	2,679	728	12	4,758	51.0
<b>4 Science</b>	–	15,113	239	10,997	49,945	7,153	<b>83,447</b>	<b>43.7</b>
42 Life science	–	–	–	–	8,311	2,525	10,836	67.3
44 Physical science	–	–	–	–	14,024	3,118	17,142	44.2
46 Mathematics and statistics	–	–	–	–	9,062	831	9,893	43.0
48 Computing	–	15,113	239	10,997	18,110	619	45,078	37.9
49 Other or unknown science	–	–	–	–	438	60	498	56.2
<b>5 Engineering, manufacturing and construction</b>	–	601,189	5,141	89,117	176,650	6,700	<b>878,797</b>	<b>16.1</b>
52 Engineering and engineering trades	–	383,492	3,709	56,494	128,641	4,975	577,311	6.8
54 Manufacturing and processing	–	141,426	740	8,260	11,495	784	162,705	53.0
58 Architecture and building	–	71,069	669	23,142	33,515	752	129,147	10.4
59 Other or unknown engin., manufact. and constr.	–	5,202	23	1,221	2,999	189	9,634	31.1
<b>6 Agriculture</b>	–	96,521	540	15,747	19,039	941	<b>132,788</b>	<b>31.9</b>
62 Agriculture, forestry and fishery	–	96,521	540	15,747	17,336	757	130,901	31.4
64 Veterinary	–	–	–	–	1,703	184	1,887	67.2
<b>7 Health and welfare</b>	–	179,479	1,532	104,980	97,556	7,317	<b>390,864</b>	<b>89.1</b>
72 Health	–	132,191	1,187	95,477	76,898	7,287	313,04	87.8
76 Social services	–	43,437	337	9,255	20,147	–	73,176	95.0
79 Other or unknown health and welfare	–	3,851	8	248	511	30	4,648	86.5
<b>8 Services</b>	–	297,822	5,651	29,112	31,265	661	<b>364,511</b>	<b>70.2</b>
81 Personal services	–	251,677	5,018	16,364	19,740	210	293,009	84.9
84 Transport services	–	24,380	6	1,344	2,518	–	28,248	7.7
85 Environmental protection	–	–	–	–	2,405	437	2,842	65.1
86 Security services	–	21,32	625	11,356	6,510	8	39,819	6.7
89 Other or unknown services	–	445	2	48	92	6	593	67.8
9 Not known or unspecified	–	870	–	200	990	66	2,126	56.1

<sup>1)</sup> Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).



---

Oppilaitostilastot 2010 sisältää tuoreimmat koulutustilastot peruskouluista yliopistoihin. Siinä on tietoja oppilaitoksista, opiskelijoista, tutkinnoista, aikuiskoulutuksesta, opettajista, koulutuksen taloudesta, peruskoulun ja lukion ainevalinnoista, erityisopetuksesta, koulutuksen keskeyttämisestä, opiskelijoiden työssäkäynnistä, opintojen kulusta perusasteen jälkeen sekä sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin. Julkaisu on tarkoitettu kaikille koulutusalan perustilastoja tarvitseville.

Koulutus-aihealueen julkaisut vuonna 2011:

Tuotenumero

3127 Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2010

3232 Oppilaitostilastot 2010

---

Tilastokeskus, myyntipalvelu  
PL 2 C  
00022 TILASTOKESKUS  
puh. (09) 1734 2011  
faksi (09) 1734 2500  
myynti@tilastokeskus.fi  
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning  
PB 2 C  
FI-00022 STATISTIKCENTRALEN  
tfn +358 9 173 420 11  
fax +358 9 173 425 00  
sales@stat.fi  
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services  
PO Box 2 C  
FI-00022 Statistics Finland  
Tel. +358 9 1734 2011  
Fax +358 9 1734 2500  
sales@stat.fi  
www.stat.fi

ISSN 1795-5165  
= Suomen virallinen tilasto  
ISSN 1455-4402  
ISBN 978-952-244-296-3  
Tuotenumero 3232